

KOLMAPÄEV, 19. NOVEMBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: MAREK SIWIEC

asepresident

1. Istungi algus

(Istung algas kell 9.00.)

*

* *

Paul van Buitenen, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (NL) Härra juhataja, töökorraldusliku küsimusega seoses soovin ma esitada Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel taotluse homse arutelu ja hääletuse kohta Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi käsitleva määruse (EÜ) nr 1073/1999 ehk teisisõnu Gräble raporti üle. Näib, et komisjonil on kavas lõpetada määruse pooleliolev läbivaatamine seoses OLAFis hiljuti ilmnunud eeskirjade eiramise juhtumitega ja ta soovib sellest tulenevalt võtta tagasi parlamendiga kaasotsustamismenetluse käigus esitatud ettepanekud.

Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel palun ma teil küsida komisjonilt üle, kas see on nii ja kas ta esitaks avalduse enne homset hääletust, et Euroopa Parlament teaks, kas arutelul ja hääletusel on enam mingisugust mõtet.

Juhataja. – Küsimus edastati komisjonile. Volinik Ferrero-Waldneril on võimalus sellele vastata. Ma tervitan härra Jouyet'd. Me oleme kõik siin ja võime alustada järgmise päevakorrapunktiga.

2. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

3. Euroopa Liidu vastus olukorra halvenemise kohta Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldus, mis käsitleb Euroopa Liidu vastust olukorra halvenemise kohta Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas.

Jean-Pierre Jouyet, *nõukogu eesistuja*. – (FR) Härra juhataja, lugupeetud volinik Benita, daamid ja härrad, ma tean, kui suurt muret te tunnete, nagu meiegi, olukorra halvenemise pärast Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas ja ma tuletan teile meelde – kuna me oleme seda teemat teiega juba arutanud –, et me muutusime järjest murelikumaks, kui me selle küsimuse oktoobris Euroopa Parlamendi väliskomisjonis tõstatasime.

Liidu välisministrid arutasid seda küsimust pikka aega üldasjade ja välissuhete nõukogus 10. novembril ning eesistuja otsustas võtta selle küsimuse järgmise üldasjade ja välissuhete nõukogu koosoleku päevakorda, mis toimub 8. detsembril komisjoni osavõtul, keda esindavad Louis Michel ja Benita Ferrero-Waldner.

Siinjuures tuleb märkida, et olukord Kongo Demokraatlikus Vabariigis on halvenenud märkimisväärselt alates augusti lõpust, kui Rahvakaitse Rahvuslik Kongress (CNDP), mida juhib mässuliste liider Laurent Nkunda, algatas rünnaku Kongo relvajõudude vastu. Viimane ei suutnud vastupanu osutada, mistõttu jäid tsiviilelanikke kaitsma vaid Kongo DV-s tegutsevad ÜRO rahuvalvemissiooni MONUC väed.

Kohapeal mässulisi saatnud edu tõttu jõudsid nad Põhja-Kivu provintsi keskusesse Gomani ning neil õnnestus märkimisväärselt suurendada oma mõjuala selles Rwanda piiri ääres asuvas provintsis. Kriisi jätkumine näitab taas kord, et olukord võib kiiresti halveneda, sest Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas asuvad kõik mässuliste rühmitused – mitte ainult CNDP, vaid ka Rwanda Vabastamise Demokraatlike Jõudude (FDLR) hutudest mässulised.

Kongo relvajõudude põgenemine näitab samuti, et seda keerulist kriisi ei saa lahendada sõjaliselt ning et püsiva lahenduse saavutamiseks on vaja poliitilist kokkulepet, milles võetakse arvesse nii kohalike kui ka piirkondlike osalejate seisukohti. Ma tulen õige pea selle juurde tagasi.

Kriisi ja Laurent Nkunda mässuliste vägede rünnaku haripunktis mobiliseeris Euroopa Liit oma jõud kiiresti, järgides sellega kogu ülejäänud rahvusvahelist kogukonda. Kiireloomuline ülesanne oli, nagu te mäletate, hoida ära Goma vallutamine ja püüda konflikti stabiliseerida. Seetõttu külastas volinik Louis Michel isiklikult piirkonda, et tutvuda sealsete oludega. 1. ja 2. novembril järgnesid talle ametis oleva eesistujana Bernard Kouchner ning David Miliband.

Mõlemad ministrid edastasid nii Kinshasas, Kigalis kui ka Dar es Salaamis poliitilise sõnumi konflikti ohjamise kohta. Ministrid käisid ka Gomase, näitamaks kohapeal, et me keskendume täielikult kriisile selleks, et hinnata ümberpaigutatud elanike vajadusi ning kohtuda humanitaarorganisatsioonidega, sest taas kord on tsiviilelanikkond võitluse jätkumise esimene ohver.

Kõnealune sõjategevus on halvendanud humanitaarolukorda märkimisväärselt. Hinnanguliselt on see kaasa toonud 250 000 inimese ümberasumise ning nad elavad pärast seda äärmiselt kehvades oludes, seega on praegu ainuüksi Põhja-Kivu provintsis kokku rohkem kui üks miljon ümberasustatut. Sellele lisanduvad veel inimõiguste rasked rikkumised mässuliste rühmituste poolt, sealhulgas massihukkamised, seksuaalse vägivalga arvukad juhtumid, lapssõdurite värbamine ning röövimised, mille on toime pannud nii mässuliste rühmitused kui ka Kongo relvajõudude teatavad üksused.

Sõjategevuse jätkumise tõttu on katkenud ka 2007. aasta novembris Kongo Demokraatliku Vabariigi ja Rwanda vahel sõlmitud ning Nairobi protsessi nime all tuntud lepingute elluviimine, millega te olete tuttav ja milles keskendutakse võitlusele Kongo DV idaosas asuvate Rwanda Vabastamise Demokraatlike Jõudude hutudest mässuliste vastu. Rikutud on ka lepingut, mis sõlmiti 2008. aasta jaanuaris Kongo valitsuse ja Kongo mässuliste rühmituste, sealhulgas ka Laurent Nkunda CNDP vahel ja mida teatakse Goma protsessi nime all.

Praegu on prioriteediks käsitleda humanitaaralast hädaolukorda ning tagada turvaline juurdepääs ümber asustatud elanikele. Oma mandaadi kohaselt täidab MONUC väga olulist osa. Praegu tegeleb ta oma meetmete tugevdamisega Põhja-Kivus ja me julgustame teda oma jõupingutusi selles suunas jätkama. ÜRO peasekretär on palunud selle missiooni jaoks täiendavaid vahendeid ja arutelusid kõnealusel teemal, mis on julgeolekunõukogus juba alguse saanud ja mis, me loodame, kiiresti lõpule viiakse.

Hädaolukorraga silmitsi seistes on Euroopa Liit suurendanud märkimisväärselt oma humanitaaralaseid püüdlusi. Paljud liikmesriigid, aga ka komisjon, on andnud erakorralist hädaabi, toetamaks vabaihenduste ja ÜRO ametite, nagu maailma toiduabi programmi ning pagulaste ülemkomissari ameti tegevust. Tänu täiendavale abile, mis on praegu rohkem kui 43 miljonit eurot ja mis anti selleks, et toetada varustamist õhu kaudu – siinjuures pean ma silmas niisuguseid riike nagu Ühendkuningriik, Belgia ja Itaalia –, on Euroopa Liit suurim humanitaarabi andja kõnealuses kriisis.

Nüüd tuleb meil näidata üles paindlikkust, mille abil saame saavutada püsiva lahenduse probleemile, mis käsitleb Kongo DV idaosas tegutsevaid ebaseaduslikke relvastusrühmitusi, s.t kõiki ebaseaduslikke relvastusrühmitusi, hoolimata sellest, kas nad on kohalikud või välisrühmitused; me teame, et nimetatud kriisi ei saa lahendada sõjaliselt ning et mis tahes lahendus eeldab seda, et algatatakse taas Goma ja Nairobi protsessid, mida ma äsja kirjeldasin ja mis moodustavad Kongo provintsis püsivalt stabiilse olukorra tagamiseks sobiva raamistiku.

Dialoogi ja koostöö jätkamine Kongo DV ja Rwanda vahel on selles suhtes oluline ja ma soovin avaldada kiitust Euroopa Liidu eriesindajale Ida-Aafrika järvede piirkonnas Roeland Van de Geerile selle eest, et ta püüdis jätkata kõnealust dialoogi. Just nimelt nende eesmärkide nimel on rahvusvaheline üldsus ja eriti Euroopa Liit viimastel nädalatel tegutsenud.

Need jõupingutused on kandnud juba esimesi vilju ja seda Kinshasa ja Kigali ministrite vahelise dialoogi jätkumise ning Ida-Aafrika järvede piirkonna riikide ja Aafrika Liidu algatusel 7. novembril toimunud rahvusvahelise tippkohtumise näol, mis oli pühendatud Kongo DV idaosa kriisile ning millest võtsid osa eeskätt Kongo president Joseph Kabila ja Rwanda president Paul Kagame.

Tippkohtumise peamiste edusammudena tuleb märkida piirkonna riikide võetud kohustust saata vajadusel Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas rahuvalvejõud ja vajadusel määrata kõrgetasemeline vahendajate rühm, kuhu kuuluvad Nigeeria endine president Obasanjo ja Tansaania endine president Mkapa.

10. novembril Johannesburgis toimunud erakorralisel tippkohtumisel väljendas ka Lõuna-Aafrika Arenguühendus valmisolekut saata vajadusel Kongo DV idaosas rahuvalvejõud. Euroopa Liit avaldab heameelt Aafrika riikide pühendumuse üle ning jätkab kindlameelselt koostööd ÜRO, Aafrika Liidu ja Ida-Aafrika

järvede piirkonna riikidega, et leida kõnealusele kriisile lahendus. Meil tuleb aga mõista, et seda ei ole võimalik lahendada, kui püsiva rahu tagamise vahendeid, eriti ÜRO omi, ei suurendata.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – (FR) Härra juhataja, kõigepealt soovin ma öelda härra van Buitunenile, et ma panin tema märkuse kirja ning edastan selle kindlasti kolleegidele, kes homme sellele kahtlemata vastavad.

Härra juhataja, austatud parlamendiliikmed ja nõukogu eesistuja Jean Pierre, ma esindan täna kaasvolinikku Louis Micheli, kes ei saanud sellest istungjärgust tervislikel põhjustel osa võtta ja palus edastada teile oma vabandused.

Te teate, kui suurt huvi tunneb volinik Michel Ida-Aafrika järvede piirkonna vastu. Tõepoolest, nagu nõukogu eesistuja juba ütles, oli ta esimene, kes käis kriisi haripunktis 30.–31. oktoobrini Kongo Demokraatlikus Vabariigis ja Rwandas, et püüda kõnealuseid küsimusi lahendada. Sellest diplomaatilisest varimissioonist tekkis idee korraldada Nairobi konverents, mille praktilised järeldused pakuvad meile uusi võimalusi kriisist väljumiseks.

Vastuseks, mis komisjon saab teile anda, soovin ma analüüsida teie jaoks olukorda kahest aspektist, ehkki need on väga sarnased nendele, mida kirjeldas juba nõukogu eesistuja.

Esiteks humanitaartasand: rahvusvaheline üldsus, sealhulgas Euroopa Liit, on andmas vastust kriisile. Komisjon eraldas hädaabivajaduste rahuldamiseks viivitamatult 6,3 miljonit eurot. Samas oleme me varmalt valmis seda summat vastavalt olukorra muutumisele kohandama; kõik humanitaaralased vajadused Kivus on kaetud ning humanitaarabiametid korraldavad seal abi andmist väga hästi.

Komisjon ja liikmesriigid teatasid ühiselt 14. novembril Marseille's täiendava abi andmisest 43,5 miljoni euro ulatuses, et rahuldada kriisi tagajärjel tekkinud vajadusi.

Suurim probleem on aga endiselt juurdepääs elanikele mõningates piirkondades, kus jätkub võitlus Kongo relvajõudude, nende mai-mai võitlejate ja ühest küljest Rwanda Vabastamise Demokraatlike Jõudude (FDLR) ning teisest küljest Rahvakaitse Rahvusliku Kongressi (CNDP) vahel, sest ükski asjaosaline ei austa relvarahu.

Teiseks poliitiline ja sõjaline tasand: Kongo DV idaosas ei ole sõjaline lahendus võimalik. Lahendus saab olla vaid dialoogile rajanev tasakaalustatud poliitiline kokkulepe. Samalaadse soovitusel esitasid ka piirkonna riigid 7. novembril Nairobi tippkohtumisel ning tundus, et sedasama lootsid ka CNDP mässulised ja suur osa Kinshasa poliitilistest institutsioonidest, nagu rahvuslik assamblee.

Komisjon on seega äärmiselt rahul Ida-Aafrika järvede piirkonna riikide riigipeade korraldatud tippkohtumise tulemustega ja eeskätt otsusega kaasata kriisi lahendamisse Aafrika kõrgetasemelised diplomaadid ning kehtestada kontrollmehhanism, mis võimaldab piirkonna riikide riigipeadel jälgida tähelepanelikult sündmuste kulgu ja vajadusel reageerida sellele õigel ajal.

Selle suhtes on härra Obasanjo äsjane visiit piirkonda väga lootustandev. Visiit andis meile kinnitust teatavate piirkonna riikide valmisoleku kohta sõjaliseks sekkumiseks ning selle käigus saadi president Kabilalt kinnitus, et Kinshasa oleks valmis kuulama ära CNDP nõudmised ning oleks samuti valmis alustama dialoogi. Visiidi käigus kuulati ära ka CNDP kaebused ning kindral Nkunda kinnitas valmisolekut järgida relvarahu kokkulepet ja teha kõik, et hõlbustada humanitaarabi viimist tema kontrolli all olevasse piirkonda.

Seetõttu on oluline hoida praegust poliitilist hoogu ja teha kõik meist olenev, et tagada osalejate avalduste elluviimine. Seega on kätte jõudnud viimane aeg, et käsitleda riigi idaosas aset leidva kriisi põhjusi, mis on meile kõigile tuttavad: FDLRi kohalolu, maavarade organiseeritud röövimine ning kogukondade ja vähemuste poliitiline meelepaha, mille lahendamiseks tuleb esitada ideid.

Sellega seoses on oluline, et kogu rahvusvaheline üldsus toetaks Nairobi tippkohtumise tulemusel tehtud diplomaatilisi jõupingutusi ning et rahvusvahelised püüdlused oleksid koordineeritud nii, et president Obasanjoli ja president Mkapali oleks piisavalt võimalusi läbirääkimiste jätkamiseks.

Samuti on oluline toonitada MONUCi rolli. MONUC ei ole see, kes vastutab igasuguste võimu kuritarvituste eest. MONUC teeb tegelikult väga olulist tööd, hoolimata temale eraldatud vahendite vähesusest ja piiratud tegutsemisulatuselt. Samuti teeb ta tööd, mida oleks raske millegagi asendada, nimelt tagab rahu, mitte ei pea sõda.

Veelgi olulisem on aga toetada praegusi püüdlusi, et tugevdada MONUCi mandaati praegu, kui julgeolekunõukogu hakkab järgnevatel päevadel seda küsimust arutama. Me arvame, et seda mandaati tuleks

laiendada, et anda neile näiteks õigus kontrollida loodusvarade röövimist ja eriti, nagu nõukogu eesistuja ütles, suurendada MONUCi vahendeid, et nad seda teha saaksid.

Jürgen Schröder, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Härra juhataja, me kogeme praegu finantskriisi, mis jääb ajaloos ajaloos. Sellest hoolimata oli võimalik vaid mõne nädala jooksul korraldada G20 kohtumine, mille tulemused olid väga konkreetsed, kõige tähtsamaks näitajaks neist oli otsus kasutada 2% SKT-st majanduse elavdamiseks ja finantssektori abistamiseks.

Teisest küljest ei ole me suutnud täita oma kohustust kasutada 0,7% SKT-st arengu eesmärgil. Kui me oleksime seda teinud, oleks Kongo DV kindlasti arenenum ja võib-olla ei oleks kogu seda konflikti siis toimunud. Kuid võtkem asju nii, nagu nad on. Meil ei ole praegu aega, et arutada Kivu arengut, me seisame vastamisi sealse humanitaarkriisiga. Viimaste nädalate jooksul on ümberasustatud veel 250 000 inimest. Inimesed surevad otseselt või kaudselt sõjategevuse tagajärjel ning haigused, nagu koolera, levivad kiiresti.

Alates 2005. aastast on ÜRO järginud kaitsmise kohustuse kontseptsiooni. ÜRO saatis Kongosse MONUCi rahuvalveväed. 17 000 sõduriga on MONUC maailma suurim rahuvalvemissioon, mis tegutseb vastavalt VII peatüki alusel antud tugevale mandaadile. Mida aga saab MONUC teha? Sõdurite ja varustuse kvaliteet on väga halb, kuid Kongo DV on tohutult suur. Seega toetan ma kindlalt üleskutset tugevdada MONUCit, kuid kui rääkida tegelikkusest, siis see võtab kuid, enne kui see tugevdamine tegelikkuseks saab, väärtuslikke kuid, mille jooksul inimesed surevad. Sel põhjusel teen ma ettepaneku saata kohapeale lühiajaliselt Euroopa relvajõud, et stabiliseerida piirkonda kiiresti, kuni MONUCi tugevdamine tegelikkuseks saab ja kohapeal ellu viiakse.

Alain Hutchinson, *fraktsiooni PSE nimel*. – (FR) Härra juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, kõigepealt soovin ma teile siin rahulike arutelude keskel väga mugavas õhkkonnas kirjeldada sealset olukorda, sest olen Kongos viimaste kuude jooksul käinud kolmel korral.

Samal ajal, kui meie peame siin oma arutelusid, toimuvad seal vägivaldteod, vägistamised ja tapmised. Praegu on see igapäevaelu paljude selles õudustäratavas paigas elavate kodanike jaoks. Minu jaoks ei ole praegu aeg retoorikaks, praegu on aeg tegutseda. See räpane konflikt ei ole minu arvates mitte millegi poolest etniline konflikt, nagu mõned on hakanud väitma; etnilise konflikti sildi saab alati tekitada, sest see on meile, eurooplastele, kasulik, sest kui räägitakse etnilisest konfliktist, tähendab see seda, et aafriklased võitlevad omavahel ning see ei ole meie probleem. Ei, seal aset leidva konflikti juured peituvad kaevandustes – teemandi-, kolumbiidi-tantalidi- ja kullakaevandustes –, mis jätkuvad, hoolimata tapatalgutest, tegutsemist rahulikult ja tõhusalt. Kaevandatavaid mineraale viiakse välja ÜRO jõudude silme all Goma lennujaamast või mööda Kigali viivat teed ja seega rikastuvad mõned inimesed ikkagi nende arvelt. Selles seisneb see konflikt.

Kõnealuse konflikti lõpetamiseks tuleb kõigepealt käsitleda just seda küsimust. Kuidas saab need kaevandused sulgeda ja missuguseid meetmeid on vaja võtta, et peatada see ennekuulmatu kauplemine? Me võiksime vaadata varasemaid protsesse, näiteks Kimberley protsessi, mis kehtestati teemantide kohta. Ma eeldan, et mõned kolleegid räägivad sellest siinjuures.

Kui üldiselt rääkida, siis viimase kümne aasta jooksul – ehkki selle arvu on mõned inimesed kahtluse alla seadnud, kinnitan ma teile, et seda on kerge tõestada, – on rohkem kui 5 miljonit kongolast saanud piirkonnas vägivaldselt surma, olles kas sõja otsesed ohvrid või sõjategevuse tagajärgede, näiteks haiguste jms ohvrid. Seega oleks vaja välja selgitada, kellele see sõda ja selle jätkumine kasulik on. Ma arvan, et see on esimene oluline küsimus.

Rääkides Euroopa Liidust, siis mina ja meie fraktsioon arvame, et siinjuures on kolm olulist teemat. Esiteks tuleb tõepoolest toetada rahupüüdlusi, mida praegu tehakse – mitte neid, mis on tehtud viimaste nädalate jooksul, vaid neid, mida on püütud teha juba mõnda aega. Me nimetasime Abbot Malu Malu Sahharovi auhinna laureaadiks, sest see härrasmees oli pikka aega pühendunud piirkonnas rahumeelse lahenduse leidmisele. Gomas ei toonud ta kokku mitte üksnes CNDP-d, sest CNDP tuli, läks, tuli tagasi ja läks jälle, vaid kõik mässuliste rühmitused ning Kongo DV valitsuse. See on midagi, mida ma pean väga oluliseks. Siis on Nairobi protsess ja hiljuti aset leidnud Nairobi tippkohtumine, millele volinik viitas.

Ma usun, et neid püüdlusi on oluline toetada ja samuti on oluline toetada meie volinikku Louis Micheli, kes – mina ütlen seda sotsiaaldemokraadina, samas kui tema on liberaal – teeb selles valdkonnas tohutuid jõupingutusi.

Teiseks tuleb meil sealset rahvast kaitsta iga hinna eest. Meile öeldi, et MONUC ei ole seal mitte sõda pidamas, vaid rahu tagamas. Võib-olla, kuid MONUCil on VII peatüki mandaat. See ei ole nii, nagu oli 1994. aastal

Kigalis, kui midagi ei olnud võimalik ette võtta, kui me pidime seisma kõrval ja vaatama tapatalguid tegevusetult pealt. Nüüd on olemas VII peatükk ja MONUCi ülesanne on kaitsta tsiviilelanikkonda. Seal aga tapetakse ikkagi massiliselt tsiviilelanikke, kuid MONUC ei ole paigast liikunud. Veidi aega tagasi toimus Kiwanjas ühes külas, mille nimi mul hetkel meelest läks, MONUCi laagri läheduses tõeline veresaun.

Meie fraktsiooni seisukoht on, et MONUCi tuleb tugevdada Euroopa Liidu jõududega. Igal juhul esitame me selle kohta muudatusettepaneku.

Lõpetuseks, ma usun – ma pean seda ütlema lõpetuseks väga kiiresti –, et mõistagi tuleb jätkata otsustega, mida on vaja selleks, et lõpetada maavarade ekspluateerimine ja nendega kaubitsemine, mis on tegelikult kõikide seal toime pandud tapatalgute põhjuseks.

Thierry Cornillet, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Härra juhataja, volinik, see maailmaosa näib olevat neetud ja nagu Alain Hutchinson väga õigesti ütles, on seal alates 1990ndate algusest saanud surma peaaegu viis miljonit inimest.

See piirkond on nagu surnukamber – massimõrvad Põhja-Kivus, Ugandas, Rwandas, Burundis – sellel loetelul ei ole lõppu ning iga uus aasta toob kaasa uued surmajuhtumid. Ma tean, et ühesugustel põhjustel on alati ühesugused tagajärjed; on olemas etnilised konfliktid, sest kehtestatud piirid on sageli kunstlikud piirid. On olemas liialdatud natsionalismi vorm: igaüks püüab olla väike Napoleon III ja võtta ette Mehhiko seikluse, et tema riigi probleemid unustataks. Mõistagi on olemas raha lõhn – Alain tõi selle esile –, piirkonna võrreldamatute rikkuste ihalemine. Samuti on olemas hullus või kuidas muidu määratleda Jumala Vastupanuarmee tegevust?

Seega – mida me saame teha? Ahjaa, ma soovin juhtida teie tähelepanu ka volinik Micheli tegevusele, kes on kõnealuse teema vastu pikka aega huvi tundnud. Me oleme näinud tema tegevust Kigali ja Kinshasa kohtumistel ning selle tulemuseks oli Nairobi. Samuti on seal olemas Lõuna-Aafrika Arengühendus ja Obasanjo. Taas kord on meil oodata suuri diplomaatilisi tippkohtumisi. Kas see on aga põhjus, et jääda lootma üksnes diplomaatialle? Me seisame vastamisi väga raske humanitaaralase olukorraga.

Parlamendi humanitaarabi raportöörina käisin ma novembri alguses Kinshasas, et kohtuda uue sotsiaalküsimuste ja humanitaaralase tegevuse ministri Botswali Lengomoga. Ma kohtusin ka Apollinaire Malu Maluga, kellele me oleksime peaaegu andnud Sahharovi auhinna ja kes vastutab Amani programmi eest. Pidagem eeskätt meele märkimisväärsed humanitaaralaseid püüdlusi, mis meil ette tuleb võtta.

Mida me siis tegelikult teeme? Kas me oleme kindlad, et teeme kõik, mida peaksime tegema? Mida teeb MONUC? Kõik näib olevat täiesti õige. 17 000 sõdurit, sealhulgas 6000 nimetatud piirkonnas – see on võrdne relvastatud tankiüksusega. Kes usub, et sellest ei piisa, tagamaks juurdepääs humanitaarabile, isegi kui ma tean, nagu ka teie teate, kui suur on territoorium, mida kaitsta tuleb?

Seega on lahendus mõistagi diplomaatiline. Seetõttu tuleb meil toetada Aafrika lahendust, eeldusel, et me suudame selle ellu viia. Ilmselgelt tuleb meil teha nii, et relvarahu oleks püsiv, et tagada juurdepääs humanitaarabile. Ilma selle eeltingimusega ei pääse humanitaarabi läbi. Nimetatud sissetulekuallikad tuleb samuti kõrvaldada. Siinjuures ei ole vaja öeldagi, et kaevandused tuleb sulgeda, aga võib-olla tuleks hakata kritiseerima ka neid Lääne ettevõtjaid, kes ostavad kolumbiit-tantaliiti ja teisi mineraale, millest tulenevalt saab osta relvi. Mõistagi peame andma oma täieliku toetuse rahualgatustele, näidates üles pigem jätkuvat kui mõnikord ebamäära politilist huvi.

Ma lõpetan, nõudes tunduvalt tugevamat sõjalist kohalolu seal selleks, et tagada rahu, ja see on midagi, mida vaid ÜRO saab teha. Ma saan aru, et Euroopa Liitu teatakse mõnikord institutsioonina, kes suudab veenda ÜROd selles, mis on tema ülesanded.

Seán Ó Neachtain, *fraktsiooni UEN nimel.* – (GA) Härra juhataja, olukord Kongo DV idaosas halveneb iga päevaga ning rahvusvaheline kogukond on selle pärast väga mures. Rohkem kui pool miljonit inimest on Kivu provintsis ümberasustatud, mis näitab seda, kui suur see probleem on.

Ma toetan püüdlusi, mida on teinud Euroopa Liidu eriesindaja Ida-Aafrika järvede piirkonnas Roeland Van de Geer ja endine Nigeeria president Obasanjo, kes osales intensiivsetes kõnelustes vägivaldas osalevate poliitiliste ja sõjaliste rühmitustega.

Ma palun Aafrika Liidul teha veelgi suuremaid jõupingutusi selleks, et tagada rahu Ida-Aafrika järvede piirkonnas.

Rwanda ja Nairobi valitsused allkirjastasid 2007. aasta novembris rahukokkuleppe, et proovida püüda kõrvaldada kahe riigi vahel valitsevat vaenu. Selle kokkuleppe elluviimine tuleb kindlustada, kuid kõigepealt tuleb lõpetada vägivald.

Euroopa Liit annab Ida-Aafrika järvede piirkonnale rohkem raha kui ükski teine organisatsioon või riik maailmas. Ma palun Euroopa Liidu arenguvolinikul Louis Michelil ja nõukogul püüda võitlus lõpetada ja saavutada rahu.

Frithjof Schmidt, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, julm võitlus Kongo idaosas ei ole lihtsalt kodusõda, see on ka piirkondlik konflikt, milles osalevad paljud naaberriigid. See konflikt hõlmab ka strateegilist toormaterjali, nagu kolumbiit-tantaliit, mida me vajame oma mobiiltelefonide, DVD-mängijate ja arvutite tootmiseks. Samuti hõlmab see kulda, teemante, koobaltit ja väärismetalle. Need on selle konflikti sügavamad põhjused. Mida saab ja tuleb teha? ÜROd tuleb tugevdada nii, et see oleks võimeline täitma oma kohustusi, nimelt kaitsma tsiviilelanikkonda kõikide relvastatud rühmituste eest, mis piirkonnas tegutsevad. Kongo DV-s tegutsev ÜRO missioon (MONUC) vajab selgemat mandaati, rohkem varustust ja rohkem inimressurssi. Euroopa Liidu liikmesriigid on viimastel aastatel jätnud tähelepanuta palved suurendada MONUCi varustust. Samas on MONUCi kritiseeritud teravalt tema ebaõnnestumiste ja vigade eest. Topeltstandardite kohaldamine tuleb lõpetada. Me ei vaja praegu märgistatud ELi sõjalist üksust, me vajame seda, et MONUCi varustust pidevalt suurendataks, ning ma kuulasin huvi ja rahuldustundega seda, et sedasama teed soovivad minna ka nõukogu ja komisjon.

Teine oluline punkt, mida tuleb käsitleda, on see, et toormaterjalide väljakaevamist ja nendega kaubitsemist Kongos tuleb rangelt kontrollida ja seda rahvusvahelisel tasandil. Kõnealuses kaubanduses osalevaid rahvusvahelisi korporatsioone, kes rikastuvad toormaterjalide väljakaevamisest Kongos, tuleb jälgida ning neid tuleb kohustada muutma oma tegevus läbipaistvaks. Mõistagi on juba olemas ÜRO eksperdigrupp Kongo DV loodusvarade ebaseadusliku ekspuaterimise kohta. See ekspertide rühm on esitanud mitmeid soovitusi, muu hulgas soovitusi kehtestada sanktsioonid inimestele ja ettevõtetele, kes osalevad niisuguses ebaseaduslikus ekspuaterimises. Euroopa Liidul tuleb nõuda nende ÜRO soovitusete elluviimist, sealhulgas konkreetset nende – see on valdkond, kus midagi saab ette võtta –, mis puudutavad importi ELi, sest ilmselgelt on see valdkond, kus me saame ise tegutseda ja kus me saame neid ÜRO soovitusi aktiivselt rakendada.

Kolmas punkt on see, et on vaja teha algatus Ida-Aafrika järvede piirkonda käsitleva rahvusvahelise konverentsi korraldamiseks. Vaid piirkondlik poliitiline koostöö ja majandusintegratsioon saavad tagada seal pikaajalise rahu. Euroopa saab selles mängida võtmerolli ja peabki seda tegema.

Tobias Pflüger, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Härra juhataja, selles sõjas osalevad füüsiliselt mitu naaberriiki ja eeskätt osalevad selles otseselt ühelt poolt Kongo valitsusväed koos relvarühmituste ja Angola vägedega ning teiselt poolt kindral Nkunda, tutsi sõdurid ja toetajad Rwandast. See on piirkondlik sõda, mis ei puuduta üksnes Kongo idaosas.

Üks võtmeküsimusi on selge: Kongo valitsus ei ole seni olnud valmis pidama otseselt mässulistega läbirääkimisi. See on küsimus, milles tuleb avaldada survet. Väga oluline on uurida selle konflikti tegelikku tausta. Saksamaa president isiklikult osutas asjaolule, et see võitlus käib toormaterjalide pärast. Toornafta, kuld, teemandid, vask, koobalt, kolumbiit-tantaliit, tsink, tina jms mängivad seal väga olulist rolli.

Elkõige seisneb asi selles, kellel on tegelikult luba neid materjale kasutada. Nende ettevõtete suhtes tuleb tõepoolest midagi ette võtta. Ma soovin nimetada vaid ühe nendest – Gesellschaft für Elektrometallurgie; tema peakorter asub Nürnbergis ja ta omab ilmselgelt otseselt ühte kesksetest kaevandustest, mille pärast see konflikt käib.

Ma soovin rääkida veidi ÜRO missiooni (MONUC) rollist Kongo DV-s, sest näib, et kõik siin parlamendis nõuavad MONUCi varustuse suurendamist. Selle järgi, mida mina lugenud olen, on MONUC pigem osa probleemist kui lahendusest, sest MONUC ise kirjeldab seda olukorda nii, nagu oleks see kujunenud võitluseks neljal rindel. MONUCi roll peaks tegelikult olema hoopis teistsugune. Vahepeal oleme me saanud teada organisatsioonilt Human Rights Watch, et India ja Pakistani sõdurid müüvad relvi otse ebaseaduslikele relvastusrühmitustele ning osalevad ilmselgelt konfliktis toormaterjalide pärast. Seda ei tohi lubada! MONUCi roll peab olema hoopis teistsugune ning see peab olema täiesti neutraalne. Seetõttu ei ole üleskutse MONUCi varustust suurendada sugugi kasulik.

Ma soovin veel esile tuua selle, et Kongo mängis olulist rolli ka ühes varasemas Euroopa Liidu operatsioonis. Tol korral seisnes meie ülesanne valimiste turvalisuse tagamises, kui härra Kabila sai presidendiks – seesama härra Kabila, kelle väed süvendavad nüüd konflikti märkimisväärselt. Võttes seda arvesse, siis tuleks hoolikalt

uurida, missugust osa täitis Euroopa Liit tegelikult härra Kabila ametisse seadmises. Ma olen seisukohal, et see, mida EL tegi, on väga probleemne. Siinjuures tuleb selgelt välja öelda, et härra Kabilat ja tema vägesid tuleb samuti sellega seoses kritiseerida.

Väga hea oli lugeda artiklit, mille koostas ajalehe Frankfurter Allgemeine Zeitung kohalik korrespondent, kes vangi võeti. Ta kirjeldas konflikti ülesehitust väga hästi. Tema artikkel näitab suhteid ametlike ja mitteametlike vägede vahel, millest tulenevalt võib öelda, et MONUCi varustuse suurendamise nõudmine üksi on mõttetu, sest tegelikult on vaja käsitleda just nimelt konflikti põhjust.

Bastiaan Belder, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (NL) Härra juhataja, eile õhtul oli mul hea võimalus rääkida vahetult ühe kogenud humanitaarabitöötajaga sõjast Kongo idaosas. Ta tunneb nii Põhja- kui ka Lõuna-Kivu kriisi nagu oma viit sõrme. Tema kirjeldused annavad meile veidi lootust – tahtmata sealjuures kuidagi piirkonnas valitsevat viletsust ilustada. Üks lootusekiir on kindlasti see, et rohkem kui nädal tagasi piiras Kongo presidendi väeüksus koostöös politseiga ümber röövimises osalenud valitsusvägede sõdurid. See on lootusrikas märk, et Kongo valitsus on hakanud kehtestama õiguskorda, ning see on samm, mis väärib iseäranis Euroopa Liidu julgustust ja toetust.

Teine lootusekiir on see, et mässuliste liidril Nkundal ei ole seni õnnestunud mobiliseerida ja värvata Lõuna-Kivu tutse, et nad toetaksid tema võimupüüdlusi. Minu kontaktisiku arvates on see positiivne märk selle kohta, et tutsid samastavad ennast Kongo riigi ja tsiviilelanikkonnaga.

Kolmanda lootusekiire moodustavad usulised leppimised kohalikul ja provintsi tasandil. Valitud organid osalevad innukalt nendes platvormides traditsiooniliste ametiasutuste ja hõimuesindajatenä. Need platvormid Põhja- ja Lõuna-Kivus väärivad kahekordset Euroopa toetust – nii finantsabi kui ka abi konfliktide lahendamise teadmiste näol. Et humanitaarabi oleks mõlemas Kivu piirkonnas tulemuslik, on äärmiselt oluline, et kaasatud oleksid kohalikud ametiasutused, mis tähendab seega kahe piirkonna kohalike liidrite, traditsiooniliste hõimuesindajate ja valitud organite osalust.

Oma kogemustele tuginedes rõhutas minu kontaktisik, et hoolimata kogu sõjalisest konfliktist ja isegi kui inimesed põgenevad, on need paika pandud jõustruktuurid jätkuvalt tõhusad, seega palus ta tungivalt anda raha nii Põhja- ja Lõuna-Kivu küladel asuvatele põgenikele kui ka külaelanikele endile. Lõpuks tõdes minu kontaktisik: „Kui on raha, saab muretseda toitu. Üllatuslikult on alati kuskil turupäev. Kongos on täiesti võimalik abistada inimesi neile sularaha andes. See ei muuda inimesi sõltuvaks, sest nad saavad ise otsustada, millele nad selle kulutavad. Te edendate kohalikku majandust ning kasutate seda kohe ära. Selleks, et teha nii, et see kõik toimiks sujuvalt, me läheme ja räägime valitud külakomiteedega, kes ütlevad, missugused inimesed enim abi vajavad.“

Pidades silmas seda vestlust ning Euroopa südantsoojendavaid, leppimise eesmärgil tehtud püüdlusi, peavad Põhja- ja Lõuna-Kivul ning tõepoolest kogu Kongol olema tulevikuväljavaated. Seetõttu kutsun ma nõukogu, komisjoni, Euroopa Parlamenti ja Euroopa institutsioone siiralt üles tegema kõik selleks, mis vaja.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Härra juhataja, sellest, et me siin täna arutame, kui traagiline on meie arvates see lootusetu olukord Kongos, on vähe kasu. Me peaksime suutma nimetada asju õigete nimedega ning mõistagi küsima, kas Euroopa ja eriti niisugused riigid nagu Prantsusmaa ja Belgia, kellel on iseäranis halb maine selles piirkonnas, peaks sekkuma nimetatud küsimustesse sõjalises mõttes. Minu jaoks on vastus ei, sest mida oleme me täheldanud? Kongos on Euroopal õnnestunud taas tõestada kui killustunud ja nõrk see riik on ning kui petlik oleks arvata, et ühine välis- ja julgeolekupoliitika oleks niisuguses etapis võimalik. Meenutagem, et Pariis – ametisolev nõukogu eesistuja – laskis äsja Saksamaal vahistada Rwanda presidendi Kagame protokolliülema 1994. aastal toimunud president Habyarimana mõrvakatse eest. Teda peeti konflikti üheks osaliseks. Isegi minu kodumaa Belgia on kahepalgeline, sest alles eile kritiseeris Belgia välisminister Karel De Gucht teravalt Euroopa Komisjoni arengu- ja humanitaarabi volinikku Louis Micheli just nimelt tema poliitika pärast Kongo suhtes. Ma tsiteerin Karel De Gucht: „Kui Kongo praegune olukord on Micheli poliitika tagajärg, siis see on tõepoolest märkimisväärne. Olukord ei ole seal kunagi olnud nii halb kui praegu.“

Daamid ja härrad, need sõnad lausus üks voliniku poliitilistest liitlastest. Selle ebakõla taustal saame järeldada vaid seda, et tsiviilelanike kaitsmine peaks olema eeskätt Aafrika Liidu – keda tuleb toetada – ja Kongos tegutseva ÜRO missiooni kohustus. Seega oleks Euroopal parem oma vägesid piirkonda mitte saata.

Colm Burke (PPE-DE). – Härra juhataja, ma ühinen kolleegide tundeavaldustega, väljendades suurt muret sõjategevuse taaspuhkemise pärast Kongo sõjaväe ja elavnenud relvastusrühmituste vahel Kongo DV-s Põhja-Kivu piirkonnas. Vägivalla suurenemine Põhja-Kivus esitab suuri nõudmisi selles riigis tegutsevale ÜRO rahuvalvemissioonile (MONUC).

Humanitaarlane olukord on iseäranis halb, sest Kivu provintsis on ümberasustatud 1,5 miljonit inimest. Vägivald takistab märkimisväärselt maailma toiduabi programmi raames ja vabaihenduste poolt läbiviidavat tegevust ning levinud on vargused, tsiviilelanike vägistamised ja tapmised, mille on toime pannud nii valitsusväed kui ka mässulised.

MONUCil on ÜRO põhikirja VII peatüki alusel antud mandaat tagada otseses füüsilise vägivalla ohus olevate tsiviilelanike kaitse, kuid tal puuduvad vahendid ja inimressurss selle mandaadi täitmiseks. Rahvusvahelisel kogukonnal ja ÜRO Julgeolekunõukogul tuleb MONUCi tugevdada, tagades neile sobivad materjalid ja töötajad, et võimaldada seda missiooni täide viia. Kuna Euroopa Liit on otsustanud mitte võtta meetmeid, et algatada Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika uus missioon vägivalla ägenemise takistamiseks Kongo DV-s, julgustan ma Euroopa Liitu tegema võimalikult tihedat koostööd MONUCiga.

Praeguses Prantsusmaa poolt koostatud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis tehakse ettepanek suurendada ajutiselt MONUCi lubatud sõjalist tugevust kuni 2785 sõjalise töötaja näol. Sellega suurendatakse niigi ÜRO maailma suurima rahuvalvemissiooni MONUCi raames kasutatavate vägede ja politseijõudude maksimaalselt lubatud arvu 20 000 töötajani, ja seda riigis, mis on umbes sama suur kui kogu Lääne-Euroopa.

Võttes arvesse praeguse olukorra leevendamise pakilisust, palun ma ÜRO Julgeolekunõukogult tungivalt hääletada selle resolutsiooni üle võimalikult kiiresti. Ma olen äärmiselt nõrkinud tapatalgute, inimsusevastaste kuritegude ning naiste ja tütarlaste vastase seksuaalvägivalla pärast Kongo DV idaprointsis ja kutsun kõiki asjaomaseid riiklikke ja rahvusvahelisi asutusi andma selliste tegude toimepanijad kohtu alla.

Ana Maria Gomes (PSE). – (PT) Uued koletuslikud teod Kivus ja rahvusvahelise üldsuse võimetus neile lõpp teha tekitavad sama suurt pahameelt kui nende Rwanda ja Kongo liidrite ahnus, kes on tekitanud selle organiseeritud kaose olukorra selleks, et varjata piirkonna loodusvarade kohutavat röövimist.

Mida saab Euroopa Liit ette võtta? Mida saab ta teha riigi heaks, kus on olnud ja on praegugi mitmesugused Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonid ja kus ei oleks esimesi demokraatlikke valimisi toimunud ilma Euroopa toetuseta? Mida saab ta teha riigi heaks, mis saab miljonitesse ulatuvat arengu- ja humanitaarabi? Mida saab ta teha riigi heaks, mille strateegiline tähtsus on võrreldamatu ja kus on viimastel aastatel saanud kõige julmema vägivalla tagajärjel surma viis miljonit inimest?

Euroopa Liit peab tegema palju rohkem, kui see vähene, mida on otsustatud teha alates ajast, mil sõjategevuse ägenemine viimati taas algas. Humanitaarabi suurendamisest ja diplomaatilisest algatusest, mille raames korraldatakse ikka ja jälle lubadusi riiki desarmeerida ja tehakse heauskseid avaldusi, ei piisa.

Euroopa Liidul tuleb kiiresti tugevdada Kongo DV-s tegutsevat ÜRO missiooni MONUC, et see saaks taastada oma usaldusvärsuse ja tõhususe. Selleks ei piisa aga julgeolekunõukogus resolutsioonide esitamisest. Euroopa Liidul tuleb võtta viivitamatult ühendust ÜRO rahuvalveoperatsioonide osakonnaga ning tagada varustus ja vajadusel sõdurid, kes aitaksid täita lünki MONUCi ridades.

Viimase abinõuna, kui sündmused New Yorgis ja olukord kohapeal seda õigustavad, ei saa ega tohi Euroopa Liit välistada EJKP raames sõjalise missiooni saatmist Kongosse. Meie kohustus on kaitsta olulisimat, nimelt haavatavaid tsiviilelanikke, kes vajavad otseselt rahvusvahelist kaitset.

Mitte kunagi enam! Me peame hakkama midagi ette võtma ega tohi lasta Rwanda genotsiidil ega Kongo tapatalgutel korduda.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, nõukogu ja komisjoni avaldused seoses ELi vastusega Kongo tõsise kriisi kohta on nagu alati silmakirjalikud ja kasutud. Laurent Nkunda selja taga on Rwanda ja Uganda – riigid, mis on alati olnud huvitatud sellest piirkonnast nii palju, et on püüdnud sinna lähiminevikus mitmel korral sisse tungida; maavarad ja loodusvarad Kongo DV idaosas on liiga suured selleks, et neid teistele jätta.

Ajavahemikus jaanuarist kuni praeguseni on ostetud kolm korda rohkem relvi kui 2007. aastal ning mõningad neist – või vähemasti see, mis puudutab Rwanda sektorit – olid mõeldud Laurent Nkunda mässulistele, mille tagajärgi me praegu võime näha. Aastaid on aga Washington olnud huvitatud Ida-Aafrika järvede piirkonnast, toetades eeskätt Ugandat ja Rwandat. Näiteks suurim USA suursaatkond Aafrikas asub Kampalas; Ugandas ja Rwandas ei toimu midagi USA heakskiiduta.

Nüüd edastab see Euroopa Liidu kiire muutus seoses võimalusega saata piirkonda rahuvalvejõud vale sõnumi nagu alati, sest meie eelistame keskenduda diplomaatialle, justkui sellest piisaks selleks, et veenda niisugust

ebameeldivat tegelast nagu Laurent Nkunda tagasi tõmbuma. Nagu alati ei muuda meie arutelud midagi, ning siis me kuuleme veel volinik Micheli Laurent Nkundat peaaegu ülistamas. Aitäh selle eest!

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Härra juhataja, me kõik mõistame, kui keeruline on olukord, mis valitseb praegu Kongo idaosas, mis on etniliselt seotud Rwanda, Burundi ja Ugandaga ning mille juured samuti seal asuvad.

Viivitamatult tuleb alustada tõhusat vahendusprotsessi Rwanda ja Kongo DV vahel. Kehtestada tuleb relvarahu ja see nõuetekohaselt jõustada, tsiviilelanikud vajavad ilmselgelt kaitset ja humanitaarabi.

Mulle tuli meelde avaldus, mille tegi Aafrika Liidu alaline esindaja Brüsselis parlamendi julgeoleku- ja kaitse allkomisjonis ja milles ta osutas asjaolule, et Aafrika julgeolekuküsimustega peaksid tegelema aafriklased. Seetõttu on mul hea meel, et EL ei ole üritanud kasutada Kongo tragöödiat võimalusena üksnes märgistada järjekordset nn ELi sõjalist operatsiooni. Praeguse olukorra lahendamise eest peaksid vastutama eeskätt aafriklased, kuid meil tuleb anda neile selleks kõikvõimalikku abi Aafrika Liidu ja ÜRO kaudu.

Vahepeal näib aga valitsevat mõningane selgusetus MONUCi mandaadi, tema osalemise eeskirjade ning temapoolse jõu kasutamise suhtes. MONUCi ülem kindralleitnant Vicente Díaz de Villegas lahkus hiljuti ametist pärast seitset nädalat teenistuses olemist. Ta ütles, et tegi seda isiklikel põhjustel, kuid ma kahtlen, kas ta ei teinud seda mitte isikliku nõrdimuse tõttu.

Julgustav on aga asjaolu, et 6. novembril asus Goma lähedal MONUCi raames positsioonidele tuhandeliikmeline Lõuna-Aafrika sõjavägi. MONUCi ülem ütles, et neile anti korraldus avada vajadusel tuli. MONUC peab saama tegutseda tsiviilelanike kaitsmise eesmärgil otsese vägivallohu eest. Ilmselgelt on vaja olulisel määral suurendada Kongo idaosas asuvaid teenistusvalmis olevaid ÜRO ja Aafrika Liidu vägesid ning teha selgelt kindlaks, kust nad pärit on – on palju riike, kes võiksid oma panuse anda, kuid pole seda seni teinud.

Kui Lääs ei tee kõike, mida võiks teha operatsioonide abistamiseks Kongos, on teised, vähem suuremeelsed osalised valmis tegutsema.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Härra juhataja, volinik, härra Jouyet, ma olen AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee liige ning viimase Rwandas Kigalis peetud istungjärgu ajal kuulasin ma president Paul Kagamed, kes rääkis vajadusest olukorra stabiliseerimise järele Kesk-Aafrikas. Ta rääkis soovist saavutada rahu, kuid Kigalis olles külastasin ma holokaustumuuseumi, mis on pühendatud miljonite – vaid kolme kuu ehk saja päeva jooksul – tapatalgute käigus surma saanud tutside mälestusele. See oli 1994. aastal.

Kas me näeme nüüd toonaste sündmuste kordumist? Me ei saa seda lubada. Ma leian, et see on meie kohustus. Ma arvan, et Euroopa Liit peab midagi enamat ette võtma. Ma ei tea, kas lisavägede saatmine lahendaks probleemi. Ma isiklikult kahtlen selles ning mulle näib, et me peame põhjalikult vaatama üle rahastamisallikad; nagu kolleegid märkisid, saadakse raha Kongo loodusvarade eksploatatsioonist ning neid loodusvarasid ei suunata mitte väikekauplejatele ja nimetutele üksikisikutele, vaid need jõuavad ka Euroopa turgudele. See on nii probleemi allikas kui ka lahendus.

Liikugem nüüd edasi humanitaarase olukorra juurde, mis on ilmselgelt kontrolli alt väljumas. See on valdkond, kus me saame oma osa täita ja kus Euroopa Liit peab tegema kõik selleks, et kaitsta neid 1,6 miljonit inimest, kes vajavad vett, toitu, tekke, telke ja hoolt. Asugem seda probleemi lahendama.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (PT) Härra nõukogu eesistuja, volinik, daamid ja härrad, praegu maadlevad maailma juhtivad riigid rahvusvahelise finantssüsteemiga. Nad püüavad saada seda kontrolli alla enne, kui on hilja. Ehk on jõudnud kätte ka viimane hetk lahendada teine probleem, millest oleme rääkinud juba aastakümneid.

Aastaid oleme me kuulnud lugusid häbiväärsest loodusvarade röövimisest. Mitu korda oleme me kuulnud – ja taas Kongo kohta – seda, et inimesi tapetakse? Ma arvan, et kätte on jõudnud viimane hetk anda need ettevõtted kohtu alla, peatada see häbiväärne kaubandus ning külmutada arved, mille hoiustatakse maavarade eksploatatsioonist inimeste vere ja kannatuste hinnaga saadud häbitut tulu.

Ma ei mõista, miks ei koostata nendest ettevõtetest musta nimekirja, nagu on seda tehtud terroriorganisatsioonide puhul. Ma ei mõista, miks ei saa rahvusvaheline üldsus kohtu alla anda neid ettevõtjaid, kes ei ole tegelikult ettevõtjad, vaid on hoopis kurjategijad, kes ohustavad piirkondlikku ja maailma julgeolekut.

Ma palun tungivalt, et eesistujariik Prantsusmaa ja komisjon teeksid selle suhtes rahvusvahelise algatuse.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Härra juhataja, minu lapsepõlves 1960ndate alguses domineerisid niisugused nimed nagu Lumumba, Mobutu, Chombe, Dag Hammarskjöld ja Katanga. Viiskümmend aastat hiljem laastavad Kongot – nüüd Kongo Demokraatlik Vabariik – taas sisemised rahutused, mis on viinud riigi kodusõja äärele. Ainult et sel korral algas sõda Kongo DV idaosas pärast olulisi ELi-poolseid püüdlusi raha, programmide, kohapealsete missioonide, sealhulgas sõjaliste missioonide ja pingeliste diplomaatiliste jõupingutuste näol – ja nendest olenemata.

Praegune olukord Kongo DV-s ei ole seega üks järjekordne kriis. Pigem on see proovikivi, mis näitab ELi suutlikkust ja tahet täita rahvusvahelist rolli, mida ta praegu maailma poliitikas saavutada püüab, sest sellel kriisil on olemas kõik tegurid, millega tegelemiseks liit enda sõnul kõige paremini varustatud on, ning see toimub Aafrika mandril, mille geomajanduslik tähtsus suureneb tohutult.

Bart Staes (Verts/ALE). – (NL) Härra juhataja, härra Hutchinson alustas arutelu, öeldes, et me peaksime lõpetama retoorika ning asuma tegudele. Ma arvan, et tal oli täielikult õigus. Lubage mul nimetada kahte olulist elementi arutelust.

Esiteks tuleb kõigepealt rakendada nii ÜRO eksperdigrupi soovitusi Kongo DV maavarade ebaseadusliku kasutamise kohta kui ka sanktsioone nende isikute ja äriühingute suhtes, kelle osalus röövimises on tõendatud. Euroopa Liidul tuleb hakata kiiresti tegutsema.

Teiseks tuleb otsustavalt peatada ebaseaduslik ekspluateerimine ning rakendada kulla, tinamaagi, kolumbiit-tantaliidi, koobalti, teemantide, kolumbiidi ja puidu jälgitavuse ja päritolutõendite süsteem, et selle verise kaubanduse saaks lõpetada.

Minu otsene küsimus nõukogu eesistujale härra Jouyet'le ja volinik Ferrero-Waldnerile oleks: missuguseid meetmeid on teil järgmise paari kuu jooksul kavas selles suhtes võtta? Ma arvan, et meil on õigus saada vastus sellele küsimusele.

Jim Allister (NI). – Härra juhataja, ma ei pea ennast absoluutselt Kongo küsimuste eksperdiks ning samuti ei ole mul sellele valmis lahendust pakkuda, kuid ma tean üht: kui viimase 20 aasta jooksul on surnud viis miljonit inimest, peame me kõik mures olema.

Ma muutun veelgi murelikumaks, kui loen mõningaid teateid paljudelt nimetatud piirkonnas tegutsevatest vabaiühendustelt. Näiteks paar päeva tagasi lugesin ma seda, mida oli Amnesty Internationalil – pean ütlema, et see on organisatsioon, kellega ma mitte alati nõus ei ole – öelda inimõiguste ja eriti humanitaartragöödia kohta Põhja-Kivu provintsis: „ÜRO Julgeolekunõukogu, Euroopa Liit ja Aafrika Liit vaatavad tegevusetult pealt. Seni ei ole neil õnnestunud tugevdada ÜRO rahuvalvejõude ega suurendada nende varustust, mida neil on vaja tsiviilelanike tõhusa kaitse tagamiseks.“

Ma olen otsinud aruteludest vastust sellele kriitikale. Pean ütlema ausalt, et ei ole seda tegelikult leidnud. Diplomaatia on hea, kuid diplomaatia üksi ei anna vastuseid.

Jas Gawronski (PPE-DE). – Härra juhataja, võttes arvesse meie enda majandusraskusi, oleks meie jaoks lihtne unustada ära Aafrika probleem, kuid see oleks kahetsusväärne viga.

Ma arvan, et peaksime avaldama survet Aafrika Liidule, et see täidaks oma kohustusi piirkonnas. Kui Aafrika Liit soovib kunagi omandada samasugust kaalu nagu on Euroopa Liidul, tuleb tal minna üle sõnadelt tegudele – seda ei ole tal ilmselgelt õnnestunud teha näiteks Zimbabwe puhul. Me peaksime samuti kõhklemata siduma oma pikaajalised kaubandus- ja abiandmissuhted niisuguste riikidega nagu Kongo DV nendepoolse inimõiguste austamise, hea valitsemistava järgimise ja läbipaistvusega.

Sellega seoses ma loodan, et komisjon kordab oma toetust mäetööstuse läbipaistvust käsitlevale algatusele.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Härra juhataja, härra nõukogu eesistuja, volinik, pärast kõike öeldut soovin ma pöörduda järgmise küsimusega otseselt teie poole. Te toonitasite mõlemad, et seda konflikti ei saa lahendada sõjaliselt. Kuigi ma nõustun teiega täielikult, ei ole midagi viga Goma või Nairobi kokkulepetel. Protsessil, mis taas elustati, ei ole midagi viga, välja arvatud see, et nendest kokkulepetest ei ole kunagi kinni peetud. Siinjuures on ütlematagi selge, et Euroopa peab nõudma MONUCile tugevamat ja paremat mandaati ja lisavägesid. Oluline küsimus, mida me peaksime endalt küsima, on aga see, kas MONUCi tegevus saab üldse olla tulemuslik ilma Euroopa sekkumiseta, isegi VII peatüki järgi antud mandaadi alusel? Härra Jouyet,

ma soovin teilt küsida, missugused olid ELi ministrite head põhjendused, miks lükati tagasi niisugune Euroopa-poolne sekkumine?

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Härra juhataja, austatud parlamendiliikmed, volinik Ferrero-Waldner, suur tänu selle huvitava arutelu eest.

Me oleme täiesti teadlikud Euroopa Parlamendi taotlusest Euroopa Liidule saata Kongo DV nimetatud piirkonda sõjaline missioon. Ma arvan aga, et pean teie tähelepanu juhtima asjaolule, et Euroopa Liit täidab juba kohustusi Kongo DV-s ja seda eeskätt ühenduse abi kaudu: 2008. aastal eraldati 50 miljonit eurot ning lisaks veel 6 miljonit eurot hädaabiks, mida nimetas Benita Ferrero-Waldner. Kahe EJKP missiooni raames toetatakse Kongo politsei ja sõjaväe reformimist, nende vähene ettevalmistus ja ebaefektiivsus olid, nagu me kõnealuse juhtumi puhul nägime, väga murettekitavad. Lisaks sellele on Euroopa Liit juba olukorda sekkunud, see toimus 2003. aastal niisuguse sõjalise missiooni käigus nagu Artemis. Olud olid aga teised, sest siis valmistas Euroopa Liit tingimusi ette toona aset leidnud ÜRO missiooni saabumiseks.

Seega, jättes retoorika kõrvale, kuidas saame me reageerida kõnealuse piirkonna tragöödiale? Kõige kiirem lahendus humanitaarkriisile oleks tugevdada olemasolevaid meetmeid ehk teisiti öeldes MONUCi ulatuslikuma mandaadi ja täiendavate inimressursside kaudu. Ma pean silmas seda, et Prantsusmaa näiteks on valmis osalema selles tugevdamises, sest kui me ootame Euroopa Liidu missiooni korraldamist, on oht, et me kaotame aega. Nagu te teate, on liit tegev juba Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigis, seega on missiooni kasutuselevõtmine keeruline ja et selgitada oma seisukohta veelgi – paljud riigid nõukogus ei saaks praegu osaleda nendes tugevdamisoperatsioonides.

Nagu mitu sõnavõtjat esile tõi, annaks MONUCi tugevdamine eeliseid, sest selle mandaat tugineb ÜRO põhikirja VII peatükile. Me peame arvesse võtma ka seda, et Nkunda rünnaku peatamine 29. oktoobril on võimaldanud MONUCil alustada vägede ümberpaigutamist. Järgmiseks on vaja ÜRO missioonis teha ümberkorraldusi seoses uute eliitvägede saabumisega, eriti seoses India gurkhadega, keda käesoleval kuul oodatakse. Kohapeal olevale 17 000 mehele on vaja lisaks veel 3000 ning sellel eesmärgil võtsimegi julgeolekunõukogus New Yorgis viimase paari päeva jooksul asjaomaseid meetmeid.

Ent nagu mitu sõnavõtjat on öelnud, ei saa me toetuda üksnes sõjalisele olukorrale, sest võttes arvesse julmuse, mis – nagu paljud teist esile tõid – on kestnud liiga pikka aega, tuleb keskenduda eeskätt poliitilisele lahendusele selleks, et, nagu volinik Micheli, Bernard Kouchneri ja David Milibandi visiidid on näidanud, võimaldada säilitada sidemeid piirkonna eesvõitlejate vahel. Esmatähtsaks tuleb pidada Aafrika raamistikust läbi viidud läbirääkimisi, olenemata sellest, kas need on toimunud Aafrika Liidu, Lõuna-Aafrika Arenguühenduse või Ida-Aafrika järvede piirkonna konverentsi raames, et taaselustada Goma ja Nairobi protsessi.

Pikaajalises perspektiivis tuleb liidul aidata Kongo DV-l luua endale tõeline sõjavägi – viimane seal puudub, sest praegune on täielikult laiali lagunenud –, et see saaks tagada turvalisuse riigis, mis on tohutult suur ja mida on raske kontrollida, ning ära hoida edasised humanitaarkriisid.

Ma jagan nende inimeste arvamust, kes tõdesid, et meil tuleb käsitleda ka konflikti põhjusi ning seda tegi nõukogu 10. novembril oma üleskutses võidelda piirkonna maavarade ebaseadusliku eksploateerimise vastu, mida panevad iseäranis toime mässuliste rühmitused. Kas ülesanne jälgida võitlust ebaseadusliku eksploateerimise vastu tuleks anda MONUCile? Küsimus jääb vastuseta, kuid olles silmitsi humanitaarkriisiga – ja seda on toonitanud ka paljud teised –, peaks MONUCi prioriteet olema tsiviilelanike kaitsmine ning ma usun, et oluline on see – seda öeldi ka sõnavõttudes –, et loodusvarade röövimise lahendustest üks tuleb leida piirkondlikul tasandil, lõpetamaks eksploateerimine ja nende loodusvarade väljavedu meie riikidesse.

Lõpetuseks ütlen, et me peaksime tõepoolest viima ellu järeldused, mis ÜRO eksperdigrupp tegi kõnealuste küsimuste kohta.

Need olid täiendavad punktid, millele ma soovisin parlamendi tähelepanu juhtida.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – (FR) Härra juhataja, asutatud parlamendiliikmed, kõigepealt ma usun, et arutelud on näidanud meie üksmeelt selle suhtes, et selles äärmiselt traagilises olukorras tuleb meil tegutseda kiiresti, väga kiiresti.

Mis puutub Euroopa vägede saatmisse Kongo DV idaossa, siis ma usun, et selgeks on saanud see, et piirkonna kõik riigid oleksid tõenäoliselt nõus üksnes niisuguse Euroopa väega, millel on range eesmärk kindlustada humanitaarruumi. See tähendaks seega, et kõikidele konfliktis osalejatele tuleb kehtestada humanitaarrelvarahu, et saaks viia abi rindejoone lähedal asuvatele elanikele. Just seda soovivad Ida-Aafrika

järvede piirkonna riigid ning nende jaoks on relvarahu ja humanitaarabi kohaletoimetamine olulisim ja kiireloomulisim prioriteet.

Sellega seoses on nad esitanud võimalused, mida tuleks kaaluda: poliitilised läbirääkimised ja eeskätt – seda oleme me kõik öelnud – MONUCi tugevdamine. Ehkki humanitaarlane olukord hakkab järk-järgult saama kontrolli alla, näib, et mõningad liikmesriigid ei ole välistanud võimalust korraldada ÜVJP missioon. Mitte mingisugust lõplikku otsust ei tehta aga enne, kui ei ole ühehäälselt Euroopa toetust nimetatud küsimusele ja kui ÜRO Julgeolekunõukogu ei ole avaldanud oma ametlikku seisukohta selle suhtes.

Mis puutub MONUCi tugevdamisse, siis ma arvan – ja sedasama arvab ka Louis Michel –, et see on mõõdapääsmatu. MONUC toob sellesse konflikti konstruktiivse ja objektiivse hoiaku, kuid temalt ei saa nõuda midagi, mis ei kuulu tema missiooni hulka. MONUCil tuleb tagada rahu konkreetsetes heaks kiidetud raamistikus, mitte kehtestada rahu kõikidele sõjalisi vahendeid kasutavatele asjaosalistele. Seda on mõnikord raske mõista, kuid minu arvates on erinevus märkimisväärne.

Teisest küljest on selge, et Kongo mastaabi ja probleemi keerukuse jaoks ei ole MONUC piisavalt varustatud – te kõik ütlesite seda ja see on ka tõsi – ei ressursside ega võib-olla ka oma mandaadi poolest ning seepärast on ÜRO peasekretäri palve ressursside suurendamise kohta, eriti 3000 lisasõduri kohta kahtlemata õigustatud.

Lisaks sellele on MONUCi mandaadi laiendamine, eelkõige seoses järelevalvega loodusvarade ebaseadusliku eksploateerimise üle – mis, nagu te ütlesite, on sõja tegelik põhjus – on väga oluline selleks, et – nagu paljud õigesti tõdesid – saaks mis tahes viisil konflikti edasist kulgu mõjutada. Niipea kui rahu saavutatakse, tuleb rahvusvahelisel kogukonnal seda küsimust käsitleda.

Kimberley protsessi eeskuju pakub kindlasti sellega seoses võimalusi, mida kaaluda tuleks; kui rääkida praktilisest küljest, siis komisjon eraldas juba 75 miljonit eurot Kongo idaosa programmi jaoks, mille eesmärk on ehitada üles valitsusstruktuurid, nagu kohtusüsteem ja politsei, ning taaskehtestada järelevalve loodusvarade eksploateerimise üle. Programmi viiakse ellu ning ma loodan, et esimesed tulemused on peagi näha.

ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSATSAGAROPOULOU

asepresident

Juhataja. – Vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2 olen saanud kuus resolutsiooniettepanekut⁽¹⁾.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 20. novembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Resolutsioon Kongo DV kohta näitab Euroopa Liidu selget pühendumist nimetatud osale maailmas. Võttes arvesse kriisi raskust, on seekord meie kohustus aga tagada, et sõnadele järgneksid teod. Nagu alati, on ÜRO lahenduste pakkumisel ebakindel. Olgu selleks siis Euroopa Liit, kes võtab initsiatiivi enda kätte ja püüab olla konflikti osaliste vahendaja rahu saavutamise eesmärgil.

Ma soovin tänada komisjoni iseäranis olulise sõnumi eest, mis ta andis viimastel nädalatel Kongo DV kohta, eraldades 75 miljoni euro suuruse toetuse programmile, mille abil tahetakse uuesti üles ehitada riigi haldus- ja valitsemisstruktuurid, sealhulgas kohtu- ja politseisüsteem. See on iseäranis märkimisväärne samm, sest seda tehakse praegu pilguga tulevikku ning sellega alustatakse kõnealuse erimeelsuse keskmes olevate probleemide lahendamist – praegu on erinevate võitlevate rühmituste väga karmi ja reguleerimata konflikti objektiks Kongo loodusvarade eksploateerimine.

4. Autotööstuse kriis (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused kriisi kohta autotööstuses.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu esistuja. – (FR) Proua juhataja, volinik Verheugen, daamid ja härrad, käesoleva aasta kolmandas kvartalis on Euroopa autotööstust tabanud maailma majanduse järjest süvenev kriis. Seda

⁽¹⁾ Vt protokoll.

pärast autotööstuse häid tulemusi selle aasta teises kvartalis. Kriisi mõju tunnetavad kõik juhtivad autoturud, kuid erinevate raskusastmetega.

Müük Ameerika Ühendriikides on aastaga vähenenud 32% võrra, jõudes 25 aasta madalaimale tasemele. Kolm suurt Ameerika autotootjat – General Motors, Ford ja Chrysler – on palunud riigilt erakorralist abi. Kriis on vähemal määral tabanud ka tekkivaid turge, mis kuni selle suveni korvasid kõnealuste riikide jaoks müügi vähenemist.

Hiinas vähenes müük septembris 1,4% võrra. See on teine järjestikune müügi vähenemise kuu Hiinas pärast augustit, mil müük langes 6,3% võrra.

Brasiilias langes automüük eelmisel kuul esimest korda pärast 1999. aastat 11% võrra.

Autoturg ei ole veel pööranud langusesse Venemaal, kuid sealne turg on märkimisväärselt aeglustunud ning esimesed vähenemised võivad saabuda järgmise aasta alguses.

Seega võime selgesti näha, et olukord halveneb ka suurtes tärkava majandusega riikides.

Euroopas vähenes sõidukite registreerimine alates aasta algusest kuni augustini peaaegu 4% võrra. Aasta lõpp võib osutuda raskeks ning autoturu langus 2008. aastal tervikuna võib olla ligikaudu 5%, mis on kõnealusel turul pärast 1993. aastat halvim dokumenteeritud tulemus.

Kogu maailmas aga tehakse autotööstuses olulisi jõupingutusi kriisiga võitlemiseks ning püütakse leida pinda uueks kasvuks. Tootmise vähendamiseks võetavate meetmetega kaasnevad halvad tagajärjed nii töökohtadele kõikides väärtusahelates kui ka nõudlusele. Näeme seda mõne järgmise päeva jooksul.

Hoolimata keerulisest olukorrast majanduses on Euroopa juhtivad autotootjad 2008. aastal siiski kasumis, kuigi tulumäärade kasv on ilmselgelt aeglustumas. Kasumi tootmist suudetakse säilitada tänu mõne viimase aasta väga suurele tootlikkuse kasvule. Seetõttu on Euroopa autotööstuse konkurentsivõime endiselt suhteliselt hea – ma ei ütle seda kergemeelselt – kusjuures seda seletab kolm tegurit.

Esiteks, asjaolu, et Euroopa autotööstus on endiselt kohal tärkava majandusega riikides, kus tegeletakse nii turustamise kui ka tootmisega. Just nendes tärkava majandusega riikides jääb peamiseks tõukejõuks majanduskasv, isegi kui see on vähenemas, nagu ma juba mainisin.

Teiseks teguriks on asjaolu, et uued mudelid on paremad – need on nüüd säästlikumad, keskkonnahoidlikumad ja vastavad tarbijate nõudmistele.

Lõpetuseks, nagu ma märkisin, on Euroopa tööstuse finantsolukord eelnevate aastate suure tootlikkuse tõttu praegu endiselt suhteliselt hea.

Antud olukorras tuleb olla valvas eelkõige eesmärgiga vältida olukorda, kus riigiabi, mida valitsused tootjatele väljaspool Euroopat annavad, moonutab ausat konkurentsi maailmaturul, eriti tekkivate turgudel. Kasulikuks võivad osutuda siht- ja ajutised toetused Euroopa tootjatele peamiselt selleks, et parandada autode tehnilisi ja ökoloogilisi näitajaid Euroopas, kus, nagu me teame, on keskkonnakaitsealased regulatsioonid maailma kõige rangemad. See pani Euroopa tootjaid keskkonnakaitsealaste probleemidega tegelemiseks investeerima teadus- ja arendustegevusse rohkem kui nende Ameerika konkurente.

Me võime tunda heameelt selle üle, et see on andnud meie tööstusele juhtrolli keskkonnakaitse valdkonnas, kuid me peame olema valvel ja tagama, et juhtroll säiliks ka tegelikult. Komisjon – jätan volinik Verheugenile võimaluse seda teemat põhjalikumalt käsitleda – teeb 26. novembril ettepanekud Euroopa meetmete kohta tööstuse, eriti autotööstuse toetamiseks. Euroopa tasandil tehtavates jõupingutustes palutakse samuti osaleda Euroopa Investeerimispangal ja ta peaks seda tegema.

Liikmesriigid peavad Investeerimispancale vajaduse korral tagama asjakohased vahendid, et viimasel oleks võimalik toetada autotööstust täiendavate ressurssidega. Oma tootjate abistamiseks kaaluvad liikmesriigid ka riiklikke meetmeid. Need püüded tuleb kooskõlastada, et kõnealune abi oleks võimalikult tõhus. Nagu tehti kriisiga võitlemiseks teistes valdkondades, teeb eesistujariik Prantsusmaa kõik endast oleneva, et jõuda antud tähtsas tööstuslikus küsimuses Euroopa ühistegevuseni.

Detsembrikuisel Euroopa Ülemkogul arutatakse komisjoni ettepanekuid ja erinevaid riiklikke toetuskavu, mis selleks ajaks võivad olla rakendust leidnud. See tähendab, loomulikult, tegevust, mis vastab teistele liidu poliitilistele eesmärkidele. Eelkõige peab autotööstuse toetamisel järgima siseturu terviklikkust. Kellegi

huvides ei ole kriisi ärakasutamine autoturu moonutamiseks ning loomulikult peab kõnealune toetus vastama kindlalt liidu energeetika ja kliimamuutuste paketi ette nähtud eesmärkidele.

Usun, et komisjon teeb selle nimel tööd. Eesistujariik on võtnud endale eesmärgiks edendada liikmesriikide ja Euroopa Parlamendi vahel tasakaaluka kokkuleppe saavutamist kooskõlastatud vastuteggevuse kohta autotööstuste toetuseks.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Proua juhataja, härra nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, ei ole üllatav, et finantsturgude kriisi täielikku mõju reaalmajandusele tunnetab esimesena autoturg.

Autoturg on tarbija käitumise suhtes eriti tundlik. On selge, et sellises olukorras ei kiirusta tarbijad, kes ei ole oma majanduslikus tulevikus kindlad, kes ei tea, kas neil järgmisel aastal on tööd, kas nende sissetulek on sama suur või kas neil on endiselt kapitali, uut autot ostma. See on üldteada ja ilmselt ka loomulik reaktsioon.

Kuid kõnealuse kokkuhoiuni ei vii mitte üksnes finantsturgude kriis. Ebakindlus valitseb tootjate ja tarbijate seas ka nõuete suhtes, mida poliitilisel tasandil otsustatakse autoga seoses tulevikus esitada. Tarbijad ei tea, näiteks, kas nad võivad loota maksusoodustustele või toetustele, kui nad konkreetse auto ostavad või kui nad selle ostmata jätavad. Seetõttu on vajalik, et esimesel võimalusel muudetaks tööstusele rakendatavad õigusaktide sätteid üheselt mõistetavaks.

Olukord on selge. Autotööstus on Euroopa üks põhilisi tööstusharusid, kui mitte see kõige põhilisem, ja seisneb enamasti kui lihtsalt autode tootmises. Me peame vaatlema kogu tarneahelat ja kogu autoturgu, mis, loomulikult, hõlmab ka sõidukitega kauplemist ja sõidukite parandustöökodasid. Tegemist on sektoriga, mis kokkuvõttes annab tööd 12 miljonile inimesele Euroopas ning millel on kaugele ja teistesse sektoritesse ulatuvad mõjud.

Nõukogu eesistuja juba kirjeldas langust. Annan teile teada veel ühe arvu. Seni on sel aastal kogu Euroopas registreeritud 700 000 autot vähem kui eelmisel aastal. See hõlmab põhimõtteliselt üheksat kuud, mis tähendab, et aasta lõpuks on nimetatud arv tõenäoliselt ületanud miljoni piiri. Olen kindel, et suudate kujutada ette sellest tulenevaid majanduslikke tagajärgi.

Endiselt ei ole meil põhjust loota, et 2009. aastal toimuvad siin väga kiired muutused. Teisisõnu – peame eeldama, et ka 2009. aasta on autotööstuse jaoks kriisiaasta ning see mõjutab oluliselt tootmisvõimsuse rakendusastet, palgatud töötajate arvu ja autoturgude suutlikkust teha investeeringuid, eriti suuri investeeringuid, mis on vajalikud keskkonnahoidlikele ja vähe kütust tarbivatele sõidukitele esitatavate nõuete täitmiseks.

Selline areng majanduses on toonud kaasa äärmiselt halvad tagajärjed seoses keskkonna olukorraga. Mida vanem on Euroopa teedel liikuv autopark, seda suurem on tekitatav saaste – see on väga tähtis asjaolu, millele me peame tähelepanu pöörama. Kui me tõesti tahame vähendada saasteainete, eelkõige CO₂, heitkoguseid ja see on meie ühine peaesmärk, siis on vanade, praegu Euroopa teedel liikuvate autode kiire asendamine väga oluline.

Juba mõnda aega on toimumas täpselt vastupidine. Euroopa teedel liikuv autopark on muutumas järjest vanemaks ja saasteainete heitkogused suurenevad. Ütlen teile nii selgelt kui võimalik, et kui kõik asjaosalised – Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon – ei pööra lähiaastate jooksul väga suurt tähelepanu tarbijatele taskukohaste autode tootmisele, halveneb olukord veelgi.

Loomulikult saame juba praegu pakkuda keskkonda mitesaastavaid autosid. Asi on lihtsalt selles, et keegi ei suuda neid endale lubada. Seetõttu peame leidma toodud märkuste vahel mõistliku tasakaalu. Nagu te teate, on meil käimas protsess Cars 21. Kuna me tunnistasime olukorra tõsidust väga varajases staadiumis, korraldasin mõned nädalad tagasi Brüsselis koos autotootjate, nende liikmesriikidega, kus toodetakse autosid, ametiühingute, keskkonnaliitude ja kõigi sidusrühmadega selle protsessi raames „autotööstuslase tippkohtumise“. Seal selgus paar tegemist vajavat asja.

Esiteks, meil tuleb tõepoolest hoida õigusaktidega kehtestatud ettevõtlustingimused stabiilsete ja etteennustatavatena. Tööstus peab teadma, millises olukorras ta on ja mida talt oodatakse. Me peame nägema võetavate meetmete kumulatiivset mõju. Arvan, et on õige tuletada teile meelde, et CO₂ ei ole ainus autotööstusega seoses arutluse all olev teema.

Me oleme juba kiitnud heaks Euro 5 ja Euro 6 standardid. Neid ei ole siiski veel rakendatud ning ka need vajavad suurte investeeringute tegemist ja muudavad sõidukid kallimaks. Me oleme võtnud vastu ka lisanõuded

jalakäijate kaitsmiseks. Taas kord tähendab see suuri investeeringuid, mis teevad autod kallimaks. Juba praegu tegeleme õigusloomega, et täiendavalt karmistada Euroopa autode ohutusnõuetega seonduvaid regulatsioone. Nende tulemus on samasugune. Kui me selle kõik kokku võtame, näeme, et Euroopa sõidukite hinnad teevad paari järgmise aasta jooksul selge hüppe ning me peame ka sellega arvestama.

Teiseks olime nõus asjaoluga, et nõudlust tuleb suurendada. Seda saab teha mitmel moel. Minu arvates on heaks vahendiks maksusoodustused, aga ainult juhul, kui need põhinevad CO₂ heitkogusel. Maksusoodustustest, mis lihtsalt viivad suvaliste vanade autode ostmiseni, on tõesti vähe kasu. Soodustused peavad suurendama nõudlust vähe kütust tarbivate ja keskkonnahoidlike autode järele. Sama kehtib riigihangete kohta.

Jääb veel küsimus investeerimisvõime kohta. Selleks on Euroopa Investeerimispankas juba aastaid olnud avatud krediidiiliin, mis pakub autotootjatele soodsa intressiga laenu uute keskkonnahoidlike sõidukite väljatöötamiseks. Neid krediidiiliine kasutati ka lähiminevikus, nii et see ei ole midagi uut.

Nüüd tuleb meil nõudlusele vastamiseks krediidiiliine suurendada ning Euroopa Investeerimispank on valmis seda tegema. Töötan selle kallal, et asjakohased otsused oleks tehtud enne detsembri lõppu.

Lõpetuseks tahan veel kord juhtida tähelepanu sellele, et ka oma kaubanduspoliitikas peame me tagama Euroopa autotööstuse valmisoleku tulevikuks. Konkurents koondub järjest enam maailma nendesse piirkondadesse, kus oodatakse suurt majanduskasvu. Nimetatud piirkondades konkureerime teistest maailmapiiirkondadest pärit tootjatega, kes töötavad oluliselt odavamates tingimustes kui Euroopa tootjad.

Lubage mul selgitada – suur eelis, mis Euroopa tootjatel maailma konkurentsile on, on asjaolu, et juba õige varsti pakub Euroopa kõige keskkonnahoidlikumaid ja ohutumaid autosid maailmas ning ma loodan, et sama kehtib ka kvaliteedi kohta ja et me pakume ühtlasi kõige paremaid autosid maailmas.

Las ma lisan käsitletava probleemi kohta veel midagi, midagi, mis tegelikult üldse viis tänase aruteluni. Üks Euroopa autotootja – Adam Opel GmbH Saksamaal, 100%-line General Motorsi tütarettevõtja – on hetkel väga murettekitavas finantsolukorras. Opel ja Saksamaa valitsus peavad läbirääkimisi selle üle, kas riik saab anda Opelile finantsprobleemide lahendamiseks garantii. Sellele esitatakse väga tõsiseid poliitilisi vastuväiteid, mida ma hästi mõistan, sest meie tööstuspoliitika ei põhine ega hakka põhinema toetustel. Euroopa tööstuspoliitika eesmärk on välistada ükskõik millisel moel tagasipöördumist vana, toetustel põhineva meelega juurde, selle asemel aidata hoopis kaasa tööstuse kasvamisele etteennustatavates ja stabiilsetes ettevõtlustingimustes ning konkurentsile vastupidamise suutlikkusele.

Opeli mured ei ole aga tekkinud juhtimisvea, halva tootmise või viletsa kvaliteediga autode tõttu. Kõnealune äriühing on viimastel aastatel teinud erilisi jõupingutusi selleks, et vastata tuleviku nõudmistele, investeerides ohtlalt nüüdisaegsesse tehnoloogiasse. Probleem tõusetus üksnes Opelil USA emettevõtjas tekkinud kriisilukorra taustal. Ma tõesti usun, et siin on tegemist erakorraliste asjaoludega, mis ei kehti teiste Euroopa tootjate suhtes ja mis õigustavad erakorraliste meetmete kaalumist.

Tahan rõhutada, et me ei pea siin silmas toetusi, vaid võimalikku garantiid. Me räägime konkurentsivõimelisest äriühingust. Euroopa vaatevinklist ei ole meil mingit huvi Opelil turult kadumise vastu, samuti ei ole tegemist ainult Saksamaa probleemiga. Opelil tootmisüksused asuvad mitmes Euroopa riigis ning tema tarneahel hõlmab tervet Euroopat. See tarneahel on tihedasti seotud kõikide teiste autotootjatega, mis tähendab, et kui turult peaks kaduma suur Euroopa tootja, oleks sellel tagajärjed ka kõikidele teistele tootjatele. Nagu ma ütlesin, ei ole see meie huvides; samas ei ole sotsiaalsest ja poliitilisest vaatenurgast loomulikult õiglane öelda, et Opelil töötajad peavad tasuma – tahan seda selgelt rõhutada – Ameerika Ühendriikides asuvas emettevõtjas tehtud tõsiste ja vastutustundetute vigade arve.

(Aplaus)

Vaatame siis, millisele otsusele jõuavad asjaomased valitsused – ja ma ütlen meelega „valitsused“, sest see ei ole siiani küllaldaselt avalikkusele teada olnud.

Ka Rootsis on probleem ühe General Motorsi tütarettevõtjaga – Saabiga – kus probleemid on struktuuralsed ja palju hullemad. Lisaks on probleem Hispaanias, kus on kahtluse alla langenud uue keskkonnahoidliku sõiduki kavandatud tootmine. Euroopa poolt ütlen, et me teeme kõik endast oleneva, aitamaks Euroopa tootjatel rasketest aegadest üle saada, et nad saaksid täita oma osa tuleviku majanduskasvu tegeliku tõukejõuna ja ka kindlate töökohtade loojana.

(Aplaus)

Vito Bonsignore, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, me räägime Euroopa Liidu tootmissektorist, kus valmistatakse kolmandik maailma autodest. Euroopas annab kõnealune sektor tööd kolmele miljonile inimesele lisaks kaudsele tööhõivele ning tegemist on otsest ja kaudset müüki ning töötajate koguarvu arvestades maailma ühe põhilise tööstusharuga.

Võtkem arvesse ka asjaolu, et täna, mil me antud teemat arutame, näitavad kõige viimased hinnangud, et järgneva aasta jooksul töötute arv Euroopa Liidus kahekordistub. Mina isiklikult usun, et isegi see hinnang on optimistlik. Olen volinikuga nõus, et autotööstust tuleb abistada meie nõutud püüetes toota autosid, mille saasteainete heitkogus on väike ja mis tarbivad vähe kütust. Me peame aitama kaasa muutustele, mitte karistama mahajääjaid, ning rahastamine tuleb siduda uuenduste tegemisega. Kuigi autofirmade toibumisele kaasaaitamine võib tunduda koormav, läheks neist mõne pankrot ELile väga palju rohkem maksma.

Sektor on kriisis kogu maailmas ning me võime leida olukorrast väljapääsu tehnilisi edusamme tehes – siin oleme ühel meelel – ja seetõttu peame otsustama, kas toota Euroopas 21. sajandi autosid või kaotada see tootmisfaar riikidele, kus asutakse valmistama suures koguses madala tehnoloogiatasemega odavaid autosid, nagu India või Hiina.

On õige, et pangad enam laenu ei anna, et autofirmad kasutavad oma varem kogunenud ja kuni käesoleva aasta keskpaigani jätkunud likviidseid vahendeid ning et turg on märkimisväärselt kokku tõmbunud ja jääb 2008. aasta lõpuks miinusesse, härra Jouyet, usun, et protsendimääraga, mis on lähemal kahekohalisele arvule; ka minu ennustused 2009. aastaks on pessimistlikud.

Euroopal on suurepärane võimalus – toetada erandeid tegemata kõnealuse sektori struktuuralseid muudatusi pikaajaliste madala intressiga laenude ja teadustegevuse abistamisega.

Robert Goebbels, *fraktsiooni PSE nimel.* – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, majanduslangusega vastakuti seistes toetab Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon ühtset ja üleeuroopalist poliitikat. See ei kehti mitte üksnes pangasaladuse, vaid ka teiste majandussektorite, sealhulgas tööstussektori kohta.

Sageli kahetseme, et Euroopa Liidus ei ole tugevat tööstuspoliitikat. Sellised riigid nagu Ameerika Ühendriigid ja Suurbritannia on peamiselt teenuseid toetades lasknud oma tööstustel halveneda. Tulemus ei ole veenev. Euroopa peab võitlema selle nimel, et säilitada ulatuslik tööstusstruktuur, millest sõltuvad väike- ja keskmise suurusega ettevõtted ning ettevõtjatele teenuste osutajad.

Euroopa autotööstus ei ole mingil juhul dinosaurus, väljasuremisele määratud liik. Selles osas nõustun täielikult asepresident Verheugeniga. Meie arvel on kolmandik kogu maailma autotootmisest, hoolimata sellest, et viimasel ajal on autotootmine vähenenud. Euroopas valmistatavad autod peavad olema keskkonnahoidlikumad ja tarbima vähem energiat ning lähitulevikus ei ole me võimelised ilma selle olulise individuaaltranspordivahendita hakkama saama. Ka parim ühistranspordi korraldus ei suuda kunagi rahuldada inimeste liikumisvajadust. Seetõttu peab Euroopa Liit töötama välja ühtse vastuse sektori probleemidele, kusjuures vastuseks ei saa olla, nagu härra Verheugen äsja märkis, Euroopa autotööstuse lämmatamine. Ma ei taha Euroopat, kus ainsad autod teel on Jaapani või, tulevikus, Hiina päritolu.

Ma olen teadlik sellest, et poliitiliselt korrektne seisukoht nõuab niinimetatud keskkonnahoidlike töökohtade propageerimist. Hiljutise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni aruande järgi võib maailma keskkonnahoidlike töökohtade arv kõigist töökohtadest moodustada hinnanguliselt 3%. See oleks väga tore. Kuid lihtne matemaatika näitab, et 97% töökohtadest ei ole keskkonnahoidlikud, vaid jäävad traditsiooniliste sektorite raamesse. See on veel üks põhjus, miks peame võitlema selle nimel, et säiliks Euroopa autotööstus, mis annab otseselt tööd kahele miljonile ja kaudselt kümnele miljonile inimesele ehk hõlmab 7% kõigist Euroopa töökohtadest.

Kui Ameerika Ühendriigid, Hiina ja Jaapan investeerivad massiliselt majandusprogrammidesse, siis ei saa Euroopa endale lõdvestumist lubada ega vaadata passiivselt pealt, kuidas terved tahud tema tööstusest kaovad. Need, kes ütlevad, et peame turu rahule jätma, on naiivsed ideoloogid. Ilma riigi sekkumiseta jääb Adam Smithile nii kallis nähtamatu käsi lühiajaliseks ja hävitab struktuurid, mis on olulised meie ühise tuleviku kujundamisel.

Lõpetuseks, proua juhataja, me ootame komisjonilt aktiivset tööd Euroopa autotööstuse konkurentsivõime ja lihtsalt selle olemasolu säilitamise nimel.

(Aplaus)

Jorgo Chatzimarkakis, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DE) Proua juhataja, volinik Verheugen kirjeldas väga muljeltavaldavalt, kuidas levis kriis finantsturgudel automüügiturul. Veelgi enam, tegelik olukord on selline, et usaldus on kadunud ning CO₂ käsitlevate tulevikuregulatsioonide osas valitseb ebakindlus. Seetõttu saan üksnes kutsuda oma parlamendiliikmetest kolleege ja nõukogu üles jõudma CO₂ regulatsiooni osas väga kiiresti selgele ja usaldusväärsele kokkuleppele – lähtudes eesistujariigi Prantsusmaa ettepanekutest, mille puhul saan vaid teid, härra Jouyet, õnnitleda.

Siiski ei ole kõige kliimasõbralikum auto, mida me Euroopas üldse tahta võiksime, midagi väärt, kui see on vaid poe vaateaknal ja mitte teedel. Inimesed ei pea mitte üksnes niisugust autot juhtima, vaid nad peavad olema võimelised ka auto eest tasuma. Sellest tulenevalt nõuame alljärgnevat kolmeastmelist lähenemisviisi. Esiteks, tänavatele tuleb saada uued mudelid. Selleks on vaja praegu teha suuri investeeringuid teadusuuringutesse, mistõttu on meil hea meel Euroopa Investeeringispanga programmi üle. 2. detsembril toimub majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu kohtumine – loodame, et seal tehakse otsus, mis tagab autotööstusele paindliku ja soodsa krediitdivoo.

Teiseks, kaitsta tuleb autotööstuste finantsinstitutsioone. Siin, Euroopa tasandil, me seda teha ei saa – see peab sisalduma riiklikes päästepakettides, mis peavad jääma avatuks.

Kolmandaks, Euroopas tuleb kehtestada vanametalliks lammutamise hüvitised. Itaalia on selles valdkonnas juhtrolli haaranud, nagu ka Rootsi, kes võib-olla ei ole seda teinud nii mõjuvalt kui Itaalia. Nii saab rakendada maksusoodustusi uute mudelite tänavatele saamiseks. Hea oleks, kui konkurentsivõime alusel ei teeks Euroopa sellele takistusi. Seetõttu oleks samuti olnud kasulik, kui proua Cruz oleks kohal olnud. See on uus tee edasi!

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Proua juhataja, härra nõukogu eesistuja, härra volinik, nagu eilegi tunnen, et pean väljendama suuri kahtlusi komisjoni siiruses antud arutluse läbiviimisel. Härra volinik, olen seisukohal, et CARS 21 strateegilise tööühma loojana peaksite te, esiteks, võtma vastutuse asjaolu eest, et CARS 21 ei ole saavutanud oma eesmärki tagada Euroopa autotööstusele vajalik valmisolek tulevikuks. Mida te olete viimaste aastate jooksul tegelikult teinud, et nüüd on tekkinud vajadus kasutada praegust finantskriisi tulude ja kulude tasakaalustamiseks?

Asjaolu, et Euroopa autotööstusel on strateegiline probleem, on üks asi. Kuid seda, et te ei arvesta bilansis oma viimaste aastate strateegilisi nõrkusi – oma suutmatust toetada keskkonnanalaseid uuendusi – pean ma ebaausaks. Kui tuhanded ja kümned tuhanded perekonnad Euroopas kardavad nüüd oma töökohtade pärast autotööstuses, siis peavad selle eest teatud vastutust kandma ka komisjon, volinik ja CARS 21.

Kuidas saame me tegelikult öelda, et komisjon ja eelkõige teie, härra volinik, ei ole süüdi olukorras, kus naftavarude piiratusest põhjustatud kõikumatest naftahindadest ja kliima kaitsmise hädavajadusest tulenevaid strateegilisi eesmärke ei ole lõppkokkuvõttes rakendatud? Härra volinik, teie isiklikult tõkestasite aastaid oma kolleegi, volinik Dimase, autode CO₂ heitkoguste regulatsioone käsitlevaid ettepanekuid. Teie vajutasite pidurit seoses säästlikke autosid puudutava siduva kohustuse kehtestamisega – üleminekuga 1990ndate aastate keskel vabatahtlikult kokkulepitud kohustustelt siduvale lepingule tuleva kümnendi keskpaigaks. Teie tahate, et keskkonnanalaseid uuendusi oleks vähem kui juba 1990ndate aastate keskel iseenesestmõistetavaks peeti. Eile saime teada, et Saksamaa surve ei ole nõukogu endiselt valmis võtma siduvaid kohustusi 2020. aastaks, mis tegelikult on ikkagi sarnased 1990ndate aastate keskpaigas võetud kohustustega.

Selline kahepalgelisus ja ebaausus keskkonnanalaste uuenduste üle peetaval arutelul on minu jaoks skandaalne. Kutsun teid üles siin kolmepoolsel kohtumisel lõpuks ometi täitma praegusel autotööstuses tehtavaid uuendusi käsitleval arutelul antavat lubadust. Igasugune muu tegevus tähendaks, et te võtaksite tegelikult veel suurema vastutuse kõnealuse tööstuse ja selle varustajate võimetuse eest olla tulevikuks valmis.

Ilda Figueiredo, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (PT) Autotööstuse kriisil on erinevad põhjused, kuid selge on, et üks tähtsamaid neist on suurema osa elanikkonna ostujõu vähenemine väheste sissetulekute, eelkõige madala palga, ebakindla töö ja töötuse tõttu.

Sellest tulenevalt oleks üks tõhusamaid meetmeid palga tõstmine tulu õiglase jaotamise kaudu. Loomulikult on praegu siiski vaja muid meetmeid. Seda seetõttu, et autotootmise peatumine tekitab tagasilöögi paljudes teistes sektorites, sealhulgas erinevates autoosad valmistavates tööstusharudes ja transpordis, mis võib kogu majanduslikku ja sotsiaalset olukorda halvendada.

Seepärast tuleb töökohtade kaitsmiseks ka autotööstuses rakendada erakorralisi meetmeid, nii nagu on erakorralisi meetmeid rakendatud finantssektoris. Ei saa öelda, et tootmise ja töökohtade kaitsmine ei ole sama oluline kui finantssektor. Me peame tagama vajaliku solidaarsuse Euroopa Liidu tööstuse toetamiseks, eelkõige just haavatavamates majandusharudes ja sektorites.

Portugalis on olukord väga murettekitav, kuna kõnealune sektor sõltub väga suurel määral rahvusvaheliste äriühingute strateegiast. Viimastel aastatel oleme näinud erinevaid ümberasumisi nii autode tootmise valdkonnas, nagu Opel ja Renault' puhul, kui ka autoosade tootmise valdkonnas, nagu tegid Yazaki Saltano ja eriti Lear; sellele lisandub ähvardav töökohtade vähenemine teistes äriühingutes, näiteks Sunviautos, Delphis ning sadades mikro- ja väikeettevõtetes, keda tekkinud olukord mõjutab.

Mõnel juhul on tellimuste puudumise tõttu tootmine mitmeks päevaks seiskunud, näiteks Palmelas asuvas Autoeuropas ja Renault' autoosade tehases Avieros Cacias. Kuna tulemas ja minemas on vähem autosid ja autoosaid, kannatab ka kaubavedu.

Sellest tulenevalt, härra volinik ja härra nõukogu eesistuja, on hädavajalik, et Euroopa Liit toetaks tööstuslikku tootmist ja töökohtade kaitsmist erakorraliste õigustega.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Proua juhataja, härra volinik, autotööstuse kriisi kuulutajaid, nagu näiteks esimesi tellimuste vähenemisi, ei võetud ilmselt piisavalt tõsiselt. Alguses me vist lootsime, et kannatavad vaid rohkelt kütust tarbivad Ameerika autod. Kõik, kes on natuke automüüjatega rääkinud, teavad, et juba kuid on ka diiselsõidukeid ELis raske realiseerida.

Seetõttu ei tohiks Euroopa Liitu üllatada pidevalt halvenev probleemide keeris, sest ta on teinud selle kunagi nii õitsva sektori kokkuvarisemise nimel usinalt tööd, näiteks, ujutades selle üle autotööstusele kaelasadanud regulatsioonidega. Äriühingutel on vaja stabiilset ja etteennustatavat õiguslikku alust, millele saaks rajada oma plaanid. Kui EL eeskirju pidevalt muudab, siis võib ta lõpuks hukutada kõik tööstused. Me ei tohiks unustada ka pidevat diislikütuse maksukoormuse ülekruvimist ega hiljutist biokütuse avantüüri.

Seega ei piisa ELil kriisi ületamiseks 40 miljardi euro suuruse krediidi andmisest. Liit peab tulevikus looma etteennustatavad kaubandustingimused, mida arvestades on võimalik tegevust kavandada, ning seda tuleb teha kõikide tööstusharude jaoks.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, tahan veel kord rõhutada, kui tähtis on autotööstus oma 12 miljoni otseselt ja kaudselt loodud töökoha ning ülemaailmse tehnoloogiaalase juhtrolliga vastavas sektoris. Peame tuletama meelde – volinik Verheugen ja teised on seda teinud – et autotööstus sõltub loomulikult majanduse olukorrast ja nafta hinnast ning et finantsturgude kriiside ajal näitab ostukäitumine järsku usalduse kaotust. See on autotööstuse põhiline probleem. Konkurents on väga tihe ning ühel äriühingul – või isegi ühel liikmesriigil – ei ole lihtsalt võimalik rakendada konkurentsi moonutavaid meetmeid, kui komisjon on hoolitsenud nimetatud moonutuste välistamise eest.

See on minu sissejuhatav repliik. Seda arvestades on ettepanekutel luua üleeuroopaline majandust ergutav pakett samasugune soovitatavale vastupidine mõju nagu üksikute ettepanekute ehitada üles kogu autotööstust kaitsev kilp. Leian, et õige oleks edendada keskkonnahoidlike sõidukite valmistamiseks vajalikku teadus- ja arendustegevust, kas teadusprogrammi või komisjoni väljapakutud laenuvahendite kaudu. Minu meelest on vaja tagada, et ka liikmesriigi tasandil antav abi ei saaks viia konkurentsi moonutamiseni. Samuti olen ma täiesti veendunud, et me ei tohi üldist konkurentsipoliitikat muuta, nagu ma olen viimastel päevadel esitanud ja muu hulgas siinse parlamendi silmapaistvatest allikatest pärinevatest ettepanekutest lugenud.

Komisjon tegutseb õigesti, kui kohaldab rangelt konkurentsieeskirju. Kuid ütlen ka, et võib juhtuda, et meil tuleb leida üleeuroopalised üleminekuaja lahendused – milleks ei ole pikaajaline subsideerimine – sellistele juhtimisvigadele, mille tõttu kannatasid Ameerika Ühendriikide General Motors ja selle tütarettevõttjad, kusjuures nimetatud lahendused peavad olema konkurentsioigusega kooskõlas. Vaid nii saab kindlustada kõnealuses tööstusharus töökohtade pikaajalise säilimise ning ütleksin ka, et parimateks ergutusmeetmeteks oleks autode suhtes mõistlike kliimamuutuse alaste põhimõtete rakendamise edasilükkamine, autode taskukohaseks muutmine, nagu juba mainiti, ning ülemääraste nõudmiste esitamisest hoidumine. Proua Harmsi juttu selles vallas saan kirjeldada vaid kui midagi, mis sugugi ei arvesta tegeliku olukorraga.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Proua juhataja, härra volinik, härra nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, tegelik olukord on niisugune, et autotööstus on kriisis ja sellel on palju põhjusi. Eelkõige on kriisi kõnealuses sektoris kiirendanud finantskriis ning liikmesriigid töötavad praegu lahenduste kallal.

Euroopa autotööstus on üks põhilise tähtsusega tööstusharusid. Seetõttu vajame kriisi ületamiseks üleeuroopalisi lahendusi nimetatud Euroopa võtmetähtsusega tööstusharu jaoks. Peaaegu kõigil autotootjatel on Euroopa üksused. Et olla võimalised tegema vajalikke investeeringuid keskkonnahoidlikesse sõidukitesse – mida on juba mitmeid kordi täna mainitud – ja vähe kütust tarvivate tehnikatesse, vajavad autotootjad riiklikke garantiisid või madala intressiga laenu Euroopa Investeeringupangalt. Kõige selle juures ei tohi unustada ka tarnetööstust – ja see on väga tähtis. Tarnetööstus koosneb väike- ja keskmise suurusega ettevõtjatest, kes loovad töökohti ja teevad uuendusi.

Kuid mida saab Euroopa Liit selle olulise tööstusharu kaitseks teha? Eelmisel täiskogu osaistungjärgul tegi nõukogu eesistuja ettepaneku kaitsta põhilisi tööstusharusid. Minu meelest oli see hea idee, sest tehtud ettepaneku loogilise järeldusena tähendab see „Volkswageni seadust“ kogu Euroopa autotööstuse jaoks. See oleks kindlasti soliidne akt. Kuid hetkel võitleb komisjon kõnealuse kaitset pakkuva õigusakti vastu. Seetõttu küsin komisjonilt järgmist: kas ta jätkab viha pidamist, hoolimata autotööstuse kriisist, või muudab ta kriisi valguses oma suunda?

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Proua juhataja, kõnekas on asjaolu, et kohal on ettevõtluse ja tööstuse volinik, aga mitte konkurentsivolinik. Mul on suuri kahtlusi autotööstuse aitamise suhtes. Kuigi probleemid on vaieldamatult väga tõsised, siis miks toetada autotööstust ja mitte teisi sektoreid? Krediidi lõppemine võib olla probleeme süvendanud, kuid kindlasti ei ole see neid tekitanud ning riigiabi ei tohiks olla tasu halva käitumise eest. Kuigi EÜ asutamisleping lubab päästmisabi andmist, ei tohiks me pödurate tööstuste pinnalhoidmiseks kasutada maksuraha, mis tuleb siiski rahvalt. Me ei tohiks unustada ka, et viimastel aastatel on autotootjate päästmiseks juba kulutatud tohutuid rahasummasid – tuleks lisada, et mitte alati edukalt.

Kuigi meil on lühiajaline kohustus säilitada ohus olevaid töökohti, on meil ka pikaajaline kohustus jätta endast tulevastele põlvkondadele maha tugev majandus, keskkond ja samuti riigivahendid. Leian, et on pisut ebaõiglane, et juba aastaid ei ole eraldatud raha hoolduse, hariduse, lastehoiu ega keskkonna tarbeks, kuid nüüd palutakse meil pumbata miljardeid autotööstusesse selle hävingust päästmiseks. Kui abi antakse, tuleb ette näha ranged tingimused, mida autotööstus omalt poolt ümberkujundamise vormis peab täitma, ning abi peaks antama üksnes tulevikule suunatud, keskkonnahoidlikule ja uuenduslikule tegevusele, sest, tõepoolest, kuigi riigiabiga saab ettevõtjaid päästa, võib riigiabi konkurentsi moonutamise tulemusena teisi ettevõtjaid ka hävitada.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, härra nõukogu eesistuja, härra volinik, daamid ja härrad, alljärgnevat on juba korduvalt mainitud. Autotööstus on Euroopa Liidus loonud otseselt või kaudselt 12 miljonit töökohta. See moodustab 10% Euroopa sisemajanduse kogutoodangust. Täna on autotööstus tõsiselt kriisis – Euroopa turg on langenud ligikaudu 15% võrra. 2008. aasta viimasteks kvartaliteks võib langus ulatuda 17–20%-ni.

Tootjate majandustulemused halvenevad. Niisuguses olukorras on kõnealuse tööstusharu peamine oht rahaliste vahendite puudus. Selle tulemusena vähendavad tootjad tootmist ja püüavad hoida kokku struktuurikulusid. Esimesteks kriisiohvitteks saavad töökohad.

Nagu te, härra nõukogu eesistuja, ütlesite, vajame kriisile Euroopa ja liikmesriikide, eriti nende liikmesriikide, keda see otseselt puudutab, ühtset vastust. Vajalik on Euroopa Investeeringupanga kavandatud finantsabi.

Loomulikult toetan teie ettepanekuid. Esiteks peame toetama investeeringute tegemist keskkonnahoidlike sõidukite loomiseks ja väljatöötamiseks, samuti hübriid- ja elektrisõidukite arendamiseks. Meil tuleb finantssoodustuste kaudu abistada ka turgu, et uuendada kasutuses olevat autoparki. Nagu volinik mainis, pärineb oluline osa kõigi autode poolt tekitatud saastest vanadest autodest.

Kuid me peame kehtestama ka stabiilse ja edasipüüdliku, kuid realistliku õigusliku raamistiku. CO₂ heitkoguste vähendamise eesmärk peab jääma, sest tootjad on sellele pühendanud ja pühendavad siiani suuri summasid, kuid tegelikkust arvestades tuleb piirata kõnealuste eesmärkide mittesaavutamise eest määratavaid trahve. Liiga suured trahvid kaotaksid peatootjad.

Me ei tohi unustada, et autotööstusele on esitatud rangeimad keskkonnakaitsealased nõuded.

Lõpetuseks – praeguses olukorras oleks tootjatele kahjulik ohustada väliseid kereosi hõlmavat kaitset.

Monica Giuntini (PSE). – (IT) Proua juhataja, härra volinik, daamid ja härrad, arvan, et meie praegune arutelu Euroopa majanduse ühe kõige tähtsama sektori üle on õigeaegne.

Maailma majandus halveneb üha nagu ka Itaalia ja Euroopa autotööstuse olukord, mis on juba praegu halb. Minister viitas juba neile andmetele – 2008. aastal on müük langenud märgatava 5% võrra. Ainuüksi oktoobris vähenes müük Itaalias 18% võrra, mis on kõnealuse sektori halvim näitaja enam kui kümne aasta jooksul.

Seega on tegemist kriisiga, mis mõjutab kõiki Euroopa tähtsamaid turge, kuid tahan toonitada, et kriisi tagajärgi ei tunnetata mitte üksnes autotootmissektoris, vaid kogu tarneahelas, kusjuures eriti kahjulik mõju on sellel firmadele, kes on spetsialiseerunud autoosade tootmisele.

Nagu öeldud, kriis tabab kogu sektorit ning vaid näiteks toon olukorra Itaaliast Toscana rannikult, kus viimaste kuude jooksul on ümberasumise järel sajad töötajad olnud sunnitud pöörduma palgatagatisfondi poole ning ajutiste lepingute alusel töötavad inimesed on vallandatud. Üks näide paljude hulgast annab meile aimu, kui tõsine olukord on, ning selleks näiteks on Delfi kontsern, kelle töötajad on lootnud palgatagatisfondi peale kaks ja pool aastat. Kiiresti tuleb astuda samme nimetatud töötajate ümberpaigutamiseks, kusjuures esmaseid jõupingutusi peavad tegema kohaliku omavalitsuse organid.

Kuid nüüdseks on selgunud, et riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud asutused on osaliselt võimetud aitama, mistõttu on vajalik, et Euroopa võtaks endale kindlad kohustused ja asuks tegutsema, rääkides muu hulgas rahvusvaheliste äriühingutega ümberasumise probleemidest, ning kehtestaks üleeuroopalised meetmed, mille eesmärk on kriisi ohjeldamine, et vältida selle mõju ühiskonnale ja tööhõivele.

Gianluca Susta (ALDE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, finantskriis tõestab meile vajadust pöörduda tagasi reaalmajanduse juurde ja seega peame aitama Euroopa tööstusel taastuda, eriti ajal, mil Barack Obama juhitud USA valmistub ülemaailmsete majandussuhete teatavaks muutmiseks.

Riigiabist rääkida ei tohiks, kuid me peaksime tugevdama oma tööstust kolmes valdkonnas: ringlussevõtt, mida peaks teatud moel kogu Euroopas mõistetama, tootmise ümberkujundamine, et keskenduda uuenduslikele sektoritele ja tarbijatele teabe andmisele, ning Maailma Kaubandusorganisatsiooni oluline tegevus, mille eesmärk on taastada tollitariifide tasakaal eelkõige Euroopa Liidu ja Kaug-Ida vahelistes suhetes.

Lisaks ei tohi me unustada investeringuid teadustegevusse kõnealuses sektoris, samuti nii materiaalsesse kui ka immateriaalsesse ulatuslikku infrastruktuuri. Me peame maailmas ausat mängu mängima. Täna on reeglid muutumas ning me peame lähtuma G20 järeldustest, et pöörduda tagasi võrdsesse algpunkti.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (SV) Proua juhataja, Euroopas on praegu tähtsad töökohad. Me näeme autotööstuses tööstusalast proovikivi, mis on iseloomulik ka teistele Euroopa majanduse osadele. Me ei tohi lubada tekkida olukorral, kus riigiabi kahjustab tööhõivet ühe riigi äriühingutes, kuid soodustab seda teise riigi äriühingutes. Meie riigiabi ei tohi halvendada ühe valdkonna tööstust ja olla kasulik teise valdkonna tööstusele, sest see tooks kaasa töökohtade kadumise ja töötuse, mis leviks samm-sammult üle kogu Euroopa. Meil ei tohi olla riigiabi, mis muudab olukorra keerulisemaks elujõulistele äriühingutele ja hoiab pinnal äriühinguid, mis iseseisvalt enam toime ei tule. Autotööstuse probleem on pikaajaline ning finantskriisis oleme me seda hakanud selgemalt tähele panema, kuigi juba pikka aega olema kogu maailmas näinud suuri kahjumeid, vähenevat nõudlust ja ka ületootmist.

Nüüd on oluline tagada eelkõige nõudluse olemasolu Euroopas. See tähendab maksude alandamist, et võimaldada Euroopa majapidamistes nõudluse tekkimist siin toodetud kaupade järele. Selleks tuleb tagada Euroopa tööstuse suutlikkus olla juhtrollis järjest rohkemate valdkondade tehnoloogia ja arengu alal, samuti keskkonna- ja energeetikasektoris. Sinna tuleb riiklikud jõupingutused suunata.

Ühtlasi tähendab see Euroopa autotööstusele tee rajamist ülemaailmsel tasandil tegutsemiseks. Selleks tuleb meil kindlustada avatud vabakaubandus, mille kaudu Euroopa autotööstusel on juurdepääs maailmaturgudele. Seetõttu on oluline meeles pidada, et need, kes seisavad täna Doha voorus vabakaubanduse ja arengu vastu, takistavad tegelikult Euroopa autotööstuse võimalusi laieneda suurtele tulevikuturgudele.

Patrizia Toia (ALDE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, äärmiselt tõsisel kriisil, mis mõjutab autotööstust USAst meie kontinendini, on Euroopal üks väga selge valik – kas jääda passiivseks ning vaadata kõrvalt nõudluse ja tootmise kokkukukkumist, mille tagajärgi me täna isegi kokku arvestada ei suuda, tehes seda teoreetilise turuvabaduse mudeli abstraktse järjepidevuse nimel ja austades täielikult konkurentsieskirju, nagu mitmedki on täna siin nõudnud, või võtta endale kohustus olukorrale korralikult vastu astuda.

Me oleme valinud teise võimaluse ning kutsume komisjoni ja nõukogu üles käituma otsustavalt ja sihikindlalt. Meil oli hea meel volinik Verheugeni sõnade üle ning me loodame, et tema kolleegid ei hoiu tema meelekindlat tegutsemist liiga palju tagasi. Tegemist on erakorralise olukorraga ja seega on sellele vaja ka erakorraliselt reageerida.

Teisest küljest, daamid ja häärad, oleme finantskriisis näinud poliitiliste ja majandusjõudude käitumisvalikuid ja otsust investeerida riigi ressursse, mis veel mõni kuu tagasi oleks olnud mõeldamatu. Kuid meie tegevus peaks olema – jutu lõpetuseks – valikuline, ühendama endas strateegia ja kiireloomulisuse ning peaks julgustama nii soodsamate laenude kui ka nõudluse toetamise kaudu selektiivset tegevuse ümberkujundamist keskkonnasäästlikuma tootmise suunas.

Martin Callanan (PPE-DE). – Proua juhataja, minu meelest on Euroopa autotööstus paaril viimasel aastal näidanud üles märkimisväärtset paindlikkust, hoolimata mõningatest äärmiselt keerulistest majandustingimustest ja ELi õigusaktide tõelisest uputusest. Meie autotootjad on keskkonnateadlikkuse, tehniliste standardite ja uuenduste alal maailmas juhtival kohal. See saavutus väärrib toetust ning seda ei tohi kahjustada. Olen eriti uhke Ühendkuningriigi autotööstuse üle ning, kui lubate, siis tahan reklaamida kohalikku Nissani tehast – Euroopa kõige tootlikumat autotehast – mis asub minu piirkonnas Kagu-Inglismaal.

Keegi ei vaidle keskkonnakaitse tähtsuse üle, kuid mulle teeb eriti muret asjaolu, et oma keskkonnahoidliku meelsuse tõestamise tuhinas riskime mõnikord väga olulise ja eduka tööstusharu hävitamisega. Juba praegu näeme Ühendkuningriigis müügi järsku vähenemist. Eelmisel kuul langes müük 23% võrra. Selle asemel, et kehtestada väga range ja paindumatu ajakava tööstusharus muudatuste tegemiseks, peaksime püüdma tööstust toetada ja soodustama nende muudatuste läbiviimist, mis on vajalikud tulevikku silmas pidades. Kui autotööstusel on meie poliitiline toetus – ja see on ka tarne- ja autoosade tööstustel – saame aidata neil praeguse keerulise aja üle elada.

Loodan, et komisjon on väga valvas liikmesriikide suhtes, kes laiendavad riigiabi autotööstustele. Meil Suurbritannias on autotööstustele antud riigiabil olnud väga pikk ja ebaedukas ajalugu. 1980ndatel aastatel õnnestus meil sellest välja tulla. Loodan, et me ei pöördu uuesti sinna tagasi, sest kui suuname riigi raha autotööstusesse, siis mis saab ehitus- ja toiduainetetööstusest? Kõik tööstusharud kannatavad ja me peame maksumaksja ebapiisavate vahenditega äärmiselt hoolikalt ümber käima, et mitte raisata sellest liiga suurt osa autotööstusele. Minevikus see ei töötanud ja see ei tööta ka tulevikus. Loodan, et komisjon hoiab väga hoolikalt silma peal eksinud liikmesriikidel, kellel võib tekkida kiusatus valida see edutu tee.

Ivo Belet (PPE-DE). – (NL) Proua juhataja, härra volinik, daamid ja häärad, nagu juba mainitud, on autotööstus elutähtis sektor; tegemist on tõepoolest Euroopa majanduse ühe põhivaldkonnaga, mis annab otseselt või kaudselt tööd 12 miljonile inimesele. See on määratu hulk. Seetõttu usun, et odavad laenud nimetatud võtmetähtsusega sektorile on enam kui õigustatud, kuid lisaraha tuleb loomulikult suunata uutesse, keskkonnahoidlikesse tehnoloogiatesse. Oodata on, et Euroopa autotootjad ühendavad oma jõud veelgi suuremal määral uute tehnoloogiate väljatöötamiseks, näiteks selleks, et luua elektriautodele taskukohaseid suure jõudlusega akusid.

Lisaks peaksime tunnistama, et Euroopa ise on teinud omapoolseid vigu. Ilmselt oleme investeerinud liiga palju vesinikku, kuigi me vajame praegu väga lühikese aja jooksul säästlikke hübriidelektrimootoreid. Seetõttu peaksime vahest korrigeerima oma esmatähtsaid eesmärke ja projekte, eelkõige teadus- ja arendustegevuse seitsmenda raamprogrammi taustal. Tõepoolest, miks ei võiks me püüelda selle poole, et 2020. aastaks töötaksid kõik autod Euroopas elektriga, olgu tegemist siis hübriidautodega või mitte. Miks ei peaks see võimalik olema? Selle saavutamiseks peame viivitamatult ümber orienteeruma, mis tähendab, et me peame investeerima ka asjaomaste töötajate koolitamisesse. Härra volinik, me loodame, et te nõustute, et abi töötajate koolitamiseks on tulevikku suunatud ja õigustatud investering ning et seda sellisena ka kaalutakse. Veelgi enam, erinevad tootjad, sealhulgas Genkis asuv Ford ja Antwerpenis asuv Opel juba teevad investeringuid ja suuri jõupingutusi muu hulgas tööturul vähe kaitstud rühmituste nimel. Minu meelest on sedalaadi tegevuse täiendav julgustamine ja tasustamine õigustatud.

Lõpetuseks, CO₂ käsitlevad õigusaktid, mille me paaril järgneval nädalal heaks kiidame, annavad suurepärase võimaluse kõrgete sihtide seadmiseks. Kriisid tekitavad alati võimalusi. Nüüd peame koos üritama luua järgmise põlvkonna autosid. Kui me praegu vastu peame, siis valitseb Euroopa Liit sellel turul veel aastakümneid, millest ka üleskutse Euroopa tootjatele tulla kaitsekraavidest välja ja asuda rünnakule.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Proua juhataja, milline peaks olema meie strateegia kriisist väljatulemiseks? Hetkel oleme fakti ees. Kriis mõjutab kõiki tootjaid ja sellega kaasnevad tagajärjed tabavad 12 miljonit autotööstuses töötavat Euroopa kodanikku.

Me peame eelkõige mõtlema neile töötajatele ja nende perekondadele ning meie esmane eesmärk peab olema nende kaitsmine, vastates järgmisele muret tekitavale küsimusele: millist strateegiat on vaja kriisi ületamiseks?

Kiire ja tõhus ühine ja struktureeritud tööstuspoliitika keskmiseks ja pikemaks ajavahemikuks, uus autoteemaline kokkulepe, olukorrale vastav liikmesriikide ja liidu kooskõlastatud vastus.

Kuulen siin parlamendis vanu dogmaatilisi vaateid, milles tuleb uuesti esile iganenud liberalism – ei mingit abi ega toetusi, üksnes konkurents. Daamid ja härrad, on aeg olukorda reguleerida ja astuda riiklikke samme. Seetõttu vajame uut autoteemalist kokkulepet, edasipüüdlikku ja tarka plaani autotööstusele, et väljaõppe toetamiseks esmajärjekorras hoida töökohti ja arendada tööhõivet Euroopas. Seejärel aga kiirendada nõudluse ergutamiseks kõnealuste ettevõtete tehnoloogilist üleminekut keskkonnahoidlike ja arukate sõidukite tootmisele, lihtsustades Euroopa keskkonnaalaste lisatoetuste kaudu vanade teeliikluses osalevate ja saasteallikateks olevate autode väljavahetamist.

Lühidalt, Euroopa peab tegutsema ega tohi jätta reageerimata. Ta peab seda tegema, mitte olema vait ja passiivne. Ümberkujunemise toetamiseks tuleb meil tuleb asuda tegudele ja me peame seda tegema targalt.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Me elame maailmas, kus me selleks, et edasi liikuda, oleme asendanud ühe inimese hobuse kümnete või sadade hobujõududega. Nelja- ja viiekohalised autod veavad enam kui 75%-l ajast vaid ühte inimest. Nad on üle 100 aasta tarbinud 100 kilomeetri läbimiseks 7,5 liitrit kütust. Suurimad inimkonna ees seisvad probleemid seonduvad käitumise ja saastega. Seetõttu peame muutma oma mõtlemist autodest ja autode kasutamist. Autod peavad olema palju väiksemad, suhteliselt ohutud, keskkonnahoidlikud, tarbima 100 kilomeetri läbimiseks mõne liitri kütust ning maksma hinda, mis võimaldab tulevikus kontrollida inimeste käitumist.

Ieke van den Burg (PSE). – (NL) Proua juhataja, kogu asjakohast autotööstuse ja komisjoni tegevuse kohta väljendatud kriitikat arvestades ei jää meil muud üle, kui pöörata tähelepanu autotööstusele, sest nagu elamuehitus, seisab ka autotööstus silmitsi järsu langusega. Häirekellad löövad, nii et peame õigeaegselt, kiiresti ja sihipäraselt tegutsema.

Tahan rõhutada kolme asja: meie tegevus ei peaks hõlmama mitte üksnes suuri autotootjaid, vaid ka tarnijaid ja rahastajaid. Ümberstruktureerimine peaks keskenduma keskkonnahoidlikumatele ja säästlikumatele autodele, kusjuures teatud aspektid tuleb kooskõlastada Euroopa tasandil. Me ei tohi julgustada liikmesriikide omaette tegutsemist, sest see võib halvendada probleeme naaberriikides. See on eriti oluline tarnijatele, kuna nende töö on piiriülene. Nad tegutsevad siseturu piires ning neil peab olema võimalus saada meetmetest kasu samasuguses ulatuses, mitte üksnes riiklikul tasandil. Nimetatud tegutsemistasandit peab komisjon tähelepanelikult jälgima. Niisugusena toetan konkurentsi peadirektoraadile eeltooduga seoses omistatud rolli.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Proua juhataja, pärast pankade päästmiseks raha eraldamist peame nüüd päästma autotööstust ja taas kord loomulikult riiklikest vahenditest. Kuid juba enam kui kümme aastat oleme alarmeerinud autotööstust CO₂ heitkoguste mõjust rahvatervisele. Enam kui kümme aastat oleme kutsunud nimetatud tööstust üles valmistama keskkonnahoidlikumaid autosid. Rohkem kui kümme aastat on autotööstus üleskutsete suhtes kurt olnud ja astunud neile vastu võimsa autotööstuse lobitööga. Ta on takistanud igasugust arengut. Hiljuti, härra volinik, te olete ametis, kus te peaksite seda teadma, oli autotööstus siin parlamendis vastu CARS 21-le, et mitte vähendada heitmekogust alla 130 grammi.

Aga pärast märkimisväärse kasumi tootmist, mida ei investeeritud tagasi tööstuse ümberkujundamisse, on finantskriisist saanud hea ettekäanne riigiabi taotlemiseks ja igal võimalusel töötajate vallandamiseks. Kas jälle lollitatakse tarbijaid? Tegelikult peavad tarbijad maksma, et tekiks võimalus soetada turult keskkonnahoidlik auto, kusjuures puuduvad tagatised selle kohta, et see auto on odavam, nagu praegugi.

Seetõttu tuleb tulevaste pankrottide vältimiseks juhtida autotööstus teise suunda, sest me peame valmistuma autojärgseks ajajärguks.

Kurt Joachim Lauk (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, esiteks on näha, et neil Euroopa turgudel, mis ei ole päris kokkuvarisemise äärel, kehtib selge regulatsioon CO₂ maksustamise kohta ja selle kohta, mida autotootjatelt oodatakse. Härra Jouyet, kui teie eesistujariik suudaks kohustada liikmesriike kehtestama esimesel võimalusel selgepiirilise õigusliku regulatsiooni, taastuks tarbijate usaldus. See oleks parim võimalik abi autotööstusele.

Me peaksime tegema ka midagi muud. Praegusel hetkel ei peaks me rääkima miljarditesse ulatuvatest toetustest, ähvardades autotööstust samal ajal miljarditesse ulatuvate trahvidega juhul, kui seatud sihte ei saavutata. See ei ole loogiline. See tekitab tohutu ebakindluse ja muudab sõidukid tarbijate jaoks kallimaks. Me peame teisiti jätkama, panema paika selge nägemuse ja teatama, et 2020ndate aastate lõpuks peab 20%, 25% või 30%

autosid olema saastevabad. Nii antaks tõuge uuendustele ja toodaks need esiplaanile, kusjuures samal ajal on tarbijatele arusaadav, milline on Euroopa autotööstuse tulevikustrateegia.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Proua juhataja, praeguses kriisiolukorras tuleks eesistujariiki Prantsusmaad ja tööstuse volinikku härra Verheugenit kiiduväärt jõupingutuste puhul õnnitleda. Kuid me vajame hädasti rohkemat. Samuti peavad tööstuse ja konkurentsi volinikud kõnelema kooskõlastatult.

Autotööstus, mis hõlmab tootjaid, tugitööstust, turustajaid ja rahastajaid, vajab kiireloomulist, julget ja mitmekülget abikava. Arvestades massilist ja head otset tööhõivet autotööstuses, ei mõista inimesed tagasihoidlikkust ega reserveeritust selle tööstuse toetamiseks vajaliku abi kohta otsuste tegemisel, eriti võttes arvesse finantssektori aitamisel üles näidatud usinust, mille puhul on ka kõige tõsisemaid vigu hinnatud heatahtlikult.

Ei mõista Figueruelas, Zaragozas asuva Opel'i töötajad, kes aitasid ja toetasid oma ettevõtte tulevikku Hispaanias ja Saksamaal, nagu ei mõista ka Aragóni omavalitsus ega Hispaania valitsus, kes on võtnud kasutusse kõik oma investeeringud ning loodavad Euroopa Liidu koostööle ja juhtimisele.

Me vajame kiiret ja julget plaani Euroopa autopargi kiireks väljavahetamiseks ohutamate ja keskkonnahoidlikumate sõidukite vastu. Alates detsembrist on meil vaja Euroopa *Plan Renove*'d ehk uuenduskava, mis ergutab kõike, alates investeeringutest ja lõpetades tarbimisega.

Euroopa autotootjad, nagu ka tugitööstus, turustajad ja rahastajad, vajavad samuti abi ja tagatist. Ühtlasi tuleks kasuks kiire, otsekohene ja loogiline kokkulepe sõidukite ja heitkoguste kohta.

Gabriele Albertini (PPE-DE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, eurorühma president ja Luksemburgi peaminister härra Juncker on öelnud, et me vajame autotööstuse päästmiseks Euroopa strateegiat vastusena Ameerika Ühendriikide poolt avaldatud päästeplaanile. Nõustun täielikult juba öelduga ning ma loodan, et see saab tõelisuseks.

Järgmisel liikmesriikide rahandusministrite kohtumisel teeb Euroopa Investeeringuspank ettepaneku suurendada autotööstusele antavate laenude mahtusid 2009. ja 2010. aastal 20% ja 30% võrra, mis teeb aastas 10–15 miljardit eurot; see otsus on väga õigeaegne. Mõned liikmesriigid on asunud juba iseseisvalt tegutsema – näiteks Saksamaa valitsus esitas kuu alguses majanduse abikava, eesmärgiga tekitada järgmise aasta jooksul juurde uusi investeeringuid 50 miljardi euro suuruses summas. Kaasatud põhisektorite hulgas on ka autotööstus.

Loodan, et komisjon teeb kollegiaalselt tegutsedes sedasama. Abi kõnealusele sektorile tuleks investeerida Euroopa Liidus ja peaks seetõttu minema firmadele, kes ei vii oma tootmistegevust mujale. Iga otsus ettevõtjate abistamise kohta on asjaolusid arvestades äärmiselt tervitatav ning selle põhieesmärk peaks olema toetada tööhõivet ja ergutada investeeringuid Euroopas.

Dorette Corbey (PSE). – (NL) Proua juhataja, härra volinik, mina nõustun tegelikult proua Harmsi märkustega. Autotööstuse jaoks vajaminev toetus näitab tõepoolest ebaõnnestunud tööstuspoliitikat. Aastaid on räägitud vajadusest valmistada autotööstus ette 21. sajandiks, mida lõppkokkuvõttes ei ole tehtud. Ikka ja jälle on autotööstus jäänud kurdiks palvetele toota keskkonnahoidlikumaid ja säästlikumaid autosid. Nüüd ei ole meil midagi ette näidata. Autotööstus ei ole teinud midagi uuenduslikku, et toota autosid, mille CO₂ heitkogus on väiksem, ning ikka veel tehakse lobitööd selleks, et kergendada autotööstusele esitatavaid CO₂-alaseid nõudmisi, mis on ääretult häbiväärne.

Küsimuseks on: kuhu me siit edasi liigume? Arvan, et võime autotööstuse toetamist jätkata, kuid sellega peavad kaasnema väga ranged nõudmised ning tegelikku abi tuleks anda ainult elektriautode tootmiseks – eraldi programm autotööstuse n-ö elektrifitseerimise võimaldamiseks – ja loomulikult töökohtade säilitamiseks. Lõppude lõpuks on väga tähtis, et autotööstuse töölistel oleks tulevik. Neid ei tohiks kunagi unustada.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, tahan tänada kõiki kõnelejaid. Tegemist on väga viljaka aruteluga olulises küsimuses ja ma jagan, nagu eesistujariikki, teie enamuse arvamust, et meil on eluliselt vajalik võtta täielik vastutus praeguse võtmetähtsusega tööstusharu tabanud erakorralise olukorraga tegelemise eest – nagu te märkisite, näitavad arvud 12 miljonit töökohta Euroopa Liidus ja finantskriisist räsitud tööstusharu viimasele iseloomuliku tarbijakrediititaseme tõttu.

Lisaks on tegemist tööstusega, mis peab seisma silmitsi enneolematute ökoloogiliste probleemidega. Ajakavast mahajäämine on üks asi, kaotatud aja tasategemata jätmine hoopis teine olukorras, kus me oleme kohe-kohe vastu võtnud energeetika ja kliimamuutuste paketti, mis on üks suur Euroopa Liidule ees seisvaid raskusi.

Seega oleme erandlikus olukorras ja eesistujariigi jaoks peab Euroopa vastus sellele olema kõnealuste probleemide vääriline. See peab arvestama kolme teguriga.

Esiteks sellega, mida teevad meie kolmandatest riikidest partnerid. Me peame säilitama Euroopa tööstuse konkurentsivõimet. Teiseks, me peame pidama kinni Euroopa Liidu peamistest eesmärkidest – komisjoni ettepanekud peavad edendama teile juba teadaolevate energeetika ja kliimamuutuste paketi sihtide saavutamist. Mis puudutab sõidukite CO₂ heitkoguseid, usun, et oleme lähedal kokkuleppele ning see on Euroopa Parlamenti, komisjoni ja nõukogu hõlmavate menetluste raames meie käeulatuses.

Kolmandaks, me peame samuti austama siseturu terviklikkust. Läbipaistvus, võrdne kohtlemine ja kooskõlastamine on olulised, kuid need ei välista mingil moel praegusega sarnases olukorras ajutist sihtfinantseerimist, mis määratakse ja mida antakse ka autotööstuse poolt endale võetud kohustuste alusel.

Märgin ära volinik Verheugeni poolt välja pakutud tegevussuunad, mis minu meelest on head algatused ja mida eesistujariik toetab kas Euroopa Investeerimispankast kõige olulisemate ökoloogiliste investeeringute tegemiseks antavate laenude või maksusoodustuste kaudu, et tekitada nõudlus rohkem keskkonnanõuetega kooskõlas olevate autode järele, vahetada välja teeliikluses osalevad vanad ja keskkonnanõuete täitmist takistavad autod, vähendada mootorsõidukite hindu, mis tundub samuti olevat tähtis eesmärk, ja liikuda enam säästlikumate sõidukite suunas. Lõpetuseks leian, et kriisiolukorras on antud sektoris oluline ka riigigarantiide väljatöötamine.

Samuti arvan ma, et me peame tegema soodustusi õppe ja teatud juhtudel ümberõppe edendamiseks, sest lähinädalatel ja 2009. aasta esimesel paaril kuul on kahjuks oodata olukorra halvenemist.

Kõik volinik Verheugeni ettepanekud tunduvad minevat õiges suunas ja me toetame teda. Nüüd on küsimus ajas – me peame tegutsema kiiresti ja ma kiidan heaks ka härra Goebbelsi idee stabiilses ja jõulisest Euroopa raamistikust, et säilitada kõnealuse elutähtsa tööstusharu konkurentsivõimet.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, mul on kahju, et proua Harmsi enam kohal ei ole. Pärast sellist ebatavalist rünnakut, mis kippus minema üle avalikuks laimuks, oleks olnud õige anda mulle võimalus talle vastata. Teen seda nüüd kirjalikult. Kuid komisjoni nimel lükkan kõige kindlamal võimalikul moel tagasi proua Harmsi nii vormilised kui ka sisulised väited.

(Aplaus)

Need on vastuvõetamatud.

Mis puutub probleemi endasse, siis Euroopa autotööstus ei ole tilguti all. Mõned sekkumismeetmed jätsid mulje, et me tegeleme sektoriga, mis kas sõltub toetustest või nõuab neid. Euroopa autotööstusele toetusi ei maksta ja ta ei ole neid ka küsinud. Loomulikult põhineb kogu meie tööstuspoliitika soovil olla toetustest sõltumatu.

Ainuke võimalik meede on madala intressiga laen Euroopa Investeerimispankast. Kuid lubage mul kõigile selgitada, mida see täpselt tähendab – kõnealuste laenude intressimäärad on ehk ligikaudu 1% madalamad tavalistest turumääradest. See on vajalik selleks, et suuta rahastada investeeringuid, mida näiteks teie Euroopa seadusandjana autotootjatelt nõuate, eelkõige investeeringuid nüüdisaegsetesse ja keskkonnanõuetega tehnoloogiatesse. Seepärast Euroopa Investeerimispank seda teebki ja mitte üksnes Euroopa autotööstuse jaoks. Siin istungisaalis on jätud mulje nagu oleks autotööstus ainus Euroopa tööstusharu, millel on võimalik nimetatud Euroopa Investeerimispanka laenu kasutada. Ei, see ei ole nii. See võimalus on sektoriülene ega keskendu seega sugugi üksnes autotööstusele. Palun teil kõigil tungivalt mitte jätta parlamendi istungisaalis muljet, et Euroopa autotööstus on äärmises hädas olev sektor, mis ripub riigitoetuste tilguti küljes. Kõnealune tööstus ei ole tilguti all ja ta ei vajagi seda, sest oma tehnilise seisundi ja konkurentsivõimega on ilmselgelt tegemist maailma parimate tulemustega autotööstusega. Olen täiesti veendunud, et nii jääb see ka edaspidi.

Me oleme aastaid tööd teinud – koos kõnealuse tööstusharu ja teadlastega – et töötada välja uudsed tuleviktehnoloogiad. Seitsmenda raamprogrammi alusel kulutame selleks suuri summasid ja oleme seda juba aastaid teinud. Me teeme tõhusalt tööd, et tagada kõnealuse tööstusharu suhtes kehtivate üldtingimuste püsivus. Tegemist on esimese tööstusharuga, mille jaoks me üldse töötasime välja sedalaadi valdkondliku poliitika ning selle põhjuseks oli just asjaolu, et me nägime õigeaegselt ette antud sektori tulevase probleeme.

Opeli asjas tahan korrata, et tegemist on täiesti erakorralise ja ebatavalise olukorraga, millel pole mingit pistmist äriühingu enda tegevuspõhimõtetega. Olukord on tekkinud ainult Ameerika Ühendriikides tõusetanud probleemide tõttu, mille mõju on levinud Euroopasse ja millele me peame lahenduse leidma.

Viimane märkus – Härja Groote rääkis talle erilist huvi pakkual teemal, nimelt nn Volkswageni seadusest. Ma ei usu, et Euroopa algatus, mille eesmärk on kehtestada kõikide Euroopa autotootjate suhtes sarnane õiguslik regulatsioon, oleks hea idee. Ka peaaegu mitte keegi teine ei nõustu selle mõttega. Minu teada, härja Groote, ei ole komisjon oma arvamust antud küsimuses muutnud. Kuid otsuseid võib varsti oodata.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kell 11.30.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Esko Seppänen (GUE/NGL), kirjalikult. – (FI) Maailma autotööstus on sattunud raskustesse, kuigi see ei kehti kõigi tehaste kohta. Porsche on leidnud uue rahateenimise viisi, milleks on Volkswageni aktsiate ostuotsioonide kasutamine. See aga ei lahenda VWi ega teiste autotehaste probleeme.

Panganduskriis on toonud endaga kaasa autotööstuse kriisi – kahanevas majanduses ei suuda inimesed osta uusi autosid ega autodele vajalikku kütust. Euroopa Investeeringispank tahab ELi nimel autotööstust päästa, kuid me peame veel kord mõtlema, kas maailm vajab kogu seda võimsust, mida täna autode tootmiseks kasutatakse. Euroopa Investeeringispanka laenude suunamine uute energeetika- ja keskkonnatehnoloogiate väljatöötamiseks vastaks hoopis rohkem maailma praegustele tegelikele vajadustele. Vabalt kättesaadav raha, mida tarbijad viimastel aastatel uute autode ostmiseks kasutasid, on kadunud ja enam see tagasi ei tule.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) Autotööstus on üks Euroopa majanduse tõukejõudusid. Igal aastal toodetakse Euroopas ligikaudu 300 000 sõidautot ning 300 000 kauba- ja reisijate veoks ettenähtud sõidukit. Autotransport toodab 72% kogu transpordiga tekitatavast heitkogusest, kuid nüüd on tulnud aeg kinnitada taas kord, kui tähtis on autotööstus majandusele ja ühiskonnale.

Finantskriisid ja majanduslangus mõjutavad väga tugevalt autotööstust, mis tagab otseselt ja kaudselt enam kui 15 miljoni töökoha olemasolu. 2012. aasta on Euroopa autotööstuse jaoks otsustava tähtsusega, sest kehtima hakkavad uued nõuded kütuse kvaliteeti, saasteainete heitkoguste piirangute, tüübikinnituse ja teeliikluses osalejate ohutuse kohta.

Et muuta teeliiklus keskkonnahoidlikumaks kavatseb liit kehtestada lisahüvitisi keskkonnahoidlikumatele sõidukitele ja karistada neid, kes saastavad rohkem. Seetõttu saab üheks meetmeks kliimamuutuste pakett, mille eesmärk on suurendada nõudlust keskkonnahoidlikumate ja ohutumate sõidukite järele.

Sotsiaalne Euroopa põhineb võrdselt majanduse arengul ja sotsiaalsetel väärtustel. Euroopa autotööstust tuleb toetada, et reageerida uutele ülesannetele ning säästa olemasolevaid töökohti ja konkurentsivõimet.

(Istung katkestati kell 11.25 ja seda jätkati kell 11.35.)

ISTUNGI JUHATAJA: EDWARD McMILLAN-SCOTT

asepresident

5. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

5.1. Rahvatervist ning töötervishoidu ja tööohutust käsitlev ühenduse statistika (A6-0425/2008, Katrin Scheele) (hääletus)

5.2. Teatavat liiki äriühingute avaldamis- ja tõlkekohustused (A6-0400/2008, Piia-Noora Kauppi) (hääletus)

5.3. Euroopa statistika (A6-0349/2008, Andreas Schwab) (hääletus)

5.4. Ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavad otsetoetus- ja teatavad muud toetuskavad (A6-0402/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (hääletus)

(Istung katkestati kell 12.00 pidulikuks istungiks ja seda jätkati kell 12.30.)

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

president

6. Pidulik istung – sir Jonathan Sacks

Juhataja. – (DE) Ülemrabi Sacks, leedi Sacks, härra volinik, daamid ja härrad, on suur au ja heameel tervitada Ühendkuningriigi ühinenud juudi koguduste ülemrabi ja tema abikaasat Strasbourgis Euroopa Parlamendi pidulikul istungil, mis on osaks Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aastast ehk aastast 2008. Soe tervitus teile Euroopa Parlamendis, sir Jonathan!

(Aplaus)

Meie esimese külalisena käesoleval kultuuridevahelise dialoogi aastal pidas täiskogu istungil kõne Süüria ülemmufti šeik Ahmad Badr Al-Din Hassoun. Aasta edenedes oli meil samuti võimalus kuulata Konstantinoopoli oikumeenilise patriarhi Bartholomew I kõnet. Koos teie kõnega, lugupeetud ülemrabi, oleme kuulanud judaismi, kristluse ja islami esindajaid.

Kõik need religioonid on andnud oma erilise panuse tänapäeva Euroopa ühiskonna kujunemisse ja erilisusse. Sama kehtib humanismi ja valgustusajastu kohta. Kuigi me elame ilmalikus ühiskonnas, kus kirik ja riik on selgelt lahutatud, on õige tunnustada nagu kord ja kohus organiseeritud religiooni positiivset rolli meie ühiskonnas.

See ei seonu mitte üksnes materiaalse panusega sellistesse valdkondadesse nagu koolitus, tervishoid ja sotsiaalteenused, vaid samamoodi ka meie eetilise teadvuse arendamise ja meie väärtuste kujundamisega. Euroopa Liit ühendab väärtusi, millest kõige põhilisem on igale inimesele omane väärikus.

Lugupeetud ülemrabi, teid tuntakse hästi suurepärase kirjaniku ja professorina, ületamatu õpetlase ning maailma ühe juhtiva judaismi esindajana. Te olete palju kirjutanud ja rääkinud ohust, mis ähvardab meie ühiskonda antisemitismi uuenemise näol.

Eelmisel nädalal toimus Euroopa Parlamendis Brüsselis väga eriline mälestusüritus, mis korraldati koos Euroopa Juudikongressiga, et mälestada Kristallöö 70. aastapäeva. Selle sündmuse puhul juhtisin tähelepanu asjaolule, et meil siin Euroopa Liidus on kohustus seista ilma igasuguste erandite ja mööndusteta vastu kõikidele äärmusluse, rassismi, võõraviha ja antisemitismi ilmingutele ning kaitsta demokraatiat, inimõigusi ja inimväärikust kõikjal maailmas.

Lugupeetud ülemrabi, oma raamatus „The Dignity of Difference“ (Erinevuse väärikus) – ja sellega ma lõpetan – mille te kirjutasite aasta pärast 2001. aasta 11. septembri kohutavaid sündmusi, käsitlesite te üht meie aja kõige aktuaalsemat küsimust, nimelt seda, kas me suudame elada rahus, ja kui suudame, siis kuidas. Nüüd on mul väga hea meel ja suur au paluda kõnelema Ühendkuningriigi ühinenud juudi koguduste ülemrabi.

(Aplaus)

Sir Jonathan Sacks, Ühendkuningriigi ühendatud juudi koguduste ülemrabi. – Härra juhataja, lugupeetud Euroopa Parlamendi liikmed, tänan teid võimaluse eest täna teile kõnelda ja veel suurem tänu teile kultuuridevahelises dialoogis olulise initsiatiivi võtmise eest. Tervitan teid kõiki, aga eriti teie eestvedajat, tarka ja sügavalt inimlikku presidenti, härra Hans-Gert Pötteringi. Kas lubate mul – loodetavasti minu täna ainsa kiriku ja riigi ning usu ja poliitika lahushoidmise rikkumisena – lugeda palve selle eest, et jumal õnnistaks teid kõiki ja iga teie tegevust. Aitäh.

Räägin kui juut, kes pärineb Euroopa vanimast katkematust kultuurist. Tahan alustuseks meile meelde tuletada, et Euroopa tsivilisatsioon sündis 2000 aastat tagasi kahe suure antiikkultuuri – Antiik-Kreeka ja piibliaegse Iisraeli, s.o Ateena ja Jeruusalemma – vahelisest dialoogist. Neid ühendas kristlus, mis on Iisraelist pärinev usk, kuid mille pühad tekstid kirjutati kreeka keeles, ja see oligi Euroopa asutamise dialoog. Nii

mõnedki Euroopa ajaloo suurhetked selle vahepealse 2000 aasta jooksul on tulenenud dialoogist. Mainin vaid kolme.

Esimene leidis aset 10. ja 13. sajandi vahel al-Andalus Omaiiaadide poolt Hispaanias algatatud suure kultuurilise liikumise käigus. See algas islami dialoogiga, mille algatasid Platoni ja Aristotelese filosoofilise pärandiga mõtlejad, nagu Averroës. Islami dialoog innustas juudi mõtlejaid, näiteks Moses Maimonidest, ning juutide dialoog kristlastest mõtlejaid, kellest tuntuim on Aquino Thomas.

Teine kultuuridevahelise dialoogi suur hetk leidis aset Itaalia renessansiajastu alguses, kui noor kristlasest intellektuaal Pico della Mirandola läks Paduasse, kus ta kohtus juudi õpetlase rabi Elijah Delmedigoga, kes õpetas talle originaalkeeles Vana Testamenti, talmudit ja kabalat. Sellest dialoogist sündis kuulsaim renessansiajastu väärtus – Pico traktaat inimväärikusest.

Kolmas ja neist kõige südantlõhestavam on olnud holokaustile järgnenud kristlaste ja juutide vaheline dialoog, mida on innustanud Martin Buberi dialoogifilosoofia ning Vatikani II Kirikukogu ja tema deklaratsioon „Nostra Aetate“. Selle tulemusena kohtuvad juudid ja kristlased täna, pärast peaaegu 2000 aasta pikkust võõrandumist ja tragöödiat, üksteist austavate sõpradena.

Kuid ma tahan veel muustki rääkida. Vana Testamenti lugedes kuulen kohe alguses jumala kutset dialoogile. Soovin juhtida tähelepanu kahele lõigule. Ma ei ole päris kindel, kuidas see tõlkes kõlab, seega loodan, et kõik, kes tõlget kuulavad, saavad aru. Tahan juhtida tähelepanu kahele lõigule Piibli avapeatükkides, mille tähendus on 2000 aastaks tõlkes kaduma läinud.

Esimeseks juhtumiks on olukord, kus jumal näeb eraldatud ja üksikut esimest meest ning loob naise. Mees, kes näeb naist esmakordselt, lausub esimese piiblisalmi: „See on nüüd luu minu luust ja liha minu lihast. Teda peab hüütama mehe naiseks (Aisha), sest ta on mehest (Aish) võetud.“ See kõlab väga lihtsa salmina. Kõlab isegi pigem üleolevalt, justnagu oleks mees esmane looming ja naised kõigest tagantjärele tekkinud mõte. Kuid tegelik tähendus tuleneb asjaolust, et Piiblis kasutatud heebrea keeles on mehe tähistamiseks mitte üks, vaid kaks sõna. Üks on Adam ja teine Aish.

Teile äsja tsiteeritud värss on esimene, kus piiblis kasutatakse sõna „Aish“. Kuulake uuesti. „Teda peab hüütama mehe naiseks (Aisha), sest ta on mehest (Aish) võetud.“ Teisisõnu, mees peab enne enda nime teadasaamist, ütleva välja oma naise nime. Ma pean ütleva „sina“, enne kui võin öelda „mina“. Pean tunnistama teise olemasolu enne, kui võin iseennast sügavuti mõista.

(Vali aplaus)

See on Piibli esimene õpetus – identiteet on vastastikune.

Teine ilmneb varsti pärast seda esimeses suures tragöödias, mis toimus esimeste inimlaste Kaini ja Aabeliga. Me ootame vennaarmastust. Selle asemel näeme vendadevahelist võistlust ja seejärel mõrva, vennatappu. Loo keskmes, esimese Moosese raamatu neljandas peatükis on värss, mida on võimatu tõlkida ning üheski ingliskeelses piiblis, mida ma lugenud olen, ei olegi seda tõlgitud, vaid see on ümber sõnastatud.

Tõlgin värssi sõna-sõnalt ja te näete, miks keegi seda nii ei tõlgi. Sõna otseses mõttes tähendab heebreakeelne värss järgmist: „Ja Kain ütles Aabelile ja juhtus nii, et kui nad väljal olid, tungis Kain oma venna Aabeli kallale ja tappis tema.“ Te näete kohe, et seda ei saa tõlkida, kuna värssis on öeldud „ja Kain ütles“, kuid pole öeldud, mida ta ütles. See lause on grammatiliselt vale. Süntaks on poolik. Küsimus on, miks? Vastus on selge – Piibli poolik lause näitab kõige dramaatilisemalt, kuidas vestlus lagunes. Dialoog ebaõnnestus. Mida me kohe pärast seda loeme? „Ja Kain tungis oma venna Aabeli kallale ja tappis tema.“ Või lihtsamalt öeldes – kui sõnad said otsa, algas vägivald. Dialoog on ainus viis, kuidas võita meie olemuse halvima inglidi.

(Vali aplaus)

Seega on dialoog kõikide inimestevaheliste suhete, olgu need üksikisikute, riikide, kultuuride või usutunnistuste vahelised, kahe külje tunnistajaks. Ta on ühelt poolt meie sarnasuste ja teisalt meie erinevuste tunnistajaks. Mis on meil ühist ja mis on meis ainulaadset.

Lubage mul selgitada seda nii lihtsalt kui võimalik. Kui me oleks täiesti erinevad, ei saaks me suhelda, aga kui me oleks täpselt samasugused, ei oleks meil midagi öelda.

(Aplaus)

See on kõik, mis mul dialoogi kohta öelda on, kuid ma tahan lisada, et dialoogist ei pruugi piisata. Mõistate, 18. sajandi ja 1933. aasta vahelisel ajal eksisteeris juutide ja sakslaste vahel dialoog, nagu oli dialoog ja isegi sõprus hutude ja tutside vahel Ruandas või serblaste, horvaatide ja muslimite vahel Bosnias ja Kosovos. Dialoog viib meid kokku, kuid ei saa meid alati koos hoida, kui muud jõud meid üksteisest eemale kisuvad.

Seetõttu tahan lisada veel ühe väljendi, mis on mänginud olulist osa killustatud ühiskondade tervendamises. See on „pühalik kokkulepe“. See mängis tähtsat rolli Euroopa poliitikas 16.–17. sajandil Šveitsis, Hollandis, Šotimaal ja Inglismaal. Pühalik kokkulepe on olnud Ameerika kultuuri osa päris algusest peale kuni tänase päevani, alates 1620. aasta Mayfloweri lepingust kuni 1631. aastal Arabella pardal peetud John Winthropi kõne ja olevikuni. Ma ei tea, mida ütleb Barack Obama oma avakõnes, kuid ta kas mainib pühaliku kokkuleppe mõistet või vihjab sellele.

Loomulikult on pühalik kokkulepe Vanas Testamendis võtmetähtsusega ühel lihtsal põhjusel – piibliaegne Iisrael loodi 12-st erinevast hõimust, kes kõik nõudsid oma erisuguse identiteedi säilitamist.

Mis on pühalik kokkulepe? Pühalik kokkulepe ei ole leping. Lepingu sõlmivad konkreetset eesmärgil piiratud ajavahemikuks kaks või enam osalist, kes kõik püüdlevald omakasu poole. Pühaliku kokkuleppe sõlmivad tähtajatult kaks või enam osalist, keda seob lojaalsus ja usaldus, et saavutada koos see, mida üksinda saavutada ei saa. Leping on nagu tehing, pühalik kokkulepe nagu abielu. Lepingud kuuluvad turu ning riigi, majanduse ja poliitika juurde ehk kohtadesse, kus konkureeritakse. Pühalikud kokkulepped kuuluvad perekondade, kogukondade ja heategevuse juurde, mis on koostöö tegemise kohad. Leping on minu ja sinu – erinevate isiksuste – vaheline, kuid pühalik kokkulepe käsitleb meie ühist olemust. Leping puudutab huvisid, pühalik kokkulepe samasust. Siit tuleb ka oluline vahe ühiskondliku lepingu ja ühiskondliku kokkuleppe vahel, mida Euroopa poliitikas piisavalt selgelt ei tehta – ühiskondlik leping loob riigi, ühiskondlik kokkulepe ühiskonna.

(Aplaus)

Ühiskond saab eksisteerida ilma riigita – seda on teinekord ajaloos ette tulnud – aga kas riik saab eksisteerida ilma ühiskonnata, ilma selleta, mis rahvast koos hoiab? Ma ei tea. Inimesi saab väga erineval moel koos hoida – jõuga, hirmutamise, kultuuriliste erinevuste lämmatamisega ja kõigilt kuuletumist oodates. Kuid kui otsustate austada paljude kultuuride terviklikkust, kui te peate lugu millestki, mida mina nimetan – nagu president meile meelde tuletas – erinevuse väärikuseks, siis vajate ühiskonna loomiseks pühalikku kokkulepet.

Pühalik kokkulepe taastab konkureerivas maailmas koostöö keele. See keskendub kohustustele, mitte üksnes õigustele. Õigused on olulised, kuid õigustest tõusetuvad konfliktid, mida õigused lahendada ei suuda – õigus elule vastandina õigusele teha valikuid, minu õigus vabadusele vastandina sinu õigusele olla austatud. Õigused ilma kohustusteta on moraalse maailma kallid laenud.

(Vali aplaus)

Pühalik kokkulepe paneb meid mõtlema vastastikusest. See ütleb meile kõigile, et me peame teisi austama, kui tahame, et nemad ka meid austaksid, me peame pidama lugu teiste õigustest, kui tahame, et ka nemad meie õigustest lugu peaksid. Euroopa vajab uut pühalikku kokkulepet ja nüüd on käes aeg sellega algust teha.

(Aplaus)

Just nüüd finantskriisi ja majanduslanguse ajal, sest halbadel aegadel mõistavad inimesed, et me kõik jagame sama saatust.

Prohvet Jesaja nägi ette päeva, mil lõvi ja lambatall elavad kõrvuti. See päev ei ole veel saabunud. Kuigi kunagi oli loomaaed, kus lõvi ja lambatall elasid koos samas puuris ning külastaja küsis loomaaiapidajalt: „Kuidas te selle saavutate?“ Loomaaiapidaja vastas: „Lihtne, iga päev on vaja uut talle!“

(Naer)

Kuid on olnud aeg, kui lõvi ja lambatall elasid kõrvuti. Kus? Noa laevas. Aga miks? Mitte sellepärast, et nad olid jõudnud Utopiasse, vaid sellepärast, et vastasel juhul oleksid nad mõlemad uppunud.

Sõbrad, eelmisel neljapäeval – kuus päeva tagasi – juhtisin ma koos Canterbury peapiiskopiga kõigi Suurbritannias esindatud uskude juhtide ning muslimi kogukonna, hindude, sikhide, budistide, džainide, zoroastrite ja bahaide juhtide missiooni ning me sõitsime koos Auschwitzis, kus veetsime ühe päeva. Seal me nutsime ja palvetasime koos, teades, mis juhtub siis, kui me ei suuda austada nende inimlikkust, kes on meist erinevad.

Jumal on andnud meile palju keeli ja kultuure, kuid vaid ühe maailma, kus koos elada, ja see muutub iga päevaga järjest väiksemaks. Kirjutagem Euroopa riikide ja kultuuridena oma uhkes erisuses koos üks Euroopa lootuse kokkulepe.

(Euroopa Parlament tänas kõnelejat püsti seistes)

Juhataja. – Sir Jonathan, Euroopa Parlamendi nimel on mul au tänada teid tähtsa sõnumi eest. Tahan tänada teid suure panuse eest kultuuridevahelisse dialoogi.

Te kõnelesite vastastikusest austusest ja teiste tunnustamisest. Arvan, et seda oleme õppinud oma Euroopa ajaloost. Ütlesite, et meid ühendab palju rohkem kui lahutab. See ongi meie tugevale ja demokraatlikule Euroopa Liidule pühendumise põhimõte, mis põhineb iga inimese väärikusel – sellega te ka lõpetasite.

Sir Jonathan, tänan teid suurepärase sõnumi eest. Soovin teile ja teie esindatavale usule kõike head ning rahulikku koostelu kõigile meie kontinendil ja maailmas esindatud religioonidele. Aitäh, sir Jonathan.

(Aplaus)

ISTUNGI JUHATAJA: EDWARD McMILLAN-SCOTT

asepresident

7. Hääletused (jätkamine)

Juhataja. – Nüüd jätkame hääletustega.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

7.1. Ühise põllumajanduspoliitika muudatused (A6-0401/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (hääletus)

7.2. Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist antavad maaelu arengu toetused (A6-0390/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (hääletus)

7.3. Ühenduse maaelu arengu strateegia suunised (2007-2013) (A6-0377/2008, Luis Manuel Capoulas Santos) (hääletus)

8. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

- Raport: Piia-Noora Kauppi (A6-0400/2008)

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – Härra juhataja, sooviksin tänada proua Kauppi elektroonilist äriregistrit käsitleva raporti eest, mida ma täielikult toetan. Tegemist on hiilgava idee ja suurepärase raportiga ning Euroopa Parlament toetab ühiselt selle rakendamist.

Loodan, et esimesel võimalusel viiakse liikmesriikides sisse elektroonilised äriregistrid ning luuakse üleeuroopaline elektrooniline platvorm, mis sisaldab kogu äriühingutelt avaldamiseks nõutavat teavet. Kui ettepanekud rakenduvad, väheneb bürokraatia, suureneb läbipaistvus, kahanevad halduskoormus ja äriühingute kulud ning selle tulemusena paraneb Euroopa äriühingute konkurentsivõime.

- Raport: Andreas Schwab (A6-0349/2008)

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – *(LT)* Hääletasin Andreas Schwabi Euroopa statistikat käsitleva määruse kohta koostatud raporti poolt. Tegin seda, sest uue määruse sisu on väga tähtis ja parandab oluliselt olemasolevat määrust. Pean silmas Euroopa statistikasüsteemi mõistet ja selle kohta ühenduse õiguses. Määrus määrab kindlaks riiklike statistikaametite rolli Euroopa statistikasüsteemis statistilise konfidentsiaalsuse ja statistika kvaliteedi küsimuste lahendamisel. Kahtlemata on tegemist edusammuga võrreldes praeguse olukorraga ja hetkel kehtiva määrusega.

Tegelikult on minu jaoks komisjoni ettepanek jagada Euroopa statistikasüsteemi komitee kaheks vaieldav ning raportööri seisukoht ülesandeid mitte eraldada tundub vastuvõetav ja toetustvääriv. Kuid usun, et tulevikus saame Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni koostöös nimetatud erimeelsustest üle.

- Raport: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008)

Albert Deß (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, mul on selgitus toetuste ümbersuunamise kohta koostatud raporti üle korraldatud hääletuse kohta. Viimase põllumajandusreformi käigus otsustati, et põllumajandustootjad saavad kuni 2013. aastani nautida kavandamiskindlust. Sel põhjusel olin vastu toetuste ümbersuunamise rakendamisele ulatuses, mis tooks põllumajandustootjate jaoks kaasa suuremate summade kaotamise. Mul on tulemuse üle hea meel ja ma tahan tänada kõiki kolleege, kes pooldasid toetuse suurendamist 5000 eurolt 10 000 eurole, mis tähendab, et väikeettevõtjatelt võetakse ümbersuunamiseks ära vähem vahendeid.

Kui me räägime kavandamiskindlusest poliitikas, siis peaksime seda võimaldama ka põllumajandustootjatele. Seetõttu olen tänase toetuste ümbersuunamist käsitleva raporti tulemustega rahul ning loodan, et need on nõukogule vastuvõetavad.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, tänane hääletus lõpetas peaaegu 12 kuud kestnud töö, mida tehti ühise põllumajanduspoliitika toimimise kohta arvamuse koostamiseks. On tähtis, et tehtud muudatused aitaks kaasa kõnealuse poliitika lihtsustamisele. Samas peaksime säilitama selle ühendusega seotud olemuse ja tagama võrdsed konkurentsitingimused. Loodan, et ELi põllumajandusministrid loevad seda arvamust ja nõustuvad meie ettepanekutega.

Pean eelkõige silmas nõuetele vastavuse tingimuste lihtsustamist käsitlevaid ettepanekuid, sealhulgas ettepanekut lükata kuni 2013. aastani edasi loomade heaolu valdkonnaga (valdkond C) seotud tingimuste rakendamine uutes liikmesriikides. Kahjuks on paljud lahendused töötatud välja viisil, mis ei arvesta uutes liikmesriikide põllumajanduse olukorda või põllumajandusmudelit. Nüüd hakkame arutama ühise põllumajanduspoliitika tulevikku pärast aastat 2013 ning vaatama üle rahalisi väljavaateid. Meil tuleb teha veel palju tööd.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Härra juhataja, tahan väljendada oma heameelt täna siin seoses ühise põllumajanduspoliitikaga toimunud väga positiivse hääletuse ning ka tehtud ettepanekute, näiteks koolides puu- ja juurviljade jagamist käsitlevate ettepanekute, üle.

Kuid seoses kõnealuse poliitika endaga soovin juhtida veel kord tähelepanu komisjoni poolt soovitatud kohustuslikule toetuste ümbersuunamisele ja öelda, et ma olen sellele täielikult vastu. Poliitika peab olema paindlik ja liikmesriigid peavad saama ümbersuunamisi suurendada või vähendada nii nagu nad ise soovivad.

Minu meelest on 5000 euro suurune künnis liiga madal. Seda tuleks suurendada 10 000 eurole, et kaitsta juba praegu kannatavaid väikese sissetulekuga põllumajandustootjaid – leian, et neilt ei tohiks raha kohustuslikuks ümbersuunamiseks võtta.

- Raportid: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008), (A6-0401/2008)

Giovanni Robusti (UEN). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tahtsin kõnelda, et avalikult selgitada põhjuseid, miks ma hääletasin härra Santose koostatud raportite nr 0401 ja 0402 vastu. Kõnealused raportid tulenevad üksnes ühise põllumajanduspoliitika olukorra kontrollist ega arvesta maailma muutunud olukorda. Me arutame üksikasju nägemata põhiprobleemi.

Ühine põllumajanduspoliitika, mida me selle olukorra kontrolli kaudu analüüsime, loodi selleks, et vähendada põllumajandustootmist ja kaitsta keskkonda, sest niisugustes tingimustes see kehtestati. Täna teame kõik, et majandustingimused on järsult muutunud, kuid ühine põllumajanduspoliitika on jäänud enam-vähem samaks ning ainus asi, mida me arutame, on küsimus selle kohta, kas parem oleks esimene või teine valik, kas me vajame vähem või rohkem, seda või teist meetet, kuigi nüüd on need tuleviku probleemide lahendamiseks ebapiisavad.

Ma ei saa nõustuda selle lõputu väikeste erihuvidega tegelemisega, ignoreerides üldist heaolu. Olen veendunud, et niisuguse julgusepuuduse esmane ohver on põllumajandus ise. Dialoogi ja arutelu tekitamiseks hääletasin kõnealuse raporti vastu, kusjuures oma veebilehele panen ma üles need formaalsed üksikasjad, mida üheminutislike kõneste ei mahuta, ja konkreetsed põhjused avaldatakse seal.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Härra juhataja, Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni ungarlastest liikmed hääletasid härra Capoulas Santose koostatud raportite poolt, sest need on uute liikmesriikide ja Ungari jaoks palju paremad. Kohustuslik ja järkjärguline toetuste ümbersuunamine ei ole nii julm kui komisjoni ettepanek. Kahjuks ei hääletatud ALDE fraktsiooni toetuste kohustuslikku ümbersuunamist käsitleva muudatusettepaneku poolt. See on kahetsusväärne, kuid sellest hoolimata on tegemist hea raportiga.

Teise raporti 67. muudatusettepaneku tegi sotsiaaldemokraatide fraktsioon. Mis puutub sekkumissüsteemi, siis on väga tähtis, et ei sekkutaks pakkumismenetluste alusel. Olemasoleva süsteemi säilitamine on väga positiivne. Seetõttu hääletasime poolt.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, kiidan härra Capoulas Santose väga rasket tööd. Fine Gaeli delegatsioon toetas nimetatud raporteid mööndustega. Piimakvootide küsimuses hääletasime suurema paindlikkuse ja kvoodimäärade olulisema tõstmise poolt, mis annab põllumajandustootjatele võimaluse soovi korral piima toota. Kahjuks ei olnud täiskogu samal seisukohal ja nüüd oleme tagasi komisjoni ettepaneku juures.

Teiseks, toetuste ümbersuunamise osas teeb meile muret vahendite ülekandmine esimesest sambast teise, sest sellega võetakse ära põllumajandustootjate tulu, et kasutada seda kavades, mis vajavad liikmesriikide kaasfinantseerimist, aga seda ei saa tulevikus garanteerida. Künnise tõstmine 10 000 eurole, mida Euroopa Parlament toetas, on hea. Tahan selgitada, et meie muudatusettepanekute 190 ja 226 põhjenduse 6 kohta antud häälte juures peaks olema „+“ (poolt). Loodan, et oma tänastel ja homsetel nõupidamistel aitab nõukogu pödurat lambakasvatusektorit.

- Rapport: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0401/2008)

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Tahan juhtida teie tähelepanu härra Deßi ja teiste parlamendisadikute esitatud muudatusettepanekule 54. Kui nimetatud muudatusettepanek vastu võetakse, tooks see kaasa tohutu erinevuse vanade ja uute liikmesriikide vahel, sest kvoodi tõstmise korral peavad uued liikmesriigid seda suurendama ainult siis, kui nende rahandusaasta seda võimaldab. Näen, et härra Deß on endiselt saalis, nii et vahest on tal võimalik selgitada mulle, kas rahandusaasta võimaldab uutel liikmesriikidel kõnealust kvooti tõsta. Õnneks seda muudatusettepanekut parlamendis vastu ei võetud, vaid see lükati tagasi, mistõttu sain ma kogu raporti poolt hääletada ning mul on väga hea meel, et Euroopa Parlament ei lubanud piimakvootide tõstmise osas liikmesriikidel kaheks jaguneda.

Albert Deß (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, piimakvooti käsitlev raport toetab nende tõstmist. Koos oma kolleegidega Kristlik-Sotsiaalsest Liidust hääletasin kõigi nende muudatusettepanekute vastu, millega nõuti kvoodi suurendamist. 31. märtsist 2015. aastast kehtima hakkava piimakvoodi eesmärk on stabiliseerida Euroopa piimaturgusid. Praegu valitseb Euroopa piimaturgudel ületootmine.

See avaldab piimahindadele tõsist survet. Igasugune täiendav kvoodi tõstmine kiirendab piimatootjate hindade langust. Sel juhul satuks ohtu paljude põllumajandustootjate ellujäämine. Me ei vaja suuremat kvooti, vaid pigem süsteemi, mis reageerib paindlikult turuolukorrale. Kui siiski Euroopa Parlamendi ja nõukogu enamus otsustab kaotada piimakvoodid järkjärgult aastaks 2015, muutub vajalikuks piimafond, et tagada piimatootmise jätkumine ebasoodsamates piirkondades ja rohumaadel ka tulevikus.

- Raportid: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008), (A6-0401/2008), (A6-0390/2008), (A6-0377/2008)

Daniel Hannan (NI). – Härra juhataja, kui ma tahaks luua kõige kulukamat, raiskavamat, korrumpeerunumat, ebaeetilistemat ja bürokraatlikumat põllumajandustoetuste süsteemi, siis ma ei ole kindel, kas ma oleks suutnud mõelda välja midagi nii geniaalset nagu ühine põllumajanduspoliitika – süsteem, mis karistab meid maksumaksjatena, et subsideerida nende toiduainete tootmist, millel pole turgu, ja karistab meid siis tarbijatena uuesti, et hoida nimetatud toiduainete hindu. Sageli karistab ta meid kui maksumaksjaid ka kolmandat korda, et hävitada toiduaineid, mida müüa ei suudeta.

Samal ajal kahjustab see keskkonda, sest toodangul põhinevad toetused soodustavad hekkide kõrvaldamist ning taimekaitsevahendite ja keskkonnakahjulike väetiste kasutamist ning loomulikult põhjustavad kohutavat näljahäda Aafrikas. Pean ütlema, et see on eriti kahjulik teie ja minu riikide jaoks, mis suhteliselt tõhusa põllumajandussektoriga riikidena toovad toiduaineid sisse ning mida seetõttu karistatakse nii positiivselt kui ka negatiivselt, sest nad maksavad süsteemi sisse rohkem ja saavad sealt vastu vähem kui teised ELi liikmesriigid.

Peaaegu iga teine asi, mida me teha saaks, oleks parem kui ühine põllumajanduspoliitika, olgu tegemist siis otsetoetus- või mis tahes muu süsteemiga. Kui arvasite, et olen unustanud seda öelda, siis on viimane aeg panna Lissaboni leping rahvahääletusele. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

- Rapport: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008)

Christa Klauß (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, hääletasin härra Capoulas Santose koostatud raporti ja toetuste ümbersuunamiseks 10 000 euro suurust künnist soovitava muudatusettepaneku 186 poolt.

See puudutab väikesemahulist põllumajandust Euroopas. Toetuste ümbersuunamise protsessi rakendamine peab olema mõõdukas. Euroopa väikesed põllumajandusettevõtted vajavad ELi toetust, et nad saaks jätkuvalt püsida ELi palgaskaalas. Me tahame, et Euroopas toodetaks tervislikku toitu ja et see oleks kättesaadav mõistlike hindadega. Me tahame ka, et maakohtade eest hoolitsetaks. Kui me tõesti soovime kõike seda, siis peame oma põllumajandustootjaid toetama, et ka tulevikus saaks Euroopas, mis on maailma ühe kõige soodsama kliimaga piirkond, toota tervislikku toitu. Seetõttu hääletasin härra Capoulas Santose koostatud raporti poolt.

- Rapport: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0390/2008)

Hynek Fajmon (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, daamid ja härrad, hääletasin härra Capoulas Santose Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi kohta koostatud raporti vastu. Lõime vastava programmi vaid kaks aastat tagasi ja tegelikult hakkas see toimima alles eelmisel aastal. Taotlejad on alustanud projektide koostamist ja fondi eeskirjadega tutvumist. Nüüd, kõigest aasta pärast me muudame neid eeskirju. Sellist sammu ma toetada ei saa, sest see toob kaasa vaid kahju ja viivitusi maapiirkondades vajalike projektide rahastamisel. Niisugune sage eeskirjade muutmine ei ole kuidagi kasulik ja seetõttu hääletasin selle vastu.

- Rapportid: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008), (A6-0401/2008), (A6-0390/2008), (A6-0377/2008)

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Härra juhataja, tegemist on väga olulise teemaga. Ühise põllumajanduspoliitika hindamisest võib järeldada, et tulevikus on sellest kasu, kui see põhineb õiglastel alustel. Ühine põllumajanduspoliitika peab eelkõige tagama Euroopale toiduga kindlustatuse, kohalike tarbimisvajaduste rahuldamise ja toiduainete tootmise ekspordiks, samuti majandusliku kindlustatuse põllumajandusest elatuvatele perekondadele, põllumajandustoodangu tulususe, võrdsed toetused vanade ja uute liikmesriikide põllumajandustootjatele, keskkonnakaitse, bioloogilise mitmekesisuse säilimise, kogu Euroopa Liidus geneetiliselt muundatud organismide tootmise lõpetamise, maapiirkondade arengu, kõige vaesemate piirkondade edasimineku, kultuuripärandi kaitse ja traditsioonilise kultuuri säilimise ning maapiirkondade elanikele võrdse juurdepääsu haridusele, kultuurile ja tehnilistele saavutustele. Me suudame need eesmärgid saavutada üksnes siis, kui võtame praegusest kogemusest õigesti õppust ja otsime julgeid lahendusi.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Soovitus teisele lugemisele: Karin Scheele (A6-0425/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Euroopa keskkonna ja tervise tegevuskava 2004–2010 tunnistab vajadust parandada ühenduse statistikaprogrammi abil keskkonnaga seotud terviseprobleeme ja haigusi puudutavate andmete kvaliteeti ja võrreldavust ning juurdepääsu neile. Usun, et tegemist on väga tähtsa määrusega. Me peame teadma, milline on meie ühiskonna arusaam tervisest ja tema vastuvõtlikkus erinevatele haigustele. Kõnealune määrus kehtestab ühise süsteemi rahvatervist ning töötervishoidu ja tööohutust käsitleva ühenduse statistika korraldamiseks.

On väga oluline, et Euroopa Liidus kogutaks andmeid kodanike arusaama kohta tervishoiust, füüsiliste ja vaimsete tegevuste ning puute kohta, haiguste kohta, mille juhtude arv on suurenemas või vähenemas, vigastuste kohta ning kahjustuste kohta, mille on põhjustanud alkohol, narkootikumid, elustiil ja juurdepääs tervishoiuasutustele.

Statistika peab sisaldama teavet, mis on vajalik, et ühendus saaks rahvatervise valdkonnas astuda samme eesmärgiga toetada riiklike strateegiaid kvaliteetse, stabiilse ja kõigile kättesaadava tervishoiusüsteemi väljatöötamiseks.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Antud määrus loob kaht valdkonda – rahvatervist ning töötervishoidu ja tööohutust – käsitleva raamistiku ühenduse statistika süstemaatiliseks koostamiseks. Praegu

kogutakse statistilist teavet rahvatervise ning töötervishoiu ja tööohutuse kohta peamiselt vabatahtlikkuse alusel. Käesoleva määruse vastuvõtmine muudab senise suulise kokkuleppe ametlikuks ja tagab andmete kogumise järjepidevuse ning nende kvaliteedi ja võrreldavuse.

Esimesel lugemisel 2007. aastal võttis Euroopa Parlament vastu 12 ettepanekut komisjoni ettepaneku muutmiseks. Enamik muudatusettepanekuist puudutas horisontaalseid küsimusi, nagu sugu ja vanust käsitleva mõõtme lisamine muutujate liigitusse ning teatavate ühenduse programmide pakutava lisa- ja täiendava rahastamise kasutamine kahes määрусega hõlmatud valdkonnas. Võeti vastu mõned muudatusettepanekud lisade kohta, mis käsitlesid üksnes rahvatervist või töötervishoidu ja tööohutust, nagu andmete kogumine kaitse kohta pandeemiade ja nakkushaiguste vastu.

Järgnenud läbirääkimistel eesistujariigi Sloveeniaga jõuti kokkuleppele lisada ühisesse seisukohta peaaegu kõik Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud muudatusettepanekud. Samuti tegi nõukogu teksti mõned muud muudatused, kuid üldiselt olid need vastuvõetavad.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Antud määrus loob kaht valdkonda – rahvatervist ning töötervishoidu ja tööohutust – käsitleva raamistiku ühenduse statistika süstemaatiliseks koostamiseks.

Statistika tuleks koostada ühtlustatud ja ühiste andmete kogumina ning sellega peaks tegelema Eurostat koos sisemaiste statistikaasutuste ja muude riigisiseste ametiasutustega, kes vastutavad ametliku statistika esitamise eest.

Praegu kogutakse statistilist teavet rahvatervise ning töötervishoiu ja tööohutuse kohta peamiselt vabatahtlikkuse alusel.

Nõustun väljapakutud määрусega, kuna selle eesmärk on ühtlustada perioodilist andmekogumist kõnealuses kahes valdkonnas, muutes senise liikmesriikidevahelise mitteametliku kokkuleppe ametlikuks, tagades andmekogumise järjepidevuse ja kehtestades õigusliku raamistiku, et parandada ühiste meetodite rakendamise andmete kvaliteeti ja võrreldavust. Kindlasti toob see rahvatervist ning töötervishoidu ja tööohutust käsitleva statistika kohta esitatavate Euroopa nõuete kavandamise, jätkusuutlikkuse ja stabiilsuse osas suurema selguse.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hetkel ei kehti rahvatervist ning töötervishoidu ja tööohutust käsitleva ühenduse statistika suhtes ühtseid nõudeid. Nimetatud statistika ühtlustamine parandab oluliselt andmete võrreldavust ja kiirendab selle valdkonna poliitika arengut. Üldiselt nõustutakse ühises seisukohas Euroopa Parlamendi poolt esimesel lugemisel esitatud muudatusettepanekutega ning sellest tulenevalt sain ma proua Scheele koostatud raportit toetada.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Tänapäevasesest tööelust tulenev stress oma uut liiki töölepingute, ebakindlate töökohtade ning töö- ja eraelu vahelise tasakaaluta jätab jälje. Statistika näitab, et vaimse tervise probleemid on praegu üks peamisi põhjusi, miks tööelust ennetähtaegselt kõrvale tõmbutakse. Ebakindlate töökohtadega kaasneb loomulikult ähvardamisjuhtude kasv. Terviseprobleemid, nagu seljavalu, sagenevad pidevalt. Lisaks sellele on viimastel aastatel kasvanud nende juhtumite arv, kus töötajaid vallandatakse haiguspuhkusel olles või pärast tööõnnetust. Meil on palju probleeme, millega me peame tegelema, ning me vajame statistilisi andmeid, et olla kursis viimaste arengutega. Seetõttu hääletasin proua Scheele koostatud raportit poolt.

Dumitru Oprea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) On ilmne, et me vajame rahvatervist ning töötervishoidu ja tööohutust käsitlevat ühenduse statistikat, et toetada strateegiaid, mille eesmärk on töötada välja kvaliteetne, toimiv ja kõigile kättesaadav arstiabisüsteem.

Töötervishoid ja -ohutus on valdkond, mille kaudu edendatakse töötajate elu, kehalise puutumatuse ja tervise kaitset ning luuakse töötingimused, mis tagavad töötajate füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse heaolu. Selleks vajame arusaadavat ja püsivat programmi, mis kaitseb töötajaid õnnetuste ja kutsehaigustega seonduvate riskide eest.

Toetan resolutsiooni projekti, sest hetkel ei ole meil ühtset ega ühist andmekogu, mis suudaks tagada iga riigi statistikasüsteemidest pärineva teabe kvaliteeti ja võrreldavust. Ühenduse tervishoiualast statistikat tuleks kohandada vastavalt tehtud edusammudele ja tulemustele, mis on rahvatervise valdkonnas rakendatud ühenduse meetmetega saavutatud.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Tänasel hääletusel pooldasin soovitusi, mis anti nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus rahvatervist ning töötervishoidu ja tööohutust käsitleva ühenduse statistika kohta.

Arvan, et meie tervishoiu edendamise strateegia peaks asetama erilise rõhu haiguste ennetamisele ja varajasele diagnoosimisele. Strateegia on tõhus, kui tagame inimestele asjakohased tervishoiu- ja ravivõimalused ning vähendame Euroopa Liidu liikmesriikide vahelisi erisusi tervishoiuteenuste kättesaadavuse osas.

Me ei suuda töötada välja ühist tervishoiustrateegiat, kui asjaomastel statistikaametitel ei ole vajalikke andmeid. Järelilikult on määruse vastuvõtmine samm ühenduse tervishoiustatistikaalase tegevuse parema kooskõlastamise suunas. Teabe kogumine pandeemiate ja nakkushaiguste kohta aitab kahtlemata kaasa nende paremale kontrollile.

Tähele tuleb panna ka asjaolu, et hetkel kogutakse statistilist teavet rahvatervise ja tervishoiu kohta üksnes vabatahtlikkuse alusel. Sellises olukorras on määruse eesmärk muuta olemasolevad lahendused ametlikuks ja tagada andmekogumise järjepidevus.

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni ühehäälnelne otsus näitab raporti tähtsust ja õigsust.

- Raport: Piia-Noora Kauppi (A6-0400/2008)

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hääletasin proua Kauppi raporti poolt. Äriühingud kõikjal Euroopas peaksid saama tegutseda üleliigsetest koormatest vabas keskkonnas. Sellest hoolimata peab lubama liikmesriikidel kehtestada oma nõudmised, samuti tuleb austada subsidiaarsuse põhimõtet. Olen rahul, et proua Kauppi raport on leidnud õige tasakaalu.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Pooldasin raportit ettepaneku kohta võtta vastu avaldamis- ja tõlkekohustusi käsitlev Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mille eesmärk on vähendada teatavat liiki äriühingutele pandud üleliigset halduskoormust.

Ettepaneku eesmärk on kaotada sisemaise õigusega kehtestatud täiendavad avaldamiskohustused, mis tekitavad äriühingutele lisakulusid.

Kehtivate õigusaktide kohaselt tuleb teave registreerida liikmesriikide äriregistrites ja avaldada riiklikes ametlikes lehtedes.

Praegu, mil äriregistrid avaldavad teavet Internetis, ei loo teabe avaldamine ametlikes lehtedes lisaväärtust, vaid lihtsalt tekitab äriühingutele suuri kulusid.

Väljapakutud muudatused annavad liikmesriikidele võimaluse kehtestada täiendavad teabeavaldamise nõudeid ning tagada, et äriühingud vabastatakse sageli ebavajalikest lisamaksetest.

- Raport: Andreas Schwab (A6-0349/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Statistika eesmärk on pakkuda objektiivseid ja mõõdetavaid andmeid, millele saab viidata avaliku arvamuse kujundamise ja otsuste vastuvõtmisega seotud protsesside käigus. ELi ja liikmesriikide statistika on otsene abivahend poliitiliste ja haldusotsuste vastuvõtmisel. Seega peame ELi statistikasüsteemide ühtlustamisel statistika tähtsusega arvestama.

Euroopas tuleb tagada statistiliste uuringute teaduslik sõltumatus. Lisaks sellele ei tohiks õigusaktid minna vastuollu subsidiaarsuse põhimõttega.

Toetan komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa statistikat käsitlev määrus, mis loob õigusliku aluse statistiliste andmete kogumiseks Euroopa tasandil ja muudab kehtivat Euroopa statistikakorraldust reguleerivat õigussüsteemi.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Võib tunduda absurdne hääletada vastu raportile, mis seetõttu, et selles käsitletakse ühenduse statistika loomist, paistab esialgu olevat tehnilise sisuga. Tõepoolest, otsuste tegemisele kaasaaitavate statistiliste andmete olemasolu on vajalik.

Kuid hoolimata avalikustatud kavatsustest, toob kõnealune uus määrus kaasa kogutud statistika üldistamise ning riigiasutuste ja äriühingute statistikaga seotud haldus- või finantskoorma suurendamise erinevalt mitmel korral võetud kohustustele seda taaka lihtsustada ja vähendada.

Veelgi enam, Brüsseli Euroopa väljendab iga päev oma arvamust arvude kohta, mida ta peaks arvesse võtma. Toon vaid kaks näidet. Esiteks, piiratud sisuga ettepanekud langusesse pöördunud reaalmajandusele toetuste andmiseks – toetuste, mis igal juhul peavad alluma ülipüha konkurentsi vastuvaidlematule eesõigusele, ülemaailmsele vabakaubandusele ning „rumalale“ stabiilsuse ja kasvu paktile. Teiseks, leibkondades pärast euromüntide ja paberrahade kehtima hakkamist tuntava inflatsiooni eitamine. Teatud esmatarbekaupade hind on kuue aasta jooksul tegelikult kahe- või isegi kolmekordistunud, samal ajal, kui Euroopa Keskpank keskendub ülemaailmsetele ja eksitavatele koondarvudele ning kutsub üles palgatõusu piirama.

Ian Hudgton (Verts/ALE), kirjalikult. – Andmete kogumine mängib olulist rolli poliitika edasiarendamisel ja otsuste tegemisel. Selles valdkonnas esitatud komisjoni ettepanek annab andmete kogumisele kindla õigusliku aluse ja ma hääletasin härra Schwabi koostatud raporti poolt.

- Rapport: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0402/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Portugallasest parlamendiliikme Luis Manuel Capoulas Santose raporti alusel pooldasin hääletusel õigusloomega seotud resolutsiooni, mis muutis ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks. Et välistada maa tasakaalustatud ja säästliku majandamise raames igasugune oht toiduga varustatusele, on oluline rõhutada toiduainetega kindlustatuse mõistet. Mul on hea meel menetluste lihtsustamise nõuete üle ja ma toetan neid. Toetan ka ühenduse kriisihjamismeetmeid. Antud hääletus kinnitab, et see, kuidas ühenduse poliitikas põllumajandusega arvestatakse, on muutumas soodsas suunas. Kuid lahendatud ei ole põllumajanduse tulevikuga seonduvat probleemi – sellest saab 2009. aasta valimisdebati ja vahetult pärast valimisi algavate poliitiliste läbirääkimiste osa.

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Kinnitan, et hääletasin härra Capoulas Santose raporti poolt, kuid tahan juhtida tähelepanu kahele asjaolule, mida võib olla minu riigi põllumajandustootjate ees raske õigustada. Esimene asjaolu seondub piimakvootidega – kompromissi tulemusena saavutatud üheprotsendiline tõus on tõesti liiga väike samm ega ole piisav selleks, et rahuldada põllumajandustootjate õigustatud nõudmisi.

Teine mitterahuldav valdkond on tubakasektori rahastamine. Kuigi ma lähen siin vastuollu oma fraktsiooni seisukohaga, olen kindlal veendumusel, et abi andmist tuleks pikendada. Toetuste vähendamine ei tule tegelikkuses kuidagi kasuks suitsetamisvastasele võitlusele, kuid mõjuks ebasoodsalt töökohtade säilitamisele sektoris, kus 27-s liikmesriigis töötab üle 500 000 inimese. Loodan, et tänasele raporti vastuvõtmisele järgneva tegevuse käigus ettepanekut parandatakse.

Bastiaan Belder (IND/DEM), kirjalikult. – (NL) Ühise põllumajanduspoliitika olukorra kontroll on ulatuslik ja tähtis tegevus. Meeldib see meile või mitte, kuid me näitame kurssi, kuhu põllumajanduspoliitika peaks pärast 2013. aastat suunduma. Lubage mul sellega seoses mainida kahte asjaolu.

Tootmisest lahtiseotud toetus võimaldab tekkida enam turule suunatud ning seega konkurentsivõimelisemal ja uuenduslikumal põllumajandusel, kuid me ei tohiks kalduda teisele teele, täiesti vaba põllumajandusturu poole. Me ei tohiks vihmavarju kohe, kui päike välja tuleb, ära visata. Sekkumismeetmed, kindlustuskaitse ja muud sääraseid vahendeid peaks olema sellised, mis turuolukorda ei moonuta ning samal ajal peaks need tagama tõelise turvalisuse.

Ma ei poolda ettepanekuid märkimisväärsete summade ülekandmiseks teise sambasse toetuste ümbersuunamise teel. Tundub, et esimese samba vahendeid kasutatakse targemalt kui maaelu arenguks ette nähtud vahendeid. Lisaks näen ette igasuguseid võrdsete tingimustega seonduvaid kaasrahastamisprobleeme.

Hanne Dahl (IND/DEM), kirjalikult. – (DA) Juuniliikumine hääletas raporti muudatusettepaneku 208 vastu, sest loomade nakkushaiguste puhang tuleneb ebapiisavast loomade veterinaarnõuetele vastavast eraldamisest. Probleemid tõusetuvad seoses loomade äriesmärgil kasutamisega. Seetõttu vastutavad loomade nõuetele vastava kohtlemise eest, mis on vajalik haiguste vältimiseks, ning kannavad sellega seotud riski põllumajandustootjad ja vastav tööstusharu.

Seaduseelnõu ühise majandusliku kulujaotuse kohta on halb mõte, sest lõppude lõpuks tähendab see, et kodanikud maksavad selle eest, mille eest nad ei vastuta.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), kirjalikult. – (GA) Ühise põllumajanduspoliitika reformimise eesmärk peaks olema poliitika parandamine, et kõikjal Euroopas oleks maaelu sotsiaalsel, majanduslikul ja keskkonnakaitse tasandil jätkusuutlikum.

Olukorra kontroll koosneb erinevatest meetmetest ja sisaldab teatud parandusi, aga ei suuda muul moel meie ees seisvate probleemidega tegeleda. Maaelu ja eelkõige põllumajandustootmine seisab hetkel silmitsi paljude ohtudega. Noored põllumajandustootjad peavad maalt lahkuma, samas kui suurmaaomanikud saavad tasu selle eest, et jätavad väärtusliku põllumajandusmaa harimata. Ohus on ka bioloogiline mitmekesisus.

Olen nõus sellega, et reserve peab olema võimalik kasutada uute ja noorte põllumajandustootjate ning nende jaoks, kes tegutsevad kõige ebasoodsamates tingimustes ning bioloogilise mitmekesisuse säilimisel olulist osa mängivates valdkondades, näiteks lambakasvatuse sektoris. Pooldan ka seda, et avaldus põllumajandustootjatele toetuste maksmiseks esitatakse aasta jooksul varem, et põllumajandustootjate olukord oleks stabiilsem. Meie maakogukonnad vajavad stabiilsust, et nad saaksid oma tulevikku planeerida.

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Kuigi ma toetasin härra Capoulas Santose raportit (A6-0402/2008) ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, ei poolda ma muudatusettepanekut, mis võeti vastu suurema toetuste ümbersuunamise kohta. Selle tulemusena kantakse täiendavaid rahalisi vahendeid esimesest sambast teise ja kasutatakse selleks lirimaa-sugustes riikides tegutsevate põllumajandustootjate (eelkõige väiketootjate) sissetulekuid. Vahendid suunatakse kavadesse, mida liikmesriigid peavad kaasrahastama; see on ebakindel rahastamisallikas, millele ei saa loota.

Lena Ek (ALDE), kirjalikult. – (SV) Otsustasin hääletada raporti vastu, kuna komisjoni ettepanekuga võrreldes oli mitmeski valdkonnas tegemist selge sammuga vales suunas. Üheks näiteks on maaelu arengu otsetoetustes tehtud muudatuste pehmendamine. Enamus oli nõus sellega, et otsetoetust vähendatakse 2009. ja 2010. aastal vaid 6% võrra. Komisjon tegi ettepaneku vähendada abi 2009. aastal 7% ja 2010. aastal 9% võrra. Mina isiklikult oleks tahtnud näha veel suuremaid kärpeid.

Lisaks tõsteti künnist, millest alates minnakse otsetoetuselt üle maaelu arengu toetusele. Algse ettepaneku kohaselt oleks üleminekut rakendatud toetustele, alates 5000 eurost aastas. Praegu hääletas enamus selle poolt, et künnis tõstetaks 10 000 eurole. Selle tulemusena väheneb nende passiivsete põllumajandustoetuste osakaal, mida kasutatakse aktiivseks maaelu arengu toetuseks. Seda raha oleks parem kasutada maapiirkondades ettevõtlusega alustamiseks selle asemel, et toota saaki, millest saadav kasum on niigi hea.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Hoolimata raporti parandustest, mille tegemisele aitasime kaasa muu hulgas sellega, et võtsime põllumajandustootjatele toetuste õiglasema maksmise tagamiseks vastu ettepaneku tõsta toetuste ümbersuunamisest vabastamise künnis 5000 eurolt 10 000 eurole, on meil kahju, et teised ettepanekud tagasi lükati, kuigi osad neist, näiteks Assooridel suhkrutootmise toetamist käsitlev ettepanek, said enam kui 200 poolthäält.

Kahjuks ei võetud vastu ka ettepanekut, mis käsitles kuni 1000 euro suuruseid summasid saavatele põllumajandustootjatele lihtsustatud korras toetuste maksmist, vaatamata sellele, et see sai 175 poolthäält. Komisjoni ettepaneku vähese sotsiaalse tundlikkusega oleks saanud võidelda menetluse lihtsustamise ja halduskoormuse vähendamise teel – need on ettekäänded, mida komisjon tegelikult kasutas, kui pakkus välja, et väiksemate kui 250 euro suuruste aastatoetuste andmine tuleks lõpetada. See võib kahjustada ligikaudu 90 000 portugallasest väiketalunikku.

Seetõttu, hoolimata sellest, et me lõpphääletusel hääletasime raporti vastu, jätkame me oma ettepanekute kaitsmist, sest meie arvates saab nii kõige paremini toetada Portugali põllumajandustootjaid ja meie perekesket põllumajandust.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Euroopa Parlamendi tööparteil oli mitu tõsist mureküsimust seoses kõnealuse raportiga, mis pikendab ja suurendab Euroopa Liidus ja maailmas moonutatud põllumajanduslikku tootmist. Arvestades tänast hääletust, kus praeguse olukorra kindlustamiseks ja halvendamiseks võeti vastu hulk muudatusettepanekuid, ei saanud ma vastukaaluks hääletada ei muudetud ettepaneku ega õigusloomega seotud resolutsiooni projekti poolt, vaatamata sellele, et raportis on muid üksikasju, mida ma toetan.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Hoolimata sellest, et ma nõustun vajadusega muuta põllumajandustootjate toetuskavu, leian, et komisjoni ettepanekud lähevad vajalikest meetmetest väga

kaugele, mõjutades oluliselt Euroopa maapiirkondade kaitsjateks olevate ja meie toidualases sõltumatuses äärmiselt olulist rolli mängivate põllumajandustootjate sissetulekut.

Härja Capoulas Santose raport parandab paljuski komisjoni ettepanekut, eriti sellega, et annab liikmesriikidele suurema vabaduse toetuste miinimummäärade kehtestamisel.

Seetõttu pooldasin hääletusel 10 000 euro suurust toetuste ümbersuunamise aastakünnist, mis on soodne paljudele väikese ja keskmise suurusega põllumajandustootjatele, ning vältimaks põllumajandustootjate ebaõiglast karistamist, toetasin ka seda, et nende ühistute ja teiste mitmest põllumajandustootjast koosnevate juriidiliste isikute suhtes, kes eraldi võttes ei saa toetusi rohkem kui 100 000 euro suuruses summas, ei rakendataks toetuste ümbersuunamist kõrgemate määradega.

Kuigi raport ei ole täiuslik – näiteks ei võimalda see täiendava toetuste ümbersuunamise ümberjagamist – olen täiskogu hääletuse lõpptulemusega rahul ja seetõttu hääletasin selle õigusloomega seotud resolutsiooni poolt.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Nagu alati on Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon valinud Euroopa Komisjoni pakutud teest erineva tee. Ühise põllumajanduspoliitika reformimise asemel tahab nimetatud komisjon tõsta toetusi ja kindlustada selle, et maksumaksjad suurendaksid omapoolset majanduslikku panust.

Junilistan tahab täielikult tühistada põllumajandustoodete eksporditoetused ning hääletas vastavasisuliste ettepanekute poolt. Me leiame, et EL teeb piiri taga väga palju kahju, tegeledes vaestes riikides põllumajandustoodete dumpinguga, pööramata tähelepanu sotsiaalsetele tagajärgedele.

Junilistan tahab kaotada ühise põllumajanduspoliitika ja me märgime, et õnneks puudub Euroopa Parlamendil kaasotsustamisõigus ELi põllumajanduspoliitika suhtes. Vastasel juhul langeks EL proteksionismi ja erinevatele põllumajanduses tegutsevatele rühmitustele makstavate suurte toetuste lõksu.

Jean-Marie Le Pen (NI), kirjalikult. – (FR) Enne suurt eelarvelist pööret 2013. aastal, mis võib hiiliva taasriigistamise tõttu tähendada ühise põllumajanduspoliitika lõppu, püüavad liikmesriigid jõuda kokkuleppele ühise põllumajanduspoliitika uue, 2003. aastal toimunud varjatud reformile järgneva reformi osas.

Komisjoni välja öeldud eesmärk on kohandada veelgi paremini turuolukorraga, vähendades keskkonna- ja maaelu arengu jaoks eraldatavaid otsetoetusi.

Kahjuks ei ole reform kooskõlas Euroopa ees seisvate põllumajanduslike probleemidega – üheksa miljardi inimese toitmine 2050. aastal, piiratud põllumajanduspiirkondade hõivamine, sõltuvus hindadest, mis on seotud põllumajanduslike tooraineid hõlmavate spekulatsioonidega jne.

Sellises muutuv ja ebakindlas olukorras peame kaitsma WTOs põllumajanduse suhtes tehtud erandit seni, kuni põllumajandus ja toiduainetetööstus ei ole sellised ettevõtlusvaldkonnad nagu on teised, vaid seisnevad mitteüleantavas tootmises, mis põhineb tervete põllumajandustootjate põlvkondade oskusteabel ja geniaalsusel.

Mis siis, kui ühise põllumajanduspoliitika olukorra kontroll on alles esimene samm kõnealuse poliitika täieliku liberaliseerimise suunas, kus ei kehti ükski määrus ega turvameede?

Me peame olema valvsad ja mõistma selles küsimuses hukka igasuguse kaldumise liberaalsusesse, mis ei tähenda, et me ei peaks tegutsema.

Astrid Lulling (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Mul ei ole hea meel põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kompromissi üle, aga ma olen sellega enam-vähem rahul. Me oleme suutnud hoida ära kõige suurema meie põllumajandustootjatele komisjoni hukatuslike ettepanekutega tekitada võidud kahju, tagades, et aastatel 2009–2013 ei vähendata otsetoetusi 13% võrra. Neid meie põllumajandustootjatele eluliselt vajalikke otsetoetusi tuleks 2009. ja 2010. aastal kärpida vaid 1% võrra ning 2011. ja 2012. kõige rohkem 2% võrra.

Kui see raha jõuab näiteks piimafondi, nagu me välja pakkusime, et maksta sellest piimatootjatele rohumatoetusi, ei oleks otsese sissetuleku vähenemine nii valus. Piimahind on jälle langemas, aga tootmiskulud ei ole. Näiteks väetise hind on 40% võrra tõusnud. Kahjuks võitleb volinik piimafondile taas kord vihaselt vastu.

Isegi kui me ei vähenda kõnealuseid põllumajandustootjate 5000 või isegi 10 000 euronit aastas ulatuvaid otsetoetusi, nagu nõutakse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni väljapakutud kompromissi

mittejärgivates muudatusettepanekutes, ei mõjuta see oluliselt Luksemburgi põllumajandustootjaid, sest vaid poole võimsusega töötavate põllumajandusettevõtete toetused jäävad alla 10 000 euro suurust künnist. Eesmärgiks tuleb võtta võimalikult väikeste kärpmete tegemine, vastasel juhul ei ole Luksemburgi täiskohaga põllumajandustootjatel mingit tulevikku ja see ei ole vastuvõetav.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Toetan 2%-list piimakvootide suurendamist nelja aasta jooksul, sest usun, et see 2% tagab kõige pehmemaa maandumise enne piimakvootide süsteemi kaotamist 2015. aastal.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Hääletasin härra Capoulas Santose ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate uute toetuskavade kohta koostatud raporti vastu, sest leian, et põllumajanduse jätkusuutlikkust ei saa Euroopa tasandil kaitsta. Põllumajandussektorit tuleb selle jätkusuutlikkuse tagamiseks ja Euroopa toiduga kindlustamiseks tõepoolest rahastada. Kuid rahalised vahendid peaksid pärinema ühenduse eelarvest ning rahastamise käigus ei tohiks karistada väike- ja keskmise suurusega tootjaid näiteks miinimumtoetuste kehtestamisega. Vastupidi, toetuse saamiseks peab esmase tähtsusega kriteeriumiks olema isiklik tööpanus ning ühe tootmisstruktuuri kohta tuleks paika panna hoopis toetuste ülempiir.

Kuid komisjoni poolt välja pakutud kriisiohjesüsteem on ebapiisav. Hoopis mõistlikum oleks asutada avalik ühenduse rahastatav kaitsefond, mille eesmärk on ennetada kriise ja taimehaigusi ning tagada põllumajandustootjatele minimaalne sissetulek. Lõpetuseks, raport ei sisalda ühtki ettepanekut meetmete kohta, mis tuleks kehtestada Euroopa põllumajandustootjaid otseselt mõjutavate kliimamuutustega tegelemiseks.

Neil Parish (PPE-DE), kirjalikult. – Euroopa Parlamendi konservatiividest liikmed hääletasid kõnealuse raporti vastu, kuna tegemist on sammuga vales suunas. Meie arvates on oluline, et 2003. aasta reformiga alustatud tootmisest lahtisidumise protsess laieneks kõikidele sektoritele, et võimaldada põllumajandustootjatel toota seda, mida turul nõutakse, ja tagada neile võrdsed tingimused. Antud raport on toetuste tootmisest lahtisidumise vastu ja isegi püüab juba tehtud otsuseid tagasi pöörata, nimelt tubakasektori ühtse otsemaksete kavaga liitmise teel. Raporti kohaselt pikendatakse tootmisega seotud tubakatoetusi 2012. aastani ja on selge, et me ei saa sellega nõustuda.

Raport lubab ka artikli 68 liiga paindlikku tõlgendamist, mis võib moonutada turuolukorda ja võimaldab tootmisega seotud toetuste varjatud tekkimist ning mida WTO võib vaidlustada. Lõpetuseks, esimese 10 000 euro suuruse toetuse osa vabastamine ümbersuunamissüsteemi kohaldamisest koos ELi kohustusliku toetuste ümbersuunamise väga madala määraga lihtsalt ei too tugeva maaelu arengu poliitika jaoks piisavalt sisse ning on eriti kahjulik Ühendkuningriigi põllumajandustootjatele.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Arutelu ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) olukorra kontrolli üle andis suurepärase võimaluse hakata põhjalikult analüüsima selle reformi, mis peab 2013. aastal toimuma. Reformi edukaks läbiviimiseks peame tegutsema ettevaatlikult, asetades rõhu nii konkurentsivõimele kui ka keskkonnakaitse ja ühiskondlikele mõõtmetele ning maaelu arengule ja toiduga kindlustatusele.

Peamiste fraktsioonide vahel suuresti tänu raportööri härra Capoulas Santose pühendumusele sõlmitud kokkulepe pakub juba mõningaid lahendusi ja lähenemisviise, mida nõukogu loodetavasti järgib. Kuigi hetkel ei ole tegemist kaasotsustusvaldkonnaga, on Euroopa Parlament selles vaimus tööd teinud ning valitsused peaksid sellega arvestama.

Hääletasin paketi poolt, sest ühenduse panusega kindlustusmaksetesse ja selliste riikide nagu Portugal jaoks äärmiselt tähtsate madalamate toetuste säilimisega saavutati hea tulemus. Sama kehtib ka toetuste maaelu arengu ümbersuunamise tasakaaluka lahenduse kohta. Mis puudutab piimakvoote, siis kahjuks ei ole me saavutanud tasakaalu, mis välistaks võimaliku kahju tekkimise tootjatele sellistes piirkondades nagu Portugali põhja- ja keskosa ning Assoorid.

Carl Schlyter (Verts/ALE), kirjalikult. – (SV) Hääletan kõnealuse raporti tagasilükkamise ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile tagasisaadetava raporti poolt, kuna esimene neist on veelgi nõrgestanud Euroopa Komisjoni väljapakutud reforme, mis olid niigi liiga väikese ulatusega ja liiga aeglased.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. – (SV) See tohutu toetuste summa, mida EL oma põllumajandusele eraldab, on ebaetiline ja otseselt kahjulik. Selline abi kahjustab konkurentsi maailmas, mis, nagu me teame, on heaolu eeldus; samuti õigustab see põllumajandussektorile vajalikke reforme ning kahandab meie – tarbijate – valikuid.

Komisjoni tehtud ettepanek on vajalik täiendavate liberaliseerimismeetmete võtmiseks kooskõlas 2003. aasta reformidega. Seetõttu ei saa ma hääletusel pooldada härra Santose raporteid, mis suures osas tähendaks komisjoni ettepaneku pehmendamist.

Marek Siwiec (PSE), kirjalikult. – Täna toimus tähtis hääletus. See oli tähtis kõikidele Euroopa Liidu põllumajandustootjatele. Kuid on põllumajandustootjaid, kes ei ole sama tugevad kui teised, sest neil ei ole veel olnud aega kohaneda Euroopa Liidu põllumajanduse ülesehitusega. Nad kasutasid kogu oma jõudlust selleks, et ehitada pärast 1989. aastat, kui vastav võimalus avanes, üles jätkusuutlikud põllumajandusettevõtted.

Need põllumajandustootjad ei ole meile Prantsusmaalt ja Saksamaalt tuttavad suurtootjad; nad on endiselt väikeettevõtted. Siiski on nad minu kodumaa – Poola – jaoks erakordselt olulised. Me vajame neid, et meil säiliks maapiirkond, kus inimesed tahavad tulevikus elada ja töötada. Seetõttu on neil vaja meie erilist tuge. Seega hääletasin ma täna eesmärgiga aidata väiketootjaid, s.h Poolas, näitamaks, et nad võivad loota meie ja minu toetusele täna ja ka tulevikus.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate toetuskavade kohta koostatud raporti poolt. Toetan ühist põllumajanduspoliitikat.

Euroopa Liit peab abistama põllumajandustootjaid otsetoetuste ja maapiirkondade infrastruktuuri väljaarendamisega. EL peab investeerima põllumajandusse, eriti olukorras, kus terendab ülemaailmne toidukriis. Pooldasin muudatusettepanekut 23, milles tunnistatakse vajadust toetada ühenduse tasandil tugevas languses olevat lambakasvatusektorit.

Leian ka, et liikmesriikidel peaks olema õigus kasutada täiendavalt kuni 5% oma ülemmääradest, et anda rahalist toetust põllumajandustootjatele või tootjarühmadele kindlustusmaksetega seotud kulude katmiseks. Erilist tähelepanu tuleb pöörata väiketootjatele; seetõttu toetasin muudatusettepanekut 211, mille kohaselt ei vähendata erandina täiendavalt ühistute või otsetoetusi saavate tootjarühmade otsetoetusi ning mis sätestab toetuste koondamise, et jagada neid ühistute ja tootjarühmade liikmetele. Hääletasin muudatusettepanekute 114 ja 118 poolt; need muudatusettepanekud lubavad liikmesriikidel kasutada kuni 15% oma riiklikest ülemmääradest põllumajandustootjate toetamiseks, et hüvitada ebasoodsaid asjaolusid, mis mõjutavad piimasektori põllumajandustootjaid ning veise-, lamba- ja kitseliha tootjaid.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Määrused ühise põllumajanduspoliitika olukorra kontrolli kohta on otsustav samm, et ühtlasi kontrollida monopolsete ettevõtterühmade põllumajanduslikku tootmist eesmärgiga suurendada nende kasumit. Samal ajal sillutavad nad teed 2013. aastal toimuvaks kõikehõlmavaks rünnakuks juba niigi nõrgestatud väike- ja keskmise suurusega ettevõtete vastu.

Suured ettevõtted avaldavad survet ühise põllumajanduspoliitika ulatuslikumaks ja kiiremaks reformimiseks ning selleks, et nimetatud poliitikat kohandataks vastavalt WTO eeskirjadele, eesmärgiga võimaldada rahvusvahelistel äriühingutel varuda veelgi rohkem maad, kindlustada oma suveräänsust toiduainete tootmise ja turustamise valdkonnas ning tugevdada oma positsiooni rahvusvahelises konkurentsivõimel.

Ühise põllumajanduspoliitika tagajärjed on väike- ja keskmise suurusega tootjatele juba näha, eriti pärast toetuste tootmisest lahtisidumist 2003. aasta reformi käigus; nimetatud tagajärgedeks on talude mahajätmine, maapiirkondade elanikkonna vähenemine, maapiirkondade väljasuremine ja hülgamine ning ebasoodsad keskkonnamõjud.

Neid näevad ka töötajad, kes seisavad silmitsi talumatult kõrgete toiduainete hindadega ning ohtlikest ainetest ning kahtlastest toorainetest ja tootmismeetoditest tuleneva suurenenud ohuga rahvatervisele.

Oleme välja pakutud ühise põllumajanduspoliitika maaeluvastast olemust paljastavatele määrustele kategooriliselt vastu. Kutsume väike- ja keskmise suurusega tootjaid üles ühinema töötajatega võitluses ELi ja kapitalistide maaeluvastase poliitika vastu.

(Vastavalt kodukorra artiklile 163 on kirjalikku selgitust lühendatud)

- Rapport: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0401/2008)

Sylwester Chruszcz (NI), kirjalikult. – (PL) Pooldasin tänasel hääletusel raportit ühise põllumajanduspoliitika muudatusi käsitleva nõukogu määruse kohta. Olen arvamisel, et määrus ei vasta paljude tootjarühmade ootustele ega vähenda vanade ja uute Euroopa Liidu liikmesriikide põllumajandustootjate vahel olevat lõhet. Mul on väga kahju asjaolust, et enamus parlamendiliikmeid ei näe tõesti muudatusi vajava Euroopa ja Poola

põllumajanduse ees seisvaid probleeme. Kuid ma leian, et komisjoni väljapakutud muudatustega on võimatu nõustuda.

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Tahan härra Santose ühise põllumajanduspoliitika olukorra kontrolli kohta koostatud raporti (A6-0401/2008) osas selgitada, et kuigi ma hääletasin raporti poolt, ei saa ma nõustuda ega ole kunagi nõustunud ühe ühise põllumajanduspoliitika osaga, nimelt tubaka kasvatamiseks eraldatavate toetustega. Tubakas on saadus, mida ühe hektari kohta toetatakse ELis kõige suuremal määral.

Alates 1990ndatest aastatest on EL igal aastal kulutanud ligikaudu 1 miljard eurot tubakakasvatajatele toetuste maksmiseks. Hoolimata püüdest kõnealuseid toetusi vähendada, eraldatakse neid tubakatootjatele endiselt sadades miljonites (2002. aastal 963 miljonit eurot). See on võrreldes teiste põllumajandussektoritega kaugelt kõige suurem toetus, tekitades moonutatud soodustusi ja aidates kaasa väga ebatõhusale tegevusele. See poliitika on olnud kulukas, ei ole kaubanduslikust seisukohast vaadates toiminud ja on tulnud kahjuks ELi mainele, muutes ELi tervishoiualased eesmärgid veidralt ebakindlaks. Tubakatoetused (mitte tubakatootjate toetused) tuleks täielikult kaotada ja suunata tervisliku põllumajanduse abistamiseks oluliselt kiiremini kui hetkel kavandatud.

Lena Ek (ALDE), kirjalikult. – (SV) Komisjoni ettepanekut piimakvootide järkjärgulise kaotamise kohta on pehmendatud nõudega vaadata piimakvoodid üle juba 2010. aastal. Lisaks surus enamus läbi eraldi piimafondi loomise. Usun, et raport oleks olnud parem, kui meil oleks õnnestunud võtta vastu rohkem muudatusettepanekuid, mille eesmärk oli parem kohanemine turuolukorraga, näiteks need, mis nägid ette suurema piimakvootide tõusu. Kahjuks ühtki nimetatud muudatusettepanekut vastu ei võetud, mistõttu hääletasin raporti vastu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Meil on kahju, et meie ettepanekud tagasi lükati. Tehtud ettepanekud pooldasid teistsugust ühist põllumajanduspoliitikat, mis põhineb tootvate ettevõtjate toetamisel, et võidelda hinnaerinevustest tuleneva tootmissektori ebastabiilsusega ja turureguleerimismeetmetel, mis kindlustavad väike- ja keskmise suurusega tootjatele väärika sissetuleku eesmärgiga ennetada maaelu allakäiku ja paljude piirkondade hülgamist.

Kahju on ka sellest, et lükati tagasi meie ettepanek, mille eesmärk oli tagada liikmesriikide riikliku kindlustuse rahastamine Euroopa Liidu kaudu. Me tahtsime kindlustada põllumajandustootjatele minimaalse sissetuleku teatud olukordades, näiteks selliste katastroofide korral nagu põud, torm, rahe, metsatulekahju või episootia.

Me oleme vastu piimakvoodisüsteemi lõpetamise teatele, ühise põllumajanduspoliitika uuesti riigi tasandile tagasi viimisele ja jätkuval ebaõiglusele toetuste eraldamisel.

Komisjoni ettepanekute kindel kaitsmine, isegi kui neis on tehtud teatud muudatused, ei anna piisavalt tugevat alust nõuda nõukogult teistsugust seisukohta.

Christofer Fjellner (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Oma ettepanekuga astub komisjon mitu olulist sammu õiges suunas, luues toetuste edasise tootmisest lahtisidumise ja kohustuslike kõrvalepandud eksporditoetuste, piimakvootide ning tootmis- ja turutoetuste kaudu konkurentsivõimelisema põllumajandussektori. Ettepanek tähendab ka raha kandmist põllumajandusliku tootmise otsetoetustest maaelu arengu toetuseks, kusjuures keskendutakse neljale esmatähtsale valdkonnale – kliimamuutustele, taastuval energiale, veevarude majandamisele ja bioloogilisele mitmekesisusele. Kuna Euroopa Parlament tahtis, et reforme oleks vähem ja muudatused toimuksid aeglasemalt, otsustasime toetada komisjoni algset ettepanekut ja hääletada Euroopa Parlamendi tehtud muudatuste vastu.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Kuigi ma olen nõus, et komisjoni soovitatud ühise põllumajanduspoliitika muudatused on vajalikud, tundub mulle, et piimakvootide osas on komisjoni ettepanek väga kahjulik Euroopa vähem konkurentsivõimelistele piirkondadele, mis sõltuvad väga suurel määral piimasektorist.

Seetõttu leian, et määrusega (EÜ) nr 248/2008 ei oleks pidanud alustama piimakvootide kaotamist ning seda ei tohiks jätkata nii nagu komisjon on selle välja pakkunud ja nagu raportöör on sellega nõustunud.

Ühe hea asjana kutsutakse härra Capoulas Santose raportis üles koostama 2010. aastal uut raportit, et analüüsida piimaturu olukorda.

Seetõttu ei hääletanud ma raporti vastu, sest ma toetan muudatusi, mis käsitlevad suhkru rafineerimist Assooridel ja mis võimaldavad jätkata kõnealust tegevust piirkondades, kus sellele tõsiseltvõetavaid majanduslikke alternatiive ei ole.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Tänases ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) olukorra kontrolli üle peetud hääletusel olin vastu piimasektorit käsitlevale raportile. Arvan, et ilma turuanalüüsita ei tohiks piimakvooti rohkem tõsta. Leian, et Euroopa Parlamendi nõue tõsta kvooti 1% võrra viies järgus, nagu komisjon välja pakkus, annab täiesti vale märguande.

Kuid mul on väga hea meel selle üle, et Euroopa Parlament on taas kord võtnud sõna piimafondi toetuseks. Põllumajanduse eelarvest ja eelkõige piimasektoris saadavad vahendid oleks tõhusaks abiks kõnealuse sektori koorma kergendamisel ja selle ümberkujundamisel. Lisaks toetan komisjonile, Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud nõuet koostada 31. detsembriks 2010 raport piimaturu kohta, mille põhjal arutatakse täiendavaid piimakvootide kontrollimiseks võetavaid meetmeid. Samuti on mul hea meel selle üle, et toetuste ümbersuunamise künnist tõsteti 5000 eurolt 10 000 euronni aastas. See tähendab, et Euroopa Parlament pooldab lisatoetuste andmist väiketootjatele, kellest suur osa asub meie Baden-Württembergi ja Baieri piirkondades.

Neil Parish (PPE-DE), kirjalikult. – Konservatiividest parlamendiliikmed toetasid muudatusettepanekuid, mis võimaldavad tõsta piimakvooti vähemalt 2% aastas enne kvoodisüsteemi tühistamist 2015. aastal, et valmistada ette liberaalne ja turule suunatud piimasektor. Me ei toetanud neid muudatusettepanekuid, mille eesmärk oli piirata kvoodi tõstmist. Lõppkokkuvõttes ei võetud kummaski suunas vastu kuigi märkimisväärsed muudatusettepanekuid, mis tähendab, et komisjoni ettepanek jäi tegelikult muutmata.

Kuigi komisjoni välja pakutud 1%-line kasv aastas on parem kui mitte midagi, peame seda endiselt liiga tagasihoidlikuks sammuks. Me ei ole nõus ka raportis sisalduva vastumeelsusega kaotada teatud tootmisega seotud toetused ja turutoetusmeetmed. Seetõttu hääletasime kogu raporti vastu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin ühise põllumajanduspoliitika muudatusi käsitleva määruse kohta koostatud raporti poolt. Toetasin muudatusettepanekut 4, mis võimaldab suurendada piimakvoote 2008 ja 2009 aastal 2% võrra ning 2009–2010 ja 2010–2011 turundusaastal 1% võrra. See tagab vahendid, mis on vajalikud piimasektori turuolukorra nõuetekohaseks hindamiseks. Pooldasin ka 12 uue liikmesriigi õigust suurendada piimakvoote juhtudel, kui piimaturu olukord seda vastaval turustusaastal võimaldab. Sellisel juhul peame tagama, et piimakvooti muutev otsus tehtaks õigeaegselt enne asjakohase turustusaasta algust (vastava aasta 1. aprilli).

- Rapport: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0390/2008)

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Euroopa Põllumajandusfondist tehtavate maksete eesmärk on toetada põllumajandustootjaid, et maapiirkondade põllumajandus ja keskkond oleks jätkuvalt heas olukorras. Kuigi ELis toodetud toiduainete suhtes kehtivad ranged eeskirjad, tuuakse olematu hinnaga sisse kaupu, mille suhtes nimetatud eeskirju ei kohaldata. Lisaks sellele suurendati piimakvoote ja 2015. aastal lõpetatakse nende kehtestamine üldse ära; see toob kaasa langevad piimahinnad ja jätab väiketootjad äärmiselt halba olukorda. Lõpetuseks, hiidkaubahallide ketid, näiteks Hofer, saavad ELilt toetusi ning suurendavad veelgi kohalikele põllumajandustootjatele avaldatavat survet, kasutades selleks muu hulgas piima kui põhilist kahjumi tekitajat.

Suurimad kannatajad on maapiirkondade väiketootjad, kes sõltuvad piimatootmisest, kuid kellel ei ole võimalik toota piima suurtes kogustes. Tarbijad peavad piima ja toidu eest maksma kõrgemaid hindu, kuid mitte sentigi sellest lisarahast ei jõua väiketootjateni. Hindade langemise korral aga on põllumajandustootjad need, kes selle mõju tunnetavad. Selline olukord peab muutuma, vastasel juhul hakkame sõltuma sissetoodud toiduainetest, sest väga paljud põllumajandustootjad lahkuvad maalt. Meie põllumajandustootjad loodavad toetustele ja seetõttu hääletasin härra Capoulas Santose koostatud raporti poolt.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta koostatud raporti poolt. Pooldasin muudatusettepanekut 24, mis sätestab noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamise toetuse maksimummääraks 75 000 eurot. Nimetatud toetust võib anda ühekordse maksena summas kuni 50 000 eurot või intressitoetusena, mille kapitaliseeritud väärtus ei ületa 50 000 eurot. Mõlema toetuse kogusumma ei või ületada 75 000 eurot.

Hääletasin ka muudatusettepaneku 12 poolt, mis maaelu arengu programmide piisava rahastamise kindlustamiseks näeb ette vajaduse suurendada paindlikkust, et samas liikmesriigis oleks nende programmide rahastamiseks võimalik kasutada ka struktuurifondidest kasutamata jäänud vahendeid.

- Raport: Luis Manuel Capoulas Santos (A6-0377/2008)

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Loomulikult on oluline, et erinevad poliitikavaldkonnad oleks üksteisega kooskõlas, kuid see ei peaks kehtima üksnes rahastamise kohta. ELis tekib tunne, et parem käsi ei tea, mida vasem teeb. Me edendame kaubavedu kogu Euroopas ja ühtlasi keskkonnakaitsemeetmed, et võidelda transpordist tulenevate negatiivsete mõjudega. Veel üheks näiteks on tubakatootmise toetamine, mis kehtib samaaegselt tubaka tarbimise vähendamiseks võetud meetmetega.

Sama põhimõtte kehtib ka maapiirkondade kohta. Ühest küljest on olemas täiendavad vahendid toetuste maksmiseks, teisest küljest aga lammutatakse tulenevalt Euroopa Liidu lepingus sätestatud nõuetest ja piiritust erastamise entusiasmist peamistest elukeskustest väljaspool olevat infrastruktuuri ning maapiirkonnad jäävad üha suuremasse eraldatusse. Kui Austria postiteenuste osutaja erastatakse, nagu on kümne aasta jooksul oodata, siis paiknevad linnast väljas asuvad postkontorid üksteisest vähemalt 20 kilomeetri kaugusel. Maapiirkonnad on üha enam muutumas kohtadeks, kus elavad eakad inimesed. Selle vanemate inimeste jaoks olulise suhtluskeskuse kaotamine viib selleni, et nad jäävad järjest suuremasse isolatsiooni, kusjuures infrastruktuuri vähendamine ei mõjuta mitte üksnes eakaid, vaid eelkõige ühiskonnas ebasoodsas olukorras olevaid ning liikumispuudega inimesi. Hääletasin kõnealuse raporti poolt, lootes, et sellest saab tulevikus alus paremini kooskõlastatud strateegiatele ja et see takistab viidatud negatiivseid arenguid.

Dumitru Oprea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin härra Capoulas Santose raporti poolt. Üheks selle põhjuseks on asjaolu, et eriti kriisiperioodidel on põllumajandus üks valdkondi, mis vajab erilist tähelepanu.

Sellistel aegadel tarbimine üldjuhul väheneb. Seetõttu peavad investeeringud põllumajandusse olema suunatud tegevuskulude vähendamisele, mõjutamata seejuures põllumajandustoodangu kvaliteeti. Leian ka, et eelseisval perioodil peaksime mõtlema ümber ja määrama põllumajandustoodangu tegeliku väärtuse. Seda seetõttu, et vastasel juhul loobub üha enam põllumajandustootjaid põllumajandusmaast, sest nad ei saa enam oma toodangut realistliku hinnaga müüa. Sageli esineb juhtumeid, kus põllumajandustoodangu kulu ei kata isegi investeeringuid. Teisest küljest ärgem unustagem, et me peame põllumajandussektori jaoks määratlema alternatiivsed kütused ja neid kasutama – see on kogu maailma jaoks strateegiline valdkond.

Tõstatatud küsimuste osas on raport asjakohane. Põllumajandus peab olema ELi esmatähtsate valdkondade hulgas.

9. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 13.05 ja seda jätkati kell 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

asepresident

10. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

11. Kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimused – Ühtne elamis- ja tööloa taotlemise kord

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmiste raportite kohta:

– proua E. Klamti poolt kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (A6-0432/2008; COM(2007)0637 – C6-0011/2008 – 2007/0228(CNS));

– härra P. Gaubert'i poolt kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanikele liikmesriigis elamist ja töötamist võimaldava ühtse loa taotlemise ühtse menetluse ning liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandatest riikidest pärit töötajate ühiste õiguste kohta (A6-0431/2008; COM(2007)0638 – C6-0470/2007 – 2007/0229(CNS)).

Parlamendi teenistustest öeldi mulle, et proua Klamti ei ole kohal, kuna tema isa on surnud. Loomulikult edastame proua Klamtile oma kaastundeavaldused ja täname härra Weberit, kes võttis endale vastutuse olla tänasel arutelul raportööri rollis.

Manfred Weber, raportöör. – (DE) Härra juhataja, härra asepresident, minu tänase sõnavõtu põhjust juba mainiti. Teen seda sellepärast, et proua Klamti lähedane pereliige suri. Meie kaastunne talle!

Alustuseks tahaksin tänada raportööri nimel suurepärase koostöö eest selles valdkonnas. Nagu te teate, koostati raport Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni tihedas koostöös, osana koostöö suurendamise protsessist. Seetõttu tahaksin tänada kaasa löönud kolleege ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni variraportööre. Raportöör tahaks samuti tänada eriti eesistujariik Prantsusmaad, kellega ta viimastel kuudel tihedalt ühenduses oli. Ent Euroopa Parlamendi liikmena tahaksin rõhutada taas kord, et oleks olnud parem, kui suursaadikute vaheline kokkulepe oleks sõlmitud pärast Euroopa Parlamendi arutelusid. See oleks olnud meeldiv tiheda koostöö väljendus.

Asja juurde tulles tuleb öelda, et meil on kõrge kvalifikatsiooniga töötajate pärast tihe konkurents kõikide maailma riikidega. Euroopa Liidus on kõnealuste töötajate osakaal 1,72%, mis näitab, et oleme konkurentidest palju tagapool. Austraalias, Kanadas, Ameerika Ühendriikides ja isegi Šveitsis on kõrge kvalifikatsiooniga töötajate osakaal tööturul palju suurem. Konkurentsiparimade ja targimate ajude järele alustab Euroopa Liit ebasoodsast olukorrast. Me teame, et sellel küsimusel on oluline roll meie tulevikus ja meie riikide majanduste võimes uuendusi sisse viia.

Kaheksa kompromiss-muudatusettepanekuga suutis Ewa Klamt jõuda olulistest kriteeriumides parlamendi teiste fraktsioonidega kokkuleppele. Ewa Klamti koostatud raportis, mille kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon heaks kiitis, on peamised kriteeriumid kolmandatest riikidest pärit kõrgelt kvalifitseeritud töötajate liitu lubamiseks. Esimene probleem on kõrgelt kvalifitseeritud töötaja määratlus ja siin on küsimus makstavast palgast. Direktiivi rakendusalas on juttu ühelt poolt inimestest, kellel on kõrgem kutsekvalifikatsioon, ja teiselt poolt inimestest, kellel on sellega võrreldav erialane töökogemus, mille pikkus on vähemalt viis aastat. Komisjoni esialgses ettepanekus oli juttu kolmeaastasest erialasest töökogemusest. Euroopa Parlament on ka palgakriteeriumi osas veidi kaugemale läinud. Palga alammäär peaks olema aastast brutopalgast 1,7 korda suurem. Nõukogu oli valinud selleks teguriks 1,5. Seega tahaksin rõhutada, et Euroopa Parlament nõuab kõrge kvalifikatsiooniga töötajate määratluse karmistamist.

Järgmine probleem on ajude äravoolu küsimus, mis on oluline kaalutlus. Kuidas me peaksime selle probleemiga tegelema? Me ei tohiks palgata kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid kolmandatest riikidest, kus neid hädasti vaja on. Sinise kaardi taotlus võidakse tagasi lükata, kui ajude äravool on tõeline probleem. Ent peame olema enda vastu ausad. Kuigi me suhtume ajude äravoolu küsimusse tõsiselt, konkureerime maailmaturul ja seetõttu on sinise kaardi jaoks vaja ajapiirangut.

Muidugi ei ole haldustegurid ainsad, mis on kõrge kvalifikatsiooniga inimeste Euroopasse meelitamisel olulised. Kultuuriküsimused, nagu avatus sisserändele ja parimate inimeste ligitõmbamine, on samuti olulised. Ent me ei tohi jätta tähelepanuta lisandväärtust, mida sinine kaart Euroopale annab. Esimest korda on meil õnnestunud luua standardne sissepääsusüsteem, mis hõlmab kogu Euroopat. See on tõeline lisandväärtus.

Homme hääletus on meile oluline ka sellepärast, et lisasime spetsiaalse muudatusettepaneku, mis rõhutab ühenduse eelistamise põhimõtet. See tähendab seda, et kui on võtta konkreetseks tööks sobilikke kvalifitseeritud töötajaid Euroopast, tuleb sinise kaardi väljastamisele eelistada neid. Samuti peaksime rõhutama, et olime kõik üksmeelel, ja peaksime päritoluriikidele teada andma, et kuigi menetlus on standardne, ei taha me kehtestada Euroopa kvoote. Teisisõnu – me ei taha määratleda sisserändemäära. See peab jääma liikmesriikide otsustada. Tahaksin raportööri nimel veel kord tänada kõiki osalejaid. Loodan, et homme tulemus on sama hea kui kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis.

Patrick Gaubert, raportöör. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, mul on eriti hea meel selle üle, et meie tänane seadusandlusega seotud arutelu käsitleb seaduslikku sisserännet, sest see võimaldab osaleda arutelus, mis ei keskendu või enam ei keskendu ebaseadusliku sisserände kuritegelikuks kuulutamisele, vaid mis – õigesti – rõhutab seadusliku sisserände positiivseid külgi ja olulist panust meie Euroopa ettevõtetesse.

Praeguses demograafilises olukorras on vaja eurooplastele meelde tuletada sisserände olulist panust Euroopa Liidu majanduslikku õitsengusse ja arengusse. Viimased meile teadaolevad demograafilised prognoosid näitavad suuri ohte seoses pensioni-, tervishoiu- ja sotsiaalkindlustussüsteemide elujõulisusega.

Sellises olukorras on Euroopa Liit langetanud selge valiku: edendada ühist sisserändepoliitikat, millega julgustatakse seaduslikku majanduslikku sisserännet, mida juhitakse tõhusalt kooskõlas riiklike turgude vajadustega. Seega arutleme täna kahe kaugeleulatuva pragmaatilise seadusandliku teksti üle, mille eesmärk on rahuldada liikmesriikide selgelt määratletud tööjõuvajadused.

Nende kahe teksti üheaegse vastuvõtmisega edastab Euroopa Parlament selge avatusesõnumi, et peame täiel määral haarama kinni võimalusest selgitada üldsusele, kaaskodanikele ja kolmandatele riikidele, mida head me sisserände mõttes teeme. Me ei pea oma asjaomaseid valikuid häbenema ja meil ei ole vaja sellega seotud õpetusi kolmandate riikide juhtidelt, kes ei suuda ajada sellist poliitikat, mis ei paneks nende elanikke oma eludega riskima, et leida Euroopast paremaid tingimusi.

Mis puudutab ühtse menetluse direktiivi, mille raportöör ma olen, siis esiteks luuakse ettepanekuga liikmesriigis töö eesmärgil elada soovivatele kolmandate riikide kodanikele „kõik ühest kohast” süsteem. Selles on ühtne taotluskord, mis on lihtsam, lühem ja kiirem nii tööandja kui ka sisserändaja jaoks ning mille eesmärk on vähendada bürokraatiat ja lihtsustada haldustoiminguid. See kord ja üks luba lihtsustab ka kehtivuskontrolli, nii riigi kui ka tööandjate jaoks.

Teiseks tagab direktiivi eelnõu kõikide kolmandate riikide kodanike võrdse kohtlemise teatud arvul aladel. Euroopa Liidu territooriumil õiguspäraselt viibivate kolmandate riikide kodanike ja uute saabujate sotsiaalsete ja majanduslike põhiõiguste tunnustamine soodustab nende lõimumist ja aitab seega kaasa parema sotsiaalse sidususe saavutamisele.

Võrdne kohtlemine hõlmab töötõingimusi, -tervishoidu ja -ohutust, haridust, kutseõpet, kvalifikatsiooni tunnustamist, sotsiaalkindlustust (sealhulgas tervishoidu), pensionide eksporti, juurdepääsu kaupadele ja teenustele ning rahalisi hüvesid.

Realistlikke piiranguid küll kavandatakse, aga teeme nii, et need ei ole suuremad kui sinise kaardiga seoses. Sisserändajate huvisid tuleb arvestada ja nende õigusi kaitsta. Tegelikult näitavad arvud, et sisserändajate seas on töötuse määr suurem kui Euroopa Liidu kodanike seas, et nad töötavad sageli ebatavalisel töökohal ja võrustajariigi keele selgeks saamine on endiselt oluline takistus.

Komisjoni esitatud kaks teksti – kasutan võimalust ja kiidan nende tervet mõistust – sobivad meie arusaamaga sisserändepoliitikast, mis peaks olema mõistlikult karm ja humaanne. Samuti tahaksin tänada nõukogu ja eesistujariiki Prantsusmaad erakorraliste kiirete jõupingutuste eest nende kahe täiuslikult kokkusobiva teksti kiirele vastuvõtmisele tee sillutamisel.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Härra juhataja, raportöörid Manfred Weber ja Patrick Gaubert, austatud parlamendiliikmed, Euroopa Komisjoni asepresident, härra Barrot; härra Weber, palun edastage meie kaastundeavaldused proua Klamtile, kes selgetel põhjustel meiega olla ei saa.

Peaaegu neli aastat tagasi – 2005. aasta jaanuaris – andis Euroopa Komisjon teada olulisest arutelust Euroopa majanduslikku rännet proaktiivselt käsitleva poliitika võimalikkuse kohta. Täheldati, et endiselt oli palju vastuseisu ja kõhklusi ning selles küsimuses üksmeelele jõudmiseks oli vaja suuri jõupingutusi. Seda ütles Patrick Gaubert. Ta ütles ka, kui hämmastavalt palju arvamused selle ajaga võrreldes muutunud on. Majanduslikel kaalutlustel toimuv ränne on saanud ühise rändepoliitika, mille liikmesriigid otsustasid 16. oktoobri Euroopa Ülemkogul Euroopa sisserände- ja varjupaigapakti heakskiitmisega vastu võtta, esimeseks sambaks.

Euroopa Parlament hääletab täna täiskogul ühenduse esimese kahe teksti üle, mis sätestavad majandusliku rände ühised ohjevahendid. Neist esimene – sinine kaart – annab kõrge kvalifikatsiooniga töötajatele juurdepääsu kogu Euroopale ning tagab teatud õigused ja halduslikud võimalused.

Teine – ühtne luba –, mis ühendab elamisloa ja tööloa, vähendab oluliselt Euroopa Liitu seaduslikult tööle tulijate jaoks haldusprobleeme ja tagab neile teatud õigused kogu liidus.

Need kaks teksti näitavad, et liit on tõeliselt huvitatud seadusliku rände julgustamisest (nagu raportöörid mainisid) ja soovib meie territooriumil seaduslikult elavate kolmandate riikide kodanike elu lihtsamaks muuta ehk lühidalt öeldes – et Euroopa ei ole kindlus, nagu mõned seda sooviksid.

Ka mina sooviksin kiita raportööride tööd nende kahe ettepanekuga. Nende töö on avanud tee väga aktiivsele koostööle nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel kogu selle töö ajal ja mul on hea meel seda rõhutada.

Esiteks räägin sinisest kaardist. Nõukogu suutis vähem kui aasta pärast komisjoni ettepaneku esitlemist esitada üldise lähenemise. See ei olnud ühehäälsuse nõuet arvestades lihtne ülesanne. Nõukogu võttis tänu

proua Klamtiga toimunud suurepärase koostöö tõttu arvesse Euroopa Parlamendi paljusid aruteluvaldkondi, olgu selleks siis kaardi saajate määratlus, selle andmise tingimused, tähelepanu eetilisele töөлövõtumeetodile ja ringrände võimalused, samuti vanuselise diskrimineerimise kaotamine või vajalik kaardi kehtivusega seotud paindlikkus.

Ühes küsimuses – palgakriteeriumi osas – on Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohad väga erinevad. Nõukogu oli nõus madalama piirmääraga, kusjuures lubatud olid ka erandid nappuses kannatavate sektorite jaoks, mis lubaks sinist kaarti saada rohkematel inimestel. Tehtud ettepanekuid arvestades loodan, et Euroopa Parlament suudab nõustuda nõukogu seisukohaga ja nii laiendada sinise kaardi rakendusala.

See töö töötab edu, mis saadab Euroopa kodanikele kolmiksõnumi – sõnumi Euroopa otsustavuse kohta korraldada seadusliku ja eelkõige tööalase rände võimalusi. See tekst on selle konkreetse eesmärgi raames tegelikult esimene. See on samuti sõnum Euroopa lõimumise reageerimisvõimest, mille sümboliks saab sinine kaart, mis pakub kolmandate riikide kõrgelt kvalifitseeritud töötajatele ja nende peredele reaalset liikuvust Euroopas, tehes seda kooskõlas liikmesriikide volitustega, sest kontroll nende tööturgude üle jääb muidugi liikmesriikidele. Kolmas sõnum puudutab seda, kui tähtsaks peab liit oskuste ja annete nõudluse suurendamist globaliseerunud maailmas kooskõlas jõupingutustega ergutada Lissaboni strateegia raames Euroopa konkurentsivõimet.

Sellisel moel ühildab Euroopa Liit oma ligitõmbavuse suurendamise soovi kinnipidamisega lubadusest edendada vaeseimate riikide arengut. Nõukogu kandis hoolt selle eest, et direktiivis oleks terve rida ettepanekuid, mille eesmärk on vältida ja piirata ajude äravoolu. Tahan seda pühalikult välja öelda ja naasen selle juurde kindlasti ka teie sõnavõttudele vastates, sest tean teie täiesti õigustatud kiindumusest tulemuslikku ja võrdsesse koostöösse päritoluriikidega, eelkõige Aafrika riikidega.

Nüüd räägin direktiivist, millega luuakse ühtne luba, mis ühendab elamisloa ja tööloa. Ka see on oluline tekst, mis lihtsustab oluliselt majanduslikku rännet, muutes selle seaduslikuks, läbipaistvaks, reageerivaks ja ennustatavaks, vähendades haldusmenetlusi, mis liiga sageli takistavad rännet, mis aga on liidu majanduslikule ja demograafilisele tasakaalule vajalik. Eelkõige luuakse selle tekstiga Euroopa Liidus seaduslikult töötavate ja elavate kolmandatest riikidest pärit töötajate jaoks ühised õigused.

Direktiivile alguses osaks saanud vastuvõtt ei võimaldanud ennustada olulist edu lähitulevikus. Sinise kaardiga tehtud töö on sellegipoolest vähehaaval selles keerulises küsimuses edusamme võimaldanud. Eesistujariik on teinud kõik endast oleneva, et saavutada ettepaneku viimistlemisel nii palju edu kui võimalik, ja on loomulikult võtnud väga palju arvesse parlamendi seisukohti.

Töö selle tekstiga on kiirenenud ja oleme veendunud, et peamised koostisosad viiakse sisse detsembri lõpuks. Ministrid vaatavad ettepaneku esmakordselt läbi justiits- ja siseministrite nõukogu istungil 27. ja 28. novembril. Euroopa Parlamendi signaal teksti kohasuse ja lisandväärtuse kohta suurendab selgelt liikumist, mis on võtmas kuju ja mis võib sillutada teed selle direktiivi lõplikule vastuvõtmisele, mis selgelt lihtsustab sisserändajate elu.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, ka mina tahaksin tänada südamest raportööri – proua Klamti – ja korrata härra Jouyet kaastundeavaldust talle – ning muidugi Patrick Gaubert'i. Nende raportid on kvaliteetsed ja suur tänu tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kahele raportöörile – proua Jelevale ja härra Masielile. Samuti aitäh Manfred Weberile, kes proua Klamti asendas.

Need kaks direktiivieelnõu on komisjoni 2005. aasta seadusliku sisserände tegevuskavas nimetatutest esimesed. Need ei ole olulised mitte ainult sisserändajatele endile, vaid ka liikmesriikidele ja nende ettevõtetele. Patrick Gaubert'i ja teie – härra Jouyet' – sõnu korrates näitavad need, kui oluline on see sisserände- ja varjupaigapakt, mille valmimise eest eesistujariik Prantsusmaa hoolt kandis, ning need tõestavad, et see pakt on tegelikult tasakaalus ja näitab eurooplaste tahet olla avatud nendele rändevõogudele, mis on eriti kasulikud ja väga positiivsed Euroopa ühiskonna tuleviku seisukohast.

Seega võimaldavad need kaks teksti näidata Euroopa Liitu avatuna, sellisena, kus on kolmandate riikide kodanikud teretulnud ja nad võivad seega seaduslikult seal elama asuda ja töötada mis iganes tasandil, vastavalt oma kvalifikatsioonile ning – on ütlema tagi selge – täiel määral oma õigusi nautides. Need näitavad ka seda, et Euroopa Liit suudab jõuda kokkuleppele ühistes majandusliku sisserände ohjevahendites ja nii leida sobiva tasakaalu ühiskonna ootuste, sisserändajate õiguste ja nende päritoluriigi vajaduste vahel.

Alustan horisontaalsest ohjevahendist – direktiivist sisserännanud töötajate ühtse loa ja õiguste kohta. Mul on hea meel, et komisjoni esialgne ettepanek on üldjoontes heaks kiidetud, eelkõige mis puudutab ühtset

menetlust, ühtset luba töötajatena liitu lastud kolmandate riikide kodanikele ning ühiseid õigusi kõigile – kõigile seaduslikult töötavatele sisserännanutele – sõltumata nende siinviibimise esialgsest põhjusest.

Äärmiselt oluline on tagada, et kõigil kolmandate riikide seaduslikult töötavatel kodanikel on kõikides liikmesriikides samad miinimumõigused. See on minu arvates kooskõlas kõikide suurepärase põhiõigusi puudutavate Euroopa põhimõtetega.

Härra Gaubert, teie raportis on välja pakutud uusi või lisavõimalusi, mida komisjon saab toetada. Eriti tahaksin esile tuua kolme muudatusettepanekut: muudatusettepanek anda ajutine elamisluba, juhuks kui riik selle pikendamiseга venitab, muudatusettepanekud tugevdada menetluslikke õigusi ning viimaks muudatusettepanekud, milles sätestatakse võimalus taotleda ühtset luba, kui liikmesriigis juba elatakse seaduslikult.

Komisjon mõistab ja jagab Euroopa Parlamendi soovi kaotada võrdse kohtlemise artiklist kõik piirangud ja eesistujariigi poole pöördudes loodan, et nõukogu on avatud kõikidele neile muudatusettepanekutele nii palju kui võimalik.

Nüüd tulen proua Klamti raportis välja pakutud Euroopa sinise kaardi juurde, mida härra Weber meile meelde tuletas. Euroopa sinise kaardi eesmärk on muuta liit ligitõmbavamaks, suurendada selle võimet meelitada kolmandatest riikidest siia kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid, nii et seaduslik sisseränne aitaks kaasa meie majanduse konkurentsivõime tugevdamisele Lissaboni strateegia osana.

Parlamendile esitletud raportis toetatakse komisjoni arvamust, et selle ühise süsteemi kasutuselevõtt on Euroopas hädavajalik. Komisjon on seega hea meelega nõus raporti järeldustega, aga mõningaste reservatsioonidega. Esiteks suhtub komisjon kindlasti positiivselt muudatusettepanekutesse, mis muudavad süsteemi ligitõmbavamaks, näiteks muudatusettepanekutesse, mille eesmärk on kaotada võrdse kohtlemise ja tööturule pääsu piirangud kaks aastat pärast sinise kaardi saamist. Teiseks põgenike kaasamine seaduslike elanike kategooriasse, kes võivad süsteemist kasu saada. Seda võimalust esialgses ettepanekus ei olnud, aga meie arvates on see igakülgset – poliitilisest humanitaarlikust ja majanduslikust seisukohast – kasulik.

Ja viimasena erialase töökogemuse nõude säilitamine teatud erialadel. Eelkõige uute tehnoloogiate valdkonnas on inimese kogemused ja võimed igasugustest diplomitest palju väärtuslikumad.

Aga komisjon ei saa nõustuda näiteks muudatusettepanekuga piirduda sinise kaardi andmisel ainult nende riikide kodanikega, kellega liit on sõlminud lepingud. Tõsi, muudatusettepaneku eesmärk on piirata negatiivset mõju arengumaadele, aga komisjon arvab, et see piiraks liigselt direktiivi rakendamist. Lisaks võiks sellega tekkida oht, et diskrimineeritakse kõrge kvalifikatsiooniga sisserännanuid, kes saaksid siis kasutada riiklikke süsteeme, mille üle komisjonil ja parlamendil kontroll puuduks.

Samamoodi võite te aru saada mu kõhklustest ringrände õigusega seotud mõõnduse osas. Ausalt öeldes on see rohkem eriarvamus kui kõhklus. Võimalus naasta kaheks aastaks päritolumaale ilma pikaajalist elamisluba kaotamata on oluline, kui tahame võimaldada näiteks ülikoolide ja haiglate personalivahetust või isegi julgustada võõrsil elajaid oma päritolumaal arengule kaasa aitama. See piiraks ringrännet, mille kasvu me tahaksime.

Viimasena ütlen mõned sõnad selge vajaduse kohta võtta arvesse tööturu olukorda. Nagu Manfred Weber meile meenutas, on Euroopa tööturud eraldatud ja iga riik otsustab ise, kui palju sisserändajaid ta vastu võtab. On selge, et me ei tohi unustada, et eksisteerib kohustus lubada tööturule kõik teiste liikmesriikide kodanikud Euroopast.

Lõpetuseks pöördun eesistujariigi esindaja, härra Jean-Pierre Jouyet' poole lootusega, et järgmisel nädalal kohtuvad ministrid võtavad Euroopa Parlamendi lisandväärtust pakkuvatest muudatusettepanekutest nii palju kui võimalik ning et enne aasta lõppu saame näidata, et see Euroopa on kaugel enesestõmbumisest ja soovib olla neile rändevoogudele avatud, teades, et soovime üha enam liikuda päritoluriikidega kooskõlastatud rändevoogude juhtimise poole.

(Aplaus)

Danutė Budreikaitė, arengukomisjoni arvamuse koostaja. – (LT) Sinise kaardi ettepanekuga loodetakse ELi meelitada kvalifitseeritud tööjõudu ja luuakse tingimused nende ajutiseks tulekuks, aga ka pikaajaliseks jäämiseks. Ettepanekus väidetakse, et ajude äravoolu ei toimu, vaid toimub hoopis ajude naasmine – ringlus. See on väga ebatõenäoline.

Milline tundub ettepanek arengukoostööpoliitika kontekstis?

Sinise kaardi siseseviimisega kaotavad arenguriigid spetsialistid, kelle koolitamises EL ka osales, ja seda eriti kõige tundlikemates valdkondades – hariduses ja tervishoius. Nende spetsialistide puudujääki peavad ehk korvama meie riikide vabatahtlikud.

Lisaks ei osale Ühendkuningriik, Iirimaa ja Taani sinise kaardi süsteemis, mille eetika kohaselt ei meelitata ära arengumaade tundlike sektorite spetsialiste. Sellisel juhul näivad arengumaade toetamise algatused valed. Ärihuvid on endiselt selgelt esikohal.

Sinine kaart võib tegelikkuses tekitada arengumaadele tohutut intellektuaalset kahju.

Jan Tadeusz Masiel, *arvamuse koostaja*. – (PL) Härra juhataja, volinik, minister; direktiiv kolmandate riikide oskustöölise ELi lubamise kohta on esimene väärtuslik samm Euroopa Liidu ühtse sisserändepoliitika suunas. See on esimene tõeline püüe piirata ebaseaduslikku sisserännet ja edendada seaduslikku sisserännet Euroopasse.

Sinise kaardi süsteemi ette valmistades kartsime ühelt poolt selle kuritarvitamist kolmandate riikide kodanike poolt ning teiselt poolt lootsime, et uued tulijad rahuldavad meie tööturgude vajadusi ja aitavad kaasa meie majanduse arengule. Sinine kaart peaks saama Euroopa visiitkaardiks, mis muudab Euroopa atraktiivseks töö ja elukohaks oskustöölisele, keda meie väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted vajavad.

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni seisukohast, mida ma siin täna esindan, oli oluline tagada, et väljastpoolt Euroopa Liitu tulnud töölisi ei koheldaks halvemini kui meie oma kodanikke. Sellepärast oli vaja sätestada samaväärne töötasu samaväärse töö eest, tagada, et pered võiksid ühineda, ja võimaldada juurdepääs elementaarsetele sotsiaalhüvitistele, et saabujate lõimumine oleks kiire ja täielik. Lõpetuseks lubage mul tänada variraportööre abi eest ja teatada eesistujariik Prantsusmaale, et tööhõive- ja sotsiaalkomisjon töötas kiiresti, et aidata saavutada eesmärgid enne ametiaja lõppu.

Rumiana Jeleva, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja*. – (BG) Tahaksin kiita härra Gaubert'i tema raporti eest, milles käsitleti nõukogu direktiivi kolmandate riikide kodanikele Euroopa Liidu territooriumil elamiseks ja töötamiseks antava ühtse loa kohta. Koostasini tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse selle direktiivi kohta. Euroopa Parlamendi liikmena, kes tuleb Bulgaariast, mis on üks kümnest liikmesriigist, millele on kohaldatud üleminekuperioode, olen väga vastu tööturule vaba juurdepääsu piirangutele, mida kohaldatakse olulisele osale Euroopa tööjõule. Sellepärast tunnen heameelt Euroopa asutuste jõupingutuste üle tagada võrdne kohtlemine kõigile, kes Euroopa Liidus seaduslikult elavad ja töötavad.

Direktiivi eesmärk on toimida horisontaalselt, pidades meeles, et konkreetsed direktiivid on juba jõus või vastu võtmisel. Pean silmas direktiive hooajatöölise kohta, töötajate kohta, kes on pikaajalised elanikud, ja ELi siniste kaartide kohta, mille üle me täna arutleme. Meie seisukoha kirjapanemisel aitasid mind kolleegid meie parlamendikomisjonist ning arvan, et meie välja pakutud tekstid tagavad kolmandate riikide töölisele tasakaalus õigused. Tahaksin mainida siin õigust haridusele, teaduskraadide ja tunnistuste tunnustamist, töötingimusi, juurdepääsu sotsiaalkindlustusele, maksualandusi ja muud. Selle direktiiviga sätestatakse kolmandate riikide töötajate jaoks tööga seoses minimaalsed üldised õigused. Järelikult ei tohiks neile antavad õigused olla suuremad kui konkreetsetes direktiivides sätestatud. Nimelt just sellepärast on Euroopa Komisjoni ettepanekus ette nähtud konkreetsed tingimused nende õiguste kasutamiseks. Seisukohta lõplikus versioonis, mille üle tööhõive- ja sotsiaalkomisjon hääletas, neid tingimusi aga ei olnud. See on seadnud meid olukorda, kus esineb suuri lahknevusi selles, mis on tagatud ELi sinise kaardi süsteemi kohaselt ja mis konkreetsete direktiivide alusel, sealhulgas direktiiviga ELis pikka aega elanud kolmandate riikide kodanike kohta.

Daamid ja härrad, peame praegusel finantskriisi ajal olema realistlikud. Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportööri palun teil olla vastutustundlik ning hääletada loogiliselt tervikliku ja sidusa dokumendi poolt.

Kinga Gál, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (HU) Suur tänu, härra juhataja, et mulle sõna andsite. Volinik, daamid ja härrad, selle rändedirektiivide paketi raames arutleb parlament täna oluliste pikaajaliste raportite üle ja võtab need homme vastu.

Praegu on Euroopa Liidus 27 erinevat süsteemi kolmandate riikide kodanike staatuse reguleerimiseks. Need kaks uut direktiivi tagavad kõrge kvalifikatsiooniga töötajate jaoks lihtsama menetluse ning nendes on võimalus kohaldada lihtsam süsteem sisenemise ja elamisloa jaoks. On näha, et nende kahe direktiiviga saab praeguste killustunud eeskirjade asemel sisse viia tulemusliku kompromissüsteemi.

Euroopa Rahvapartei raportöörid on sellega seoses teinud ära tõsise ja olulise töö. Kõrge kvalifikatsiooniga töötajate töölevõtmist käsitlev raport, mida on hakatud nimetama sinise kaardi raportiks, on hea ja tasakaalus. Eriti on kiitust väärt raportöör Ewa Klamt. Samuti kiidame raporti eest härra Gaubert'i.

Samas tahab Rahvapartei tagada, et direktiivi oluliseks osaks oleks säte ELi kodanike eeliskohtlemise kohta. Seetõttu soovin juhtida nende kolleegide, kes on eeliskohtlemise põhimõtte vastu ja teevad muudatusettepanekuid, millega püüavad selle põhimõtte raportist kaotada, tähelepanu sellele, et Ungari kodanikuna ja kõikide uute liikmesriikide kodanike nimel on minu arvates vastuvõetamatu mitte sätestada kindlalt põhimõtet, et liikmesriikide töötajaid eelistatakse kolmandate riikide töötajate ees.

Selline lähenemine on eriti vastuvõetamatu ja silmakirjalik, kui meid – uute liikmesriikide kodanikke – endiselt tänapäevani (ja kes teab kui kaua veel) paljudes vanades liikmesriikides diskrimineeritakse seoses juurdepääsuga tööturule. Häbiväärne, et Euroopa räägib meie liidust nii, et kohtleb uute liikmesriikide kodanikke sellega seoses endiselt teisejärgulistena. Täna tähelepanu eest.

Javier Moreno Sánchez, *fraktsiooni PSE nimel*. – (ES) Härra juhataja, paluksin, et põrgulik ajalugeja mu algussõnu ei arvestaks, sest nende eesmärk on edastada proua Klamtile lisaks teiste parlamendisadikute kaastundeavaldustele ka minu oma ja eelkõige kiita raportööre.

Hakkan nüüd pihta. Kiitus raportööridele, sest nende kahe ettepanekuga astume kvalitatiivse sammu ühtse sisserändepoliitika suunas ja edendame seaduslikku rännet, mis on meie globaalse lähenemise peamine element.

Seaduslike ümberasujate ühtsed õigused ning ühtne elamis- ja tööluba peavad laienema võimalikult paljudele töötajatele. Seetõttu palume meie – sotsialistid –, et ükski töötajate kategooria välja ei jääks.

Sinine kaart pakub sisserändajatele võimaluse asuda koos peredega meie riikidesse elama ja hakata siin tööle. See avab ühe ukse kaudu 27 tööturгу. Ent selle ukse kaudu ei tohiks siseneda ainult kõrge kvalifikatsiooniga töötajad. Volinik, seetõttu ootame, et komisjon esitaks peagi ettepanekud teiste kategooriate töötajate kohta.

Daamid ja härrad, me peame vältima ajude äravoolu. Sinisest kaardist ei tohi saada pass, mis õhutab olulisi inimressursse arengumaadest lahkuma. Fraktsioon PSE tahab, et koolitaksime iga Euroopasse tulnud kvalifitseeritud töötaja kohta päritolumaal uue töötaja.

Lõpetuseks, Euroopa peab olema atraktiivne sihtkoht mitte ainult väljastpoolt liitu tulevatele, vaid ka meie endi andekatele inimestele. 2007. aastal läks peaaegu 300 000 kõrgelt kvalifitseeritud eurooplast liidust väljapoole tööle. Peame tegema kõik, mida suudame, et hoida neid Euroopas.

Jeanine Hennis-Plasschaert, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, näib, et konservatiivid ja sotsialistid teevad sinise kaardi osas tihedat koostööd, mis meie fraktsiooni ausalt öeldes hämmastab. EL on juba pikka aega püüdnud luua kõikehõlmavat rändepaketti, sealhulgas ebaseadusliku sisserändega tegelemise meetmeid ja meetmeid Euroopa seadusliku sisserände alase tulevikku vaatava strateegia jaoks.

Mäletate ehk kui väga emotsionaalne oli arutelu tagasisaatmisdirektiivi üle. Toona ütles fraktsioon ALDE, et tagasisaatmispoliitikat ei tohiks vaadelda eraldi – see peaks olema üldise rändepaketi lahutamatu ja oluline osa, ning see kehtib endiselt. Täna on meil lõpuks võimalus edastada jõuline sõnum, et seaduslikuks sisserändeks on vaja paremaid võimalusi, et rahuldada hädasti kvalifitseeritud tööjõudu vajavate ettevõtete nõudmisi.

Kahju, et PPE-lt seadusliku sisserändega seoses palju loota ei ole, aga see oli mõneti ettearvatav. See, et PSE on PPEga sinise kaardi muudatusettepanekute osas rõõmsalt laias laastus ühel meelel, ajab mul harja punaseks. Pärast kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis toimunud hääletust on süsteem oluliselt lahjemaks muutunud. Sisse on toodud liiga palju piiranguid, mis ei aita kuidagi ELi kõrgelt kvalifitseeritud töötajatele atraktiivsemaks muuta.

Tuleb selgelt välja öelda, et sinise kaardi eesmärk on suurendada ELi majanduse konkurentsivõimet. Sinise kaardi ettepanek ei ole lihtne püüe võtta parim ja jätta ülejäänud, mis tekitaks arengumaades ajude äravoolu.

Praegu on suundumus selline, et suur enamus kõrgelt kvalifitseeritud töötajaid lähevad ELi asemel USAsse, Kanadasse või Austraaliasse. Selle trendi muutmiseks peame olema ambitsioonikad. Parlament on vastu võtnud raportit, mis nõrgendaks komisjoni niigi tagasihoidlikku ettepanekut veelgi. Ütlen selgelt välja, et fraktsioon ALDE toetab sinist kaarti väga. Ent meie arvates ei tekita praegune tekst hädavajalikku muudatust seadusliku sisserände suunas, vaid kinnitab hoopis liikmesriikide proteksionistlikke tavasid.

Me kõik teame, et nõukogu oskab suurepäraselt teha kõrgele nullulisi avaldusi, aga samahästi teame me ka seda, et liiga sageli piirab tulemuslikku otsustamist liikmesriikide suutmatuse teha ühistes huvides reaalselt

koostööd ning tulemuslikku otsustamist selles valdkonnas õõnestab keskendumise puudumise tõttu väga emotsionaalne ja segane arutelu seadusliku sisserände teemal.

Tampere programm, Haagi programm, Prantsusmaa sisserändepakt, peatne Stockholmi programm – lõppeks sõltub kõik nende baaskohustuste ülekandmisest konkreetsetesse tulemuslikesse meetmetesse. Kui tahame, et EL kavandatud süsteemist kasu saaks, peame olema ambitsioonikad ja seetõttu loodan, et te homme ka nii hääletate.

Bogusław Rogalski, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, olemasolevate ärevust tekitavate andmete kohaselt ei vali kolmandate riikide oskustöölised tavaliselt Euroopa Liitu, vaid hoopis Ameerika Ühendriigid, Kanada või Austraalia. Näiteks ainult 5,5% Magribi riikidest pärit oskustega migrante tuleb ELi, aga Ameerika Ühendriikidesse ja Kanadasse läheb umbes 54%. See on tingitud tohututest erinevustest sisserännanute vastuvõtu süsteemide vahel ELis, mis takistavad palju riikidevahelist liikumist. Ainult kuuel liikmesriigil on spetsiaalsed oskustega sisserännanute tööhõive programmid.

Seega peavad liikmesriigid võtma kasutusele sidusama lähenemise Euroopa sisserändepoliitikale, mis hõlmaks lõimumist ja poliitilisi küsimusi. Peame eeskirjad standardima, et suudaksime ohjata nii Euroopasse kui ka sealt välja rändajate vooge ja nii andma oskustega sisserändajatele paremad võimalused.

Jean Lambert, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – Härra juhataja, tahaksin tänada raportööri nende positiivse suhtumise eest neisse osalistesse, aga väga kauaoodatud positiivsematesse meetmetesse, mis käsitlevad sisserännet ja kolmandate riikide kodanike olukorda Euroopa Liidus. Ka mina kiidan heaks komisjoni positiivsema suhtumise parlamendi teatud muudatusettepanekutesse.

Meie fraktsiooni – roheliste – esialgne seisukoht on, et peavad olema ühtsed õigused, mis on ELi kodanike omadega võimalikult sarnased, ja süsteem peab olema nii avatud ja külalislahke kui võimalik. Olen täiesti nõus parlamendiliikmetega, kes ütlesid, et ELi kodanike praegune ebavõrdne kohtlemine on häbiväärne, aga paluksin neid siiski mitte olla sama kartlikud kui liikmesriigid, koheldes meie oma kodanikke võrdselt, aga karistades nii kolmandate riikide kodanikke.

Puudub igasugune kahtlus, et ELil on vaja erioskustega töötajaid. Me tahame inimesi, kes tulevad siia oma oskusi kasutama ja arendama, paljudest erinevatest riikidest – Indiast, Uus-Meremaalt, Ghanast, Hiinast, kust iganes –, mistõttu me ei toeta muudatusettepanekut 84 ega tegelikult ka muudatusettepanekut 24, milles on juttu siniste kaartide andmisest ainult neile kõrge kvalifikatsiooniga sisserändajatele, kes tulevad riikidest, kellega oleme eelnevalt partnerluslepingud sõlminud. Ma ei tea, mida Ameerika Ühendriigid selle kohta ütlesid.

Tõsi, peame olema tähelepanelikud teatud sektorite suhtes maailma vaeseimates riikides, aga samuti peame silmas pidama, et need ei ole ainsad inimesed, kes oma oskusi Euroopa Liidus arendada ei saa. Samuti peame olema ettevaatlikud, et mitte kasutada seda konkreetset ettepanekut üldise arengupoliitika sõnastamiseks. See on globaalne ettepanek. See hõlmab kõiki maailma riike. Jah, samuti peame suurendama meie oma liikmesriikide oskusi ja seetõttu toetame muudatusettepanekut, mis meenutab näiteks diskrimineerimisvastaseid õigusakte ja mis on loodetavasti teises etapis ambitsioonikas.

Seega toetame kõiki muudatusettepanekuid, mis kaitsevad inimeste õigusi, ja hääletame vastu muudatusettepanekutele, mis neid õigusi kaotada püüavad. Kiidame heaks menetluste lihtsustamise, aga meil on kahju, et parlament ei ole olnud ambitsioonikam, eelkõige sinise kaardi osas, ja on seadnud tegelikult teele lisatõkkeid. Seega me ettepanekut tõenäoliselt sellisel kujul ei toeta, kuigi idee kiidame põhimõtteliselt heaks.

Giusto Catania, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tahan meiegi fraktsiooni nimel avaldada kaastunnet proua Klamtile.

Tahaksin kohe vaadata üle tänase arutelu teema, sest Euroopa Liit on vastu võtnud skisofreenilist sisserändepoliitikat. See on toimunud liikmesriikide poliitikas: nad on allkirjastanud sisserände- ja varjupaigapakti, kus on selgelt sätestatud, et sisserände puudumine on kahjulik ja Euroopa Liidu jaoks ebarealistlik, aga siis saame teada, et meie riigi siseminister propageerib piiride sulgemist järgmiseks kaheks aastaks.

Ühenduse sisserändepoliitika on endiselt skisofreenik. Härra Gaubert'il on täiesti õigus, kui ta ütleb, et Euroopas on demograafiline kriis ja vaja on rohkem sisserännet. Komisjon on seda meile selgitanud: aastaks 2060 on vaja 50 miljonit immigranti, aga me ei tee midagi, et neid siia tulema julgustada, vaid oleme prioriteediks seadnud hoopis tagasisaatmispoliitika.

Täna arutleme ainult Euroopa Liidus juba elavatele isikutele mõeldud ühtse elamis- ja tööloa üle ning loome kõrge kvalifikatsiooniga töötajate jaoks sinise kaardi, mis mõjutab vaid 1,5–3% Euroopa sisserändajatest ja seega on selle osa Euroopa tegeliku töötajate vajadusega võrreldes väike.

Praegu on Euroopa Liidus umbes kuus miljonit ebaseaduslikku töötajat, kes on juba tööturul ja kes teevad musta tööd, sellepärast et selline olukord on selgelt mugav, sest hoiab kokku tööjõukulusid ja vähendab sotsiaalkindlustust.

Meie arvates peaksime alustama juba tööturul olevate töötajate seadustamise programmi: meie arvates on sinine kaart viga, sest valik tehakse sisserände alguses, ning meie arvates on kõrgelt kvalifitseeritud töötajate määramine liiga kitsas ja ühenduse eelistamise põhimõte on selge diskrimineerimine.

Meie arvates peaks sisserändepoliitikas toimuma täielik suunamuutus. Me teame, kuidas tõlgendada seda, et sinine kaart on esimene signaal seadusliku sisserände kanalite avamisest, aga sellest ei piisa, et meie fraktsioon selle poolt hääletaks.

Johannes Blokland, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (NL) Härra juhataja, liikmesriigid peaks sisserändajate sisenemise õiguse üle oma territooriumil endiselt ise otsustama ja seni kuni liikmesriikides on töötuid, kahtlen mina seadusliku sisserände soodustamise vajaduses.

Vastupidiselt väidetule ei muuda komisjoni ettepanek menetlust kuidagi lihtsamaks. Komisjoni ettepaneku kõrval kehtivad hea kvalifikatsiooniga sisserändajatele endiselt riiklikud eeskirjad, milles võib olla lisanõudeid. Mis lisaväärtust siis Euroopa eeskiri annab? See ei lahenda haridusasutuste ja tööstuse probleemi. Nead tahavad väljastpoolt Euroopa Liitu tulevate töötajate ja tudengite jaoks selget süsteemi ja see tekitab lubatud vähema bürokraatia asemel hoopis lisabürokraatiat. Tahaksin süsteemi, milles sisserändepoliitika üle otsustavad liikmesriigid. Nii võivad igal riigil olla omad selged menetlused. ELi kontekstis võime kokku leppida, kas inimestel lubatakse vabalt reisida ja teistesse riikidesse kolida.

Carl Lang (NI). – (FR) Härra juhataja, härra Jouyet, volinik, siiras tänu teile. Andsite oma seisukohtadega mulle järgmiste valimiskampaaniate väited seoses sisserändeküsimusega, sest te ise räägite – tsiteerin – sisserändevõogudele avatud Euroopa Liidust, kus sinise kaardi eeliseid saab kasutada nii palju inimesi kui võimalik, mis meelitab siia oskustega inimesi, mitte ei takista sisserännet.

Pole näinud, pole kuulnud, ei tea midagi – see võiks olla Euroopa institutsioonide moto seoses sisserändepoliitikaga, sest Euroopa inimesed on 20 aastat iga päev sellega seoses kannatanud, sest sellel on sotsiaalsed ja majanduslikud tagajärjed, mis on seotud identiteedi, julgeoleku, töökoha ebakindluse, vaesuse ja töötusega.

Kuulen juttu sisserändajate õigustest, aga kes on maininud töötajate sotsiaalseid õigusi? Kes räägib neist miljonitest ja kümnetest miljonitest Euroopas, kes on raskes sotsiaalses olukorras ja kellel puudub juurdepääs tööturule igasugusel tasandil?

Lisaks on Euroopa sisserändepoliitika tõeline lagundamispoliitika, mis liigse ühendusetasandile viimise tõttu on meile ebameeldivaks muutunud. Teie välja pakutud sinine kaart ei ole midagi muud kui kutse kogu maailmale, et meelitada ligi miljoneid uusi sisserändajaid, aga sellise poliitika asemel tuleks ajada sisserändajate kodumaale tagasi saatmise poliitikat ning riikide ja ühenduse eelistamise ja kaitsmise poliitikat.

Arengumaade eliidi rõõvimisega takistate nende riikide majanduslikku arengut. Neil rahvastel ja riikidel on vaja kapitali ja oskustöölisi. Te võtate neilt mõlemad ära.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Härra juhataja, härra Jouyet, härra Barrot, daamid ja härrad, erinevalt eelkõnelenust olen kindlalt vastu kindlust meenutavale Euroopale ja seetõttu toetan aktiivset majanduslikel põhjustel sisserändajate poliitikat.

Ainus võimalus tasakaalus sisserändepoliitika saamiseks on olla karm ebaseadusliku sisserände vastu võitlemisel ja reguleerida julgelt seaduslikku sisserännet. Selles mõttes me kiidame sinise kaardi direktiivi heaks.

Ent me ei taha, et sisseränne piirduks vaid kõrge kvalifikatsiooniga inimestega ja sulgeks nii ukseid kõikidele teistele sisserändajatest töötajatele, kelle kvalifikatsioon on madalam. Järgmistel aastatel on Euroopa majanduslikule ja sotsiaalsele arengule olulised mõlemat liiki töötajad. Jutt on miljonitest inimestest.

Sellepärast toetan ka direktiivi ettepanekut, millega tahetakse kasutusele võtta ühtne taotlusmenetlus, mille alusel väljastatakse ühtset elamis- ja tööluba. Lisaks selgetele eelistele – lihtsustamine, bürokraatia vähendamine

ja staatuse kontrollimise lihtsustamine – annab see liidu territooriumil seaduslikult elavatele sisserännanud töötajatele ühtsed õigused. Vastuvõtva liikmesriigi töötajate tööõigustega samad õigused antakse kõikidele sisserändajatele, välja arvatud hooajatöölisele ja kõrge kvalifikatsiooniga töötajatele, kelle jaoks on oma direktiivid.

Selline võrdne kohtlemine kogu ühenduse piires peaks aitama vähendada tööjõu ärakasutamist ja parandama nende töötajate lõimumist ning seega suurendama sotsiaalset sidusust.

Olen nõus Ewa Klamti poolt öelduga: kasulik on 27 erineva süsteemi asemel luua ühine süsteem kõrge kvalifikatsiooniga töötajate vastuvõtmiseks. Olen nõus proua Klamti esitatud ettepanekutega, et vastuvõtmistingimusi tuleb karmistada ja samas parandada ajude äravoolu vältimist.

Kiidan küll proua Klamti ja härra Gaubert'i jõupingutusi, aga, härra juhataja, tahaksin lõpetada kahetsusega, et taas kord ei näi parlamendi arvamus eriti lugevat. Kõik viitab sellele, et nõukogu on parlamendi hääletust ära ootamata poliitilise otsuse juba langetanud, ja mul on selle pärast kurb meel.

Wolfgang Kreissl-Dörfler, (PSE). – (DE) Härra juhataja, kõigepealt tahaksin avaldada sügavat kaastunnet proua Klamtile ja teda selle raporti eest kiita.

Meie tööturule on vaja kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid kolmandatest riikidest, osaliselt sellepärast, et oleme investeerinud haridusse ja koolitusse liiga vähe ning paljud oskustöölised on töötuks jäänud ja neid meie tööturul enam ei ole. Seetõttu peaksime tegema siin rohkemat hariduse ja koolituse valdkonnas ning avama tööturud kõrge kvalifikatsiooniga sisserändajatele.

Sinine kaart on esimene samm õiges suunas ja see võib osutuda kolmepoolselt kasulikuks. Esiteks saavad ettevõtted keskpikas perioodis täita oma tühjad töökohad oskustöölisega ja saada kasu uutest rahvusvahelistest kogemustest. Teiseks saavad kõrge kvalifikatsiooniga töötajad ja nende lähikondsed erineva kogemuse, mida neil kodumaal ei olnud. Kolmandaks võivad nad ajutiselt või alaliselt kodumaale naastes oluliselt kaasa aidata oma sealsele majandusarengule.

Mure, et see võib põhjustada ajude äravoolu, on põhjendatud. Seetõttu soovitan mitte reklaamida aktiivselt hariduse ja tervishoiu sektorites, eelkõige nendes riikides, mida on tabanud väljarändelaine ning kus on puudus oskus- ja lihttöölisest. Ent see on selline arengupoliitika küsimus, mida me siin lahendada ei saa. Lisaks tuleb mees pidada, et üksikisikud ei kuulu riigile. Nii nagu meie kodanikud saavad otsida tööd teistes riikides või kodumaalt ilma suurte takistusteta lahkuda, peaks ka teiste riikide kodanikel olema võimalik töötada ELis.

Muidugi on meie oluline võrdse töö eest samaväärse tasu maksmise põhimõte. Tõsi, et paremaks muutmise võimalus on alati olemas ja parendused on vajalikud. Ent minu arvates on see esimene samm õiges suunas.

ISTUNGI JUHATAJA: EDWARD McMILLAN-SCOTT

asepresident

Gérard Deprez (ALDE). – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, kõigepealt tahaksin nagu paljud teisedki kiita meie kaht raportööri – proua Klamti, kellele annan edasi meie fraktsiooni kaastundeavaldused, ja Patrick Gaubert'i.

Ent, härra Jouyet, tahaksin siia loetellu lisada ka eesistujariik Prantsusmaa, sest vähemalt sinise kaardi osas on eesistujariik Prantsusmaa näidanud üles suurt pühendumust, mis on võimaldanud poliitilise üksmeele saavutamise nõukogu tasemel. Võiksin lisada, et minu arust härra Gaubert'i raporti osas samasugust otsusekindlust ei olnud.

Nagu kolleegid mainisid, teeb Euroopa Liit nende kahe raportiga oma sisserändepoliitikas olulise sammu. Me kõik teame ja oleme viimaste aastate jooksul avaldanud kahetsust, et enamuse meie aega ja vahendeid on kulunud ebaseadusliku sisserände vastu võitlemisele, mis on siiski vajalik. Aga täna sätestab Euroopa Liit nende kahe tekstiga vajaduse aktiivse seadusliku majandusliku sisserände poliitika järele ja selle olulisuse. Me kõik teame, et seaduslik majanduslik sisseränne on Euroopa mandrile vajalik ja vaevalt et mõne fašisti vaenulikkus meie arvamust muudab.

Pannes liikmesriikidele kohustuse anda välja ühtset elamis- ja tööluba, püüab Patrick Gaubert'i raport tagada sisserännanud töötajatele ka võrdse kohtlemise võimalikult paljudes valdkondades. Tahaksin öelda midagi Giusto Cataniale. Giusto, sa tegid rumala vea. Ühtset luba ei kohaldata ainult juba Euroopa Liidu territooriumil elavatele töötajatele. Võrdsed õigused antakse ka kõigile tulijatele, mitte ainult juba siinolijatele. Seega, kui

raportit kritiseerida, et sellele vastuhääletamist põhjendada, siis, anna andeks, aga see tuleks enne ikka korralikult läbi lugeda.

Proua Klamti raportis on sätestatud kõrge kvalifikatsiooniga inimeste Euroopa pinnale lubamise tingimused, mida on meil väga vaja. Ütlen veel viimase märkuse sel teemal, sest kolleegid meie fraktsioonist rääkisid sel teemal. Jagan paljuskki nende kurbust. Süsteem – ma ei räägi siin põhimõtetest – on veidi liiga ettevaatlik, vahel liiga proteksionistlik, aga sisuliselt vajalik samm edasi ning seetõttu hääletan mina isiklikult ja kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni esimehena nende kahe raporti poolt.

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, palju aastaid oleme kuulnud sisserändega seoses rida üleskutseid (millega on kaasas olnud ka ajakavad), mis jutustasid kena muinasjuttu vajadusest (seda on öelnud ka ÜRO) lääne majandust pidevalt laiendada, ja eelkõige oleme kuulnud Euroopa riikide väiteid, et Euroopasse on vaja kümneid või isegi sadu miljoneid uusi töötajaid.

Kõigi kurbuseks pigistab nüüd rahanduskriis meie riigis kõiki ja isegi suurim ametiühing – CGL – väidab vähemalt mõne Veneto piirkonna juhi sõnul, et nende töötajatel on tõepoolest oht töö kaotada ja vaja on tõsiselt nende töökohtadele mõtlema hakata. Seega teeb komisjon hästi, et kõik need kenad mineviku muinasjutud ümber lükkab ja tegeleb selle kolme protsendi sisserändajatega, kes võivad endiselt kasulikud olla, kui nende sisenemine ELi on põhjendatud. Euroopal on kindlasti vaja kvalifitseeritud sisserändajaid ja nad võivad meile kasulikud olla, aga seda takistab tohutult sisserändajate koduriigi õigust mitte jääda ilma oma targimatest töötajatest.

Seega on see ettepanek iseenesest hea, aga puudu on selle viimasest väljaarendusest, mis oleks nende spetsialistide kodumale naasmise julgustamine ja soodustamine, et kaitsta neid riike üleilmastumise mõju eest.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Härra juhataja, kuus kuud pärast häbiväärset hääletust tagasisaatmisdirektiivi üle, mida maailmas palju pilgati ja laideti, kahtlen väga, kas liit suudab nende kahe – sinist kaarti ja ühtset luba käsitleva – teksti vastuvõtmisega enda rahvusvahelist mainet taastada. Miks? Kuna väga suurejooneliselt teatati, et luuakse tõeline Euroopa seadusliku sisserände poliitika, aga nüüd selgub, et töötajatele pakutakse kolmandajärgulist seisust, kus neile ei tagata sotsiaalabi, nad kaotavad töö kaotamise korral ka elamisloa ning nende juurdepääsu ametiühingutesse ja liikumisvabadust piiratakse. See ei näita ambitsioonikust ning liit on Ameerika Ühendriikidele või Kanadale sinise kaardiga konkurentsi pakkumisest kaugel, kuigi tuleb tunnistada, et see on iseenesest kiiduväärt eesmärk.

Kas tõesti on palju nõuda tõelise sotsiaalkaitse tagatiste andmist ja võrdset kohtlemist, samamoodi nagu kodanikest töötajatel? Kas me tahame, et neist töötajatest tõesti teoorjad saaksid? Kas ÜRO võõrtöötajate ja nende perekonnaliikmete õiguste kaitse konventsiooni ratifitseerimine oleks andnud neile liiga palju õigusi?

Lõpetuseks küsin endalt – küsin teilt – mis mõttega meelitada liitu võõrtöölisi, kui samas keeldutakse seadustamast meie territooriumil juba töötavaid inimesi, kes töötavad seaduslikult, aga ilma elamisloata? Liit tahab luua seadusliku sisserände poliitikat, aga protestiks ning tõenäoliselt võtavad võimust utilitaristlik loogika ja liikmesriikide tehtud erandid võrdsetes õigustes. Millal me ükskord mõistame – ja eelkõige aktsepteerime –, et sisseränne on võimalus, kui juttu on inimarengust, majanduslikust ja sotsiaalsest arengust, isegi lõunarriikide arengust, ning kultuuridevahelisest dialoogist, millega me sel aastal nii palju tegeleminud oleme?

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Härra juhataja, Frontexi-suguste tõttu keelatakse ELi sissepääs väga haavatavatele inimestele ja liit ehitab müüre, millest läbitungimine on paljudele kaitset väga vajavatele inimestele raske. Samas pakutakse nüüd välja, et sinise kaardiga antakse teatud inimestele erisissepääsuluba. Kõrgelt haritud töötajatele oleks erisisenemisluba, mille saamisele kohaldataks väga karme haridus- ja tööalase kogemuse nõudeid ning selliste inimeste miinimumpalk oleks näiteks Rootsis vähemalt 43 000 Rootsi krooni ehk 4300 eurot kuus. Tavatöötajatel ega kaitset vajavatel inimestel pole mõtet selle hankimisega vaeva näha, aga kõrgelt haritud inimesed – just need inimesed, keda arengumaad oma olukorra parandamiseks vajavad – need inimesed on teretulnud. Mina igatahes kiidan avatuse ja sisserände heaks, aga tingimusega, et kedagi päritolumaa ega haridustaseme alusel ei diskrimineerita.

Gerard Batten (IND/DEM). – Härra juhataja, Euroopa Liit eelistab sisse vedada veel enam võõrtöölisi, selle asemel, et tegeleda liikmesriikides juba töötuks jäänute probleemiga. Töötamist lubava sinise kaardi saanutel, kes lubatakse ühte liikmesriiki, lubatakse 18 kuu möödumisel minna teise liikmesriiki. See hõlmab ka nende peret ja ülalpeetavaid. See on osa Euroopa Liidu loodavast ühtsest sisserändepoliitikast, kus dikteeritakse, kes ja mis tingimustel liikmesriikidesse pääseb.

Ühendkuningriik väidab, et on valinud selle poliitika mittejärgimise, aga kuninganna on andnud oma kuningliku nõusoleku Lissaboni lepingule ja teised liikmesriigid võivad selle täiel määral rakendada. Kui Lissaboni leping täiel määral rakendatakse, on Suurbritannia valik kasutu ja on peaaegu kindel, et meid sunnitakse seda direktiivi järgima.

Roberto Fiore (NI). - (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, arvan, et Euroopa teeb strateegilise vea, kui arwab, et peaksime teistest riikidest ja teistelt mandritelt sisse tooma kvalifitseeritud tööjõudu, sest õigem oleks, kui meie asutused, koolid ja ülikoolid koolitaksid uue strateegilise lähenemise kohaselt kõrgelt kvalifitseeritud töötajaid. Seega on puudu ettekujutus Euroopa tulevikust ja sellepärast ei mõtle keegi, keda meil on järgmise kümne–viieteistkümne aasta pärast vaja paluda oma kõrgetasemelisi tehaseid ja rajatisi juhtima.

Samuti tuleb öelda, et sellega kaasneb kindlasti sotsiaaltoetuste alanemine nende jaoks, kes teevad seda tööd Itaalias ja teistes Euroopa riikides. Toimub palkade *dumping*, mis on teatud sisserändepoliitikatele tüüpiline. Lisaks on finantskrahhist tingitud kriisi ajal võimatu ette kujutada, et meil on lisaks meie endi töötutele ka väljastpoolt ELi tulnute töötuseprobleem, mis ohustab avalikku korda ja meie inimeste turvalisust.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Härra Jouyet ütles, et Euroopa ei ole kindlus. See on tõesti nii, sest kaks tänaõhtust raportit näitavad Euroopa avatust ning et see aktsepteerib ja toetab üleilmastumist. Arvan, et selle Euroopa tööloaga lahendatakse palju ebaseadusliku sisserändega seotud probleeme, mis Euroopat praegu kummitavad. Ameerika Ühendriigid on seda oma rohelise kaardi süsteemiga varem näidanud.

Euroopa peab tõestama, et pooldab avatust, seda enam, et raporti kohaselt tuleb Euroopa Liitu vaid 5,5% ümberasuajaid, samas kui 50% kõrgelt kvalifitseeritud töötajatest suundub Ameerika Ühendriikidesse või Kanadasse. Miks me ei ole armastatud sihtkoht? Miks on meie palgad Ameerika Ühendriikide ja Kanada palkadest nii erinevad, et see vähendab atraktiivsust veelgi?

Praeguses kriisis on see Euroopa poolt normaalne märguanne ausast mängust, mida on vaja tasakaalustada avatusega kolmandate riikide töötajatele. Ent see Euroopa kaartide poliitika tuleb rakendada loogiliselt, et see ei kahjustaks oluliselt tasakaalu ega tekitaks suuri probleeme spetsialistide päritoluriikides.

Claudio Fava (PSE). - (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, meie fraktsioon on nende kahe ettepanekuga üsna rahul. Seda, et me üsna, aga mitte päris rahul oleme, näitab muudatusettepanekute arv, millega püüdsime neid paremaks muuta. Samuti oleme üsna rahul sellepärast, et ambitsioonikust on vähe; arvame, et oleks saanud teha enamat ja paremini.

Nendes on märke avatusest ja tsiviliseeritud suhtumisest, mille järel (isegi ajuti siin parlamendi arutelus) tulevad peagi jäikus – eelkõige nõukogu poolt – ja paras ports proteksionismi. See kehtib ka sinise kaardi kohta: ollakse vastu mõnele kesksele põhimõttele, nagu näiteks võrdväärne tasu võrdse töö eest, mis on püha, loomulik põhimõte. Ent isegi sellega seoses oleme kogenud teatud probleemseid valdkondi.

Meie arvates tuleb üle saada ühenduse eelistamise põhimõttest, saada üle mõttest, et Euroopa on kahe liikumiskiirusega, mistõttu on vaja kasutada ühenduse eelistamise põhimõtet. Arvame, et tööturuga arvestamine on oluline, aga tööturg ei saa olla ainus juhtprintsip. On teisigi kaasavaid põhimõtteid, mis on seotud poliitilise ja sotsiaalkindlustusega seotud suhtumisega, mis peaksid ka sisserändepoliitikasse kuuluma. Seaduslik sisseränne tähendab võrdset väärikust ja võrdseid võimalusi, vastasel juhul läheme tagasi valikulise, osalise ja diskrimineeriva sisserände juurde. Meie tahaksime seda vältida.

Ka sel põhjusel toetan meie fraktsiooni nimel ettepanekut, mille härra Moreno on komisjonile esitanud: püüdkem teha sinine kaart selliseks, mis ei puudutaks ainult 3% kõrgelt kvalifitseeritud sisserändajaid ja selliseks, mis püüab leida konkreetseid õiguslikke vahendeid, millega turg sisserändele avada. Sisseränne peab tähendama kaasamist. Kui see muutub valimiseks, siis ei ole see enam positiivne poliitika.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). - (EL) Härra juhataja, direktiivettepanekute ja kahe raportiga viiakse ellu Euroopa Liidu sisserändepoliitikat, mille eesmärk on tagada odav tööjõud Euroopa kapitalile, et suurendada selle kasumit.

Euroopa Liidus kõrge kvalifikatsiooniga sisserändajatele sinise elamis- ja töökaardi andmise direktiiv võimaldab vaesemate riikide ajusid varastada, et Euroopa monopolid saaksid üleilmses konkurentsiparema positsiooni, eelkõige Ameerika Ühendriikide suhtes. See ei anna kaardiomanikele erilisi õigusi ega hüvesid, sest kaardi saamiseks peab tööleping juba olemas olema. Ka nende palk on tavaliselt väiksem.

Teine direktiiv ja raport standardse elamis- ja tööloa kohta liiguvad samas suunas. Loa ja Euroopa Liitu sisenemise õiguse saavad ainult need, kellel on töökoht juba olemas. Seega on sisserändajad tööandjate

meelevallas. Töölt lahti laskmine võrdub liidust väljasaatmisega. Ebaseaduslike sisserändajate pea kohal ripub Euroopa sisserändepakti kirves, milles on sätestatud 18 kuud vangistust, väljasaatmine ja viieaastane sisenemiskeeld.

Euroopa Liidu üldine poliitika seadustab sisserändajate ja üldse töötajate karmi ja metsiku kohtlemise Euroopa Liidus.

Toetame sisserändajate võitlust võrdsete töö- ja sotsiaaloiguste eest, võitlust kaitsta ja laiendada töötajate õigusi kogu Euroopa Liidus.

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Üks väidetav põhjus, miks EL ei ole kvalifitseeritud sisserändajatele ligiõmbav, on see, et eri liikmesriikides on erinevad eeskirjad sisenemise ja elamise jaoks. Raporti seletuskirjas öeldakse veel, et eri liikmesriikide erinevad eeskirjad tekitavad riikidevahelise konkurentsi. See olevat halb. Minu arvates just see asjaolu – et süsteeme ei ole väänatud ühtsesse formaati, kus erinevad lahendused omavahel võistelda ei saa – on taganud Euroopale edu.

On näha, et mõned riigid on edukamad. Näiteks Rootsi on üks neist. Rootsi on investeerinud muu hulgas haridusse ja keelekoolitusse, mis on teinud Rootsist ühe konkurentsivõimelisema riigi, kus on sellised ettevõtted nagu Ericsson, Volvo ja Ikea. Paljude liikmesriikide konkurentsivõime puudumine on seotud pigem sellega, et liidus on palju proteksionismi ja toetusi tööstusharudele, mis ei ole üldse konkurentsivõimelised. Oleme hakanud tegelema elushoidmisega, mitte keskendunud struktuurilistele muudatustele.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Härra juhtaja, daamid ja härrad, taas kord üks absurdne algatus ELilt – võtta kasutusele sinine kaart, mis soodustab vääralt kõrgelt kvalifitseerituks nimetatud võõrtööjõu sissetulekut.

Raportööri sõnul aitab see parandada halvenevat demograafilist olukorda. Ta ütleb, et näiteks Saksamaal on vaja 95 000 inseneri; kui neile hästi makstaks, siis võiksime kindlasti Itaaliast neile mõned tuhanded saata. Selle absurdsuse algatusega mitte ainult ei juurita arengumaadest välja kvalifitseeritud töötajaid, vaid eiratakse Euroopa kvalifitseeritud inimeste töötust ning meie noorte kraadi- ja tunnistuseomanike õigustatud hirmu ning selle asemel, et aidata neil elukutse saada, suurendada nende õppimis- ja teadustöövõimeid ning tagada neile tulevane töö ja kutsekvalifikatsioon, anname veel rohkem põhjust kahtlemiseks, konkurentsi ja kahtlematuks ekspluateerimiseks.

Inimtegude rumaluse ja kuritegelikkuse vahel on sageli märkamatu joon ja mulle tundub, et EL tõestab meile täna seda taas kord.

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Mul on hea meel Ewa Klamti ja Patrick Gauberti sinise kaardi ja ühtse taotluskorra raportite üle. See on esimene kord, kui avame seadusliku sisserände poliitikale „akna”. Need raportid on seega väga asjakohased, sest nende kaudu saame luua tulevikupoliitikat selles äärmiselt olulises küsimuses. Lisaks annab see esimest korda sisserändajatele seadusliku võimaluse Euroopa Liitu siseneda, et meie seas töötada.

Ent see tuleb asetada meie selge poliitika raamidesse. Nagu ma aru saan peab sisserändepoliitika, mida me peame järgima, põhinema Euroopa Liidu liikmesriikide õigusel kontrollida täielikult nende territooriumile lubatavate võõrtööliste arvu. Nagu varem mainiti, peame järgima ühenduse eelistamise põhimõtet, mille kohaselt eelistatakse Euroopa Liidu kodanikke mittekodanike ees.

Selle põhjal arvan, et me mitte ainult ei suuda välja töötada seadusliku sisserände poliitikat, mis käsitleb sinise kaardi andmist kõrge kvalifikatsiooniga töötajatele, vaid suudame hiljem ka alustada tööd teiste ettepanekutega, mida ma tean, et komisjon tulevastel kuudel esitab ja milles käsitletakse madalama kvalifikatsiooniga töötajate tööhõivevõimalusi.

Meie tänast arutelu tuleks vaadelda ka meie ebaseadusliku, mitte seadusliku sisserände poliitika valguses. Ütlen seda sellepärast, et kui me ei suuda luua usaldusväärset sisserändepoliitikat, ei saa me loota, et meie kodanikud usaldavad meid, et avada turud seaduslikule sisserändele. Arvan, et need kaks käivad käsikäes ja peaksid toimima paralleelselt, muidu me ei saa edasi minna. Ebaseadusliku sisserände poliitikaga seoses on veel palju küsimusi, mis vajavad kaalumist, nagu näiteks õigusaktid sanktsioonide kohta, mida kohaldatakse tööandjatele, kes võtavad ebaseaduslikult tööle kolmandate riikide kodanikke ehk sisuliselt ebaseaduslikke sisserändajaid. Peame selliste õigusaktide kallal tööd tegema, kui tahame neid tööandjaid korralikult karistada, sest see vähendab ka ebaseaduslike sisserändajate tulva.

Euroopa Komisjon on teada andnud, et esitab järgmistel nädalatel veel ühe ettepaneku. Sellega muudetakse Dublini konventsiooni riikide kohustuste kohta nende territooriumile juba sisenenud sisserändajate varjupaigataotleste menetlemisel. Ootame kannatamatult selle ettepaneku esitamist.

Lõpetuseks tasuks mainida, et kui Lissaboni leping kehtiks, oleks nende ettepanekute õiguslik alus hoopis teine kui praegu. Lissaboni leping oleks andnud Euroopa Liidule sisserändeküsimusele lahenduse leidmisel uue hoo. Arvan, et neil, kes on Lissaboni lepingu vastu, ei ole mingit põhjust olla rahul sellega, et Euroopa Liidu praegune sisserändepoliitika ei ole nii karm kui peaks.

Martine Roure (PSE). – (FR) Härra juhataja, meil on Euroopa tasandil vaja tulemuslikke sisserände ohjamise vahendeid ja maailmal on vaja kaitsemeetmeid, millega anda kannatajatele varakult abi.

Rahvusvaheline üldsus üldiselt ja eelkõige Euroopa ei ole kahjuks ettevalmistunud, vaatamata sellele, et elame sajandil, kus üleilmastumine toob paratamatult kaasa inimeste rände. Peame selle reaalsusega kindlasti kõikides prognoosides arvestama.

Mis puudutab sinist kaarti, siis peame saama vastu võtta võõrtöölisi, samal ajal mitte röövides arengu edasivijaid neil riikidelt, kellel neid vaja on. Sellepärast tahame aidata koolitada oluliste sektorite kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid nende päritolumaades ja soodustama ringrännet.

Tahaksin lõpetada oma lühikese sõnavõtu meeldetuletusega, et Euroopa solidaarsus peab laienema ka arengumaadele. Kui rääkida teostatavusest, siis kui meil on poliitilist tahet, on ka materiaalseid ressursse; võime reageerida praegusele finantskriisile tõendab seda.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, volinik, nõukogu esindajad; parlamendiliikmete omavaheline arutelu on selgelt polariseeritud. Parempoolsed kardavad massilist ebaseaduslikku sisserännet. Härra Romagnolit ei ole enam siin, et arutelu jätkata. Vasakpoolsed muretsevad, et ebaseaduslikud sisserändajad ei leia tööd. Meie ei taha kumbagi – suuremahulist ebaseaduslikku sisserännet ega ebaseaduslike sisserändajate töөлövõtmist, mis annaks neile seadusliku staatuse. Tegelikult tahame sinise kaardi abil teha sammu kõrge kvalifikatsiooniga töötajate ohjatud sisserände poole Euroopa Liidu liikmesriikides.

Sinise kaardi ning standardse elamis- ja tööloa määrad annavad meile just selle ohjevahendi, mis võimaldab liikmesriikidel reageerida ja tuua sisse kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid just siis, kui neid vaja on. Samuti kehtestame standardeeskirjad sinise kaardi väljastamiseks ja järelevalve teostamiseks kogu Euroopas. Mul on hea meel, et nõukogu lisas rakenduseeskirjadesse minu ettepaneku, et sinisele kaardile kantakse selle riigi sümbol, mis kaardi väljastas ning milles töö- ja elamisluba kehtib. See tähendab, et Austria sinine kaart oleks puna-valge-punane ja teistel riikidel vastavalt samamoodi.

Arvan, et stiimul, mille kohaselt võivad inimesed kolme aasta pärast teises liikmesriigis tööle hakata – tingimusel, et nõudeid täidetakse ja vajadus on olemas –, on positiivne. Teine oluline eeskiri on, et sinine kaart kaotab kehtivuse, kui töötajat selgelt enam vaja ei ole. See on selge, kui töötaja on olnud pidevalt töötanud enam kui kuus kuud. Siis on ilmselge, et töötajat enam vaja ei ole ja sinine kaart kaotab kehtivuse. Tahaksin nõukogule teha ettepaneku, et töötajad peaksid riigile teadma andma, kui nad töötuks jäävad, sest muidu ei ole võimalik kontrollida, kas kuus kuud on möödas.

Lõpetuseks tahaksin veel öelda, et sinine kaart on liikmesriikidele ohjevahend, mis võimaldab neil paindlikult reageerida. See on Euroopa Liidu võimalus saada atraktiivseks ärikohaks ja selleks ka jääda. See on stiimul kõrge kvalifikatsiooniga töötajatele mitte kolida Ameerika Ühendriikidesse, Kanadasse või Austraaliasse, vaid valida hoopis Euroopa Liit oma elu- ja töökohaks, vähemalt mõneks ajaks. Arvan, et sinine kaart on positiivne samm ohjatud sisserände suunas, mille aluseks on liikmesriikide nõuded, võimalused ja vajadused.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Härra juhataja, härra Euroopa Komisjoni asepresident, juba üle kümne aasta ei ole olnud mingit sisulist arutelu selle üle, kuidas liikmesriigid saaksid koostööd teha, et muuta Euroopa atraktiivsemaks sihtkohaks seaduslikele sisserändajatele, keda meie ühiskond vajab, ja inimlikumaks neile, kes meie seas juba elavad.

Nagu me teame, kohtleb hiljuti vastu võetud tagasisaatmisdirektiiv paljusid vaeseid sisserändajaid nagu tavalisi kurjategijaid, mis näitab Euroopa peaaegu haiglast keskendumist politseilikule lähenemisele sisserändepoliitikasse.

Peamine põhjus selleks on see, et enamik Euroopa Liidu liikmesriike ei ole veel suutnud kohaldada tulemuslikke sisserändajate lõimimise programme ega veenda suurt osa oma kodanikest, et teistest kultuuridest kogukondade paratamatu kasv on hea areng, mis parandab meie majandus- ja sotsiaalset kasvu.

Seda arvestades ei ole muud võimalust, kui need seadusandlikud algatused, mille üle me täna arutleme, heaks kiita. See on ehk esimene tõeline püüe luua Euroopa ühine seadusliku sisserände poliitika, vaatamata sellele, et mõned ettepanekud on üsna tagasihoidlikud ja esineb probleeme, mida oleme muudatusettepanekutes püüdnud parandada, nagu näiteks oht jätta vaesed riigid ilma oma kvalifitseeritud töötajatest, mida paljud ka õigesti esile tõid.

Ent samas käsitletakse neis määrustes minimaalset arvu inimesi, keda võiks nimetada eelisseisuses seaduslikeks immigrandideks. Nüüd on meil vaja julgeid seadusandlikke algatusi, et kehtestada Euroopa eeskirjad seadusliku töö kohta ka miljonitele teistele, keda meie majandus ja ühiskond vajab.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, härra asepresident, härra nõukogu eesistuja; kõrge kvalifikatsiooniga töötajad kolmandatest riikidest peavad Euroopa Liitu endiselt mitteligitõmbavaks, aga oskusteta sisserändajaid tuleb siia tuhandeid. Seega on Euroopa sisserändepoliitikal vaja laia ja sidusat üldist lähenemist rahule ja turvalisusele, Euroopa Arengupoliitikat ning lõimimis- ja tööhõivepoliitikat.

Õigusakti ettepanek on püüe panna paika ühtsed kriteeriumid kiireks sisserändemenetluseks kõrge kvalifikatsiooniga sisserändajate jaoks. Meil on vaja ühiseid ühtseid määratlusi 27 tööturule pääsemiseks.

Kõik tunnistavad, et Euroopa Liit vajab võimalust kasutada pikemat aega kolmandate riikide oskustöölisi, et parandada oma konkurentsivõimet ja suurendada majanduskasvu. Ent vaja on eeltingimusi. Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni liikmena on minu arvates esimene eeltingimus see, et tunnustatakse kõrge kvalifikatsiooniga inimeste kõrgharidust või kolmeaastast töökogemust.

Arengupoliitika peab tagama kolmandate riikide tööjõu kättesaadavuse. Raportöör – kellele avaldan isa surma puhul kaastunnet – rõhutab, et sisseränne kõrge kvalifikatsiooniga töö eesmärgil ei ole pikaajaline lahendus majanduslikele ja demograafilistele probleemidele, arvestades seda, et majanduslik sisseränne mõjutab üldjoontes liikmesriikide tööturge.

Lähimuspõhimõtet tuleb kohaldada seni, kuni luuakse ühtsed sotsiaalsed süsteemid ja ühtsed tööõigusaktid. Seetõttu soovib Euroopa Parlament järgida hoolikalt ühenduse eelistamise põhimõtet. Liikmesriigid peavad määrama, kui palju kolmandate riikide kodanikke nad oma riiki lubavad, ja neil peab olema õigus määrata selleks kvoodiks ka nulli.

Siniseid kaarte tuleks välja anda ainult liikmesriikide äranägemisel ka siis, kui eeltingimused on täidetud, ja Euroopa lisaväärtus oleks võimalus kahe aasta pärast teise liikmesriiki kolida.

Karin Jöns (PSE). – (DE) Härra juhataja, selleks, et ebaseaduslik sisseränne kontrolli alla saada, tulla toime demograafiliste muutustega, suurendada meie konkurentsivõimet ja samas tagada suur sotsiaalne kooskõla, on meil rohkem kui kunagi varem hädasti vaja ühist sisserändepoliitikat. Selles osas on parlament ühel nõul. Sellepärast tahaksin tänada kõiki nelja raportööri tiheda koostöö eest.

Ent meie fraktsiooni arvates peaks ühine sisserändepoliitika hõlmama kõiki sisserändajaid, vastasel juhul ei vasta see meie nõuetele. See tähendab, et võrdse kohtlemise põhimõtet tuleb kohaldada kõigile piiranguteta, nii töötaja õiguste osas kui ka juurepääsu osas haridus- ja sotsiaalkindlustussüsteemidele. Sellepärast paluksingi teil homme hääletada meie fraktsiooni muudatusettepanekute poolt. Raamdirektiiv peab hõlmama hooajatöölisi ja põgenikke ehk ajutisi varjupaigaotsijaid.

Mis puudutab sinist kaarti, tahaksin muuta vastutava komisjoni homse hääletuse tulemust, et avada Euroopa tööturg mitte ainult neile sisserändajatele, kellega meil juba partnerluslepingud olemas on. Selliseid piiranguid ei tohiks olla ja mul on hea meel kuulda, et komisjon jagab mu arvamust.

Lõpetuseks veel mõni sõna nõukogule. Olukorda arvestades palun teil need direktiivid vastu võtta koos. Kui võtame võrdset kohtlemist tõsiselt, ei saa me võtta vastu võrdse kohtlemise põhimõtteid kõigepealt ainult kõrgelt kvalifitseeritud töötajate jaoks ja siis hiljem võib-olla teiste sisserändajate jaoks.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Härra juhataja, sooviksin alustuseks tänada raportööri, proua Klamti, ja variraportööri huvitava raporti eest. Põhjamaade sotsiaaldemokraadina lootsin teie toetusele, et ELi sinise kaardiga seotaks ka kollektiivlepinguid. Minu arvates on see vajalik, aga see, et seda ei tehta, mulle eriti muret ei tee. Aga parlament oleks pidanud selles juhtrolli võtma.

Praegu on hea see, et on selgelt sätestatud, et kui tööandjad eeskirju rikuvad ega kontrolli, kas nad võtavad tööle ebaseadusliku töötaja, siis see on kuritegu ning hiljem peavad nad vähemmakstud palga ja muu sellise

hüvitama. Samuti on hea, et kolmandate riikide kodanikud saavad kõnealusel perioodil koju minna ja siis ELi naasta. See näitab, et võtame kolmandate riikide muret ajude äravoolu pärast tõsiselt. Samuti olen rahul otsusega, et liikmesriigid peavad arvestama riiklike ja piirkondlike tööturgudega, ja toetan seda. See näitab, et need, kes juba on meie kodumaal ja kes on tööta, saavad töö esimesena. See on eriti oluline nüüd, kui töötus pärast krediidikriisi kasvab, eelkõige ka sellepärast, et võõraviha ohustab paljudes liikmesriikides demokraatiat.

Roselyne LeFrançois (PSE). – (FR) Härra juhataja, sooviksin alustuseks tänada raportööri ja variraportööri nende koostöövaimu eest. See direktiiv on esimene oluline tekst seadusliku sisserände kohta. Selle eesmärk on edendada kolmandate riikide kõrgelt kvalifitseeritud töötajate saabumist ELi pinnale, sest enamust neist eelistab praegu Ameerika Ühendriike või Kanadat. Sinine kaart annab nüüd neile ja nende peredele võimaluse kasutada mitmeid õigusi.

Muidugi on oht, et meid süüdistatakse selektiivses immigratsioonis, aga tahaksin öelda, et just nõukogu on pidevalt vastu kõigile võõrtööliste kohaldatavale horisontaalsele direktiivile. Seega ei olnud komisjonil seadusliku sisserände valdkonnas veidikenegi edasi liikumiseks muud võimalust, kui alustada kõrgelt kvalifitseeritud töötajatest, kelle osas ta teadis, et saab liikmesriigid lihtsamalt nõusse. Muidugi ei ole mul sellise killustatud lähenemise üle hea meel, aga meie Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon on nii kaua laitnud Euroopa sisserändepoliitika repressiivsust ja nõudnud seadusliku sisserände poliitikat, mis on oma nime vääriline, et minu arvates tuleks seda esimest sammu tunnustada.

Ärgem unustagem, et koostamisel on juba järgmised tekstid, mis käsitlevad näiteks hooajatöölisi ja praktikante.

Emine Bozkurt (PSE). – (NL) Härra juhataja, lõpuks on astutud oluline samm. Euroopa on parimate inimeste töölevõtmise ühtse süsteemi tingimuste osas ühel meelel. See on kaardi pakutav lisandväärtus. See samm on vajalik, vaatamata sellele, et minu arvates on see vaid esimene. Kui oleme sinise kaardiga juba kogemusi saanud, peame vaatama, mida järgmise ametiaja jooksul veel teha saab.

Me ei tohi unustada, et elame rahutul ajal. Finantskriisi tagajärjel võib lähemal ajal koondamisi toimuda. Seetõttu on oluline, et proua Klamti raportis kirjeldatud sinise kaardi süsteem jätab ruumi ka rahvusliikmesriikide poliitikale. Liikmesriigid peavad saama otsustada, kui palju hea kvalifikatsiooniga sisserändajaid on vaja ja kas neile saab tööd anda, ilma et see tekitaks kolmandate riikide sellistes tundlikes sektorites nagu tervishoid ajude äravoolu. Peaksime aga ka tulevikku vaatama. Euroopal on hädasti vaja hea kvalifikatsiooniga sisserändajaid. Sellepärast on parim lahendus võimalikult lihtne sinise kaardi süsteem, millega tõeliselt andekaid siia meelitada. Minu arvates on see lahendus praeguses ettepanekus olemas, osaliselt tänu Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni muudatusettepanekutele. Samamoodi on oluline, et inimesed, kes juba elavad seaduslikult ELis, ei peaks ELi liikmesriigi sinise kaardi taotlemiseks kodumaale tagasi minema, kui nad vastavad muudele tingimustele.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Härra juhataja, järgmise 20 aasta jooksul on Euroopa Liidus vaja kolmandatest riikidest rohkem kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid. Teised riigid on selle valdkonna potentsiaali kasutanud ebaproportsionaalselt juba aastaid. ELi eeskirjad on tasakaalus ja peaksid vältima ajude äravoolu kolmandatest riikidest. Nõuete üle otsustavad alati liikmesriigid. See kõik kõlab väga mõistlikult, aga teisalt ähvardab meid praegu finants- ja majanduskriisi tõttu tagasimineku.

Töötus suureneb kogu Euroopas ja liikmesriigid tahavad juba veelgi enam piirata töötajate liikumisvabadust Euroopa Liidu sees. Kas ei oleks praeguses olukorras, kus peame keskkonnaprobleemide tõttu muutma tööstuspoliitikat, mõistlikum investeerida rohkematesse ja parematesse koolitusprogrammidesse, mis on mõeldud nende kõrge kvalifikatsiooniga töötajate jaoks, kellel on oluline uuenduspotentsiaal? Peame suunama kõik jõupingutused sellele, mitte kolmandate riikide parimate töötajate salaküttimisele. Ainuüksi sellest meie tuleviku kindlustamiseks pikemas perspektiivis ei piisa.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Härra juhataja, mäletame kõik 2006. aasta sügisel mitmes Euroopa Liidu liikmesriigis avatud töölaagreid. Ebaseaduslikud sisserändajad töötasid seal Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikega koos kohutavates tingimustes.

Selline olukord kiirendas meie tööd sisserändepaketi kallal, millest ühe osa üle me täna arutleme. Mulle tundub, et liigume õiges suunas. Selle ettepanekuga muudetakse töötingimused tsiviliseeritumaks ning lihtsustatakse seaduslike sisserändajate tööd ja elamist reguleerivaid eeskirju. Poolakana tahaksin ka rõhutada meie solidaarsust kolmandate riikide kodanikega, kes elavad Euroopa Liidus seaduslikult. Me ei tohi neid diskrimineerida.

Samuti ma ei leia, et sinine kaart ohustaks uute liikmesriikide kodanike majandushuvisid ja tekitaks neile konkurentsi. On tõsiasi, et enamik Euroopa tööturget on nüüd meile avatud, ja on hästi teada, et kõik üleminekuperioodid lõpevad enne sinise kaardi jõustumist.

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – (LT) Minister, volinik, daamid ja härrad, mitte ainult Euroopa, vaid kogu maailm muutub üha avatumaks. Selles on süüdi moodne tehnoloogia ja üleilmastumine ning selle reaalsuse vastu võitlemine ei anna midagi.

Kiitus Prantsusmaale, kes eesistujariigina tegi algust nende oluliste tekstidega, mille üle me täna arutleme.

Euroopa Liidu huvi on selge: meil ei ole, meil on vaja töötajaid, samuti kõrge kvalifikatsiooniga spetsialiste, sest meie kodanikud kasutavad õigust lahkuda, elada ja töötada mujal, kusagil, kus neile meeldib rohkem.

Seaduslik sissearanne ELi on täiesti aktsepteeritav lahendus sellele probleemile. See on ka meie reaktsioon üleilmastumisele ja ELi eesmärgile muutuda konkurentsivõimelisemaks.

Olen nõus, et ettepanekud peaksid olema kooskõlas omavahel ja teiste õigusaktidega, aga pole kahtlust, et me pidime need probleemid lahendama, ning veel kord kiitus mõlemale raportööri ja eesistujariigile.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Resolutsiooni eelnõuga, mille eesmärk on võtta kõrge kvalifikatsiooniga sissearandajate jaoks kasutusele sinine kaart, püütakse väljastpoolt Euroopa Liitu siia meelitada kõrge kvalifikatsiooniga professionaale, pakkudes neile sissearandajatele võimalust Euroopa Liidus seaduslikult elada ja töötada. Olukorras, kus prognoositakse, et järgmise 20 aasta jooksul võib jääda täitmata 20 miljonit töökohta, on see algatus kasulik.

Ent tahaksin teile meelde tuletada, et Rumeenia ja Bulgaaria kodanikele on tööturul endiselt piiranguid, kusjuures juba kardetakse, et mõned riigid kavatsevad üleminekuperioodi pikendada veel kolme aasta võrra. Sellepärast on seda arvesse võttes väga oluline mitte suurendada ka Euroopa kodanike diskrimineerimist.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). – (PL) Härra juhataja, demograafilised muutused Euroopa Liidus ja elanikkonna vananemine tekitavad nõudlust väljaspool Euroopa Liitu asuvate riikide oskustega töötajate järele. Euroopa Liit peab kiiresti üleilmastuvas maailmas tegelema majandusrände küsimusega. Minu arvates peavad liikmesriigid töötama välja kompleksse ja sidusa Euroopa rändepoliitika.

Inseneriteadus ja infotehnoloogia on valdkonnad, millele tuleb arendamise ja tööhõive raames erilist tähelepanu pöörata. Ühenduse eeskirjade vastuvõtmine on ebaseadusliku sissearände piiramiseks vajalik. Olen raportööri ja konsultandi, härra Masieliga nõus ja toetan oskustega sissearandajatele Euroopa sinise kaardi süsteemi kasutuselevõtmist, et lihtsustada kolmandate riikide oskustöölise töölevõttu.

Tomáš Zatloukal (PPE-DE). – (CS) Kolmandate riikide kodanike liikuvus Euroopa Liidu liikmesriikide territooriumil on Euroopa jaoks suur ülesanne üleilmastunud maailmas, kus domineerib karm majanduskonkurents. Võtame vastu Euroopa ühtsed eeskirjad, mis võimaldavad ohjata Euroopasse saabuvald rändevooge ja piirata ebaseaduslikku sissearannet. Õige on toetada komisjoni ettepanekut kiirendada töötajate vastuvõtmise protsessi ja luua neile paremad elamistingimused, et muuta EL kolmandate riikide kõrgelt kvalifitseeritud töötajate jaoks ligiõmbavamaks. Otsustav tegur ei ole mitte ainult töötajate kiire vastuvõtt, kus ei ole bürokraatlike takistusi, vaid ka ühtsed tingimused kõigile 27 tööturule pääsemiseks. Mõlema raporti üle arutledes ei tohiks unustada, et ELis eksisteerivad endiselt takistused uutest liikmesriikidest pärit inimeste töölevõtmisel.

Toomas Savi (ALDE). – Härra juhataja, Euroopa Liidu sinine kaart on arengumaade seisukohast väga hinnatud algatus. Kuna ELi sinist kaarti hakkaksid välja andma liikmesriigid, võib tekkida kahtlus, et liikmesriigid otsustavad pärast oma tööturu ülevaatamist liiga sageli, et olukord ei luba välistööjõu kasutamist, või on liikmesriigi üldises poliitikas mõned takistused ELi sinise kaardi poliitika täielikule rakendamisele. Kardan, et mõned liikmesriigid võivad hakata ELi sinise kaardi otstarvet õõnestama.

ELi sinist kaarti ei loodud ainult liikmesriikide tööjõuvajaduste rahuldamiseks, vaid ka ajude ringluse alustamiseks. See on omamoodi toetav meede ELi arengukoostööpoliitikale, sest sinise kaardiga töötajad lõpuks ikkagi naasevad oma koduriiki kogemustega, mis on eduks olulised.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Arvan, et Euroopa Liidu jaoks on väga vajalik muutuda kõrge kvalifikatsiooniga töötajate jaoks atraktiivsemaks, eelkõige võttes arvesse seda, et enamik sissearandajaid on praegu kvalifikatsioonita. Neile töötajatele tuleb luua soodsad tingimused, ühtne väljarännet ja ühest riigist teise liikumist reguleeriv süsteem, ning samuti tagada palgad, mis on nende kvalifikatsioonile väärilised.

Euroopa sinist kaarti tuleb käsitleda ka kui ebaseadusliku sisserände vähendajat, sisserände- ja varjupaigapakti osa, aga ka osa lahendusest töötajate puudusele, mis Euroopa Liidus järgmistel kümnenditel eksisteerib.

Tahaksin rõhutada seda, et uute liikmesriikide kodanikud ei tohiks olla kolmandate riikide kodanikest halvemas olukorras. Ei ole vastuvõetav, et mõned liikmesriigid hoiavad oma tööturud uute liikmesriikide kodanikele suletud, aga teisalt pakuvad kõrget kvalifikatsiooni nõudvat tööd ELi mittekuuluvate kolmandate riikide töötajatele.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Demograafilised probleemid ja Euroopa elanikkonna vananemine ei ole ainsad põhjused sinise kaardi kui ELi ohjevahendi kasutusele võtmiseks. Pärast ELi laienemist on uutest liimesriikidest lahkunud palju spetsialiste. Oskustööliste lahkumine on tänapäeval tööandjate suurim probleem, mis takistab investeerimist ja piirab seega majandusarengut.

Kui meie ettevõtted ei suuda leida oskustöölisi koduturult, jäävad nad Hiina konkurentidele alla. Poola tööandjad tahavad, et tööturg oleks laiemalt avatud. Nad tahavad võtta tööle inimesi sellistest riikidest nagu Ukraina ja Valgevene. Samas peame meeles pidama, et kõik hüved peavad olema kogu ELis ühesugused. Peame meeles pidama, et need, kes tulevad meile sinise kaardi süsteemi kaudu, lähevad koju tagasi, võttes endaga kaasa kogemused, mida nad ELis said. Peame üheaegselt parandama haridus- ja täiendõppesüsteeme spetsialistide saamiseks, keda meie liikmesriikide tööturud vajavad.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Härra juhataja, sooviksin juhtida tähelepanu kahele ohule, mis on arutelu käigus ja eeskirjade ettepanekutes ilmnenu.

Esiteks liigsed nõuded kolmandate riikide kodanikele, kes siin tööle hakkavad. Nõue, et vähemalt kaks viiest erialasest tööaastast peab olema juhtival ametikohal, on minu arvates kindlasti liiga karm. Et meie ettevõtetele kasulik olla, ei ole õel või IT-spetsialistil seda vaja.

Teine oht on püüde kehtestada töötajatele üldine miinimumpalk. Selle eeskirjaga hävitatakse vajalik põhimõte, et võrdväärse töö eest tuleb maksta võrdväärset palka, sest selle tulemus võib olla selline, et keegi tuleb ELi töötama ja teenib rohkem kui keegi, kes siin juba töötab.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Härra juhataja, see elav arutelu näitab koostatud raportite kvaliteeti. Tahaksin taas kord tänada raportööre ning arvamuse koostajaid – härra Masieli, proua Jelevat ja proua Panayotopoulou – ning öelda, et nagu meie arutelu on näidanud, on see tööpoolest suur samm edasi seadusliku sisserände üle kokkuleppele jõudmise suunas. Neli aastat tagasi ei tahtnud keegi midagi ühenduse ohjevahenditest kuulda. Me teame, et mõne aasta pärast suudame minna kaugemale.

Samuti kiidan härra Barrot' kaudu komisjoni, kellel õnnestus see arutelu käivitada ja tagada meie ambitsioonide kiire kasv selles valdkonnas. Ka kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon on olnud tubli. Härra Deprez leidis õiged sõnad, tasakaalu ja mõistuse hääle; ta toetab avatud Euroopat ja mul on selle üle hea meel. Kui üks-kaks nüanssi kõrvale jätta, siis tahab ka proua Roure, et Euroopa oleks elanikkonna liikumise sajandiks valmis, mida me ka saavutada püüame. Nagu proua Lefrançois ütles, on need kaks teksti algus, mitte lõpp ja lubavad ringrännet.

Mis puudutab ühenduse eelistamise küsimust, mille tõstatasid prouad Grabowska ja Gál ning eriti härrad Fava ja Catania, siis ütlesin, et sinine kaart ei hakka kehtima enne 2011. aastat, kui ühinemislepingute üleminekumeetmed on lõppenud, ja see ei paku ELi kodanikega võrdväärset staatust. Lisaks oleme valmis lisama teksti ühinemislepingutes sisalduva ühenduse eelistamise põhimõtte ja tahame seda teha.

Mis puudutab arvukaid märkusi ajude äravoolu kohta – eelkõige härra Kreissl-Dörfleri ja härra Borghesio, proua Budreikaité, härra Moreno, proua Lamberti ja proua Roure'i poolt –, siis arvan, et Euroopa Parlament väljendas sellega oma õigustatud muret, et teksti tuleb lisada sinise kaardi kaitsemeetmed, et muuta ajude äravool ajude juurdevooluks, ning mulle tundub, et selleks on kolm võimalust.

Esiteks ei muuda direktiiv mingil moel kehtetuks Euroopa lepinguid või lepinguid liikmesriikide ja päritolumaade vahel, kes koostavad loetelud elukutsetest, mis selle rakendusala välja jätta, et tagada eetilise töölevõtmine valdkondades, kus on tööjõu puudus. Teiseks tuleb pakkuda liikmesriikidele vastutust konkreetsete juhtumite läbivaatamisel: nad peavad eetilise töölevõtmise tagamiseks saama sinise kaardi taotluse tagasi lükata. Kolmandaks peab direktiiviga saama edendada kõrge kvalifikatsiooniga töötajate ringrännet ning muidugi (nagu juba mainitud) rõhutada vajadust koolituse järele päritolumaal.

Teisalt ei pea ma vajalikuks takistada siniste kaartide väljaandmist süstemaatiliselt, kui puudub kokkulepe päritolumaaga. Nagu härra Barrot'gi märkis, arvan, et see tekitaks diskrimineerimise ja viiks taotlused riiklikesse süsteemidesse ning seetõttu on parem pidada läbirääkimisi iga konkreetse juhtumi üle eraldi.

Mis puudutab kõrge kvalifikatsiooniga ja kvalifikatsioonita töötajate eristamist, mida mainisid eelkõige härra Busuttil ja proua Lefrançois ning proua Lambert, siis ma arvan peaksime liikuma edasi etappidena. Praegu puudub kahjuks üksmeel seadusliku sissepääsu osas, et tegutseda ühenduse tasandil kõikide tööturusegmentide osas. Liigume sellegipoolest edasi, sest kõikide kolmanda poole töötajate jaoks on Euroopa Liidus ühtne õigustekogum ning peame alustama kõrge kvalifikatsiooniga, hooaja- ja lähetatud töötajatest ning praktikantidest. Stockholmi programm võib aidata meil edu saavutada.

Vastupidi proua Flautre ja teiste sõnavõtjate poolt öeldule, ei sisalda sinise kaardiga tagatud õigused piiranguid ühinemisvabadusele või töötamisele, otse vastupidi, ning see sinine kaart on ainus vahend, mis võimaldab sissepääsuvõimalust kasutada liikumisõigust, et asuda kõrget kvalifikatsiooni nõudvale tööle mujal Euroopa Liidus, mida praegused riiklikud süsteemid ei võimalda. See on selle teksti suur eelis.

Samuti vastuseks härra Pirkerile seoses ajavahemikuga, mille möödumisel need hüved töötuks jäämise korral kaovad, siis on tõsi, et selline kolmekuuline periood on olemas ning Euroopa Liidu eesistujariik oleks tahtnud, et see periood oleks pikem kui välja pakutud, aga selles ei jõutud kokkuleppele. Mõned liikmesriigid ei tahtnud sellist perioodi üldse, mis ei olnud kuidagi eesistujariigi soov.

Lõpetuseks vastusena härra Favale: nõukogu teksti põhjenduses 16 on kolmandate riikide ja ühenduse kodanike võrdse töö eest makstava palgaga seotud võrdse kohtlemise põhimõte olemas. Seda rakendab sama teksti artikli 15 lõige 1.

Jacques Barrot, komisjoni liige. – (FR) Härra juhataja, täiendan vaid härra Jouyet' märkusi, mis kajastavad tänasel pärastlõunal hästi meie ühist huvi teie töö vastu. Tahaksin tänada kõiki sõnavõtjaid ja raportööre, kes on tubli tööga hakkama saanud.

Tahaksin lihtsalt taas kord öelda, et direktiivi eelnõu järgib täielikult ühenduse eelistamise põhimõtet. Lisaks sisaldub ühenduse eelistamise põhimõte Euroopa Liidu ühinemislepingutes, kus on sätestatud, et kui liikmesriik kohaldab ajutisi piiranguid teise liikmesriigi kodanikest töötajate liikumisvabadusele, peab ta tööturule sisenemiseks andma neile kolmandate riikide kodanikest töötajatega võrreldes eelis seisuse. Ütlen seda uutest liikmesriikidest parlamendiliikmetele, sest see väärib rõhutamist.

Järgmisena pean samuti vastama neile, kes muretsesid ajude äravoolu üle. Tahaksin teile meelde tuletada, et ettepanekus soovitatakse kasutada sätet eetilise töölevõtmise kohta, et piirata ja isegi keelata aktiivne reklaam, mida liikmesriigid võivad võtta ette arengumaades, kus juba toimub oluline ajude äravool.

Selles ettepanekus on ka võimalus liikmesriikidele eetilise töölevõtmise kaalutlustel keelduda sinise kaardi taotlust rahuldamast. Meil on meetmed, millega ringrännet lihtsustada, ja meil on kohustus liikmesriikidele anda komisjonile iga-aastast statistikat direktiivi kohaldamise kohta, et oleks võimalik jälgida selle õigusakti mõju.

Tõsi, me peame vältima aktiivset värbamist riikides, kus on tõsine töötajatepuudus, eelkõige Aafrika tervishoiusektoris, ja kõik see leiab lahenduse päritolumaadega partnerluse loomisega.

Kolmandaks tahan muidugi öelda, et sellele tekstile järgnevad komisjoni teised ettepanekud. Järgmise aasta märtsis esitlen teksti hooajajärgsete, tasustatud praktikantide ja rahvusvahelistes kontsernides üleviidavate töötajate seadusliku sissepääsu kohta. Nagu proua Lefrançois ütles, on see algus ja peame liikuma seadusliku sissepääsu tervikliku raamistiku suunas.

Ka mina vaid kordan seda, mida härra Jouyet' nii hästi ütles, et eksisteerib väga kindel soov anda kõigile neile sissepääsuvõimalustele ja uutele saabujatele Euroopa Liidus võrdsed õigused, mis taas kord kajastab meie Euroopa Ühenduse ideaali.

Igatahes võtsin teadmiseks paljud kommentaarid ja märkused. Tulevastel kuudel jätkame aruteludega neil rändeteemadel. Arvan, et peaksime harjuma rääkima neist rahulikult, objektiivselt ja õiglustundega, tunnistades samas, et sissepääsu on vaja, aga sellist, mida reguleerivad usaldusväärsed ja kõigi suhtes õiglased õigusaktid.

Manfred Weber, raportöör. – (DE) Härra juhataja, härra Euroopa komisjoni asepresident, daamid ja härrad, tahaksin kõigepealt öelda, et edastan hea meelega Ewa Klamtile teie kiidusõnad ja kaastundeavaldused. Samuti tahan teid selle arutelu eest tänada ja rõhutada kolme punkti.

Esiteks tahaksin ümber lükata natsionalistliku retoorika, mida täna mõnel korral kuulda oli. See ei ole kindlasti enamiku siin parlamendis esindatud liikmesriikide arvamus ja seda tuleks eirata.

Teiseks tahaksin muidugi mainida seaduslikku sisserännet, kui midagi, mida meil on vaja meie riikide majanduste uuendusvõime säilitamiseks ja ebaseadusliku sisserände vastu võitlemiseks, mis on ühe mündi kaks külge. Euroopa kodanikud ootavad meilt avatust kasulikule ja seaduslikule sisserändele ning samuti ebaseadusliku sisserände vastu võitlemist.

Kolmandaks oli sinise kaardiga seoses seda oodata, aga tahaksin öelda ka seda, et see on positiivne esimene samm maailmale ühtse kuvandi esitlemise suunas. Seetõttu arvan, et peaksime edasiliikumiseks tegema selle sammu koos. Hääletagem homme selle õigusakti poolt.

Patrick Gaubert, raportöör. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, kuulsin igasuguseid asju ... Kõigepealt räägin arutelust. See oli päris huvitav. Ma ei tsiteeri kedagi, aga ütlen, et Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonile pole küll vaja inimõiguste järgimist õpetada. Fraktsioonil PPE-DE on hea meel, et Euroopa suudab jõuda üksmeelele rändevõogude ühtse ohjamise vahendite osas, samuti selle üle, et Euroopa ei tõmbu endasse.

Meie rändepoliitika on nii humaanne kui ka karm; humaanne sellepärast, et selles ei olda nõus meie riikides elavate ebaseaduslike sisserändajate häbiväärsete elutingimustega – teeme kõik võimaliku, et mehed ja naised ei läheks paatidesse oma eluga riskima – ja karm sellepärast, et selles mõistetakse hukka inimkaubitsejad ja kelmidest bossid.

Seoses sinise kaardi ja elamisloa ühtse taotlemise korraga ütlen härra Cataniale, et meie riigid vajavad nii eliiti kui ka teisi. Selle teema juures olles ütlen, et seaduslike sisserändajate õigused saavad olema samad, mis ühenduse kodanikel, ei rohkem ega vähem.

Euroopal ei ole vaja rändepoliitikaga seoses teistega võrreldes midagi heastada. Euroopa ei pea sisserändajaid pättideks ega kurjategijateks ega ohuks meie julgeolekule ja tööjõule. Nad on lihast ja luust mehed, naised ja lapsed, kes otsivad meie territooriumil paremat elu, sest kodumaal ei ole neil midagi.

Meie ühine eesmärk on neid aidata ja toetada isegi siis, kui see tähendab nende julgustamist meile elama jääma. Meie rändepoliitika on väärikas, avatud, ehk veidi tundlik julgeoleku suhtes, aga nende ja meie pärast võime selle poliitika üle uhked olla – nagu võime olla uhked homme, kui hääletame nende kahe raporti üle, mis käsitlevad Euroopa rändepoliitikat.

Juhataja. – Tahaksin edastada ka minu kaastundeavalduse proua Klamtile, kes eelmisel nädalal ootamatult isa kaotas. Nägin teda veidi pärast seda, kui ta oli sellest teada saanud, nii et minu kaastunne talle.

Ühisarutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 20. novembril.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Cristian Silviu Bușoi (ALDE), kirjalikult. – (RO) Eelkõige on mul hea meel nii komisjoni algatuse kui ka raportööri seisukoha üle, sest arvan, et kõrge kvalifikatsiooniga töötajate rände osas on saavutatud olulist edu, mis on Lissaboni eesmärkide saavutamiseks vajalik.

Aga arvan, et EL peab olema ligitõmbav mitte ainult kolmandate riikide kõrgelt kvalifitseeritud töötajatele, vaid ka noortele eurooplastele. Arvestades, et kaalul on ELi konkurentsivõime, ei taha me ajude äravoolu EList USAsse või Kanadasse. Järelikult peab praegune algatus olema ühendatud poliitikaga, millega julgustatakse noori eurooplasi.

Lisaks peame selle meetme rakendamisel erilise hoole ja vastutustundega, võttes arvesse inimressursside olukorda sisserändajate päritolumaade teatud valdkondades, et mitte suurendada nende inimressursikriisi, eelkõige hariduse ja tervishoiu valdkonnas.

Lõpetuseks toetan proua Klamti seisukohta seoses ühenduse eelistuse põhimõtte rakendamisega töölevõtmise ajal ja mõtet eelistada uute liikmesriikide kodanikke, kellele kohaldatakse tööturule pääsemisel endiselt piiranguid. Kui need piirangud peavad jääma, on nende eelistamine vähim mida teha, et nende riikide kodanikud ei tunneks end Euroopa teisejärguliste kodanikena.

Corina Crețu (PSE), kirjalikult. – (RO) Tahaksin juhtida teie tähelepanu teatud sätetele, mis võivad olla diskrimineerivad, ja seetõttu tahaksin paluda teil kaaluda uute liikmesriikide kodanike eelistamist muude riikide kodanikest sisserändajate ees ELi tööturule pääsemisel.

Sinise kaardi algatus on kasulik, sest lahendab osaliselt kõrgelt kvalifitseeritud töötajate puudujäägi probleemi ja sellel võib olla oluline roll ebaseadusliku sisserände vähendamises. Ent on ka sätteid, mis asetavad hiljuti liitunud riikide kodanikud halvemasse seisu. Olukorras, kus enamike ELi riikide tööturul on rumeenlaste jaoks endiselt piirangud (kas täielikult või teatud valdkondades), siis arvan, et liikmesriigid peaks tagasi lükkama sinise kaardi taotlused nende sektorite puhul, kus kehtivad üleminekusätted piiravad endiselt ELiga hiljuti liitunud riikide töötajate juurdepääsu. ELi riikide (ka hiljuti liitunud riikide) elanikke tuleb eelistada väljastpoolt ELi tulnute ees.

Samuti pean hoiatama arengumaade ajude äravoolu eest, mis mõjutab nende riikide olulisi sektoreid nagu tervishoid, haridus ja teadusuuringud, tekitades nii bumerangiefekti, millel on keerulised üleilmsed tagajärjed.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Seoses kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste (sinise kaardi) ning ühtse elamis- ja tööloa taotlemise korraga ELis, arvame, et lisaks muudele murettekitavatele punktidele tuleks neid algatusi vaadelda ELi üldise sisserändepoliitika raames.

Teisisõnu on neil mõtet ja nende terviklik rakendusala paljastub ainult siis, kui need liidetakse selle poliitika teiste sammastega, nagu kinnitab Euroopa sisserände- ja varjupaigapakt: sisserändajate kriminaliseerimine, kinnipidamiskeskused tagasisaatmisdirektiivis, piirikontroll ja Frontexi asutamine ning tagasivõtmislepingud koostöölepingute punktina.

Sisserändajate vahelise diskrimineerimise tekitamisega püüab see sinine kaart vastata Lissaboni strateegia uusliberalistlikele eesmärkidele ja ELi tööjõuvajadusele (kvootides), alandades sisserändajad nii tööjõuks, edendades kolmandate riikide inimressursside – eelkõige nende kõige kvalifitseeritumate töötajate – röövimist ning võttes kasutusele ohtlikud ELi-kesksed süsteemid sisserändajate andmete kogumiseks ja säilitamiseks.

Teisisõnu, sinine kaart ja ühtne kord on ELi ebainimliku sisserändepoliitika üks samm, mis muudab sisserändajad kurjategijateks, viskab nad välja, kasutab neid ära ja viskab siis minema.

Magda Kósáné Kovács (PSE), kirjalikult. – (HU) Sisseränne on Euroopa Liidus olnud pikka aega üks olulisimatest sotsiaalsetest ja majanduslikest küsimustest. Vananevas Euroopas on kõik ühel meelel, et meie konkurentsivõime säilitamiseks ja suurendamiseks on vaja täiendavat tööjõudu.

Sisserände edendamine ühise meetmena ei nõua mitte ainult ELi õigusakte, vaid ka õiglast strateegiat, mis võtab võrdse arvesse nii säästvat arengut kui ka sotsiaalset tasakaalu.

Proua Klamti raport Euroopa sinise kaardi kohta on kiitust väärt, sest selles on sätestatud vastuvõetavamad töötingimused kolmandate riikide kõrge kvalifikatsiooniga töötajate jaoks, võttes arvesse nii perekondliku olukorra kui ka nende võimaliku ajutise kojunaasmise. Eriti hea meel on mul selle üle, et käsitleme seda koos härra Gaubert'i raportiga ühtse elamis- ja tööloa taotlemise korra kohta, nii et võime unustada kas või ettekujutusegi, et avame Euroopa vaid kõrgelt kvalifitseeritud töötajatele.

ELi sisese sotsiaalse tasakaalu pärast peame läbi mõtlema, mil määral mõjutab Euroopa huve praegune finants- ja majanduskriis. Suurenev töötus viib iseenesest sotsiaalsete pingeteni, seega ei tohi me sisserändega suurendada olemasolevaid etnilisi ja rassilisi pingeid. See võib paremäärmuse kasvule vaid kaasa aidata, aga pikemas perspektiivis võib sellest saada ELi vihkamise põhjus – vaatamata sellele, et Euroopa Liidu roll majandussurutses oli ei midagi muud kui stabiliseeriv.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Sinine kaart, mida EL teatud sektorites kõrgelt kvalifitseeritud töötajate puuduse tõttu vajab, on samm edasi kolmandatest maadest pärit kõrge kvalifikatsiooniga töötajate majandusliku rände suunas.

Ent sinine kaart võib olla ka samm tagasi, kui liikmesriigid ei kavatse lükata tagasi taotlusi selle mittekohaldamiseks nendes sektorites, milles ühinemislepingutes sätestatud üleminekumeetmete kohaselt kehtivad piirangud uute liikmesriikide töötajatele.

Tunnen vajadust teile meelde tuletada, et Ühendkuningriik ja Iirimaa on juba väljendanud soovi säilitada tööturu piirangud Rumeenia ja Bulgaaria kodanikele veel kolmeks aastaks.

Tahaksin rõhutada, et sinise kaardi direktiivi poliitika kohaldamine seaks Euroopa kodanikud kolmandate riikide kodanike suhtes ebavõrdsesse olukorda. Kuigi direktiivis mainitakse ühenduse eelistamise põhimõtet, on selge, et seda ei saa kohaldada neile Euroopa kodanikele, kellele Euroopa tööturu mõnes sektoris kehtivad piirangud.

Palun hääletage seda selgitava muudatusettepaneku poolt, et me ei satuks olukorda, kus majanduslik sissevõtte kolmandatest riikidest on tähtsam kui ELi liikmesriikide vaheline vaba liikumine. Uute liikmesriikide loogiline soov on mitte olla koheldud ELi teisejärguliste kodanikena.

Marianne Mikko (PSE), kirjalikult. – (ET) Kallid kolleegid. Sinine kaart leevendab nii mõnegi tööhõive- ja immigratsiooniprobleemi. Sinine kaart on nn präänik ebaseadusliku sissevõttega võitlemiseks. Soodustades ning lihtsustades seaduslikku sissevõtet, võitleb Euroopa lisaks spetsialistide puudusele ka inimkaubanduse ning illegaalse immigratsiooniga.

Toetan mõtet, et liikmesriikidel peab olema õigus otsustada, kui palju kaarte soovitakse igal aastal välja anda. Samas ei tohiks me majanduskriisi tõttu muutuda proteksionistlikuks. Peame olema valmis vastu võtma kõrge kvalifikatsiooniga tööjõudu kolmandatest riikidest. Majandussurutisega seoses ei tohi me Euroopa ust kinni lüüa andekatele kolmandate riikide kodanikele.

Vajame ühtset lähenemisviisi, et püsida rahvusvahelises konkurents. Euroopa Liidu 27 erinevat lubade andmise süsteemi raskendavad „ajude“ Euroopasse tööle asumist. Ühtne süsteem võiks just olla üks lahendustest, mis aitaks praegusest mõõnaperioodist üle saada. Rääkimata konkurentsivõime tõstmisest täna ja eriti tulevikus.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Euroopa vajab nüüd ja tulevikus rohkem nii kõrge kui ka madala kvalifikatsiooniga tööjõudu teiselt poolt ELi piire. Et EL suudaks konkureerida Ameerika Ühendriikidega koolitatud ja haritud sissevõtjate pärast, peab liidust saama ligitõmbavam koht. Võõrtöötajate liikuvuse soodustamine on ELi jaoks samm õiges suunas, ja seega tahaksin tänada proua Klamti tema kiiduväärt raporti eest. Sinine kaart suurendaks kolmandate riikide koolitatud töötajate liikuvust ELis.

ELi muutmine ligitõmbavamaks töökohaks ei tohiks siiski juhtuda arengumaade arvelt. Kahjuks võtab ajude äravool neilt riikidelt oskused ja teadmised, mida neil arenguks vaja on, ning EL peaks uusi eeskirju tehes seda probleemi selgelt arvesse võtma. Samuti on vaja aktiivset kõrghariduse arendamist Euroopas, vaatamata sellele, et koolitatud ja haritud inimesi on lihtne mujalt hankida.

Sissevõtjatele mõeldud uued eeskirjad ei tohiks tekitada olulist ebavõrdsust kolmandate riikide ja ELi kodanike vahel. Parlamendi karmid professionaalse tööjõu määratlused loovad ebavõrdsuse tekkimise võimaluse, kui kolmandatest riikidest saabujatele esitatakse hariduse ja töökogemuse osas ebamõistlikke nõudmisi.

Tööjõu kallidus ohustab kogu Euroopa Liitu, mitte ainult kõrgelt koolitatud sektoreid. Sellepärast peaks EL laiendama kolmandate riikide töötajate liikumise lihtsustamise süsteemi kõigile töötajatele, selle asemel, et piimalt koor ära riisuda.

Mihaela Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liidu demograafiline puudujääk ja elanikkonna vananemine seab ohtu tööturu, tervishoiu- ja pensionisüsteemid.

Sellises olukorras on sinine kaart vastukaaluks Ameerika Ühendriikide roheline kaart süsteemile, mis on osutunud tõeliselt edukaks, kui mõelda, et umbes 50% kõrgelt kvalifitseeritud töötajaid valivad kas Ameerika Ühendriikide või Kanada turu.

Arvan, et meile on vaja kõigi 27 liikmesriigi jaoks ühtset sissevõttesüsteemi, et Euroopa Liidu iga liikmesriik saaks kõrgelt kvalifitseeritud tööjõust kasu.

Minu jaoks on sama oluline, et EL tunnustab neid professionaale vääriliselt, pakkudes neile õiglast ja mittediskrimineerivat palka.

Enne kui lõpetan, tahaksin siiski väga rõhutada asjaolu, et ELi tööturg ei ole veel täielikult avatud uute liikmesriikide töötajatele. Sellepärast peame olema väga tähelepanelikud, et vastuvõetavad meetmed ei diskrimineeriks Euroopa Liidu *de facto* kodanikke.

Katrin Saks (PSE), kirjalikult. – (ET) Kaks probleemi, mis mind vaevavad seoses sinise kaardiga.

Euroopa seisukohalt on ajude juurde toomine suurepärase. Võrreldes Ameerika või Austraalia või Kanadaga, on meile sisserännanute spetsialistide hulk seni oluliselt väiksem. Aga paraku on selline „meelitamine“ vastuolus meie teise põhimõttega, mis räägib sellest, et migratsiooni küsimusi tuleb lahendada globaalselt ning aidata kaasa kolmandate riikide majanduslikule edenemisele, et vähendada migratsiooni, eriti illegaalset migratsiooni. Kas tahame või ei taha seda tunnistada, aga just neid „ajusid“, kellest meie siin unistame, vajatakse kolmandates riikides, et seda elu kohapeal edendada.

Euroopa vaatevinklist, tegutsedes tugevas konkurentsis, oleks loomulikult hea saada juurde spetsialiste. Seda enam, et nagu näitavad uuringud, on nende integreerumine uude ühiskonda hoopis lihtsam ja kiirem protsess. Ja see pole mitte teisejärguline küsimus.

Teise probleemina näen seda, et seoses majandusraskustega ja tööpuuduse kasvuga, suureneb Euroopas Liidu negatiivne suhtumine migrantidesse veelgi. Ja ma kardan ka, et ELi sisemigratsiooni. Loodan siiski, et paremääruslased ei saa sellest hoogu juurde ning et need piirangud, mis praegu osadele liikmesriikidele kehtivad, kaovad lähitulevikus. Sellest võidaks EL tervikuna.

ISTUNGI JUHATAJA: GÉRARD ONESTA

asepresident

12. Euroopa kosmosepoliitika: kosmosetehnoloogia kasutamine Maal (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu järgmistel teemadel:

– härra Pribetichi poolt tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel nõukogule esitatud suuliselt vastatav küsimus (B6-0482/2008) teemal Euroopa kosmosepoliitika: kosmosetehnoloogia kasutamine Maal (O-0111/2008) ning

– härra Pribetichi poolt tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel komisjonile esitatud suuliselt vastatav küsimus (B6-0483/2008) teemal Euroopa kosmosepoliitika: kosmosetehnoloogia kasutamine Maal (O-0112/2008).

Toulouse'ist pärit inimesena on mul rõõm seda arutelu juhtida.

Pierre Pribetich, *küsimuse esitaja*. – (FR) Härra juhataja, härra asepresident, minister, on viimane aeg tähed taas särama panna!

Tahtsin alustada oma sõnavõttu selle Guillaume Apollinaire'i luulereaga sellepärast, et rõhutada kosmosepoliitika taaskäivitamise olulisust Euroopa Parlamendi jaoks.

Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on üle kolmekümne aasta koos kosmosepoliitikat rahastanud, koostanud ja välja töötanud. Kahjuks on see poliitika kaotanud pikkamööda oma sära.

Tõsi, EÜ ja Euroopa Kosmoseagentuuri raamlepingu vastuvõtmisega 2003. aastal sätestati Euroopa kosmosepoliitika alused. Samuti on tõsi, et 22. mail 2007. aastal toimunud kosmosenõukogu järgis raamlepingu poliitilist järjepidevust. Ent selle tähe valgus ei ole piisav. Euroopa sõltumatuse, selle rahvusvahelise rolli, julgeoleku ja õitsengu nimel, tulevad kõik kokku, et teha sellest olulisest poliitikavaldkonnast ületamatu trumpkaart tööstuspoliitika jaoks, mis loob töökohti ja ergutab majanduskasvu; kõrgelennuline poliitika, mis mõjutab kultuuri, majandust ja teadust ning mis tugevneb rahvusvahelises kontekstis ja on oluline vahend ühiskonnale vajalike teadmiste hankimiseks.

Liidu institutsionaalses kolmnurgas – ja tagamaks, et sellest ei saa Bermuda kolmnurk – peab Euroopa Parlament Euroopa kodanike nimel mängima olulist ja suuremat rolli selle poliitika koostamises ja määratlemises.

On viimane aeg tähed taas särama panna. Nõukogu osales selles toimingus 26. septembril 2008 ja me tahame sellele poliitikale oma märgi jätta. Muidugi on see sõnavõtt tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel siin samas vaimus. Et õiget teed minna, on minu arvates vaja kosmosepoliitika loomisel mees pidada põhiasju.

Esiteks eelarveküsimus. Nõuame, et nüüd loodaks eriotstarbeline eelarverida, mis näitaks meie huvi Euroopa kosmosepoliitikasse.

Kosmosetööstus vajab piisavat avaliku sektori tuge, et suurendada oma teadus- ja arendusvõimsust ning lihtsalt kasumiseks olla. Rahvusvaheline konkurents on tugev ja karm.

Samas kui Ameerika Ühendriigid, Venemaa, Jaapan ja isegi India suurendavad kosmosetööstuse eelarvet oluliselt ja avaliku sektori tellimusi mitmekordselt, siis meie, eurooplased otsime ikka sobivaid vahendeid oma ambitsioonikate eesmärkide saavutamiseks nagu teised otsivad kaotatud aega.

Järelikult, mis algatusi saab komisjon teha, et suurendada Euroopa kosmosesektori rahastamist ja mitte olla ainult üks osaleja, vaid olulisim osaleja reageeringutes sellele kasvavale üleilmsele nõudlusele kosmosepoliitika kõikides tahkudes algusest lõpuni?

Teine küsimus on strateegilised valikud ühelt poolt Galileo ja EGNOSi ning teiselt poolt GMESiga juhtimisprisma kaudu seotud rakenduste jaoks, et luua tõhus selge juhtimisstruktuur, et Euroopa kõik kosmoseprogrammid oleksid tõhusamad.

Viimane küsimus on kosmoseuuringud. Milline on meie Euroopa kosmosepoliitika pikaajaline tulevikunägemus ja mis on selle eesmärk? Kauge kosmose uurimisega alustamine on mitme kümnendi projekt ja selleks on vaja nii kaugeleulatuvat plaani kui ka ambitsioonikust.

Praegu on kuulda president Kennedy selle kõne kaja, kus ta suunas ameeriklaste tähelepanu uuele ületamata piirile. See 21. juulil 1969 pühaks saanud samm oli meie tsivilisatsiooni tehnoloogiaajaloos kahtlemata kõige hämmastavam edukatalüsaator kõikide kosmosega seotud ja isegi igapäevaste tööstusharude jaoks.

Andke meie rahvastekooslusele see pikaajaline eesmärk! Oleme siin selle pika tee versta posti juures. Euroopa on kosmosepoliitika ristteel. Kosmosega seotud tegutsemis- ja kasutusvaldkondi on nüüdseks mitu korda rohkem. Kosmos hõlmab erinevaid tegevusvaldkondi teadusest julgeolekuni ja keskkonnakaitsest VKEdes arendamiseni.

Mingem kasutajatele lähemale ja suurendagem kogutud andmete rakendatavust ja kvaliteeti! Saagem kosmoseturu liidriteks! Meil on tulevaste põlvkondade ees kohustus muuta Euroopa kosmosepoliitika tugevaks ja langetada olulised otsused, et saata orbiidile uus tuleviku-Euroopa, kus tulevased põlvkonnad elada saavad.

Kosmos on meie uus Euroopa piir. Suur tohutu koguse tühjade lehtedega ajalooraamat on avatud. Euroopa ei pea olema mitte ainult osaleja, vaid põhitegija. Seega on viimane aeg tähed taas särama panna!

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu esistuja. – (FR) Härra juhataja, härra komisjoni asepresident, härra Verheugen, austatud parlamendiliikmed; teie sõnavõtt, härra Pribetich, ja küsimused on väga asjakohased ning arvestades teie indu nende esitamisel ja selgitamisel on pärast teie sõnavõttu eriti raske midagi öelda.

Need on asjakohased, sest kosmosest on saanud – nagu te ütlesite – oluline abivahend kõikide Euroopa riikide jaoks. Need missioonid aitavad meil saada teadmisi, olgu see siis Maa, ookeanide või ilmastiku seire satelliidi kaudu. Samuti aitab see satelliit-telekommunikatsiooni ja -navigatsiooni kaudu kaasa meie majanduse kasvule. Sellest on saanud märkamatu, ent hädavajalik abivahend tänapäeva elus.

Nagu te ütlesite, on kosmos ka abivahend, mis võimaldab Euroopal ühineda ühise ambitsiooni ümber ja kujundada välja Euroopa identiteet. Selles vaimus korraldaski esistujariik Prantsusmaa eelmise aasta juulis Valérie Pécresse'iga Euroopa kosmoseministrite esimese mitteametliku kohtumise, mis toimus Kourous, mis, nagu te teate, on Euroopa kosmodroom. Tean, et Euroopa Parlamenti esindas seal härra Rovsing ja suur tänu talle selle eest.

Kohtumisel saime panna paika Euroopa ühise kosmosetuleviku, mille keskmes olid Euroopa kosmosepoliitika kolm põhitegijat – liit, Euroopa Kosmoseagentuur ja liikmesriigid –, ning seal tunnistati liidu suurenenud vastutust. Oleme veendunud, et koos teevad need kolm Euroopast rahvusvahelises plaanis ühe peamise kosmosejõu.

Et Euroopa loodav kosmosepoliitika kõikidele eurooplastele kasu tooks, peame kõigepealt tagama kõikidele liikmesriikidele võrdse juurdepääsu kosmosega seotud tegevustest saadavale kasule. Teiseks peame tugevdama kosmosesektori olemasolevaid kooskõlastusmehhanisme, Euroopa teadmisi ja investeeringuid, mida teevad nii ühendus kui ka riikidevahelised ja riiklikud üksused. Kolmandaks on vaja parandada tsiviil- ja kaitsevaldkondadega seotud kosmoseprogrammide koostööd.

Sellepärast tagavad liit, Euroopa Kosmoseagentuur ja liikmesriigid, et meie kosmosekasutus on autonoomne, elujõuline ja parima hinnaga, mis on meie suurimate partneritega seoses vajalik. Selleks on muidugi vaja tugevdada Euroopa Liidu rolli Euroopa kosmosepoliitikas.

Liit peab olema see, kes ühendab nõudluse kosmosega seotud rakenduste järele, uurib kasutajate nõudeid, seab prioriteedid ja hoolitseb teenuste järjepidevuse eest. Samuti oleme liidu tasandil välja töötanud instrumendid ja ühenduse finantskavad, mis arvestavad kosmosesektori omapäradega, eelkõige seoses tulevaste finantsperspektiividega.

26. septembril toimunud kosmosenõukogul saime (kui nii võib öelda) orbiidile saata kaks juhtprogrammi – Galileo EGNOSi ja GMESi – ning nende tähtsust kinnitada. Seoses Galileo EGNOSiga võib Euroopa Liit enda üle uhke olla, sest allkirjastas olulisel arvul koostöölepinguid selliste kolmandate riikidega nagu Ameerika Ühendriigid, Hiina, Iisrael, Lõuna-Korea, Ukraina ja Maroko.

Sel samal 26. septembri nõukogul rõhutati vajadust suurendada kooskõlastamist komisjoni Euroopa Kosmoseagentuuri ja liikmesriikide vahel teadus- ja arendustegevuse valdkonnas, eelkõige satelliitnavigatsioonisüsteemide osas.

Seoses programmiga GMES, peaksid 1.–2. detsembrini toimuvad nõukogud panema paika tegevussuunad ning liidu ja liikmesriikide vahelise partnerluse tingimused, samuti esitama seadusandlusega seotud ettepanekud, millega antakse programmile enne 2009. aasta lõppu ametlik käik. Võin teile juba öelda, et programmi edukaks arenguks peab see nõukogu arvates olema jätkuvalt suunatud üldsuse kasule. Lisaks tuleb kiiresti luua ka andmepoliitika.

Prioriteete peab olema neli ja härra Pribetich on need juba ära maininud; neist esimene hõlmab kosmost ja kliimamuutusi, kuna kosmosega seotud rakenduste panus selles valdkonnas on ainulaadne. Teine prioriteet on kosmosega seotud tegevuste panus Lissaboni strateegiasse. Kolmas puudutab kosmost ja julgeolekut – Euroopa kosmoseinfrastruktuuri ja kosmoseprügi seiret ja järelevalvet Euroopa tasandil. Neljas ja viimane prioriteet on kosmoseuuringud, mis on poliitiline ja planetaarne poliitika ning Euroopa peab tegutsema üleilmse programmi raames.

Sellega seoses peab Euroopa töötama välja ühtse tulevikuplaani ja pikaajalise strateegilise kava ning pidama vajalikku poliitilist dialoogi teiste riikidega laiendatud rahvusvahelise koostöö raames ning sellega seoses on nõukogul väga hea meel, et komisjon on teada andnud, et korraldab 2009. aastal kõrgetasemelise poliitilise konverentsi pikaajalise üleilmse kosmoseuuringute tulevikunägemuse teemal.

Niisiis, härra juhataja, daamid ja härrad, see Euroopa kosmosepoliitika uuenenud tulevikunägemus näitab liikmesriikide uut huvi, mis Euroopa enneolematu ambitsioonikuse huvides kajab kindlasti ka üle selle parlamendi.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Härra juhtaja, härra nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, olen väga tänulik härra Pribetichile, kes andis mulle võimaluse alustada oma väga tehnilisel teemal sõnavõttu mu prantsuse lemmikluuletaja Guillaume Apollinaire'i luulereaga: „*Il est grand temps de rallumer les étoiles.*“ Arvan, et eesistujariik Prantsusmaa on Euroopa kosmosepoliitika väärilisel tähtsustamisel teinud olulisi edusamme.

Oleme viimastel aastatel saavutanud suurt edu ja esmakordselt on meil Euroopa kosmosepoliitika, mida varem pole kunagi olnud. Meil on raamistik Euroopa ühtse poliitika jaoks, kus komisjonil on koordineerija roll. Oleme Euroopa kosmosepoliitika strateegilise, keskkondliku ja majandusliku olulisuse osas saavutanud laialdase üksmeele. Keegi pole selle vastu. Tahaksin eriliselt esile tuua juuli lõpus Prantsuse Guajaanas Kourou kosmosekeskuses toimunud Euroopa kosmosenõukogu kohtumist, kus esimest korda sai selgeks, et Euroopa on selleks uueks kosmoseseminekuks valmis.

Samuti oleme suutnud näidata, et Euroopa kosmosetööstus on väga konkurentsivõimeline. Kui võrrelda Euroopa ja näiteks ameeriklaste kulutatud summasid kosmosetegevusele, siis on meie positsioon hea. Euroopal on juhtiv roll satelliiditehnoloogias ja kanderaketide tehnoloogias. Meie kanderaketisüsteemid on maailma parimad. Kourou infrastruktuuri mujal maailmas ei ole. Meie panus rahvusvahelisse kosmosejaama kosmoselabori näol näitab Euroopa kosmosetehnoloogia kõrget taset. Samuti on mul väga hea meel, et kosmoseagentuur on meie päikesesüsteemis läbi viinud terve rea edukaid uurimisekspeditsioone, mida teised riigid ei ole suutnud.

Eurooplastena pole meil mingit põhjust teiste taga vajus olla. Koostöö Euroopa Komisjoni ja kosmoseagentuuri vahel on suurepärane ja tööjaotus toimib ladusalt. Seda efektiivset koostööd arvestades puudub pisimigi põhjus selle valdkonna struktuure muutma hakata.

Ent on veel lahendust vajavaid probleeme. Eurooplastena puudub meil sõltumatu kosmosessepääs. Me ei saa saata inimesi kosmosesse ega tuua neid tagasi. Peame otsustama, kas tahame pikemas perspektiivis teistest sõltuda. Ma ei taha oma arvamust teie eest varjata. Euroopal on vaja sõltumatut ja turvalist pääsu kosmosesse. Samuti peame mõtlema, millise kuju peaksid võtma järgmised suured päikesesüsteemi uurimise missioonid. Minu arvates võib järgmisi suuremahulisi missioone vaadelda ainult kogu inimkonna nimel läbiviidavate ülesannetena. Peaksime vältima igasugust riiklikku või piirkondlikku konkurentsi. Igatahes on meie poliitika eesmärk saavutada võimalikult tihe koostöö. Sellest saab juttu olema komisjoni poolt järgmisel aastal korraldataval konverentsil, millest härra Jouyet just rääkis.

Et kõigile selge oleks, ütlen, et tahame arutleda selle üle, mis oleks järgmine suur missioon, mis on midagi enam, kui kosmoses asuva tehnoloogia puhttehniline kasutamine. Milline on järgmine suuremahuline missioon, järgmine suur eesmärk, mis rahuldab inimese vajadust kosmost uurida? Kosmoses asuv tehnoloogia on meie tsivilisatsiooni, julgeoleku ja majanduse jaoks täiesti hädavajalik. Teil pruugib mõelda vaid meie sidetehnoloogiale või finantsturgudele, mis ilma satelliitideta ei toimiks.

Tõsi, sel poliitikal peab olema tugev julgeolekukomponent. Me ei püüa seda eirata. Oleme suutnud luua regulaarse struktuurse dialoogi nõukogu ja komisjoni vahel ning seal osalevad ka Euroopa Kaitseagentuur ja ELi Satelliidikeskus. Selle dialoogi tulemusena peaks paranema kooskõlastus tsiviil-, julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosetegevuste vahel.

Keskonnaga seoses on väljatöötamisel olev süsteem GMES (üleilmne keskkonna- ja turvaseire) Euroopa vastus üleilmsele keskkonnakriisile. See süsteem annab meile andmeid ja teavet, mida on vaja, et tegutseda ja reageerida ettenägelikult õnnetuste korral. Muidugi annavad meie kaks juhtprojekti – GMES ja Galileo – olulise panuse Lissaboni strateegia rakendamisse, tagades, et Euroopas eksisteeriks tugev tööstuslik ja tehnoloogiline alus kosmoses asuvate rakenduste jaoks.

Mis puudutab GMESi, siis on mul väga hea meel teile öelda, et vaid mõni päev tagasi võttis komisjon minu soovitusel vastu teatise GMESi koostööküsimuste ja rahastamise korralduse kohta. Konkurents nõukogu vaatab selle mõne päeva pärast läbi. On õige öelda, et GMES on õigel teel. Esimesed näidisprojektid on käima lükatud ja nii palju kui mina aru saan, suudame ajakavast kinni pidada. Oleme kosmoseagentuuriga GMESi kosmoses asuva infrastruktuuri osas täiesti ühel nõul. Kosmoseagentuuril edeneb selle süsteemi jaoks vajalike Euroopa satelliitide väljatöötamine kenasti, nii et väljavaated on head.

Ent üks asi vajab veel lahendamist. Ühenduse eelarves on GMESi jaoks ette nähtud vahendid ainult teaduringuteks. Meil pole tegevusvahendeid. Järgmisel aastal on meil vaja esimest korda väheke tegevusvahendeid ja selleks on juba eelarvepädevalt asutuselt luba saadud. Ent vaja on leida pikaajaline lahendus, sest on selge, et GMES ei ole end ise ei rahastav süsteem. See toodab küll tulu, aga sellest kulude katteks ei piisa. GMES on Euroopa infrastruktuuriprojekt ja sellisena peame seda käsitlema, et tagada pikaajaline rahastamine.

Järgmisel aastal koostame GMESi algatuse tulevase elluviimise täpse aja- ja tegevuskava. Kokkuvõtteks ütlen, et komisjon esitab 2009. aastal üksikasjaliku mõjude hinnangu ja tasuvusanalüüsi alusel ettepaneku rahastada GMESi esialgne kasutussevõtt aastal 2011.

Galileost oleme juba rääkinud. Tahan lihtsalt öelda, et institutsioonidevahelise efektiivse koostöö tulemusena on programmidel Galileo ja EGNOS nüüd kindel õiguslik alus ja need saab käivitada. Galileo ja EGNOSi rakendamine on ka osa plaanist, aga muidugi peame kindlaks tegema, kas tööstus suudab täita GNSSi määruse nõude, et Galileo süsteem saab valmis 2013. aastal. See selgub hankemenetluse käigus.

Tahaksin öhetada Euroopa kosmosetööstust kasutama seda Galileo pakutavat suurt võimalust teha meiega võimalikult tihedat koostööd ja mobiliseerida kõik oma ressursid. Meie jaoks on Galileo üks olulisemaid tööstuspoliitika projekte, kui mitte kõige olulisem, ja me peame tagama selle sujuva toimimise.

See hõlmab resolutsioonis tõstatatud küsimusi nagu konkurents, mis tekivad seoses rahvusvaheliste äritavade ja riigihanketurgudega. Tõsi, kosmosetööstuse hanketavad on sätestatud erinevates rahvusvahelistes eeskirjades. Tavad erinevad sõltuvalt sellest, kas hangitakse teenuseid või kaupu ja eelkõige sellest, millised riigid asjaomased lepingud allkirjastanud on. Galileo käivitusetapi jaoks hanke tegemisel on komisjon järginud rangelt vastastikususe põhimõtet ja loodame, et see on elavdanud läbirääkimisi kolmandate riikidega vastastikususe turgude avamise üle.

Üks küsimus, mille osas mul on väga hea meel, et parlament on seda kaalunud, on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kaasamine Euroopa kosmosetegevusse. See on minu jaoks väga oluline, sest kosmosetööstuses on Euroopas vaid mõned üksikud suurtegiid. Euroopas on vaid käputäis riike, kes saavad olla kosmoses. Ent paljud teised annavad oma panuse ja mul on väga hea meel näha, et paljudes liikmesriikides, eelkõige uutes liikmesriikides, töötavad spetsiaalset kosmosetehnoloogiat välja väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, mis pakuvad sageli väga keerulisi ja arenenud tooteid ja teenuseid. Sellepärast peame tagama, et väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele antakse suurtes projektides kohane osa. See osa on 40% ja komisjon teeb kõik endast oleneva, et sellest kinni peetakse.

See ei ole ainult majanduslik, vaid ka poliitiline küsimus, sest võimaldab meil kanda hoolt selle eest, et Euroopa kosmosetegevusi ei peetaks lihtsalt mõne suure Euroopa riigi privileegiks, vaid millekski, milles osalevad ja millest saavad kasu kõik 27 riiki.

Etelka Barsi-Pataky, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (HU) Aitäh, härra juhataja, et mulle sõna andsite. Meie parlamendi otsuse pealkiri on „Kosmosetehnoloogia kasutamine maal”. Daamid ja härrad, keskmine Euroopa kodanik kasutab päevas 50 satelliiti. Kosmose kasutamisest on üsna märkamatult saanud igapäevaelu osa. Küsimus on selles, kas Euroopa suudab selles protsessis koostööd teha, kas ta suudab aktiivselt kujundada kosmose kasutamist?

Pean tegema mõned tähelepanekud. Kosmos on meie ühine üleilmne vara. Seetõttu on rahvusvaheline koostöö Euroopa jaoks ülioluline. Ent Euroopa saab tähenduslikult osaleda vaid siis, kui on saavutanud autonoomia poliitilises, tehnoloogilises ja tegevuslikus valdkonnas. Seega on see parlamendi jaoks oluline.

Üleilmses finants- ja osaliselt juba ka majanduskriisis on selgelt näha, et kõrgtehnoloogiaga seotud algatused nagu kosmosekasutus parandavad meie konkurentsivõimet oluliselt.

Lisaks, kui arvestada meie ees seisvaid raskusi ja nendega seotud ülesandeid, millega tuleb tegeleda, siis kasutame kosmosetehnikat üha enam; näiteks selleks, et mõista ja jälgida kliimamuutust või saavutada kaitse abil julgeolek, et ära hoida üha sagedasemaid katastroofe või osutada üha erinevamaid side- ja navigatsiooniteenuseid.

Seega tegeleme siin strateegiliste küsimustega. Euroopa Parlament tahab selles protsessis konstruktiivset rolli mängida, eelkõige sellega, et soodustab struktuurset dialoogi ELi ja valitsusasutuste vahel. Meie arvates annab see kõikidele liikmesriikidele võimaluse osaleda ning saada avatud ja õiglane juurdepääs.

Meie Euroopa ühisprojekt Galileo oli paljuski teedrajav. Näiteks loodi selle raames Galileo institutsioonidevaheline toimikond, et saavutada tihedam koostöö ning suuremate projektide korral saime tagada ühisrahastamise ühenduse eelarvest. Ent see on alles algus. Nagu volinik Verheugen ütles, tagas programm Galileo VKEdel osaluse, sest nüüdseks teame, et kõrgkoolist vms välja kasvanud ettevõtted on kõrgtehnoloogia maailmas kõige võimekamad.

Euroopa Rahvapartei ja Euroopa Demokraadid on esitanud lugematul arvul ettepanekuid, mis puudutavad osaliselt meie tööstuspoliitikat, kus meil on veel palju vaja ära teha, enne kui see sobiks kindlaks aluseks. Lisaks peame suurendama oma osa teadus- ja arendustegevuses. Need ettevõtted on ka kaitse- ja julgeolekupoliitika seiskohalt olulised. Sel moel muutub Euroopa kosmosepoliitika Euroopa identiteedi osaks. Aitäh mulle sõna andmast!

Silvia-Adriana Țicău (PSE), fraktsiooni PSE nimel. – (RO) Satelliitnavigatsioonisüsteemid, satelliittelevisioonivõrgud, satelliitteenused ja -rakendused on midagi, millesse Euroopa Liit investeerima peab.

Teadusuuringud on üks olulisi sambaid, millele toetub Lissaboni strateegia. Programm GALILEO on Euroopa teadusuuringute jaoks üks prioriteetprojekte, kui arvestada, et seda saab kasutada liikluse juhtimiseks, kliimamuutuse mõjude jälgimiseks ning sekkumiseks hädaolukordades ja loodusõnnetuste korral.

Eelmisel aastal suutis Euroopa Parlament koos komisjoni ja nõukoguga leida liidu üheks strateegiliseks projektiks peetud GALILEO jaoks rahastamisallikad. Tahaksin rõhutada kosmosega seotud tööstuspoliitika väljatöötamise olulisust.

Samuti tahaksin teile meelde tuletada, et GALILEO määrusega sätestatakse VKEdel kaasamise võrdlusalus kosmosega seotud Euroopa tööstuspoliitikas. Euroopal on aeg töötada kosmoseuuringute jaoks välja ühtne tulevikuplaan ja strateegiline kava.

Anne Laperrouze, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, tundub, et oleme kõik ühel arvamusel, et kosmosepoliitikast on saanud meie ühiskonna tuleviku oluline osa.

Võiksime võtta kokku selle kolm põhiharu: julgeolek ja kaitse, kaitse keskkonnakriiside eest ning uute teenuste osutamine inimtegevuse jaoks.

Jah, daamid ja härrad, eurooplastena peame tunnistama, et kosmos on omandamas strateegilist kaitsemõõdet. Tean, et mõned mu kolleegid vaidlevad sellele vastu. Jah, pikas perspektiivis tuleb tagada planeedi jälgimine, et uurida selle pidevaid aeglaselt muutusi ja eelkõige inimese tekitatud muutusi, mis mõjutavad üleilmset kliimat, loodusvarasid ja bioloogilist mitmekesisust.

Samas on paljudel avaliku poliitika rühmitustel ja majandustegevustel vaja teavet ja ennustusi, mida saab kosmoses asuvatelt seiresüsteemidelt. Eelkõige selles seisnebki Euroopa GMESi olulisus üleilmses GEO protsessis. Jah, kosmosepoliitikal on üha suurem mõju teadusuuringutele, tehnoloogia uuendustele ning veelgi enam – ettekujutuse ergutamisele. Sellega seoses on edaspidi kosmose ja planeetide uurimise programmidel oluline roll.

Telefoniside ja televisioon, GPS, aga ka ilmaennustamine või isegi kauge arstiabi on meie eluviisi oluliselt muutnud. Me ei suuda enam ettegi kujutada, mis juhtuks, kui satelliidid enam ei töötaks.

Kosmosetehnoloogiaga saadud kogemused – eelkõige raketi Ariane edu – õigustab Euroopa tõelise kosmosepoliitika rakendamist. Iseseisvuse saavutamiseks on vaja tagada muidugi mitte ainult hea valitsemine, vaid ka hea rahastamine.

Lõpetuseks ütlen, et Euroopa kosmosepoliitika näitab Euroopa tahet kas jääda mõjukaks tegutsejaks maailma mastaabis, aga enam-vähem ainult partneri rollis, või olla tugev Euroopa, kes on oluline maailmavalitseja, kes suudab lahendada tulevikus inimkonna ees olevaid olulisimaid probleeme.

Patrick Louis, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, kui ma varem transpordikomisjoni raportöör olin, suhtusin projekti Galileo entusiastlikult.

Täna näha, et meie institutsioonide kõikvõimsus ja tehnokraatlik loidus on seda projekti pärssinud. Iga kord, kui liit keeldus liikmesriikidevahelisest vabast ja mitmekesisest koostööst, kaotas ta eraalgatuse, suurendas kulusid ja takistas konkureerivate pädevate sidusate konsortsiumide tekkimist. Ent iga kord, kui riigid on vabalt ühinenud, on projektid olnud edukad.

Seega nii siin kui ka mujal on meie institutsioonide roll säilitada lihtne asendusroll, kus tahame küll olla kõige juhtijad, aga peaksime olema vähese tagajad. Peaksime meeles pidama, et kosmoseasjadega tegelemisel peab Euroopa eelkõige jalad maas hoidma.

Giles Chichester (PPE-DE). – Härra juhataja, lapsena unistasin kosmoseuurijaks saamisest – julgen öelda, et paljud teisedki lapsed unistasid sellest – ja kui ma suureks sain, siis 1969. aasta Kuule maandumise projekti pildid – eelkõige televisioonipilt kosmosest Maale – inspireerisid mind. Kosmos ei ole enam nii palju esikülgedel, aga see on äärmiselt oluline kõikidel neil põhjustel, mida mu kolleegid maininud on, ning kiidan heaks Euroopa Liidu huvi kosmosepoliitikasse.

Käisin aasta tagasi NASA Goddardi keskuses Washingtonis ja üsna hiljuti Euroopa Kosmoseagentuuri keskuses Roomas ning pildid nende tööst muudavad kosmose äärmiselt põnevaks. Õigupoolest, mida rohkem inimesed neid pilte näevad, seda lähemal ehk kosmos meile on. Aga see näitas mulle ka uuesti kosmose kasutamise asjakohasust teaduse, teadusuuringute ja majanduse seisukohalt ning satelliitide ja nende kosmosesse lennutajate olulisust.

Volinik, satelliitide operaatorid rääkisid mulle oma muredest seoses vajadusega järgida rahvusvahelisi lepinguid sagedusalade kasutamise ja satelliitide jalajälgede kohta. Tuntakse muret, et kui lepitakse mingi rahvusvahelise lepingu rikkumisega, siis rikuva seda ka teised piirkonnad. Mulle tundub, et kosmose efektiivne kasutamine sõltub väga ühiselt kokkulepitud seaduste ja põhimõtete järgimisest, seega loodan, et komisjon võib meid ja neid selles osas rahustada. Meie kosmosega seotud saavutused ja väljavaated on head.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Härra juhataja, volinik; härra Pribetich, minu arvates on teie ettepanek väga kõikehõlmav ja tasakaalus. Seetõttu tahan teid kiita selle eest, et valgustasite meid rohkem, et näeksime tähti paremini.

Euroopa Liit peab kahtlemata määratlema Euroopa poliitilised püüdlused kosmoses, et kasutada seda Euroopa inimeste ja majanduse heaks ning tagades sellele sõltumatu ja usaldusväärse juurdepääsu.

Samuti on mul hea meel nõukogu poolt septembris tehtud kasulike poliitiliste otsuste üle arendada Euroopa kosmosepoliitikat.

Prioriteetideks peavad kindlasti olema programmide Galileo ja EGNOS elluviimine ning üleilmne keskkonnan- ja turvaseire programm, mis aitab hinnata ja rakendada Euroopa keskkonnaga seotud poliitikat.

Mis puudutab rahastamist, siis peame leidma Euroopa kosmosepoliitika jaoks sobivaid vahendeid, mis lisaks seitsmendas raamprogrammis sätestatule võimaldavad planeerimist keskpikaks ja pikemaks perioodiks. Konkreetse peatüki lisamine eelarvesse näitab Euroopa Liidu pühendumust sellele poliitikale ning suurendab selle selgust ja läbipaistvust lootuses, et Lissaboni lepingu sätted kehtima hakkavad.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Härra juhtaja, mul on väga hea meel, et töötame oma kosmoseprogrammi välja koos venelastega. Ent meie ei tohi unustada, et on veel üks partner, kellega peame hakkama koostööd tegema, ja see on Ukraina. Parimad nõukogude raketid toodeti Ukrainas. Sel riigil on selles valdkonnas tohtu potentsiaal. Arvan, et peaksime seda tunnistama ja ühistes huvides kasutama.

Mu teine märkus puudutab programmi Galileo. Me peame meeles pidama, et see programm võib olla ja peab olema äärmiselt oluline meie sõjaliste operatsioonide ja missioonide jaoks. Oluline on see, et selle süsteemi kasutamist sõjalisel otstarbel peab piisavalt turvama, et programmis osalejad – ma mõtlen siin eelkõige Hiinat – ei oskaks ega saaks seda takistada.

Juhataja. – Enne nõukogule sõna andmist tahaksin teie tähelepanu, daamid ja härrad, juhtida sellele, et kolm parlamendiliiget on sündinud Neil Armstrongiga ühel päeval – viiendal augustil. Tean seda sellepärast, et olen üks neist. Jätan teid selle üle mõtisklema, kui kuulate nõukogu sõnavõttu.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) See ei üllata mind, härra juhataja; mul on teie üle hea meel, te olete seda väärt.

Härra juhataja, härra komisjoni asepresident, austatud parlamendiliikmed, teen lühidalt, sest palju on juba öeldud.

Esiteks näitasid teie sõnavõttud ja arutelu parlamendi keskendumist Euroopa kosmosepoliitika küsimusele. Otsime Euroopat ühendavat projekti. Otsime Euroopa projekte, mis realselt aitavad kaasa sellele, et uued põlvkonnad eurooplasi saavad selles ainulaadses seikluses kaasa lüüa ning tagavad selle.

Nagu öeldud, otsime projekte, mis on suunatud meie kaaskodanike praktilise elu parandamisele. Otsime projekte, mille eesmärk on parandada konkurentsivõimet, viia kokku erinevad Euroopa tööstuspartnerid ja toetada tegutsemist majandussurutise ajal. Otsime projekte, mille eesmärk on parandada teadus-, arendus- ja uuendustegevust. Otsime kõikehõlmavaid projekte, mis muudavad Euroopa nähtavamaks, maailmategijaks ja mõjukaks meie ees olevate üleilmsete probleemidega tegelemisel, olgu nendeks siis kliimamuutuse vastu võitlemine, arenguküsimused või strateegiline tasakaal teiste partneritega.

Arvan, et teie arutelu näitas selgelt, et me ei tohi oma jõupingutusi mitte mingil juhul vähendada. Vastupidi – peame koondama kõik oma vahendid ja koostöövõime sellele kõige sümboolsemale Euroopa projektile – Euroopa kosmosepoliitikale.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, olen tänulik selle laialdase toetuse eest Euroopa kosmosepoliitikale, mida see arutelu näitas. Tahaksin väga, et see laialdane toetus säiliks ka siis, kui loome finantsaluseid Euroopa alaliseks kohalolekuks kosmoses. Tahaksin juhtida teie tähelepanu sellele, et meie konkurendid ei istu käed rüpes. Maailma teised piirkonnad on meist järgnevate sammude kavandamisel juba kaugel ees. Kui me ei suuda leida uusi projekte ega arendada uusi tehnoloogiaid, ei suuda me kosmoses asuvate rakenduste valdkonnas oma liidripositsiooni säilitada, sest meil lihtsalt ei oleks vajalikku põhja teadus- ja uurimistegevusest.

Sellepärast tahaksin korrata, et olen väga tänulik selle eest, et see on kõik täna selgeks saanud. Kui suudame teha koostööd, et teadlikkust tõsta, saame kõikidele eurooplastele rääkida härra Chichesteri räägitud lugu, et Euroopa kosmoseprojektid võivad olla meid ühendav eesmärk.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

13. Kassettlahingumoonale leping peab jõustuma enne 2008. aasta lõppu (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu proua Beeri poolt Roheliste/ Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel, proua Gomesi poolt Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nimel, proua Neyts-Uyttebroeck'i ja proua Lynne'i poolt Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsiooni nimel, härra Kristovskise poolt fraktsioon Liit Rahvusriikide Euroopa eest nimel, härra Pflügeri ja proua Zimmeri poolt Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni nimel ning härra Zappalä poolt Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel nõukogule esitatava suuliselt vastatava küsimuse (B6-0481/2008, O-0110/2008/variant 1) üle teemal „Kassettlahingumoonale leping peab jõustuma enne 2008. aasta lõppu”.

Angelika Beer, küsimuse esitaja. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, 3. detsembril 2008 tekib meil Oslos lõpuks ometi võimalus allkirjastada kassettlahingumoonale keelustamise leping. Dublinis võttis selle lepingu vastu ja lubas allkirjastada 107 riiki. Kaks nädalat enne konverentsi tahaksime pöörduda nende riikide poole üle maailma, et nad oma lubadustest kinni peaks ja lepingu allkirjastaks ning eelkõige selle kiiresti ratifitseeriks.

Kaukasuse sõda ning kassettlahingumoonale kasutamine nii Gruusia kui ka Venemaa poolt on signaal meile. Me ei tohi rohkem aega raisata. Oleme pannud Euroopa Komisjonile ja nõukogule suured lootused. Ootame, et kõik Euroopa Liidu liikmesriigid 3. detsembril lepingule alla kirjutaksid, eelkõige need Euroopa riigid, kes veel kahtlevad – Kreeka, Läti, Poola, Rumeenia ja Küprose Vabariik.

Loodame, et Euroopa liit propageerib endiselt kassettlahingumoonale juriidiliselt siduvat keelustamist ÜRO teatud tavarelvade konventsiooni raames. Laidame ühemõtteliselt maha Ameerika Ühendriikide, Venemaa ja Hiina uskumatu katse viimasel Genfi konverentsil kassettlahingumoonale tavarelvade konventsiooni raames seadustada.

Tahaksime tulevikus hinnata tulevase Oslo lepingu ja Ottawa maamiinide keelustamise lepingu koostoimet ja seoseid. Meie resolutsioon on nõue komisjonile leida rohkem, oluliselt rohkem raha, et kaitsta inimesi kassettlahingumoonale täis aladel ja see sealt eemaldada. See puudutab Liibanoni, Balkanimaid ja teisi piirkondi, kus on kassettlahingumoonale. Meil ei ole seal usaldusväärseid rahastamisallikaid ja nii ei tohiks olla. Kui me tahame seda asja tõsiselt võtta, peab komisjon leidma sellele rahastamisvõimalused.

Tahaksin meie fraktsiooni nimel taas kord rõhutada, et meie eesmärk on juriidiliselt siduv keeld kasutada, varuda ja toota neid ebainimlikke relvi, mis on kümneid aastaid põhjustanud kannatusi nende alade tsiviilelanikkonnale.

Tahaksin taas kord selgelt välja öelda, et nende relvade kasutamine, sealhulgas sellistes riikides nagu Afganistan, Bosnia ja Kongo Demokraatlik Vabariik, kus tegutsevad Euroopa Liidu politsei- ja sõjalised jõud, on meie missioonile sama ohtlik kui inimestele.

Ana Maria Gomes, küsimuse esitaja. – (PT) Nende 107 riigi juhid, kes selle aasta mais võtsid vastu kassettlahingumoonale lepingu, kohtuvad kolmandal detsembril Oslos, et see allkirjastada. Kolmas detsember ei ole valitud juhuslikult. Samal päeval 1997. aastal avati Ottawas allkirjastamiseks jalaväemiinide leping. Nende kahe dokumendi sarnasus ei piirdu vaid allkirjastamiskuupäevaga. Häbiväärselt ei toeta kumbagi lepingut sellised suurt osa inimkonda esindavad riigid nagu Ameerika Ühendriigid, Hiina, India, Iraak, Pakistan, Venemaa ja Iisrael.

Läbirääkimised Oslo lepingu üle toimusid Dublinis ja 107 allkirjastajariigist 22 on Euroopa Liidu liikmed. Loodame, et Küpros, Poola, Rumeenia, Läti ja Kreeka loobuvad peagi kõhklustest, et Euroopa Liit saaks seista ühise rindena nende relvade vastu, mis tapavad ja sandistavad valimatult.

Need relvad ei ole mitte ainult ebamoraalsed, vaid sõjaliselt ka üha enam kasutatud. Euroopa Kaitseagentuur ise selgitab oma Euroopa kaitsevõime ja võimekusvajaduste pikaajalise visiooni aruandes, et

küsimuse esitaja. – kontrollimatu lahingumoonale, nagu ka kassettlahingumoonale, miinide ja teiste valimatu mõjuga relvade, kasulikkuse üle tulevikus on vaja tõsiselt mõelda.

küsimuse esitaja. – (PT) Euroopa sõjalised jõud ja mitte ainult nemed tegutsevad üha enam tsiviilelanikkonna keskel ja lihtsalt tuvastatava vaenlase hävitamine on nende eesmärk aina vähem. Selle tulemusena ei ole kassettlahingumoonale mitte ainult humanitaarõigusega vastuolus, vaid ka piiratud kasutusega. Rahvusvaheline õigus, moraalne kohustus ja kõige elementaarsem sõjaline loogika on ühel meelel, et need relvad on vaja kiiresti kaotada. Seetõttu tuleb tagada Oslo lepingu üldine ratifitseerimine.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, küsimuse esitaja. – (FR) Härra juhataja, härra nõukogu eesistuja, meie fraktsiooni nimel toetasin seda suuliselt vastatavat küsimust selleks, et väljendada täiesti arusaadavatel põhjustel meie hukkamõistu kassettlahingumoonale ja toetust neile liikmesriikidele, kes on nõustunud selle keelustamise lepinguga.

Loodan, nagu mu kolleegidki, et tulevastel nädalatel allkirjastavad eranditult kõik liikmesriigid selle lepingu ja täidavad seda, sest nagu te hästi teate, räägitakse, et kas Ameerika Ühendriikide eestvedamisel või nendest inspiratsiooni saades kavatsevad mõned riigid, kellest mitmed on ka liikmesriigid, lepingust mööda hiilida, väänates (kui nii võib öelda) kassettlahingumoonana määratlust ja rõhudes selle väiksemale võimalusele lõhkemata osi puudutanud inimesi kogemata kahjustada.

Loodan, et seda ei juhtu. Meie fraktsioon loodab, et seda ei juhtu ja seetõttu kasutan võimalust küsida nõukogult, mis samme see plaanib, et tagada lepingu jõustumine.

Lõpetuseks teisest teemast; minister, lugesin, et tulevikus hakkate tegelema teiste probleemidega, kui nii võib öelda. Kui see on tõsi, siis edu teile selleks minu ja meie fraktsiooni poolt.

Ģirts Valdis Kristovskis, küsimuse esitaja. – (LV) Härra juhataja, komisjoni esindajad, eesistujariigi esindajad, kõigepealt tahaksin öelda, et olin NATOga ühinemisele eelnenud ajal peaaegu kuus aastat oma kodumaal kaitseminister. Seetõttu võin öelda, et mõistan väga hästi, mida tähendab hoolitseda oma riigi eest kaitsemeetmete kaudu, vajaliku relvastuse ja sõjavarustuse kaudu. Ent omalt poolt ja fraktsiooni UEN nimel olen toetanud kõiki Euroopa Parlamendi meetmeid, sealhulgas seda kassettlahingumoonana keelustamise küsimust. Minu arvates on kõik siin juba ära öeldud. Kõigile on selge, et see relv ei ole piisavalt täpne ning seniajani on näha, et see on peamiselt tabanud tsiviilisikuid ja haavanud lapsi.

Seetõttu tahaksin öelda, et Euroopa Parlament ja mina oleme seisukohal, et ELi liikmesriigid peaksid asuma ühtsele seisukohale ja kasutama ühiseid jõudusid, et ühineda seda laadi relva vastu. Teisalt tahaksin ka propageerida selle nõude kasutamist kahepoolsetel läbirääkimistel selliste riikidega nagu Venemaa, Ameerika Ühendriigid ja Hiina, kes on peamised selle relva omanikud. Arvan, et see on väga oluline, kui meenutame, et kahjuks üsna hiljuti – Gruusia ja Venemaa sõjas – kasutas Venemaa seda relva Gruusia tsiviilisikute vastu. See kinnitab, et väide, et seda lahingumoonana on vaja nimelt kaitse otstarbel, ei kannata kriitikat. Kahjuks on näha, et seda kasutatakse ka teistes riikides ründerelvana tsiviilisikute vastu.

Luisa Morgantini, küsimuse esitaja. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, kassettlahingumoon on igast vaatevinklist massihävitusrelv, mis on ebainimlik, kui sõjas üldse inimlikku seadeldist olla saab.

Ameerika Ühendriikide sõjaväe publikatsioonis Field Artillery on kirjas, et plahvatamata laskemoonaosad on probleem süütute tsiviilisikute ja nende jalaväe jaoks, kes saabuvad pärast mingi tiheasustusala pommitamist; sellele vaatama neid toodetakse ja kasutatakse endiselt ning plahvatama seadiseid täis maa külvab endiselt aasta-aastalt surma, nagu nägime ka Gruusias.

Kassettlahingumoonana kasutamise, tootmise ja hoidmise konverentsil Oslos tutvustas 24-aastane liibanonlane Ibrahim, kelle keha oli haavu täis ja kellel oli jalg amputeeritud, end nii: „Meeldiv tutvuda, olen ellujääja.” Ma oleksin tahtnud surra, aga selle asemel embasin teda. Läksin teda tema Liibanonist lõunas asuvasse külla vaatama ning nägin Israeli lennukitelt visatud plahvatamata pomme majade hoovides, koolides, rohus ja puude all. Iisraellased loosisid neid sinna üle 1 400 000 ja seda veel hiljuti, kui vahe- ja relvarahu olid juba välja kuulutatud. See oli ehe julmus; Afganistani kiirabihaiglates kohtusin paljude sandistatud kehadega laste, meeste ja naistega; maailmas on tuhandeid lapsi, kes on sandistunud, kuna mängisid kassettlahingumoonana osadega, mille värvilisus neid meelitas.

Dublinis võttis 109 riiki pärast kümnepäevast arutelu endale kohustuse keelata need surmavad relvad, abistada ohvreid ja anda rahalist abi asjaomastele aladele, ent lepingus on kirjas ka see, et kõik see lahingumoon tuleb hävitada kaheksa aastaga. Kindlasti seda ei tehta, kui kõik allkirjastanud ÜRO riigid ei avaldaks tugevat survet sellistele tsiviilelanikkonna vastastes kuritegudes süüdi olevatele riikidele nagu Israel, Ameerika Ühendriigid, Hiina, India ja Pakistan, kes Dublini ei läinud ja keeldusid kassettlahingumoonana keelustamisest.

Ameerika Ühendriikide kaitseminister Robert Gates püüdis USA vastuseisu selgitada väitega, et kassettlahingumoon on tulemuslik relv paljude eri eesmärkide saavutamiseks. Iraagi, Afganistani ja endise Jugoslaavia surnud on seda muidugi testinud. Taas kord näitab Euroopa oma mõistuse häält, kui 22 riiki on Dublini lepingu allkirjastanud ja sellega liitunud, ent vaja on konkreetseid tegusid.

2. ja 3. detsembril allkirjastatakse see leping ametlikult Oslos, aga see on vaja ka ratifitseerida. Peame seda kiiresti tegema ja takistama igasuguse lepingust möödahiilimise ning arvan, et nõukogu peaks õigupoolest

koostama efektiivsed poliitilised ja finantsinstrumendid, millega tagada lepingu rakendamine, et selliseid surmasid – nimelt hävitusrelvadest tingitud surmasid – enam ei oleks.

ISTUNGI JUHATAJA: LUIGI COCILOVO

asepresident

Stefano Zappalà, *küsimuse esitaja*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad; see on vaid teadmiseks nõukogu eesistujale, kui teie selle praeguse eesistujana saate selle edastada oma eelkäijale: siin istungisaalis mainiti varem, et siin on kolm inimest, kes on sündinud Neil Armstrongiga samal päeval. Tegelikult oli aastatel 1994–1999 selle parlamendi liige Itaaliast pärit Euroopa astronaut ja sel ametiajal kuulub parlamenti ka üks Euroopa astronaut, kes on samuti itaallane.

Aga kassetlahingumoon juurde tagasi tulles tahan öelda, et ühinesin meie fraktsiooni nimel selle algatusega sellepärast, et see puudutab sügavalt tsiviliseerituse ja inimlikkuse olemust. Üks mu kolleeg oli ühe liikmesriigi kaitseminister ja minulgi on sõjaväeline taust. Arvan, et kava keelustada kassetlahingumoon kogu maailmas on asi, mis (nagu ma juba ütlesin) puudutab sügavalt tsiviliseerituse ja inimlikkuse olemust.

Miks? Sellepärast, et tsiviliseeritus ja inimlikkus on kaks Euroopa Liidu paljudest põhimõtetest; need on meie asutamislepingute alus ja sellepärast arvan, et me mitte ei pea võtma seda asja pelgalt alguspunktina, vaid võtma endale tõsine kohustus mõelda, milline peaks olema ELi kui terviku suhtumine seda tüüpi lahingumoon.

Ent on selge, mida need relvad ja lahingumoon maailmas tekitavad. Igasuguses sõjas on faktid sellised nagu nad on, aga kõige tõsisem asjaolu on see, et see ei lõpe sõja lõppedes, vaid jätkub pärast seda, sest maa on neid täis siis ja edaspidi. Kahjuks on veel üks asjaolu see, et sõdu toimub ka riikides, kus tsivilisatsiooni tase ei ole väga kõrge ja seetõttu on seal endiselt valmidus (ka kohalikul tasandil) kasutada maal leiduvaid objekte, mis on laste sandistamise üks peamisi põhjusi. Meile on saadetud ja saadetakse edaspidigi kogu maailmast palju filme, mis näitavad nende relvade kasutamise tagajärgi.

Sellepärast pöördun meie fraktsiooni nimel nõukogu ja Euroopa Parlamendi poole palvega selles küsimuses pealekäiv olla. Loodan, et kogu see töö viib konventsiooni ratifitseerimiseni, mis on minu arvates õigupoolest üks olulisimaid tsiviliseerituse ja inimlikkuse aspekte, mille alusel Euroopa Liit tegutseda saab.

Jean-Pierre Jouyet, *nõukogu eesistuja*. – (FR) Härra juhataja, asutatud parlamendiliikmed; proua Beer, proua Gomes ja proua Neyts-Uyttebroeck, kellele suur tänu minu poolt heade soovide eest, proua Morgantini, härra Kristovskis ja härra Zappalà, teil on kõigil tuline õigus: nagu härra Zappalà ütles, on see tsiviliseerituse ja inimlikkus küsimus.

Kõik Euroopa Liidu liikmesriigid jagavad kassetlahingumoonast tingitud inimlikku muret. Euroopa Liit toetab tsiviilelanikkonnale vastuvõetamatut kahju tekitava kassetlahingumoon keelustamise rahvusvahelise instrumendi vastuvõtmist. Sellepärast osalesidki Dublini konverentsil kõik Euroopa Liidu liikmesriigid, kas asjaosalistena (nagu enamik liikmesriike) või pealtvaatajatena. Sellest üsna keerulisest fraasist tuleb välja lugeda, et asjast huvitatu on muidugi Euroopa Liit.

Mis puudutab allkirjastamis- või ratifitseerimisotsust, siis see on iga liikmesriigi enda otsus, aga nagu proua Neyts-Uyttebroeckilgi, on mul kahju, kui nad kõik ei ole seda detsembriks allkirjastanud.

Tahaksin mainida, et suurem osa liidu liikmesriike on teatanud kavatsusest leping lähinädalatel allkirjastada, ja öelda, et proua Morgantini on õigus: peame enne lepingu jõustumist midagi praktilist ette võtma. Selles vaimus otsustas Prantsusmaa (mulle kõige tuttavam riik) 2008. aasta mais võtta viivitamata kasutusest maha 90% oma kassetlahingumoonast.

Nagu te teate, on paljudel liikmesriikidel see otsus veel ees. Mis puudutab Prantsusmaa eesistumist, siis riik teatas mais, pärast Dublini konverentsi, et ta detsembri alguses konventsiooni allkirjastab. Eesistujariik soovib juhtida kõikide parlamendiliikmete tähelepanu läbirääkimistele kassetlahingumoon üle seoses teatud tavarelvade konventsiooniga, mis on ainus konventsioon, milles suurima sõjalise võimekusega riigid – Ameerika Ühendriigid, Hiina ja India – või Gruusia-sarnased riigid on nõus osalema, mida nad aga ei ole nõus tegema Oslo lepingu puhul. Rõhutaksin, et need riigid ei ole väljendanud soovi seda lepingut allkirjastada.

Kõik Euroopa Liidu liikmesriigid on selle lepingu osalised ja nõuavad kassetlahingumoon protokollide vastuvõtmist. Härra Kristovskisel on täiesti õigus, kui ta rõhutas, et selles valdkonnas võetud kohustuste kaudu on võimalik saavutada muutusi. Lisaks oleks tulevikus võimalik vältida kassetlahingumoon

põhjustatud surmasid (nagu Gruusias), kui selle üldise konventsiooniga seoses peetavad läbirääkimised oleks edukad.

Austatud parlamendiliikmed, nagu näete on kassettlahingumoon teema, mis sunnib Euroopa Liitu tegutsema, ja see peab sundima võtma rahvusvahelisel tasandil vastu sellekohase üldinstrumendi. Igatahes on see eesmärk, mille pärast eesistujariik Prantsusmaa näeb kõikide partnerite veenmise nimel palju vaeva ja jätkab oma jõupingutusi ka edaspidi.

Charles Tannock, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Härra juhataja, ma ei ole patsifist – igaüks siin istungisaalis viibijatest, kes mind hästi tunneb, võib seda öelda –, aga sõjanduse ja relvakaubandusega seoses on palju kahetsusväärset. Kassettlahingumoon on minu jaoks üks kõige kohutavam viis sõda pidada, mis muidugi peaks olema täiesti viimane võimalus.

On palju tõendusmaterjali selle kohta, et need relvad mõjuvad ebaproportsionaalselt palju tsiviilelanikkonnale, kes rahvusvahelise õiguse kohaselt vajab kaitset esmajärjekorras. Kassettlahingumoon võib kukkuda tohutule maa-alale ja olla lõhkemata väga pikka aega, olles nii surmaohuks tsiviilisikutele, kes võivad saada surma või sandistuda kaua pärast konflikti lõppu.

Nende otsimine ja kõrvaldamine on kulukas ja neid ei saa ametlikult kaardistada nagu miinivälju. Mõnikord on lapsed neid mänguasja pähe üles korjanud ja kaotanud seetõttu oma jäsemed või hoopis elu. Väga noorte laste isana võin öelda, et sellest õudsemaid asju on vähe.

Kui tahame tõepoolest luua ühiste väärtustega Euroopa Liidu ja jagada neid väärtusi maailmaga, peame võtma vastu ühise seisukoha, et propageerida lõplikku keeldu neile hirmutavatele ja kohutavatele relvadele, mille mõju lahinguväljal on väga järsk.

Peame kasutama ka kõiki meie käsutuses olevaid diplomaatilisi võimalusi, et veenda teisi sama tegema. Euroopa Parlamendina võime olla uhked selle üle, et püüdsime vabastada maailma jalaväemiinide nuhtlusest. Peame kassettlahingumoon küsimusega tegelema sama innukalt ja pühendunult, et muuta maailm paremaks ja inimlikumaks, et mitte näha süütuid ohvreid pärast relvakonflikti kannatamas.

Richard Howitt, *fraktsiooni PSE nimel*. – Härra juhataja, täna pöördume nende ELi riikide poole, kes praegu ei kavatse kassettlahingumoon vastast lepingut allkirjastada, palvega seda teha. Küpros, Eesti, Soome, Kreeka, Poola, Rumeenia, Slovakkia ja Sloveenia ning ELi soovijad Serbia ja Türgi, palun ühinege teiste ELi riikidega ja enam kui saja riigiga kogu maailmast ning allkirjastage see leping.

Kelle pärast me seda palume? Afganistanist Heratist pärit Suraj Ghulam Habibi pärast, kes kaotas kuueaastaselt mõlemad jalad, kui ta leidis kassettlahingumoon, pidades seda teatud toiduks. Praegu, ratastoolis olles on tal pea võimatu kooli saada või sõpradega mängida. Laosest Sepone rajoonist pärit proua Chanhthava pärast, kes kaotas jala ja osaliselt ka nägemise, kui ta riisipõllul oma perele toitu kogudes kogemata kassettlahingumoon otsa sattus. Nüüd on ta sunnitud samale ohtlikule põllule riisi korjama saatma oma tütre. 13-aastase gruusia poisi Beka Giorgishvili pärast, kellest sai sel aastal oma sõbra pool olles sõbra jalgratast pumbates üks viimaseid ohvreid. Beka kaotas osa koljust, milles on veel mürsukilde.

ELi riikidest on silmakirjalik mõista hukka Venemaa agressioon Gruusias, aga mitte mõista hukka selleks kasutatavad vahendid, mis tekitavad kassettlahingumoon kasutamisel laialdast kahju tsiviilelanikele. Samamoodi õõnes on riikide ettekääne õigustada kassettlahingumoon varumist seoses maamiinide keelu järgimisega, kui kassettlahingumoon on sama surmav ja tekitanud maailmas veel suuremaid humanitaarkahjusid.

Minu koduriik – Ühendkuningriik – on juba alustanud umbes 30 miljoni laengu hävitamist, muutnud oma ekspordikontrollieeskirju ja andnud otsese panuse sõjavarustusest puhastamisse, sealhulgas Gruusia kassettlahingumoonast puhastamisse. Neid relvi kasutasid esmakordselt Saksa ja Vene väed Teise maailmasõja ajal Euroopas, Euroopas on praegu hinnanguliselt miljard sellist pommi ja Euroopa peab olema see, kes asub maailmas nende kaotamise eestvedajaks.

Elizabeth Lynne, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, nagu paljud ütlesid, tapab või vigastab kassettlahingumoon iga päev valimatult tsiviilisikuid, kellest paljud on lapsed. Paljud neist lapsohvritest jäävad kassettlahingumoon tõttu invaliidiks ja peavad elama kogu oma ülejäänud elu puudega. Aga šokeeriv on asjaolu, et kassettlahingumoon on enamal kui 15 ELi liikmesriigil. Kohutav, aga on tõendeid, et vähemalt seitse ELi liikmesriiki toodavad neid relvi endiselt. Minu arvates on neil riikidel, aga ka neil, kes on neid kasutanud (sealhulgas minu kodumaal – Ühendkuningriigil), käed verised.

Kassettlahingumootootmise, üleandmise ja varumise keelustamine säästab paljusid elusid. See leping tagab ka väga vajalikud ressursid, nagu arstiabi ja taastusravi, kassettlahingumootoohvritele. Palun tungivalt kõigil ELi liikmesriikidel see leping allkirjastada ja ratifitseerida ning mitte püüda muuta kassettlahingumootomääratlust, et oma kohustustest kõrvale hiilida, nagu mõned liikmesriigid teha püüavad.

Seán Ó Neachtain, *fraktsiooni UEN nimel*. – (GA) Härra juhataja, pooldan väga ettepanekut, milles palutakse kassettlahingumootolepingu rakendamist alates selle aasta lõpust.

Kõik Oslo 2007. aasta deklaratsiooni rakendanud valitsused tahavad enne 2008. aasta lõppu koostada juriidilise dokumendi, mis lõpetaks kassettlahingumootokasutamise, ning sellega loodaks süsteem, mis soodustab koostööd ja abi neile, kes praeguseni selliste rünnakute eest põgenesid, ja see kaotaks veel olemasolevad kassettlahingumootovarud.

Mul on väga hea meel, et just minu kodumaal Iirimaa, Dublinis jõuti aasta alguses toimunud rahvusvahelisel konverentsil selle lepingu osas üksmeelele. Kõik konverentsil osalejad väljendasid väga selgelt, mida nad selle lepinguga saavutada tahtsid – et kassettlahingumootoleks edaspidi keelatud. Ja nagu mu kolleegid on juba siin parlamendis täna palunud, paluksin ka mina lepingu allkirjastamata jätnud riikidel see allkirjastada.

Peame need kohutavad relvad lõplikult kaotama.

Satu Hassi, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (FI) Härra juhataja, daamid ja härrad, kassettlahingumootoleping on suurepärase asi. Väga oluline on, et selle lepinguga liituksid kõik ELi riigid, sealhulgas Soome, Kreeka ja Poola, sest muidu annaksime teistele riikidele liiga lihtsalt ettekäände nende ebainimlike relvade kasutamise jätkamiseks.

Mul on väga kahju, et mu oma kodumaa – Soome – kavatseb selles lepingus mitte osaleda. Seda põhjendatakse sellega, et kassettlahingumooton hangitud teiste ebainimlike relvade – jalaväemiinide – asemele. See aga on sama, mis saatana väljaajamine kuradiga. 1990ndate lõpus, kui Soome tollaegne valitsus otsustas jalaväemiinide kasutamise järg-järgult lõpetada, ei oelnud sõjavägi, et kavatseb need asendada teise tsiviilisikute tapja – kassettlahingumootonaga.

EL ja kõik ELi riigid peavad olema üheskoos kassettlahingumootovastu ja keelduma osalemast sõjalistes operatsioonides, kus neid kasutatakse. Väidetavalt on 98% kassettlahingumootoohvritest tsiviilisikud. Meil on nende relvadega üle 20 aasta kogemusi, mis näitavad, et need tapavad valimatult tsiviilisikuid, sealhulgas lapsi. On aeg see lõpetada.

Jean-Pierre Jouyet, *nõukogu eesistuja*. – (FR) Härra juhataja, austatud parlamendiliikmed, pean teile pühalikult ja tõsiselt ütlema, et olen selles kassettlahingumoototeemalises arutelus osalemise üle tõeliselt uhke ja eesistujariigi nimel ühinen kõigi nendega, kes kutsusid üles lepingu ratifitseerimisele.

Euroopa Liit tunnistas juba 2007. aastal kassettlahingumootoule tuntava murega tegelemise hädavajalikkust. Tean, et liidu liikmesriigid on aktiivselt osalenud nii Oslo protsessis kui ka teatud tavarelvade konventsiooniga seotud tegemistes. Meie arvates on teatud tavarelvade konventsioon ja Oslo protsess üksteist tugevdavad ning au sellele parlamendile ja sõnavõtnutele, kes meenutasid meile väärtusi, millesse Euroopa usub. Kutsume üles kõiki liikmesriike tegutsema nendel põhjustel, mida te minust paremini liigutavalt sel arutelul esile tõite.

Juhataja. – Mulle on kodukorra artikli 108 lõike 5 alusel esitatud kolm resolutsiooni ettepanekut⁽²⁾.

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub neljapäeval kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Proinsias De Rossa (PSE), *kirjalikult*. – Palun tungivalt kõikidelt ELi liikmesriikidelt kassettlahingumootoleping kohe ratifitseerida ja rakendada. Kassettlahingumootokkitab kogu maailma tsiviilelanikkonnale valimatult sõnulsetamatut õudu, kõige viimati Gruusia konfliktis.

Kassettlahingumootolepinguga keelatakse kassettlahingumootokasutamine, tootmine, varumine ja üleandmine. 107 riiki võttis lepingu vastu selle aasta mais Dublinis toimunud konverentsil. Ent leping ei hakka kehtima enne, kui vähemalt 30 riiki on selle ka ratifitseerinud.

⁽²⁾ Vt protokoll.

Uskumatu, et kaheksa ELi liikmesriiki ei kavatse lähimal ajal sellele lepingule alla kirjutada. Seega ei suuda EL – see kõige edukam rahuprojekt, ühendus, mis asutati just inimõiguste ja õigusriigi põhimõtetele – heaks kiita seda rahvusvahelise humanitaarõiguse pikendust, et keelustada praegu kasutatavatest tsiviilisikutevastastest relvadest üks kõige salakavalam.

Pöördun Küprose, Eesti, Soome, Kreeka, Poola, Rumeenia, Slovakkia ja Sloveenia poole palvega ratifitseerida see kassettlahingumoon leping viivitamata ja aidata lõpetada kassettlahingumoon kasutamine.

Tunne Kelam (PPE-DE), kirjalikult. – Peame arvestama, et kassettlahingumoon on üks kõige suuremat kahju tekitavaid relvi, mis ei tee vahet sõjaväelisel ja tsiviilsihtmärgil.

Tänapäeval, 21. sajandil ei saa sõda pidada eelkõige laastates ja maksimaalset kahju tekitades. Sihipärased rünnakud, kus tsiviilelanikud võimalikult vähe kannatada saavad, võivad olla sõjaolukorras ainus tegutsemisviis. Sellepärast tuleb kassettlahingumoon kasutamine selgelt hukka mõista ja keelata.

Pöördun Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide poole palvega nõuda eelkõige teistelt maailma riikidelt, et nad sellele lepingule selle aasta 3. detsembril alla kirjutaksid. Lisaks palun ELil ja selle liikmesriikidel võtta endale kohustus tegeleda selle lepingu rakendamisega tulemuslikult ja võimalikult kiiresti. Samuti palun ELil ja selle liikmesriikidel mitte ainult tegeleda lepingu tehniliste osadega, vaid pühenduda tõsiselt ka nende alade abistamisele, kus kassettlahingumoon on kasutatud, abistada asjaomaseid kogukondi ning anda tulemuslikku ja sihipärast abi kassettlahingumoon tekitatud kahju kannatanud tsiviilisikutele.

14. Infotund (küsimused komisjonile)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B6-0484/2008). Komisjonile on esitatud järgmised küsimused.

Esimene osa

Küsimus nr 33, mille esitas **Stavros Arnautakis** (H-0800/08)

Teema: Kodanike teavitamine Euroopa Liidu meetmetest nende kaitsmiseks finantskriisi eest

Vastuses minu suulisele küsimusele H-0075/08⁽³⁾ rahvusvahelise krediidikriisi mõju kohta, mille esitasin märtsis toimunud Euroopa Parlamendi täiskogu istungil, teatas komisjon, et tõenäoliselt on oodata 27-liikmelise Euroopa Liidu majanduskasvu 0,5%-list vähenemist, inflatsiooni kasvu ja 185 miljardi euro suurust väliskaubanduse puudujääki. Komisjon rõhutas, et sellise rahvusvahelise kriisiga toimetulekuks on kõige parem jätkata struktuurireforme ja makromajanduspoliitikat, ning märkis, et protektsionism ei ole lahendus. Praegu seisame silmitsi finantskriisi jätkuva levimisega, mis mõjutab nüüd ka suuri konglomeraate.

Kas komisjoni varem esitatud andmed on muutunud? Kuidas teavitab komisjon Euroopa kodanikke kriisi mõjust ja milliseid konkreetseid meetmeid ta võtab nende kaitsmiseks?

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Komisjon esitas oma sügisese prognoosi 3. novembril ja selle kohaselt on majanduse väljavaated nigelad: 2009. aastal Euroopa Liidu majanduskasv eeldatavasti peatub, kasvades vaid kasinad 0,2%.

2010. aastal peaks enamik Euroopa Liidu riikidest järk-järgult kosuma ja kogu ELi majanduskasvuks prognoositakse 1,1%. Selle tulemusena peaks töötus 2009. aastal Euroopa Liidus kasvama 7,8% võrra ning 2010. aastal veelgi rohkem.

Järgmisel aastal on Euroopa Liidus aga oodata inflatsiooni kiiret langust 2,4%-ni ja 2010. aastal peaks inflatsioon veelgi aeglustuma.

Ei ole kahtlust, et meie ees seisvad raskused on märkimisväärsed. Seetõttu koostab komisjon praegu kõikehõlmavat strateegiat, et tulla toime finantskriisiga ja panna piir majandussurutisele. Selle strateegia alused on sõnastatud teatises „Finantskriisist taastumine: Euroopa tegevusraamistik”, milles on öeldud, kuidas Euroopa Liit peaks tegelema ühiselt ja kooskõlastatult kriisi järgmiste etappidega.

Seejuures tuleks keskenduda kolmele eesmärgile: 1) ehitada üles uus finantsturg ELi tasandil; 2) tegeleda reaalmajandusele avalduvate mõjudega; 3) kooskõlastada ülemaailmset vastust finantskriisile.

⁽³⁾ Suuline vastus, 11. märts 2008.

26. novembril esitab komisjon majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva Lissaboni strateegia üksikasjalikuma taastamismeetmeid käsitleva ELi raamistiku. Meie eesmärk on koondada mitu lühiajalist algatust, mis aitavad hõlbustada laiemate majandusmõjude neutraliseerimist ning samal ajal kohandada kriisist lähtuvalt Lissaboni strateegia keskmisi ja pikaajalisi meetmeid.

Stavros Arnautakis (PSE). – (EL) Härra juhataja ja proua volinik, tänan teid vastuse eest. Praegu aga peame ütleva Euroopa kodanikele seda, et me reageerime krediidikriisile ja suuname raha reaalmajandusse. Euroopa kodanikud soovivad, et selle kriisiga avaneks võimalus ka Euroopa jaoks, kodanike Euroopa jaoks.

Minu küsimus on järgmine: kas eelseisvatel aastatel eraldatakse raha riiklikele investeeringutele ja riiklikele ehitustöödele?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Proua asepresident, kõige värkema teabe kättesaamisel tuleb kiiresti otsustada. Probleem on selles, et harilikult võtab komisjonil kui ühisotsustamise organil millegi algatamine väga kaua aega. Kas sellise olukorra jaoks nagu praegune on olemas mingid erireeglid? Muidu läheb tõesti kaua aega, enne kui komisjon kui ühisotsustamise organ mingeid tulemusi saavutab.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Härra juhataja, proua Wallström, kogemused näitavad, et liikmesriigid ise otsivad väljapääsu finantskriisi ja majanduslanguse tagajärgedest.

Mida te arvate kriisieelsetest meetmetest? Kas maksude tõstmine, maksubaasi laiendamine ja käibemaksu tõstmine on tõhusaks väljapääsuks kriisist sellisel raskel ajal?

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Kõige olulisem küsimus praegu on see, millised on komisjoni edasised sammud järgmisel nädalal, et tõesti tegeleda reaalmajandusele tekitatud tagajärgedega.

Me esitame meetmepaketi – mida praegu koostatakse –, milles nimetatakse erinevaid poliitikavaldkondi, kus loodame leevendada mõju reaalmajandusele lähiajal, järgides seejuures Lissaboni strateegia keskpika perioodi reformiprioriteete. Selles raamistikus me hakkamegi töötama. Loodame, et suudame leida meetmed, mille abil soodustada kogunõudlust; nõudluse osas soovime vähendada inflatsiooni survet ja soodustada leibkondade ostujõudu.

Me peame tööturul rohkem ära tegema ja, nagu te ütlesite, panema kõvasti oma energiat investeeringutesse. Loodame, et sellest on abi ka nende küsimuste ja meetmete puhul, mis puudutavad kliimamuutuste- ja energiapaketti, sest me vajame investeeringuteks raha. Loodame, et see aitab anda meile sel raskel ajal hoogu. Näiteks tööturgudel võib aktiveerimispoliitika osutada väga kasulikuks.

Vastuseks viimasele küsimusele ütlesin, et me soovime, et tegevust kooskõlastaksid liikmesriigid. Meie meelest oleks kõige hullem see, kui kõik liiguksid eri suundades ja teeksid seda, mis asjaomases liikmesriigis parajasti parim tundub. Me soovime, et nad pigem peaksid omavahel aru, kooskõlastaksid ja teeksid koostööd nii palju kui võimalik, sest nende tegevuse tulemusi tuntakse kogu Euroopa majanduses. Eelistame kooskõlastatud tegevust.

Kuidas on lood pika teostusajaga või pika ettevalmistusajaga? Mul on teile üllatus varuks. Nagu ma ütlesin eilsel finantskriisi üle peetud arutelul, suutis komisjon esimest korda esitada ettepanekud 24 tunni jooksul. Peame reageerima praegusele väga tõsisele kriisile nii, et me ei kulutaks ettepanekute koostamiseks liiga palju aega.

Meile kõigile on antud ülesanne – või siis soovime ise – otsida oma poliitikavaldkonnas võimalusi aitamiseks, pikast ettevalmistusajast pääsemiseks ning ettepanekute kiiremaks koostamiseks, tehes seda siiski kooskõlastatult ja korrast kinni pidades. Me püüame esitada ettepanekud nii kiiresti kui võimalik ja me kasutame kõiki oma võimalusi maksimaalselt ära. Selline on komisjoni praegune lähtepunkt.

Juhataja. – Küsimus nr 34, mille esitas **Bogusław Sonik** (H-0850/08)

Teema: Autojuhtide veres lubatava alkoholimäära ühtlustamine Euroopa Liidus

Paljudes liikmesriikides, näiteks Ühendkuningriigis, Itaalias, Iirimaa ja Luksemburgis võib sõidukijuhil olla vere alkoholisisaldus kuni 0,8 mg/ml. Näiteks Slovakkias ja Ungaris, kus ei ole sõidukit lubatud juhtida isegi pärast ükskõik kui väikese koguse alkoholi tarbimist, sooritab juht, kelle veres on alkoholi, raske kuriteo. Poolas on 20. juuni 1997. aasta liikluseaduses (ametlik väljaanne nr 108, 2005, osa nr 908, muudetud kujul) sätestatud liikluseeskirjade kohaselt vere alkoholisisalduse lubatud piirmäär 0,2 mg/ml. Sõiduki juhtimine joobes, mille puhul vere alkoholisisaldus ületab 0,5 mg/ml, on kriminaalkorras karistatav tegu, mille eest on võimalik karistuseks määrata kuni kaheaastane vabadusekaotus.

Kas komisjon kavatseb midagi ette võtta, et ühtlustada ELi liikmesriikide sõidukijuhtidele kehtivaid vere alkoholisisalduse lubatud piirmäärasid, võttes arvesse praegust suundumust ühtlustada ELi liiklusalaseid õigusakte?

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tegelikult tegigi komisjon 1988. aastal ettepaneku võtta vastu direktiiv maksimaalse lubatava alkoholimäära kohta autojuhtide veres, kuid liikmesriikide ja komisjoni üksmeele puudumise tõttu pidi komisjon leppima sellega, et võttis 17. jaanuaril 2001 vastu soovitus kehtestada kõikides liikmesriikides asjaomaseks maksimummääraks 0,5 mg/ml. Praeguse seisuga kehtib sellest kõrgem vere alkoholisisalduse maksimummäär vaid kolmes Euroopa Liidu liikmesriigis – Iirimaa, Malta ja Ühendkuningriigis.

Komisjoni soovitusel kaaluti ka vere alkoholisisalduse määra alandamist 0,2 mg/ml-ni teatud juhtide, sealhulgas algajate juhtide puhul, keda puudutabki lugupeetud parlamendiliikme esimene küsimus. Algajad juhid on teedel varitsevate ohtude peamised ohvrid ja seega on eriti oluline maksimaalselt vähendada nendega seotud riske, näiteks seades nende juhtide puhul maksimaalseks lubatavaks alkoholimääraks veres 0,2 mg/ml, nagu ma ütlesin. See on seotud nn nullmäära meetmega, mis nähakse kõnealuste juhtide puhul ette 2006. aasta oktoobris vastu võetud komisjoni teatistes, milles kehtestatakse ka strateegia, et aidata liikmesriikidel vähendada alkoholi tekitatavat kahju.

Daamid ja härrad, kirjeldatud tausta arvestades ei pea komisjon kahjuks praeguseid poliitilisi tingimusi sobivaks selle jaoks, et liikmesriigid saaksid võtta vastu õigusakti autojuhi veres lubatava alkoholi määra ühtlustamiseks Euroopa Liidus. Siiski ei kavatse komisjon jääda passiivseks küsimuses, mis puudutab Euroopa liiklussurmade ühte püsivat peamist põhjust.

Komisjon on võtnud selles küsimuses mitmeid meetmeid. Ennekõike võib välja tuua selle, et joobekontrollide osas ärgitas komisjon oma 6. aprilli 2004. aasta soovitusel korraldama sagedasemaid joobekontrolle töhuga seadme abil, mis mõõdab vere alkoholisisaldust väljahingatava õhu kaudu, ning tegema seda teatud ajal neis kohtades, kus juhid kipuvad tihti alkoholi tarbima.

Daamid ja härrad, samuti pean rõhutama, et alkoholijoobes juhtimist käsitletakse teiste õigusrikkumiste kõrval ettepanekus võtta vastu direktiiv, millega hõlbustatakse karistuste piiriülest täitmist liiklusohutuse valdkonnas, mille komisjon võttis vastu käesoleva aasta märtsis ning mida praegu arutavad nõukogu ja parlament.

Transpordinõukogu viimasel kohtumisel õnnestus mul ministritele toonitada, et inimeste kaotamise ohuga silmitsi seistes ei tohi me jääda õigusliku tähenärimisega suluseisu ega vaielda, kas küsimus jääb esimese või kolmanda samba alla, sest kahjuks ei aita õiguslikud arutelud kuidagi tegeleda nii tõsiste probleemidega nagu liiklusõnnetused ega neile lahendust leida.

Tahaksin kasutada siin parlamendi arutelul juhust ja juhtida tähelepanu sellele, et kõnealuses direktiivis käsitletavad neli õigusrikkumist, milleks on lisaks alkoholijoobes juhtimisele veel lubatud sõidukiiruse ületamine, turvavöö kinnitamata jätmine ja narkojoobes juhtimine, on neljast liiklusõnnetusest kolme põhjustajad. See tähendab, et Euroopa Liit saab palju ära teha ja peabki tegema, ning seega kutsun taas kord parlamenti üles jätkama liikumist transpordi- ja turismikomisjoni hääletuse tulemusega juba võetud suunas.

Lisaks – ma kohe lõpetan, härra juhataja –, et koostada lähiajal konkreetsed ettepanekud seoses psühhoaktiivsete ainete mõjuga, algatas komisjon 2006. aasta oktoobris nelja-aastase uurimisprojekti, mille eesmärk on täiendada teadmisi selles valdkonnas ja leida lahendused. Pean silmas projekti DRUID, mis on teile hästi tuttav.

Lõpetuseks tuleks rõhutada komisjoni rahalist toetust teavituskampaaniatele. Tegemist on ennekõike noorte korraldatavate kampaaniatega, mis on suunatud teistele noortele, et nad oleksid teadlikud ohtudest, mis kaasnevad pärast alkoholi ja narkootikumide tarbimist rooli istumisega. Üks näide paljudest on nn kaine grupijuhi kampaania „Bob”, mida saatis kogu Euroopas suur edu, samuti tasub meelde tuletada komisjoni pühendumust – komisjon kutsus endise maailmameistri Kimi Räikköneni Brüsselisse osalema Euroopa Liiklusohutuse kampaanias – ning 10. oktoobril Pariisis toimunud suurlinnade liiklusohutuse päeva, mis on järjekordeks tõendiks selle kohta, et Euroopa Komisjon on liiklusohutusele äärmiselt pühendunud. Lisasin selle oma prioriteetide hulka usaldusarutelul, mis toimus pärast minu määramist Euroopa transpordivolinikuks.

Daamid ja härrad, kahjuks ei saa me midagi rohkemat teha, kuid loodetavasti oli mu vastus teie suulisele küsimusele ammendav.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, härra volinik, tänan teid vastuse eest ja innustan teid astuma julgemaid samme. Peame vastu võtma ja ajakohastama direktiivi, millega kehtestatakse ükskõik kui väikeses alkoholijoobes juhtimise keeld. Me ei tohi anda järele alkoholitootjate lobitööle ja survele ning me ei tohi neid karta. Meil on õigus ohutule liiklusele ja me peaksime võtma oma esimeseks sihtrühmaks noored. Peame nende projektidega tegelemisel olema kindlameelsed.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Härra asepresident, tahaksin kasutada juhust ja esitada kaks küsimust. Esiteks: te ütlesite, et seda laadi õigusakti jaoks ei ole poliitiline taust päris paigas. Tahaksin teada, kes avaldab peamist vastuseisu. Kas üksikud liikmesriigid või suured huvirühmad? Mis takistab komisjoni praegusel juhul midagi ette võtmast?

Mu teine küsimus puudutab asjaolu, et üha rohkem uuringuid näitab, et suitsetamine autos on väga ohtlik. Esiteks on see tervisele väga kahjulik ning teiseks hajutab see tähelepanu ja suurendab väsimustunnet. Tahaksin teada, kas komisjon kavatseb selles osas midagi Euroopa tasandil ette võtta.

Colm Burke (PPE-DE). – Minu küsimus puudutab lirimaad, kus väga paljud noored on sattunud üksinda sõites traagilisse liiklusõnnetusse.

Tahaksin teada, kas Euroopas on tehtud mõni selleletemaline uuring; ehk võiksime taas alata programmi, mille raames harida noori autojuhte. Palju tööd on veel vaja ära teha ja ma tahaksin paluda, et me algataksime taas noorte õppeprogrammi nii pea kui võimalik.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tänan teid esitatud küsimuste eest, sest need aitavad Euroopa Liidu seisukohta täpsemalt tutvustada.

Härra Leichtfried, te viitasite õigesti meie ette kerkinud poliitilistele probleemidele – need puudutavad liikmesriike, kuid oleme näinud, et kahjuks ei võetud komisjoni ettepanekut tohututest jõupingutustest hoolimata vastu. Vaatamata meie ja liikmesriikide üksmeele puudumisele direktiivi ettepaneku osas, oleme jäänud endale kindlaks ja jääme endale kindlaks ka edaspidi. Kordan seda, mida ütlesin nõupidamisel, kus ma komisjoni ja parlamendi usalduse võitsin: pean liiklusohutust jätkuvalt üheks oma prioriteediks.

Kavatsen ka edaspidi toetada kõiki DRUIDi raames algatatavaid projekte ja programme – see ongi minu vastus lugupeetud parlamendiliikmele – seoses noortele teabe jagamise ja nende harimisega. See peaks olema esmatähtis. Õnnetusi ei põhjusta ju liiklusvahendid ise, kuigi muidugi ka nende turvalisus on oluline. Tähtis on tagada teede ohutus ja parlament ongi otsustanud võtta koos komisjoniga vastu teatud otsused infrastruktuuri kohta, kuid põhiküsimuseks jääb autoroolis või mootorratta sadulas istujate harimine.

Meil on kohustus hakata noori harima, seega olen täiesti nõus teie seisukohaga ning teen kõik mis minu võimuses, tagamaks, et Euroopa Liit ja komisjon rahastavad alati kõnealuseid noorte harimise programme koolis. Daamid ja härrad, mitte sugugi juhuslikult ei valinud ma komisjoni algatuses osalema endist maailmameistrit, kes on noor mees.

Peaksime püüdma suhelda noortega just teiste noorte kaudu, kes ehk erinevalt perekonnapeadest ei loe epistlit, vaid suudavad selgitada, milles tegelikud ohud peituvad, sest kõik peolt tulevad noored tunnevad end haavamatuna. Kahjuks ei ole see aga nii ning me peame tegema koostööd koolide ja perekondadega, et noortele kindlasti tutvustataks ohte, mis rooli taha istumisega alati kaasnevad, eriti kui juht on alkoholi- või narkojoobes.

Mis puutub suitsetamise küsimusse, siis palun komisjoni talitustel korraldada uuring, et teada, kas suitsetamises peitub täiendav oht. Ma ei saa teile kindlat vastust anda, sest teaduslikke fakte ma ei tea, kuid nagu ma ütlesin, teen selle kontrollimise ülesandeks komisjoni talitustele.

Usun, et vastasin ka härra Soniki küsimusele, kinnitades oma pühendumust, ning arvan, et võin võtta komisjoni nimel kohustuse – asepresident Wallström vastutab ka teabevahetuse valdkonna eest – teha kõik meie võimuses olev, et teavitada kodanikke ja eelkõige noori ehk algajaid juhte autoga sõitmisega kaasnevatest ohtudest.

Juhataja. – Küsimus nr 35, mille esitas **Katerina Batzeli** (H-0861/08)

Teema: Institutsioonidevaheline kokkulepe partnerluse kohta Euroopa asjadest teavitamisel

22. oktoobril 2008 allkirjastasid Euroopa Parlament, komisjon ja nõukogu esimese poliitilise deklaratsiooni, mis käsitleb institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Liidu prioriteetide alase teabevahetuse kohta. Tegemist on poliitiliselt eriti märkimisväärse kokkuleppega, sest sellega püütakse leida tõhus lahendus

peamisele demokraatiaga seotud probleemile – Euroopa kodanike puudulikule teavitamisele –, kuid samas on tähtis ka selle ajastus, sest lähenemas on Euroopa Parlamendi valimised.

Millised on ühenduse ühtse teabevahetuspoliitika prioriteedid ja kesksed sõnumid eelseisvaks aastaks, eelkõige valimiseelseks ajaks?

Kuidas edendatakse ühenduse kolme institutsiooni koostööd teabevahetuspoliitika prioriteetide ja eesmärkide valimisel ning samuti nende koostööd asjaomaste riigiasutustega? Eriti huvitab mind, milline on ühenduse teabevahetuspoliitika ja liikmesriikide ELi puudutavate teabevahetusstrateegiate omavaheline suhe?

Millised vahendid eraldatakse ühenduse uue teabevahetuspoliitika elluviimiseks ja millist rolli hakkab mängima uus sidetehnoloogia? Milline on selles kontekstis mitmekeelsuse roll?

Millistest ühenduse fondidest hakatakse rahastama vastse teabevahetuspoliitika raames korraldatavaid üksikalgatusi?

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Parlament, komisjon ja nõukogu on hoogustanud omavahelist koostööd teabevahetuse alal Euroopa Liidus ning käesoleva aasta 22. oktoobril allkirjastasid nad poliitilise deklaratsiooni partnerluse kohta Euroopa asjadest teavitamisel. Täna teid väga teie kindla toetuse eest selles küsimuses. See on meil esimene kord leppida kokku teabevahetuse ühtses käsitluses.

Teabevahetus on tõhusam ja tulemuslikum, kui seda prioriteetsete küsimuste puhul kooskõlastatakse. Lisaks on selleks vaja kõigi osaliste, sealhulgas liikmesriikide poliitilist pühendumust. Kõigil institutsioonidel on kohustus suhelda kodanikega Euroopa Liidu küsimustes. Tahaksin aga kindlalt rõhutada, et poliitiline deklaratsioon austab ka iga Euroopa Liidu institutsiooni ja iga liikmesriigi enda vastutust oma teabevahetusstrateegia ja prioriteetide eest.

Teabevahetuse ühised prioriteedid on poliitilise deklaratsiooni tuumaks ja nendes lepib kokku institutsioonidevaheline teaberühm, mille kaaseesistujaks kutsutakse kõikide institutsioonide esindajad. Me oleme juba määranud 2009. aastaks neli ühist prioriteeti ja neis kokku leppinud: Euroopa Parlamendi valimised, energia ja kliimamuutus, Kesk- ja Ida-Euroopa demokraatlike muutuste 20. aastapäev ning loomulikult töökohtade, majanduskasvu ja solidaarsuse säilitamine Euroopas.

Deklaratsiooni ellurakendamist tagavad parlament, komisjon, nõukogu ja liikmesriigid üheskoos. Seega võtame eesmärgiks luua koosmõju riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste ning ka kodanikuühiskonna esindajate tegevuse kaudu. Liikmesriikides asuvad komisjoni esindused ja parlamendi teabekeskused töötavad koos riigiasutustega ühisalgatuste kallal, mis on kohandatud sealsele tingimustele. Vajaduse korral seame Euroopa Liidu ja riiklike talituste jaoks sisse sobiva halduskorralduse ning nende tegevust hakatakse rahastama selle kohaselt.

On ütlema selge, et oma tegevuses austavad meie institutsioonid ja liikmesriigid mitmekeelsust ja kultuurilist mitmekesisust. Sellega seoses tahaksin mainida, et komisjon on mitmekeelsuse küsimusega tegelemisel väga aktiivne. Muude meetmete hulgas on määratud liikmesriikides asuvate komisjoni esinduste juurde tõlkijad, kelle tegevus vastab kohalikele vajadustele ja kes aitavad jagada Euroopa kohta teavet sealse kodanike emakeeles.

Lõpetuseks: teabevahetuse ühiste prioriteetide elluviimine pakub Euroopa, liikmesriikide ja piirkondade poliitikutele suurepäraseid võimalusi arutleda Euroopa Parlamendi valimiste eel kodanikega Euroopa Liidu teemadel. Loodan, et see mõjutab valimisaktiivsust positiivselt.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Suur tänu teie vastuse eest, proua Wallström. Tahaksin esiteks öelda, et kõnealuse institutsioonidevahelise kokkuleppe eesmärk on ennekõike teha algust Euroopa ühtse teabevahetuspoliitikaga, mille peavad pikapeale, kuid tingimata vastu võtma kõik ühenduse institutsioonid, et kodanikeni jõuaks üldteave.

Teiseks tahaksin saada täpsemat ettekujutust uute kavandatavate algatuste rahastamisest. Kas need algatused lisatakse käimasolevatesse programmidesse? Kas luuakse uus eelarverida, et teabe jaoks oleksid olemas eelarvevahendid? Kuidas hakatakse rahastama valdkondlikke programme? Kas teabevahetuspoliitika on eraldiseisev või kaasrahastatav poliitika?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Proua asepresident, paber võib pakkuda küll mitmesuguseid võimalusi, kuid saab üha selgemaks, et teabevahendina ei ole see enam eriti kasulik. Elektrooniline meedia – televisioon ja Internet – tuleb seada meie teabepoliitikas esikohale. Tahaksin seega küsida, kas võime praeguses poliitikas

täheldada samalaadset suundumust. Teiseks oli mul hea meel kuulda, et eelkõige kaasatakse sellesse kohalikud ja piirkondlikud televisiooniettevõtted. See on mõistlikum kui suurte avalik-õiguslike televisiooniettevõtete puuduste parandamine.

Marian Harkin (ALDE). – Jällegi on mul hea meel kuulda voliniku öeldut, kuid ma jagan eelkõneleja muret. Ma muretsen selle üle, kuidas meie sõnumit edastatakse, ja olen nõus elektroonilise meedia kohta öelduga.

Suure tõenäosusega jäävad brošüürid ja raamatud kabinetidesse vedelema, ilma et keegi neid loeks. Olen seda niivõrd tihti näinud. Ilmselt on mu küsimuse mõte et, kuidas te kavatsete viia sõnumi nendeni, kes on sellest huvitatud. Kas te püüate sihikule võtta huvitatud rühmad või suunate oma sõnumi lihtsalt kõigile üldiselt?

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Tänan teid nende oluliste täpsustavate küsimuste eest.

Üten, mida minu arvates on vaja. Mis tahes kampaanias või teavitustegevuses edu saavutamiseks vajame viit elementi.

Esiteks, Internetti ja uusi tehnoloogiaid tuleb kasutada intensiivselt. Obama kampaaniast võime üksnes unistada. Minu teada oli neil selle kampaania jaoks 1,2 miljardit dollarit, kuid otsustavaks osutus just see, kuidas nad kasutasid Internetti. Seega tuleb meilgi seda teha.

Teiseks, me peame kasutama audiovisuaalseid vahendeid: 60% inimestest kasutab Euroopa Liidu tasandil toimuvast teada saamiseks peajasjalikult televisiooni ja raadiot.

Kolmandaks, meil on vaja luua tihedad sidemed mõjutajatega, näiteks kodanikuühiskonna ja kohalike omavalitsuste võrgustikega. Seega oleks meil üheskoos Euroopa tasandil töötamise lisaväärtuseks ka teistsugused esindajad ja käskjalad.

Neljandaks, me peame tegema koostööd nn saadikutega ehk inimestega, kes on nõus seisma demokraatia idee eest ja kes suudavad jõuda inimestele lähemale kui meie, poliitikud.

Viiendaks, meil on vaja jõuda noorteni ja naisteni, kelle valimisaktiivsus kipub väiksem olema ja kes ei ole Euroopa Liidu suhtes nii entusiastlikud, nagu on näidanud referendumid Iirimaa ning veel varem Prantsusmaal ja Hollandis.

Need kõik on vajalikud.

Aga kuidas siis rahaga jääb? Milline on meie eelarve? Oleme suutnud eraldada eelarves järgmiseks aastaks 8,5 miljonit eurot, et katta nii Euroopa Liidu kui ka detsentraliseeritult hallatavad algatused, mis on seotud järgmisel aastal toimuvate valimistega. Meie esindustele on antud juhtnöörid eraldada põhiosa oma tagasihoidlikest teabevahetussummadest Euroopa Parlamendi valimistele ja nende käsutuses olevast detsentraliseeritud allikatest saadud rahast ongi nad eraldanud 60% sellele eesmärgile. Samuti korraldame nüüd tehniliste küsimuste arutamiseks kohtumisi parlamendi talitustega, et võrrelda tähelepanekuid algatuste kohta eri liikmesriikides.

Käesoleval aastal on valimistega seotud tegevuste eelarve umbes 6,2 miljonit eurot. Meil on noortele mõeldud projektid, meil on spetsiaalsed Eurobaromeetri uuringud jne. Samuti on olemas raha teabevahetuseks struktuurifondide, põllumajanduse ja kõigi poliitikavaldkondade teadusuuringute alal, kuid meil ei ole selleks lisaraha ega spetsiaalseid eraldisi. Olen palunud kõigil oma kolleegidel lisada valimised oma teabevahetuskavasse. Nad hoiavad mind selle tegemisega kursis.

Järgmise aasta lõplik eelarve ei ole veel valmis, seega on jätkuvalt võimalus lisada täiendavaid summasid – kuid nimetatud summad on meil tänase seisuga eelarves olemas. Seega ei ole eraldatud summad just ülemäära suured, kuid me peame kasutama juba olemas olevaid kanaleid. Samuti aitame ja nõustame Euroopa Parlamenti nii palju, kui kõigi oma vahendite ja tavategevusega suudame, teisisõnu: teeme audiovisuaalmaterjale ja videoklippe EUtube'is – püüame kõigi oma igapäevaste tegevustega kindlasti innustada valijaid ning ärgitada neid pidama Euroopa Parlamendi valimiste ajal head ja elavat arutelu.

Teine osa

Juhataja. – Küsimus nr 36, mille esitas **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0809/08)

Teema: Eurooplaste teavitamine Euroopa Parlamendi valimistel osalemisest

Viimase aja rahvusvaheline ebastabiilsus finantsmaailmas, mis avaldas ränka survet rahvusvahelisele ja Euroopa pangandussüsteemile, tekitab tõsist muret Euroopa tavakodanikes, kes ei näinud sellisel kriitilisel ajal Euroopa Liidu poolt tulemas ühtegi lahendust ega märkigi Euroopa solidaarsusest.

Milliseid samme ja meetmeid komisjon soovib, et teavitada Euroopa kodanikke Euroopa poliitikast ja lahendustest ELi või liikmesriikide tasandil kriiside ajal ning erandlike poliitiliste ja majanduslike olude korral? Kuidas kavatses komisjon pakkuda valimiseelsel ajal Euroopa kodanikele teavet ning mõjutada neid Euroopa Parlamendi valimistel osalema praeguses olukorras, kus ebasoodsad arengud mõjutavad Euroopa Liidu jaoks olulisi rahvusvahelisi majandus- ja kaubandussuhete küsimusi?

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Tean väga hästi, et finantskriis ja selle mõju reaalmajandusele teeb paljudele eurooplastele väga suurt muret ning seega mõjutab see teataval moel ka Euroopa Parlamendi valimisi. Niisiis ei ole üllatav, et enamik inimestest sooviks, et valimiskampaanias keskendutaks nende igapäevaelu puudutavatele majandusküsimustele, näiteks töötusele, majanduskasvule, inflatsioonile ja ostuvõimele. Värsked arvamusküsitlused näitavad ka seda, et inimesed näevad nüüd Euroopa Liidus omamoodi pelgupaika kriisi eest ja soovivad, et EL reguleeriks majandust maailma tasandil.

Komisjon käib muutustega kaasas. 29. oktoobril võtsime vastu raamistiku, milles on esmatähtsal kohal nii tegelemine turgude kriisiga, et ennetada majanduse juhtimise reformi kaudu tulevase kriise, kui ka tegelemine kriisi mõjuga töökohtadele ja majanduskasvule. Selle järelmeetmete ettepanekuid praegu koostatakse ning need on keskseteks strateegilisteks prioriteetideks meie 2009. aasta õigusloome- ja tööprogrammis, mille me eile parlamendile esitasime ja mida arutati.

On oluline, et vajadust tegutseda on möönnud nii komisjon, parlament kui ka nõukogu ning et me teeme peagi ettepaneku seada töökohtade, majanduskasvu ja solidaarsuse säilitamine üheks institutsioonide teabevahetusprioriteediks järgmisel aastal. Teisisõnu: sellest saab üks küsimusi, milles Euroopa Liidu institutsioonid ja liikmesriigid hakkavad tegema koostööd, et jagada teavet ELi tegevuse kohta selles valdkonnas. Kavandatu võimalikult heaks elluviimiseks koostatakse vastavad plaanid.

Eespool juba mainisin Euroopa Parlamendi valimisi, mis kuuluvad samuti institutsioonide prioriteetide hulka. Valimiste osas on ettevalmistustega kaugemale jõutud, sest teadsime juba mõnda aega, et neist saab prioriteet.

Meie institutsioonid teevad tihedat koostööd kõigi valimistega seotud teabevahetusalgatuste osas ning komisjon annab aktiivselt oma panuse parlamendi vastu võetud teabevahetuse raamstrateegiasse. Komisjoni eesmärk on tõsta inimeste teadlikkust valimistest ja algatada arutelu Euroopa Liidu põhiliste poliitiliste küsimuste üle. Osaliselt saab seda saavutada meie kesksete vahendite abil, sh audiovisuaalmeedia ja Interneti abil, ning neid täiendaksid detsentraliseeritud algatused, mida korraldavad liikmesriikides asuvad esindused tihedas koostöös parlamendi teabekeskustega.

Need üritused peaksid tegema inimesed teadlikuks asjaolust, et valija saab otsustada erinevate Euroopa tulevikuvaljavaadete vahel ning et nende valik mõjutab suuresti kõigi meie kodanike elu.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, täna asepresidenti tema vastuse eest. Usun, et komisjoni pakutud meetmed viiakse ellu, sest ettepaneku ja elluviimise vahele jääb üsna pikk aeg, kuid see sisaldab ka bürokraatlikku menetlemist, mistõttu ma ei tea, kas kodanikele jääb piisavalt aega märgata neid tulemusi enne valimisi.

Rahastamine ja teabestrategia võivad viia ka vastuoluliste tulemusteni ja seetõttu tuleb erilise hoolega tagada, et me ei taba tundlikku närvi kodanikel, kes ei soovi raha tarbetut kulutamist teie nimetatud detsentraliseeritud algatustele, üritustele ja trükistele.

Ja veel: arutelu ei ole alati veenev. Ehk peaksime me seega endale tunnistama, millised vahendid meie kasutuses on, ja olema kodanikega ausamad.

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Proua Wallström, kas te usute, et see, kas valijatele tundub kandidaat lähedane või kauge, mõjutab Euroopa Parlamendi valimistel osalemise aktiivsust? Kas peate õigeks, et 45 miljoni elanikuga riigis on Euroopa Parlamendi valimisteks ainult üks valimisringkond? Kuidas saaks komisjon tagada, et suurema rahvaarvuga riikides oleks valimisringkonnad, mis on inimestele lähemal?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Tahan komisjoni asepresidendile öelda vaid seda, et me peaksime mõtlema olukorrale Taanis, kus räägitakse euroala liikmeks kandideerimisest; Islandil, mis on kriisist räsitud, ja Rootsis, kus on uuesti hakatud tõsiselt kaaluma euro kasutuselevõttu.

Kes näiteks räägib iirlastele, et tänu eurole ja Euroopa Keskpangale on neil õnnestunud see torm üle elada palju valutumalt kui teistel nimetatud riikidel? Kas ei oleks ehk juba aeg hakata Euroopa Liidu kohta kiidusõnu ütleva? Sel nädalal oleme kuulnud Euroopa Parlamendi iirlastest liikmetelt negatiivseid märkusi Euroopa Liidu kohta. Kes aga ütleks mõne positiivse kommentaari ja räägiks meist head, et inimesed teaksid, milliseid hüvesid Euroopa Liit ja euro pakuvad?

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Ma püüdsin eelmisel nädalal Iirimaa külastades anda sellesse oma panuse. Ma püüdsin tutvustada enda arusaama Euroopa koostöö lisaväärtustest. Minu meelest edeneb arutelu euro üle ja selle üle, miks on euroalasse kuulumine Iirimaa kasulik, praegu hästi, kuid see tõstatab põhiküsimuse: kes seisab Euroopa Liidu eest? Kes räägib Euroopa Liidu toetuseks? Kes selle eest vastutab? Me ei saa kunagi jääda lootma, et Brüssel kõike seda teeb. Ülesanded tuleb omavahel jagada ja neid tuleb täita üheskoos.

Tegelikult pean poliitilisi vastuolusid ja vaidlusi heaks, sest inimestel on erinevad ettekujutused, erinevad kavad jne. Leian, et see aitab tekitada huvi ja mõjutab lõppkokkuvõtteks soodsalt valimisaktiivsust. Loomulikult soovime me ärgitada ja innustada elavat mõttevahetust ja arutelu Euroopa tegevuskava ja Euroopa küsimuste üle. Me kõik peame Euroopa Liidu toetuseks rääkima. Seepärast mul ongi hea meel, et esimest korda oleme me jõudnud kokkuleppele sellises teabevahetuspартnerluse raamistikus. Sellist raamistikku ei ole meil kunagi olnud.

Seega peaksime me otsustama, et täidame Euroopa Liidu toetuseks rääkimise ülesannet ühiselt ja kuulame kõigi Euroopa inimeste muresid, sest oluline on tõesti just suhtlemine, mitte üksnes teave ise. Paremini kuulata, paremini selgitada ja tegutseda kohapeal – just seda kordan ma seoses teabevahetusega. Kampaaniat viiakse eri liikmesriikides ellu erinevalt, sest seda tuleb kohandada kohalike oludega. Seda me praegu teha püüamegi. Me püüame protsessi kiirendada nii palju kui võimalik, kuid seejuures peame järgima ka finantsmäärust ja kõiki eeskirju. Peame olema kõigis oma tegemistes korrektsed. Meil oli täna kohtumine, millele oleme kavandanud järelmeetmed. Püüame võimalikult hästi arvestada parlamendi üksikasjalikku ajakava valimiste kavandamise kohta.

Arvan, et me saame raha eraldada ja kasutada juba sel aastal, kuid loomulikult aitaksid suuremad meie käsutusse antavad summad teha järgmisel aastal rohkem algatusi. Kordan, et minu meelest peaksime kaaluma ka audiovisuaalmeedia ja Interneti laialdasemat kasutamist, et me tegevus oleks tõhus ja et me sõnum jõuaks noorteni.

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Vabandust, kuid ma ei kuulnud, et komisjoni asepresident oleks mu küsimustele vastanud.

Juhataja. – Võtame komisjoni antud vastuse teadmiseks, kuid meil pole pädevust ega oskusi, et hinnata vastuse sisulist ulatust.

Küsimus nr 37, mille esitas **Georgios Papastamkos** (H-0811/08)

Teema: Komisjoni teabevahetusstrateegia Iirimaa rahvahääletuse osas

Milline oli komisjoni ja ta liikmete teabevahetusstrateegia Iirimaa referendumi eelsel ajal?

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Tahaksin rõhutada, et Lissaboni lepingu puhul on Euroopa Komisjon tegutsenud oma esinduste kaudu ja tihedas koostöös liikmesriikidega, et pakkuda Euroopa Liidu kodanikele õiget ja erapooletut teavet. Oleme toetanud seda tööd teabevahetusmeetmete paketi, mis sisaldab mitmesuguseid materjale, nagu faktiline teave, ettekanded ja võtmesõnumid. Samuti oleme korraldanud koolitusi ja teabetunde volinikele, esinduse töötajatele, Europe Directi teabekeskuste töötajatele ja teistele teabe levitajatele.

Interneti tähtsust mõistes oleme loonud spetsiaalse veebilehe, kus on Euroopa Liidu 23 ametlikus keeles esitatud põhjalik teave Lissaboni lepingu kohta. Selle põhjal on liikmesriikides asuvad komisjoni esindused koostanud materjalikogumikud, mis on kohandatud kohalike vajadustega ja sobivad paremini kodanike teavitamiseks. Lisaks on esindused, sh Iirimaa esindus, töötanud välja teabevahetuskavad, tehes seejuures tihedat koostööd riikide valitsuste ja liikmesriikides asuvate parlamendi teabekeskustega.

Meie kavandatud tegevused hõlmavad ajakirjanike ja teabelevitajate koolitamist, brošüüride ja voldikute avaldamist, kodanikuühiskonna ja kohalike omavalitsustega arutelude korraldamist ning samuti avalikke üritusi koolides ja ülikoolides. Nii saavad kodanikud oma emakeeles sobivalt kohandatud teavet, mis puudutab nende tegelikke muresid.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, tänan asepresidenti tema vastuse eest. Minu lisaküsimuses on ka üks ettepanek: proua komisjoni asepresident, te – ja mitte üksnes teie, vaid kõik volinikud – peaksite külastama Iirimaa ajal, mis on Iiri küsimuse arutamiseks poliitiliselt sobiv, ning kõik volinikud peaksid astuma arutellu Iirimaa kodanikega ja vastama kõigile nende küsimustele.

Korraldage televisioonis üle kantav arutelu kõigi huvitatud ametitega, et iirlased, Iirimaa valijad võiksid seda vaadata, ning reageerige nende muredele ja vastake nende küsimustele kohapeal.

Armando França (PSE). – (PT) Härra juhataja, proua volinik, viimasel kahel kuul on poliitikas ja meedias ülekaalus olnud finants- ja majanduskriis. Iirimaa referendumit ja Tšehhi Vabariigi raskusi Lissaboni lepinguga on meedias õige vähe kajastatud. Kas teile ei tundu, et komisjoni teabe- ja teabevahetusstrateegiat tuleks nüüd tõhustada, arvestades pakilist vajadust Lissaboni lepingu jõustumise järele? See oleks ka poliitiliseks sammuks kriisiga toimetulekul ja sellest väljumisel.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Ma räägin lühidalt. Esiteks tahaksin kiita volinikku eriti tema pingutuste eest kõnealusel küsimuses. Endise ajakirjanikuna võin märkida, et kuigi volinike koosolek võib olla huvitav volinikele, ei saa me sundida inimesi seda vaatama.

Probleem on selles, et tundetult esitatud teave lihtsalt ei paku huvi, ning ma kardan, et Euroopa on üsna hall ja igav – kui igaihe enda tublidus välja arvata –, nii et te peaksite tegelema selle küsimusega.

Endise ajakirjanikuna võiksin lisada – jube on seda avalikult tunnistadagi –, et ma käisin siin ja komisjonis palju kordi ning need hallid seinad ja igavad ettekanded ei tekitanud mu Euroopa geenides küll mingit elevust. Te peate selle küsimusega tegelema. Lõpetuseks olgu öeldud, et kui Iiri valitsus oleks, nagu te märkisite, paremini kuulnud, paremini selgitanud ja kohapeal tegutsenud, siis oleks referendumil öeldud „jah”.

Juhataja. – Küsimustele 38 kuni 41 vastatakse kirjalikult.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Kas asepresident ehk oleks nii kena ja vastaks mu lisaküsimustele?

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Arvan, et juhataja ehk unustas anda mulle võimaluse teie konkreetsetele küsimustele vastamiseks. Loomulikult saame me referendumil juhtunust kasulikke õppetunde ja ma leian, et teil on õigus, kui märgite, et positiivse vastuse saamiseks oleks vast tulnud korraldada rohkem visiite. Me järgisime sel ajal meile antud nõu ja austasime täielikult Iirimaa soovi, et me hoiduksime nende arutellu sekkumisest, kuid nüüd soovivad iirlased sellistel juhtudel ehk rohkem osalejaid kutsuda. Olen innustanud kõiki oma kolleege sinna minema ja iirlastega arutelusid pidama. Ma kardan, et kui seda televisioonis üle kantakse, ei mõju see alati nii veenvana, kuid me oleme meediale tähelepanu eest tänulikud.

Praegu valmistame me koos Iiri valitsusega ette vastastikuse mõistmise memorandumit, milles võtame vaatluse alla kõik selle, mis vajab veel tegemist – nii lähiajal kui ka kaugemas tulevikus –, et tagada parem kodanikuharidus, töötamine käsikäes ajakirjanikega, ehk mõnede kõnealuste küsimuste emotsionaalsem käsitlemine, austades samal ajal Iirimaa kehtivaid seadusi ja sealset korda.

Me õpime juhtunust ning ma arvan, et me järgimegi teie nõuannet ja lähme sinna, et vastata kõigile küsimustele alates põllumajandusest ja kalanduspoliitikast kuni kaubanduseni. Just sel moel tulebki raskustega rinda pista. Ma loodan, et me tekitame aktiivse arutelu. Aitäh, et te mulle selle aja andsite.

Juhataja. – Küsimus nr 49, mille esitas **Manuel Medina Ortega** (H-0797/08)

Teema: Aafrika-sisene ränne

Riigisiseste probleemide kuhjumine paljudes Aafrika riikides ja Euroopasse välja rändamise lootus on põhjustanud kümnete tuhandete Saharast lõunasse jäävate riikide elanike suundumise põhjapoolsetesse riikidesse, näiteks Liibüasse, Marokosse, Mauritaaniasse ja Senegali.

Kas komisjonile on sealne olukord teada? Kui jah, siis kas kavatakse võtta mingeid meetmeid, et parandada nende Aafrika-siseste migrantide viletsaid elutingimusi ja leevendada sellisest ebanormaalsest demograafilisest rändest Põhja-Aafrika riikidele tulenevat survet?

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Nüüd jõudsime täiesti teistsugusesse poliitikavaldkonda. Komisjon on täiesti teadlik vaesusest, mis koos teiste asjaoludega, näiteks ebastabiilsusega, kliimamuutusega ja inimõiguste rikkumistega, sunnib sealseid inimesi alustama ränkrasket, mõnikord traagiliselt lõppevat teekonda. Komisjon tegutseb aktiivselt kõigis neis küsimustes, eeskätt nende riikidega peetava poliitilise dialoogi kaudu ja vaesusega võitlemise eesmärgi teeniva Euroopa Arengufondi kaudu.

Ceuta ja Melilla traagilistele sündmustele reageerides ning seoses 2005. aasta lõpus Euroopa Ülemkogu kohtumisel heaks kiidetud üldise lähenemisviisiga soovis Euroopa Liit pidada Aafrikaga struktureeritud dialoogi, et arutleda rände ja arengu seoste üle Lääne-Aafrika rändeteed hõlmavas Rabati protsessis, mille järeelmeetmetest räägitakse varsti, 25. novembril Pariisis toimuval konverentsil, ning Aafrikat tervikuna hõlmavas Tripoli protsessis.

Rände-, liikuvus- ja tööhõivepartnerlus algatati 2007. aasta detsembris Lissabonis toimunud Euroopa Liidu ja Aafrika tippkohtumisel. Selle põhiideeks on see, et partnerluses tuleks leida rändeprobleemidele lahendused, sidudes need tööhõiveküsimustega.

6. oktoobril arengu ja humanitaarabi voliniku ning Mali presidendi Amadou Touré poolt Bamakos avatud rändevalade teabe- ja juhtimiskeskus on näide komisjonis edendatava tervikliku lähenemisviisi praktilisest rakendamisest. Komisjon on pealegi valmis looma samalaadset asutust ka mujal Lääne-Aafrikas.

Mis puutub migrantide elutingimustesse, siis rände- ja varjupaigaprogrammi üks eesmärgi on kaitsta migrantide huve, parandades selleks muu hulgas transiidi- ja sihtriikide, näiteks Põhja-Aafrika riikide haldussuutlikkust ning sidusrühmade suutlikkust migrantide abistamisel, eriti teatud tingimustes.

Näitena võib tuua projektid, millele ühendus on kõnealuse programmi raames hiljuti raha eraldanud: pagulaste ja varjupaigataotlejate õiguste edendamisel võtmerolli mängiva pagulaste ülemvoliniku ameti töö jätkamine Liibüas; rahvusvaheliste migrantide elutingimuste parandamine Põhja-Aafrikas; kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkuse tõstmine migrantide õiguste edendamisel Põhja-Aafrikas ning programm, millega aidatakse migrantidel pöörduda vabatahtlikult ja mõistlikel tingimustel Liibüast ja Marokost tagasi koju.

Lõpetuseks ütlen, et komisjon rahastab kõnealusest programmist paljusid projekte Saharast lõuna poole jäävates riikides, pöörates tähelepanu ebaseadusliku rände ennetamisele, seadusliku rände edendamisele, rände ja arengu vahelistele seostele ning pagulaste ja varjupaigataotlejate õiguste kaitse edendamisele.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Suur tänu, proua asepresident, sain teilt minu tõstatatud teema kohta palju teada ja ma tänan teid üksikasjaliku teabe eest. Ma leian, et komisjoni uus etapp on oluline. Eriti just Bamako projekt juhatab Euroopa Liidule rändeküsimuses suuna kätte. Ma tean, et seda alles alustati, nii et mu küsimus on tõenäoliselt ennatlik, kuid tahaksin komisjonilt küsida järgmist. Kui see Bamako (Mali) projekt annab rändeküsimuses häid tulemusi, siis kas komisjon peab võimalikuks kasutada seda kogemust ka teistes Vahemere lõunakalda riikides?

Colm Burke (PPE-DE). – Härra juhataja, tahtsin lihtsalt teha korralduslikust küljest ühe märkuse seoses eelmise istungiga. Mul on kahju, et pean selle praegu tõstatama, kuid eelmisel istungil anti kolmele omavahel tihedalt seotud küsimusele – nr 38, 39 ja 40 – aega vähem kui 15 minutit.

Pean kahetsusväärseks, et neid ei käsitletud, sest minu meelest oleks tulnud seda teha, ent ometi jäeti selleks eelmisel istungil vaid 15 minutit. Olin aru saanud, et jäetakse 20 minutit.

Juhataja. – Leian, et teil on õigus. Ma panen selle kirja, kuid ma ei saa praegu selles osas midagi rohkemat teha.

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Ka mina saan selles ametis pidevalt uusi asju teada. Ma olen saanud teada, et samalaadseid projekte – nagu Bamako projekt – kavandatakse ka teiste Lääne-Aafrika riikide jaoks, näiteks Senegali jaoks. Seega tundub see küsimus juba kavas olevat ja komisjon tegeleb hoolsalt samasuguste projektide väljatöötamisega teiste riikide jaoks.

Juhataja. – Küsimus nr 50, mille esitas **Luis Yañez-Barnuevo García** (H-0799/08)

Teema: Dialoogi alustamine Kuubas

23. juuni 2008. aasta Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldused on leidnud väga laialdast heakskiitu Kuuba demokraatlikes ringkondades, kes hindavad seda, et kõigi poliitvangide tingimusteta vabastamine on üks

Euroopa Liidu prioriteete, ning seda, et EL toetab inimõiguste austamist ja tegelikku edasiminekut pluralistliku demokraatia suunas.

Kas komisjon võiks järeldestes võetud kohustusi arvestades öelda, kas volinikud on juba loonud kontakte Kuuba kodanikuühiskonna esindajate ja demokraatliku opositsiooniga? Milliseid tõhusaid meetmeid kavatseb komisjon edaspidi võtta, et veelgi arendada dialoogi nimetatud esindajatega, ning kuidas kavatsetakse tagada, et kodanikuühiskonnale kasu tooma mõeldud meetmeid (näiteks sotsiaalset lõimumist ja ühtekuuluvust soodustavaid „mikroprojekte“) ei hakka lõpuks kontrollima ametlikud organid?

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Komisjon suhtleb korrapäraselt ja vahetult kõigi maailma riikide, sealhulgas Kuuba kodanikuühiskonnaga. Komisjoni rolli Kuubal hindavad ja toetavad nii kodanikuühiskond kui ka opositsioonilised rühmitused. Komisjoni delegatsioon Kuubal võtab korrapäraselt vastu kodanikuühiskonna ja opositsiooniliste rühmituste esindajaid ning komisjoni talitused Brüsselis viivad läbi nn avatud uste poliitikat kõigi isikute ja organisatsioonide suhtes, kes soovivad pidada konstruktiivset arutelu Kuuba või mõne muu riigi teemal.

Kohtumiseks, kus taasalustati Euroopa Liidu ja Kuuba dialoogi kooskõlas 23. juuni Euroopa Ülemkogu järeldestega, millega lõpetati 2003. aastal vastu võetud diplomaatilised meetmed, oli Euroopa Liidu eesistujakolmiku Kuuba-teemaline kohtumine Pariisis 16. oktoobril 2008. Tänu seal valitsenud positiivsele suhtumisele said võimalikuks otsekohesed ja avatud arutelud ühist huvi pakkuvatel teemadel, milleks olid näiteks finantskriis, inimõigused, koostöö Kuubaga ja ÜRO reform.

Komisjon on kindlalt veendunud – ning arengu ja humanitaarabi volinik on seda korduvalt öelnud –, et otsekohene ja avatud dialoog Euroopa Liidu ja Kuuba vahel on parim raamistik kahe poole ühiste murepunktide, sealhulgas inimõiguste küsimuse arutamiseks.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Härra Yañez-Barnuevo nimel tänan teid vastuse eest. Siiski, proua volinik, pean ütleva, et härra Micheli teod, sõnad ja žestid on eriliselt olulised Kuuba demokraatliku opositsiooniga loodud vahetutes sidemetes ülemkogu prioriteete puudutavate järeldeste elluviimise teemal ning vähendavad Castro kohutava diktatuuri mõju ja innustavad vabadusele.

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Ma edastan loomulikult oma kolleegile kõik parlamendis kuulnud vastused ja reaktsioonid. Minu meelest külastas ta Kuubat just hiljuti, kuid seni ei ole meil muidugi olnud võimalust sellel teemal pikemalt aru pidada. Kui ma teda ikka õigesti tunnen, siis pakub see kindlasti talle huvi ning ta on avatud ja valmis kuulama. See on muidugi vaid osa edaspidi meie ees seisvast ülesandest. Kindlasti huvitab see ka komisjoni.

Juhataja. – Teiste suuliste küsimuste esitajad ei ole kohal ja seega vastatakse küsimusele nr 51 kuni 58 kirjalikult.

Küsimus nr 43, mille esitas **Emmanouil Angelakas** (H-0810/08)

Teema: Euroopa kui teadlaste jaoks atraktiivsem paik

Statistika kohaselt lõpetab Euroopa Liidu ülikoolides kitsalt teaduse erialadel rohkem tudengeid kui USAs või Jaapanis. Ometi näitavad uurimused, et Euroopa ei suuda säilitada teadusuuringutega tegelevate teadlaste kõrget osakaalu ja toimub „ajude äravool“ väljapoole Euroopa Liitu. Selline olukord tekitab põhjendatud muret, eriti ajal, kui Euroopa püüdleb maailma kõige dünaamilisemaks, teaduspõhiseks majanduspiirkonnaks saamise suunas.

Mis on sellise suundumuse peamiseks põhjusteks ja mida toob see kaasa Euroopa Liidule? Kas komisjoni käsutuses on statistikat iga liikmesriigi teadusuuringutega tegelevate teadlaste tööhõive kohta?

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Teadlased on teadmiste loomisel, edasiandmisel ja kasutamisel kesksel kohal. Nad on Euroopa jaoks võti, millega tehakse tegelikkuseks viies vabadus – teadmiste liikumise vabadus – ja millega kujundatakse teadmuspõhist majandust.

Teaduse valdkonna varustamist inimkapitaliga näitab kõige paremini vastsete ülikoolilõpetajate arv. Haridusküsimuste nõukogu poolt 2003. aastal vastu võetud sihteesmärk suurendada 2010. aastaks liikmesriikide ülikoolilõpetajate arvu 15% ja parandada nende soolist tasakaalu, on saavutatud. 2006. aastal sai Euroopa Liidu 27 liikmesriigi kõrgkoolides matemaatika, teaduse ja tehnoloogia alal ülikoolidiplomi ligikaudu 200 000 tudengit rohkem kui 2000. aastal.

Ilmselt ei hakka kõik lõpetanud tööle teadusuuringute vallas. Euroopa Liidu puhul mängib rolli veel asjaolu, et kuna teiste mandritega võrreldes on Euroopas eraallikatest tulevate teadusinvesteeringute osakaal väiksem, siis on Euroopa Liidu turg teadlaste jaoks kitsam kui meie konkurentidel.

Lisaks käib kõva konkurents kõige andekamate teadlaste ligimeelitamiseks ja hoidmiseks. Tegemist on eelkõige konkurentsiga teaduse ja muude majandusvaldkondade vahel. Samuti käib aga konkurents riikide ja maailma piirkondade vahel – eriti USA, kuid üha enam ka Hiina ja India vahel.

Euroopa Liit seisab silmitsi Euroopa teadlaste põlvkonna peatse pensionile minekuga, ilma et oleks lootust neile kõigile mantlipärijad leida. Olukord muutub hullemaks, kui noori ei meelitata teadustöö juurde. Kaalul on see, kas Euroopa suudab pikemas perspektiivis püsida maailmatasemel kohana teadus- ja arendustegevuse jaoks.

Tõsiasi on see, et Euroopa teadlased on endiselt silmitsi tõsiste takistustega ja võimaluste vähesusega. Euroopa teadlastega rääkides kuulen ebaatraktiivsetest töötingimustest ja karjääriväljavaadetest, sageli ebakindlast staatusest ja lühikesest tähtajaga lepingutest. Pealegi koolitatakse paljusid teadlasi jätkuvalt moel, mis ei õpeta neile tänapäevases teaduspõhises maailmas vajaminevaid oskusi. Väga mõjukad asjaolud muudavad teadlastele ebasoodsaks liikumise kõrgkoolist tööstusesse ja vastupidi. Lisaks takistab Euroopa teadlaste tööturu struktuuriline killustatus teadlaste riikidevahelist liikuvust Euroopa Liidu sees – seda eelkõige avatud ja saavutustel põhineva värbamistava puudumise ning kultuuriliste eripärade tõttu ning samuti äärmiselt liikuvate töötajate ette kerkivate probleemide tõttu näiteks sotsiaalkindlustuse, maksustamise ja täiendavate pensioniõiguste valdkonnas.

Seega on ülim aeg, et Euroopa intensiivistaks oma pingutusi ja tagaks vajaliku arvu teadlaste olemasolu eelseisvatel aastatel. Just seepärast tegi komisjon mais ettepaneku algatuseks „Euroopa partnerlus teadlaste jaoks” ehk liikmesriikidega ja nende vahel tehtavaks partnerluseks, milles sisaldub eesmärgipärane raamistik kiire edu saavutamiseks paremat karjääri ja suuremat liikuvust tagavates võtmevaldkondades kogu Euroopas.

Nõukogu kiitis algatuse heaks ning peagi hakkame me seda riiklikele tegevuskavadele ja vastastikusele õppimisele keskenduvat kava ellu viima. Samuti on kavas edusammude tõenditel põhinev jälgimine ning liikuvuse ja karjäärimustrite kohta andmete kogumine. Seega, kuna meil on praegu väga vähe andmeid, on eesmärgiks leida paremaid statistilisi andmeid, mille järele lugupeetud parlamendiliige küsis. Meil on palju muid andmeid, kuid mitte neid konkreetseid näitajaid.

Teadlastele mõeldud Euroopa partnerlust käsitlev komisjoni teatis on praegu arutusel parlamendis. Komisjon ootab huviga parlamendi arvamust, mis loodetavasti tugevdab meie ühist püüdlust seoses Euroopa teaduse tulevikuga.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, tänan volinikku tema vastuse eest. Mul on veel täiendav küsimus teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi kohta, mille maht on 54 miljonit eurot. Kas te, härra volinik, oskate praegu, 18 kuud pärast teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi algust öelda täpsemalt, kuidas see edeneb, millised riigid on selle rahuldavalt ellu viinud, millised on peamised probleemid ja kas komisjon kavatseb koostada rahastamise raamprogrammi kohta eduaruande?

Paul Rübigen (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, huvipakkuvus teadlaste jaoks sõltub loomulikult ka saadavast netopalgast. Kas me peaksime koos volinik Kovácsiga töötama ettepaneku kallal, mis aitab teadlastel pääseda oma sissetulekult maksude maksmisest ja tagab, et teadusasutustele tehtavad annetused on samuti maksuvabad või siis käsitatavad tegevuskuludena? Selline süsteem juba toimib USAs. Kas oleks ehk võimalik teha võrdlusuuring, et ka meie saaksime selles valdkonnas stiimuleid pakkuda?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Tahaksin volinikult küsida, et kui ta juba arutab uuesti neid küsimusi ja kuulab parlamenti, siis kas ta hakkab uuesti käsitlema ka eetiliste teadusuuringute ja eetiliste teadlaste küsimust. On väga selge, et embrüote hävitamine ei ole enam vajalik ja uurimiseks on avanenud palju muid võimalusi. Kas volinik hakkab eraldama vahendeid neile teistele võimalustele, et me saaksime pöörduda tagasi läbinisti eetiliste teadusuuringute aluste juurde Euroopa Liidus?

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Tahan alustuseks öelda, et loomulikult hoiame end kursis kõigi raamprogrammi kohta käivate andmete ja muu teabega. Andmed on kättesaadavad ja me võime need teile esitada.

Samuti on ette nähud korrapärased seirearuanded, mida on kavas esitada kuni aasta lõpuni, ja lisaks koostatakse eduaruanne – arvan, et see valmib 2009. aasta mai lõpuks. Eduaruanne on aga midagi hoopis

ulatuslikumat, sisaldades mõtteid selle kohta, kuidas me peaksime edasi liikuma. Raamprogrammi loogilise elluviimise üheks osaks on silma peal hoidmine tegevusel ning investeerimisel ja eraldatud raha kulutamisel.

Mis puudutab maksuvaba tulu, siis olen alati pooldanud teadus- ja arendustegevust soodustavaid meetmeid, sealhulgas tulu vabastamist maksudest. Üks küsimus, millega me praeguses kriisis ja rasketes olukordades tegelema peame, on see, kuidas stimuleerida teadus- ja arendustegevust; seega ei ole me ettevõtetega samas olukorras. Need kaaluksid surve tõttu kindlasti teadus- ja arendustegevusse investeerimise vähendamist.

See on üks võimalik tee, kuid samuti peame olema teadlikud paindlikust stabiilsuse ja kasvu paktist, mida me peame järgima, ning me peame arvestama, et olukord ei ole kõigis liikmesriikides kindlasti mitte samasugune. Liikmesriigid kasutavad erinevaid strateegiaid, mis määrati kindlaks headel aegadel, kui majandusel läks paremini.

Lõpetuseks: te küsisite eetilise lähenemisviisi kohta, mida nimetati ka ühes teises küsimuses. Arvan, et oleme tõesti palju investeerinud sellesse, et jõuda kokkuleppele meie teadus- ja arendustegevuse eetilise lähenemisviisi alustes ning ka raamprogrammide kasutamise juhtudes. Kokkuleppele jõudmine on keeruline. Euroopa Liidu liikmesriigid on eri arvamusel ja me võime olla päris uhked, et oleme suutnud määrata kindlaks selged eetilised menetlused, mis on tegelikkuses tõestanud oma põhinemist tõelisele eetikale.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, tahaksin vabandust paluda. Harilikult olen ma väga täpne, kuid täpsusel on alati kaks tahku ja infotunni toimumisaeg oli edasi lükatud. Seega viibisin ma oma fraktsiooni koosolekul ja niipea kui nägin ekraanil, et sõna hakkab võtma volinik Potočnik, tulin jooksuga siia ja jõudsin kohale samal ajal, kui ta alustas. Tahaksin paluda, et oleksite nii lahke ja võtaksite käsitleda minu küsimuse nr 42, sest ma jõudsin istungile samal hetkel, kui volinik Potočnikule sõna anti. Te ehk ei näinud mind, kuid ma saabusin siia joostes.

Juhataja. – Härra Posselt, me juba nägime, et te saabusite, kuigi hilinesite pisut. On selge, et teie ei ole selles täiesti põhjendatud hilinemises süüdi, ning juhatus otsustas vahepeal minna järgmise päevakorras oleva küsimuse juurde. Me teeme aga kõik võimaliku, et teie küsimust selle küsimusteriingi jooksul käsitletak.

Küsimus nr 44, mille esitas **Seán Ó Neachtain** (H-0820/08)

Teema: Rohelise tehnoloogia rahastamine

Praegustes majanduslanguse ja varustuskindluse suureneva ebastabiilsuse oludes ootavad inimesed, et Euroopa Liit võtaks juhirolli. On aeg, et Euroopa Liit ja liikmesriigid kiirendaksid hoogu ning toetaksid uuendustegevuse ja tehnoloogia ulatuslikumat rahastamist. Peame edastama sõnumi, et Euroopa Liit suudab asuda keskkonnahoidliku tehnoloogia alal juhtpositsioonile kogu maailmas, kui me tegutseme nüüd, mitte hiljem. Kliimamuutuse katsumus kätkeb võimalusi investoritele, teadus- ja arendustegevusele ning ettevõttele ja töökohtadele.

Kas Euroopa Komisjon võiks visandada praegused ja tulevased kavad keskkonnahoidliku tehnoloogia investeringute rahastamiseks teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammist?

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Komisjon toetab lugupeetud parlamendiliikme sõnavõttu esitatud analüüsi täielikult.

Me oleme keskkonnahoidliku tehnoloogia vallas eeslinil ning me peame seda positsiooni hoidma ja kindlustama. See toetab ka Euroopa Liidu kui eestvedaja positsiooni rahvusvahelistel kliimamuutuse vastu võitlemise aruteludel. Tänu teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmendale raamprogrammile, mille väljatöötamises etendas aktiivset rolli ka Euroopa Parlament, on Euroopa Liidul head võimalused oma teadus- ja arendustegevusele mõeldud vahendite kiireks suunamiseks uute keskkonnahoidlike tehnoloogiate arendamise toetamiseks.

Komisjon pingutab kõvasti, et raamprogrammi maksimaalselt ära kasutada. Seni vastu võetud ühistest tehnoloogiaalgatustest kaks on täielikult mõeldud keskkonnahoidlikule tehnoloogiale: „Puhas taevas”, mida Euroopa toetas 800 miljoni euroga, ning „Vesinik ja kütuseelemendid”, mis sai ühenduselt 450 miljonit eurot.

Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava kaudu pakuvad parlament ja nõukogu meile kindlat tuge. Komisjon on teinud algatuse, millega suurendatakse teadus- ja arendustegevuse vahendite tõhusust energiauuringute valdkonnas. Euroopa energiatehnoloogia strateegiline kava on pühendatud keskkonnahoidlikule tehnoloogiale. Selles kutsutakse üles viima ellu kuus uut Euroopa tööstusalgatus (tööstuse juhitavad programmid: tuuleenergia, päikeseenergia, CO₂ sidumise ja säilitamise, elektrivõrkude,

bioenergia ning säästva tuumalõhustamise algatused) ning rajama Euroopa Energiaalaste Teadusuuringute Liit (teadusuuringutepõhised programmid).

Euratori seitsmes raamprogramm on peamine olemasolev lühiajaline meede, millega saab toetada nende algatuste elluviimist. Kahtlemata läheb aga tarvis enamat kui üksnes Euroopa Liidu pingutused. Ühenduse raamprogrammi tuleks seega kasutada liikmesriikide ja muidugi ka erasektori algatuste stimuleerimiseks. Selleks on vaja pisut muuta käsitusviisi: pelgalt projektide kaasrahastamise asemel tuleks neid tegelikult hoopis suunata ja võimaldada üheskoos tegutsemist ühise kavandamise teel.

Analüüsides raamprogrammi kolme esimese elluviimisaasta kõiki tööprogramme, hindab komisjon, et 37% teadus- ja arendustegevuse vahenditest rahastatud küsimustest puudutab keskkonnahoidlikku tehnoloogiat. Nelikümmend protsenti pärast 2007. aastal tehtud ettepanekute esitamise üleskutseid võetud kulukohustustest, mis jäävad eriprogrammi „Koostöö” alla, toetavad samuti keskkonnahoidliku tehnoloogia alast teadus- ja arendustegevust.

Jälgimaks seitsmenda raamprogrammi panust säästvasse arengusse üldiselt ja eelkõige keskkonnahoidlikusse tehnoloogiasse, loob komisjon seiresüsteemi, mis peaks töövalmis olema järgmise aasta esimesel poolel.

Oma teatistes „Finantskriisist taastumine: Euroopa tegevusraamistik”, mis võeti vastu käesoleva aasta 29. oktoobril, rõhutab komisjon samuti teadus- ja arendustegevusse investeerimise ning hariduse rolli, samuti Euroopa konkurentsivõime suurendamist meie majanduse üha keskkonnahoidlikumaks muutmisel.

Üldisemalt tuleks märkida, et lisaks seitsmenda raamprogrammi rahale ja algatustele on olemas veel terve hulk Euroopa Liidu keskkonnatehnoloogiaga seotud tegevuspoliitika algatusi ja toetusprogramme, nagu keskkonnatehnoloogiate tegevuskava, konkurentsivõime ja uuendustegevuse kava, millele hiljuti lisandus juhtivate turgude algatus ning säästva tootmise ja tarbimise tegevuskava.

Komisjon loodab, et mu vastus veenis lugupeetud parlamendiliiget selles, et me tegutseme igakülselt seitsmenda raamprogrammi vahendite kasutamisega, et tõesti muuta meie teadusuuringud ja majandus keskkonnahoidlikumaks.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Härra juhataja, ma soovin tänada volinikku nii põhjaliku vastuse eest.

Mis puudutab ookeanide ja merede uuringuid ning meretehnoloogiat ja -teadust, siis kas on võimalik saada Euroopa Liidu seitsmenda raamprogrammist toetust mereuuringute laiendamiseks ja meretehnoloogia parandamiseks?

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Vastus on kahtlemata jaatav. Arutasime just eile tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis seda konkreetset algatust, mis on mõeldud mere ja mereküsimuste jaoks. Tahame kõnealuses valdkonnas suuremat edu saavutada, sest selle olukord on äärmiselt keeruline. Kogu ookeanide valdkond on äärmiselt kompleksne, kuid meie elu, meie elustiil mõjutab samuti ookeanide ökosüsteeme. See väärib erilist tähelepanu, mis peaks väljenduma teadusuuringute uutemoodi korraldamises selles valdkonnas: mere- ja merendusuuringutega tegelejad tuleks kokku tuua ning ka liikmesriikide pingutusi tuleks kombineerida teistmoodi kui praegu. See on uutemoodi mõtlemine, mida võiks pidada uudeks mõtlemiseks ühise kavandamise kontekstis, mida ma eespool mainisin. Kahtlemata pöörame sellele tähelepanu ka edaspidi.

Juhataja. – Daamid ja härrad, peame püüdma tulla toime infotunni ajakava muudatustega ning austama kõiki ja üritama anda kõigile võimaluse oma küsimusi esitada. Selleks püüame käsitleda kõiki veel vastamata küsimusi, kuid pärast voliniku vastust saan ma anda sõna üksnes selle küsimuse esitanud liikmele. Me ei rahulda ühtegi muud sõnavõtutaotlust, sest see teeks lõpptulemuseni jõudmise raskeks.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, ma tean, et ma alles saabusin, kuid vaatasin ühte väga olulist fraktsiooni koosoleku ülekannet; mind huvitab aga see, miks me ei käsitlen küsimusi õiges järjekorras. Mul ei ole tõesti võimalik praegu siia jääda. Ma tulin täpselt oma küsimuse ajaks, kuid nüüd on küsimuste järjekord segi löödud. Ma palun teil tungivalt algsest päevakorrast kinni pidada, härra juhataja.

Juhataja. – Proua Doyle, ma ei ole muutnud küsimuste järjekorda. Kahjuks tekkis viivitus, milles härra Posselt kuidagi süüdi ei olnud. Kuna volinike infotunni aega oli muudetud, jäi härra Posselt 30 sekundit hiljaks. Lähen seega tagasi härra Posselti küsimuse juurde ja kohe pärast seda võtame ette proua Doyle'i küsimuse.

Küsimus nr 42, mille esitas **Bernd Posselt** (H-0795/08)

Teema: Kloonimine

Komisjonis käib praegu üldine arutelu kloonimise üle. Mis on selle arutelu eesmärk ja millistele kesksetele põhimõtetele see tugineb?

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Tegemist on kahtlemata keerulise ja mitmetahulise valdkonnaga. Komisjoni arutelul kloonimise üle käsitletakse somaatiliste rakkude tuuma siirdamise (SCNT) kasutamist, pannes erilist rõhku põllumajandusloomade kasvatamisele ning neilt kloonitud loomadest ja nende järglastest saadavate toiduainetega tegelemiseks.

Küsimused, mis tekivad sellise kloonimismeetodi kasutamisel kariloomade paljundamiseks ja põllumajanduslikus toidutööstuses, on eelkõige seotud loomade tervise ja nende heaoluga. Kloonitud loomadest ja nende järglastest saadavate toiduainete ohutuse puhul tekivad küsimused eelkõige seoses võimalike ohtudega inimeste tervisele ning seoses tarbijate õigusega saada teavet.

Arutelus ei käsitleta SCNT kasutamist teadusuuringutes. Komisjon on hoidnud end SCNT tehnoloogiaga kursis alates 1996. aastast, kui sündis esimene kloonitud imetaja, lammas Dolly. Aastal 1997 palus komisjon biotehnoloogia eetika nõustajate töörühmal koostada arvamus kloonimise eetilise kohta.

Aastal 2004 rahastas komisjon kuuenda raamprogrammi raames projekti „Cloning in Public”. Tänu sellele algatati üleeuroopaline arutelu, mis oli esimene võimalus pidada akadeemiliste ringkondade ja kodanikuühiskonnaga sissejuhatavaid arutelusid põllumajandusloomade kloonimise eetiliste, õiguslike ja muude ühiskondlike tahkude üle. Uuringus jõuti järeldusele, et üldsus ei ole kloonimise ja sellega kaasneva eriti kursis. Teadusuuringute Ühiskeskus avaldas 2007. aastal ajakirjas Nature Biotechnology uurimuse selle kohta, millised on tulevikus võimalused kloonimistehnoloogia kasutamiseks ärilistel eesmärkidel. Uurimuses anti ülevaade loomade kloonimise äriliste eesmärkidega rakenduste tasemest kogu maailmas ning kavandatavatest toodetest ja nende eeldatavast turule jõudmise ajast. Kokkuvõtteks leiti, et kloonitud loomi ei ole Euroopa Liidu turgudele oodata enne 2010. aastat ja et esimeseks kloonitud loomadelt saadavaks kaubaks võib olla loomade paljundusmaterjal – sperma.

Viimastel aastatel on komisjonile laekunud teave, et somaatiliste rakkude tuuma siirdamine põllumajandusloomade paljundamiseks on eriti just kolmandates riikides, eeskätt USAs jõudmas kaubanduslikku etappi. USA Toidu- ja Ravimiameti teadlased jõudsid 2008. aasta jaanuaris koostatud aruandes lõplikule riskianalüüsile tuginedes järeldusele, et kloonitud loomadest ja nende järglastest saadavate toiduainete tarbimine on ohutu seni, kuni loomad ise on terved, mis on ka toiduohutuse üldpõhimõte. Toiduahelasse võetakse vaid terved loomad.

Valmistamaks ette teadlikku poliitilist arutelu, palus komisjon 2007. aastal Euroopa Toiduohutusametil (EFSA) hinnata praeguseid ja võimalikke ohte, mida sellise tehnoloogia kasutamine toiduainete tootmisel tekitab, ning palus ka eetika Euroopa töörühmal koostada arvamus loomade toiduks kloonimise kohta. Töörühm esitas oma arvamuse jaanuaris 2008 ja toiduohutusamet juulis 2008. EFSA sõnul ei leidu praeguste teadmiste juures mingeid tõendeid selle kohta, et tervetest kloonitud loomadest saadud toiduained erineksid toiduohutuse osas tervetest tavapäraselt aretatud loomadest saadud toiduainetest. Mis puutub kloonitud loomade üldisesse tervisesse, siis EFSA arvamuse kohaselt puuduvad selles osas igasugused tõendid kahjuliku mõju kohta kloonitud kariloomade või sigade sugulisel teel paljundatud järglastele. Siiski ei ole kloonitud loomi ega nende järglasi uuritud veel kogu nende loomuliku eluea jooksul.

Praegu ei näe eetika Euroopa töörühm veenvaid argumente, mis õigustaksid toiduainete tootmise kloonitud loomadest ja nende järglastest.

Komisjon taotles ka Eurobaromeetri küsitluse läbiviimist, et saada teada eurooplaste suhtumist loomade kloonimisse. Tulemused avaldati 2008. aasta oktoobris. Selgus, et 58% vastanutest olid loomade toiduks kloonimise vastu.

Komisjon kaalub nüüd hoolikalt neid eri aspekte, et valmistada ette mitteametlik poliitiline arutelu somaatiliste rakkude tuuma siirdamise kasutamise üle põllumajandusloomade paljundamisel ja toiduainete tootmisel. Kui peetakse vajalikuks reguleerivat õigusraamistikku edasi arendada, on oluline meeles pidada, et uued sätted peavad loomulikult olema kooskõlas EÜ asutamislepingu ja Maailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirjadega.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, tahaksin tänada teid vastutulelikkuse eest ja härra volinikku tema positiivse vastuse eest. Mul on vaid üks küsimus. Kas komisjon võib kindlalt öelda, et inimeste kloonimine mis tahes kujul ei ole ega saa olema selle strateegia osaks?

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Praegu kohaldatavate eeskirjade kohaselt on see välistatud. Meie järgitavad reeglid ei luba kohe kindlasti selliseid teadusuuringuid, mille eesmärk on inimese kloonimine.

Juhataja. – Küsimus nr 45, mille esitas **Avril Doyle (H-0827/08)**

Teema: Euroopa Teadusnõukogu

27. ja 28. veebruaril 2007. aastal loodi eesistujariigi Saksamaa kutsel Berliinis toimunud avakonverentsil ametlikult Euroopa Teadusnõukogu. Selle üks eesmärke on edendada täielikult teadlaste algatatavat või altpoolt lähtuvat „eesliiniteadust“.

Kas komisjon võiks selgitada, mida peetakse silmas teadlaste algatatava või altpoolt lähtuva „eesliiniteaduse“ all? Ja milliseid edusamme on selles valdkonnas seni saavutatud?

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Niisiis, ma teen lühidalt. Euroopa Teadusnõukogus järgitav teadlaste algatuse lähenemisviis tähendab, et toetatakse eesliiniteadmiste valdkonda jäävaid projekte, mida viivad läbi teadlased oma vabalt valitud teemal ja mis tahes teadusharus. Nii jääb neile valikuvabadus.

Euroopa Teadusnõukogu paneb „eesliiniteadust“ toetades rõhku valdkonnaülestele projektidele ja teedrajavale teadusuuringutele.

Tänase seisuga – nüüd räägin ma edusammudest – on Euroopa Teadusnõukogu kutsunud kahel korral üles esitama taotlusetepanekuid ja Euroopa teadusringkonnad on reageerinud sellele äärmiselt entusiastlikult. Noored teadlased esitasid eelmisel aastal arvukalt taotlusetepanekuid – 9167 – alustava sõltumatu teadlase toetuse saamiseks ning sellel aastal laekus üle 2000 taotluse edasijõudnud teadlase toetuse saamiseks. Selline aktiivne osalemine räägib huvist Euroopa Teadusnõukodu vastu ja kinnitab, et altpoolt lähtuva „eesliiniteaduse“ rahastamine on kooskõlas vastava pakilise vajadusega Euroopas.

Komisjon on veendunud, et pikaajalised investeeringud „eesliiniteadusesse“ aitavad olulisel määral kaasa meie teadmuspõhise ühiskonna parandamisele ja samuti meie uuendussuutlikkusele teadusuuringutes.

Avril Doyle (PPE-DE). – Kui mõelda eesistujariigi Prantsusmaa eesmärgile luua 2009. aasta lõpuks Euroopa teadusruumi juhtimise menetlus, siis kas komisjon võiks täpsustada, milliseid meetmeid kavatsetakse koostöös liikmesriikide ja parlamendiga võtta, et kehtestada teaduspoliitika hindamise meetodid, tagamaks tõenditel põhineva lähenemisviisi võimaluste olemasolu Euroopa teaduse ning teadus- ja arendustegevuse jaoks.

Milliseid edusamme on Euroopa teadusruumi 2020. aastal käsitlev visioon, milles leppisid kokku eesistujariik Prantsusmaa, nõukogu ja komisjon, toonud kaasa kogu juhtimise valdkonnas siin Euroopa teadusruumis?

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Ausalt öeldes on see üsna ulatuslik küsimus. Me peame oluliseks jõuda liikmesriikidega 2020. aasta tulevikukavade osas kokkuleppele, sest see vähendaks kindlasti edasisi arutelusid selle üle, mida me Euroopas ära teha tahame. Me ei peaks ikka ja jälle kordama, kuhu me teel oleme – mis ongi kõige selle mõte. Muidugi ei alga arutelu alles praegu: mõte käidi välja rohelises raamatus 2000. aastal. Minu meelest on see suurepärane, eriti kui arvestada praeguseid muutunud olusid.

Euroopa teadusruumi struktuur ja juhtimine on äärmiselt olulised ning seetõttu peame olema kannatlikud. On selge, et saavutame edu üksnes siis, kui laseme liikmesriikidel tüüri juurde asuda. Euroopa teadusruumist ja selle ergutamisest rääkides ei räägi me peaaesjalikult mitte Euroopa tasandil eraldatavate vahendite suurendamisest, vaid pigem sellest, kuidas saaksime parandada oma koostööd – midagi, mis kuulub juba olemuselt institutsioonilise raamistiku aluste hulka mõne meie peamise konkurendi puhul, näiteks USAs, kellega me end võrrelda soovime. Meie eesmärk on niisiis vabatahtlik kohustuse võtmine liikmesriikides, mille kaudu me hakkame praegusega võrreldes tegema rohkem ja paremat koostööd.

Mis puutub teaduspoliitika meetoditesse, siis need kõik tulevad kõnealusel arutelul käsitlemisele. Ma arvan, et seda küsimust tuleb kindlasti arutada, kuid ma ei oska selle kohta midagi täpsemat öelda. Ma tean, et Euroopa teadusruumi lähenemisviis ongi üks neist sammudest, mida Euroopa praegu kõige rohkem vajab.

Juhataja. – Küsimus nr 46, mille esitas **Gay Mitchell** (H-0833/08)

Teema: Seitsmenda raamprogrammist teadusuuringute rahastamise eetilise kontroll

Teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi (1982/2006/EC)⁽⁴⁾ alla käivas taotluste esitamise ning nendega seotud hindamis-, valiku- ja toetuse määramise menetluste eeskirjas (KOM(2008)4617) on selgelt öeldud, et raha ei eraldata teadustegevusele, mis hõlmab embrüote hävitamist. Kas komisjon on rahul projektide ettepanekute eetilise külje analüüsi edusammudega kõnealuse poliitika elluviimisel?

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Seitsmenda raamprogrammi all rahastatav teadusuuringute eetilise külje analüüs tagab põhiõiguste kaitse ja eetikapõhimõtetele kindlaksjäämise.

Inimembrüo tüvirakke puudutavate teadusuuringute puhul tuleb järgida viieastmelist menetlust, mis hõlmab teaduslikku hindamist, eetilise külje kaalumist ja analüüsi, riikliku või kohaliku eetikakomitee heakskiitu teadusuuringu ettepanekule ning ettepanekute esitamist regulatiivkomiteele, nii et otsus langetatakse iga projekti puhul eraldi.

Juulis 2007 esitas eetika Euroopa töörühm ka komisjonile eetikateemalise arvamuse, milles käsitletakse seitsmenda raamprogrammi uurimisprojekte, mille puhul kasutatakse inimembrüote tüvirakke.

Komisjon leiab, et loodud eetilise külje analüüsi mehhanism, milles läbitakse eeltoodud etapid, on olnud ühenduse asjaomaseid sätteid rakendades edukas. Eriti tooksin välja selle, et kuna igasugune inimembrüote hävitamist hõlmav teadustegevus on ühenduse rahastamisest välja jäetud, ei ole seitsmenda raamprogrammi all rahastatud ühtegi selle valdkonna uurimisettepanekut.

Eetilise külje analüüsi eesmärk on tagada, et Euroopa Liit ei eralda raha inimembrüote hävitamist hõlmavale teadustegevusele. Selles mõttes on see raamprogrammi rakendamise lahutamatuks osaks.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Kas volinik võiks kohalviibijatele öelda, kas raamistikku saab kasutada teadusuuringuteks nende inimembrüotega, mis on hävitatud juba enne uuringu alustamist, või on tegemist keelelise küsimusega ja me lihtsalt mängime sõnadega?

Ma pöördun tagasi oma varem esitatud küsimuse juurde ja pärin täpsustuseks üksikasju. Kas volinik võtab meetmeid tagamaks, et tehakse kõik võimalik sellise uurimisvõimalusega kursis olemiseks, mis ei tõstata samu eetilisi küsimusi ja mis annavad sama häid või isegi paremaid tulemusi?

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, minu mure on härra Mitchell omaga võrreldes aga hoopis vastupidine. Teadusuuringuid lubatakse kindlasti nende rakuliinide puhul, mis on juba eemaldatud. Minu meelest on probleem selles, et takistused on nagunii sedavõrd suured, et selle valdkonna teadust karistatakse põhjustel, mis tunduvad eetilised, kuid tegelikult seda ei ole.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Härra juhataja, te märkisite ennist, et lubate volinikule küsimusi esitada ainult algse küsimuse esitajal. Ja siis lubate igatüüli tulla ja sõna sekka öelda. Miks nad ise ei esita ettenähtud korras oma küsimusi nende teemade kohta? Te peate olema reeglite kohaldamisel järjekindel, härra juhataja.

Te ütlesite, et lubate küsimusi esitada vaid sellel, kes esitas algse küsimuse, aga nüüd lasete te sellel härral siin esitada küsimusi minu küsimuse teemal. Kui ma oleksin teadnud, et selline küsimus esitatakse, oleksin ma esitanud oma mõtted hoopis pikemalt.

Ebaeetilised teadusuuringud on täiesti tarbetud ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Juhataja. – Härra Mitchell, kui ma annan liikmele 30 sekundiks sõna, ei tea ma, kas ta küsib küsimuse või kommenteerib juba esitatud küsimust. Igal juhul oli teil võimalus võtta tänu härra Cappato sõnavõtule vastamiseks täiendavalt sõna. Ma usun, et me kõik võime rahul olla, ja härra Potočnikut kannatlikkuse eest tänades anname nüüd talle sõna viimasele küsimusele vastamiseks.

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Nägite, kuid keeruliseks arutelu läheb, kui juttu on eetilistest küsimustest. Just selline Euroopa ongi ja sellisena ta paistabki.

⁽⁴⁾ ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

Kui täpne olla, siis inimembrüote tüvirakkude teadusuuringud on lubatud teatud tingimustel, milles leppisid kokku ja mille üle hääletasid nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu. Me pidasime selle üle väga põhjalikult ja igakülgsest aru ning võin kinnitada, et kasutatav menetlus põhineb tõesti väga eetilisel lähenemisviisil.

Selgitasin sissejuhatuses, milliseid samme me oleme astunud ja kuidas otsuseid langetatakse. Esiteks on vaja teaduslikku hindamist. Siis tuleb eetilise külje hindamine Euroopa Liidu tasandil, seejärel eetilise külje hindamine iga liikmesriigi tasandil. Kui mõnes liikmesriigis ollakse vastu millegi rahastamisele selles riigis, siis me seda ei rahasta. Seejärel jõuab projekt komiteesse, kus otsuse langetavad liikmesriigid iga projekti puhul eraldi.

Teaduslikul hindamisel on esimeseks küsimuseks see, kas eesmärki on võimalik saavutada ka mõnel muul moel? Ainult siis, kui vastus on eitav, jätkame me selles suunas.

Harilikult pooldab teadlaste valdav enamus kombineeritud meetodit. Ent meie programmide struktuuri vaadates leiaksite te kindlasti, et põhiosa meie rahastatavatest programmidest on seotud täiskasvanud tüvirakkude teadusuuringutega. See on üsna ilmne. Nii me püüamegi järgida siin hääletusel kokku lepitud korda, mis meie arvates töötab.

Colm Burke (PPE-DE). – Härra juhataja, ma olin täna õhtul siin küsimuste kuulamiseks kohal kell 18.15. Minu küsimus oli istungil järjekorras kolmas. Sellele eraldati 15 minutit. Sellele küsimusele siin anti aga 35 minutit. Minu meelest on ebaaus, kui õigel ajal kohale tulnu küsimusi ei käsitleta, ja ma olen äärmiselt nõrkinud. Ma soovin, et mu pahameel teataks võetaks.

On äärmiselt masendav, kui tulen õigel ajal siia kohale ja siis näen, kuidas küsimustest hüpatakse üle, et teiste inimeste küsimusi vahele sobitada. Minus tekitab see suurt pahameelt.

Juhataja. – Härra Burke, ma mõistan teie pahameelt, kuid iga tänaõhtuse küsimusteringi jaoks ette nähtud ajast on kinni peetud. Ent kui seetõttu juhtub, et mõned infotundi lisatud küsimused jäävad käsitlemata, siis ei sõltu see kahjuks mitte istungi juhatajast, vaid juhusest, ja selles osas ei saa ma midagi teha. Ainus, mida ma teha sain, oli – nagu te väga kergesti võite kontrollida – pikendada viimasele küsimusteringile eraldatavat aega mõne minuti võrra, mille eest võlgnen tänu voliniku vastutulelikkusele ja lahkusele. Teiste küsimusteringide ajast ei võetud aga seepärast aega vähemaks.

Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

(Istung katkestati kell 19.50 ja seda jätkati kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: MARTINE ROURE

asepresident

15. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

16. Demograafilised arengusuunad – majanduslik ja sotsiaalne mõju (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused demograafiliste arengusuundade ning nende majandusliku ja sotsiaalse mõju kohta.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, kuna me peame kahjuks veetma osa sellest õhtust koos, üritan ma nõukogu ja ka volinik Potočniki nimel võtta kokku nõukogu eesmärgid seoses demograafiliste arengusuundade ning nende majandusliku ja sotsiaalse mõjuga.

Lugupeetud volinik, daamid ja härrad! Elanikkonna vananemine ehk teisisõnu eakamate inimeste osakaalu suurenemine on peamiselt tingitud majanduslikust ja sotsiaalsest ning meditsiini valdkonna arengust, mis annab eurooplastele võimaluse elada kõrge eani mugavates ja turvalistes tingimustes, mis on ajaloos seninägematud. Kuid see on ka üks suurimaid probleeme, mis Euroopa Liidu ees lähiaastatel seisab.

See vananemine on tingitud neljast tegurist. Esimene tegur on see, et laste arv ühe naise kohta on väike; liidu keskmine on 1,5 last, mis on tunduvalt allpool rahvastiku taastootmiseks vajalikku taset: rahvaarvu stabiliseerimiseks peaks laste arv olema veidi rohkem kui 2–2,1.

Teine tegur on viljakuse vähenemine viimastel aastakümnetel, see järgnes sõjajärgsete aastate „beebibuumile”; nüüd paisutavad beebibuumi põlvkondade esindajad 45–65 aastaste vanuserühma.

Kolmas tegur on see, et eeldatav eluiga on pärast 1960. aastat kaheksa aasta võrra pikenenud ja võib veelgi pikeneda, kusjuures 2050. aastaks võib lisanduda veel viis aastat või isegi rohkem.

Neljas ja viimane tegur on see, et Euroopasse, nagu te teate, tuleb aina rohkem sisse­rändajaid teistest riikidest. 2004. aastal oli meil 1,8 miljonit sisse­rändajat ehk Ameerika Ühendriikidega võrreldes suurem arv sisse­rändajaid osakaaluna kogu elanikkonnast, kuid sisse­rändajate hulk korvab vaid osaliselt madala sündimuse ja keskmise eluea tõusu mõju.

Seega oleme olukorras, kus sõltuvuse määr ehk teisisõnu üle 65-aastaste inimeste arv 15–64-aastaste inimeste arvuga võrreldes kahekordistub ning kasvab käesoleva aasta ja 2050. aasta vahelisel ajal enam kui 50%ni; see tähendab seda, et kui varem oli Euroopa Liidus iga üle 65-aastase inimese kohta neli tööealist inimest, siis tulevikus langeb see näitaja vaid kaheni.

Kõikide nende tegurite tõttu kaasnevad äsja kirjeldatud demograafiliste muutustega sügavad sotsiaalsed muutused, mis mõjutavad perekondade koosseisu, ning kõik see viib selleni, et üha enam suureneb üksi elavate eakate inimeste ja teistest sõltuvate väga vanade inimeste arv.

Nagu te teate, kuulub enamik neid küsimusi liikmesriikide pädevusse. See kehtib perepoliitika, sotsiaalkindlustussüsteemide ja suure osa maksupoliitika kohta ning nõukogu on neid asjaolusid arvestades seisukohal, et Lissaboni strateegia ja avatud kooskõlastusmeetod moodustavad raamistiku, mille piires liikmesriigid peaksid selles valdkonnas tegutsema; enamik liikmesriike on nõus, et ühtki uut struktuuri ei oleks vaja luua.

Nõukogu jaoks on äärmiselt oluline põhimõte, et lisaks töö- ja eraelu paremale tasakaalustamisele tuleks teha rohkem jõupingutusi, et tasakaalustada meeste ja naiste rolli kodumajapidamistes, ning pakkuda rohkem hea kvaliteediga infrastruktuuri laste ja teiste ülalpeetavate inimeste eest hoolitsemiseks.

Vananevas ühiskonnas muutub noorte panus üha olulisemaks. Me peame tegema rohkem selleks, et võidelda noorte tööpuudusega ja vähendada koolist väljalangemist. Investeeringud lastesse peab olema meie prioriteet, kui me soovime parandada noorte väljavaateid.

Me peame ka tunnistama, et pensionilejäämine on Euroopa jaoks suurem probleem kui vananemine, kuigi ka see tendents on murettekitav, ning et tugeva rahanduseta riigi tasandil on võimatu lahendada kõiki rahvastiku vananemisest tulenevaid probleeme.

See tähendab, et me peame pöörama tähelepanu pensionisüsteemide elujõulisusele ning jätkama alustatud reforme, mille eesmärk on neid süsteeme ajakohastada ja tagada nende jätkusuutlikkus, mis on kooskõlas Euroopa Liidu praeguse strateegiaga. Samuti on kasulik julgustada eakamaid töötajaid tööd jätkama ja eelkõige pakkuda selleks arvestatavaid stiimuleid.

Nõukogu on täiesti teadlik kõigist neist probleemidest ning on vastu võtnud sotsiaalkaitsekomitee soovitusel, milles käsitletakse seisukohti Euroopa demograafiliste muutuste ja neist tingitud probleemide kohta. Lisaks võttis nõukogu 30. mail vastu järeldused, mis käsitlevad perekondade vajadustega kooskõlas olevat poliitikat, ja töötas välja mitu algatust perepoliitika toetamiseks.

Eesistujariik Prantsusmaa korraldas sel teemal 18. septembril mitteametliku kohtumise, millest võtsid osa perepoliitikaküsimuste eest vastutavad ministrid. Sel kohtumisel peetud aruteludes keskenduti lastehoiuvõimalustele, mis aitaksid tagada tasakaalu töö- ja pereelu vahel, ning laste kaitsmisele Internetis.

Lõpetuseks: nõukogu kutsub komisjoni üles käsitlema Euroopa tulevasele demograafiale pühendatud esimest foorumit, mis toimus Brüsselis 30. ja 31. oktoobril, lähtepunktina liikmesriikide siseseks ja vaheliseks struktureeritud ja kestvaks dialoogiks ning pakkuma asjaomastele asutustele toetust kirjeldatud demograafilistega muutustega tegelemiseks parimate strateegiatega leidmisel.

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, minu sõnavõtt võtab ehk veidi kauem aega, kuid luban, et mu teine sõnavõtt on sellevõrra lühem.

Euroopa Parlamendi taotlus, et nõukogu ja komisjon teeksid avalduse demograafiliste arengusuundade teemal, esitati õigel ajal. Sel reedel – aegsasti enne 24. ja 25. novembril toimuvat Euroopa demograafiafoorumit – esitavad komisjoni talitused teise demograafiaaruande.

Euroopa Liidus toimuvad suured demograafilised muutused. Kõikides liikmesriikides on teaduse arengu ning majandusliku ja sotsiaalse arenguga seoses elanikkonna eluiga kasvanud ja sündimus vähenenud.

Tänapäeval elavad eurooplased kauem ja on tervemad kui nende esivanemad ning eluiga kasvab eelduste kohaselt tulevikus veelgi.

Euroopa rahvastiku vananemine ei ole enam kaugema tuleviku abstraktne stsenaarium. Beebibuum algas 60 aastat tagasi ja beebibuumi esimene põlvkond on nüüd jõudmas pensioniikka. Niisiis on Euroopa Liidu demograafiline areng jõudnud pöördepunkti. Üle 60aastaste inimeste arv kasvab järgmise 25 aasta jooksul igal aastal kahe miljoni võrra.

Samal ajal väheneb kiiresti tööealise elanikkonna kasv ja see peatub täielikult umbes kuue aasta pärast. Praegu on 27 liikmesriigis iga 65aastase ja vanema inimese kohta neli tööealist ehk 15–64aastast inimest. 2060. aastal on see suhe kaks ühele.

Osa inimesi näevad vananemises ohtu ja maalivad sünge pildi põlvkondadevahelisest konfliktist. Ent demograafilised muutused ei pruugi kujutada endast ohtu, kui me vaatame, millised võimalused sellega kaasnevad. Pikem eluiga ja parem tervis võivad tähendada seda, et inimesed on kauem aktiivsed. Suuremal osal beebibuumi põlvkondade esindajatest on eelmiste põlvkondadega võrreldes parem haridus ja väljaõpe. Praegu on nad ikka veel heas vormis ja terved.

Ma olen veendunud, et demograafilised muutused pakuvad võimalust tugevama põlvkondadevahelise solidaarsuse tekkimiseks. Samas ei arva ma, et see saaks teoks iseenesest. Ühiskond peab paremini ära kasutama kõigi põlvkondade oskusi ning andma igähele võimaluse arendada oma potentsiaal täielikult välja. See tähendab meie sotsiaalpoliitika ajakohastamist kooskõlas muudetud sotsiaalmeetmete kavaga, mille komisjon võttis vastu juulis. Muudetud sotsiaalmeetmete kavas määratleti Euroopa vananev ühiskond ühe esmatähtsa tegevusvaldkonnana ja pakuti välja mitmesuguseid tegevuspoliitilisi lahendusi. Meie eesmärk on aidata liikmesriikidel maksimaalselt ära kasutada võimalusi ja tõhusalt hallata ühiskonna vananemise tagajärgi.

Komisjoni 2006. aasta teatises „Euroopa demograafiline tulevik: kuidas teha väljakutsest võimalus“ nimetatud lähenemisviisid ja soovitused on endiselt jõus. Kõnealuses teatises väljendatakse usku Euroopa võimesse kohaneda demograafiliste muutustega. Samas rõhutatakse ka vajadust tegutseda viies peamises valdkonnas: soosida demograafilist uuenemist Euroopas, luues kodanikele tingimused laste saamise soovi täitmiseks, eelkõige töö-, pere- ja eraelu ühitamisel abistamisega; edendada tööhõivet Euroopas, luues rohkem ja paremaid töökohti ning tagades, et inimesed saavad kauem töötada, et parandada tasakaalu aktiivsete ja mitteaktiivsete inimeste vahel; edendada tootlikumat ja võimekamat Euroopat, optimeerides igas vanuses inimeste oskusi; võtta Euroopas vastu sisseerandajaid ja neid lõimida, luues head tingimused välisriikide oskustööjõule ja lihttöölisele ning hõlbustades nende lõimumist, et leevendada tööjõupuudust; tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus, tugevdades eelarveid ja reformides sotsiaalkaitssüsteeme, et tagada tulevikus piisav sotsiaalkaitse ja vajalikud avalikud teenused.

Lissaboni strateegia juba hõlmab kõige olulisemaid neist tegevuspoliitilistest lahendustest, kuid keskendub demograafiaalaste aruteludega võrreldes vähem pikale perspektiivile. Seetõttu on komisjon teinud ettepaneku kasutada täiendavate vahenditena kord kahe aasta järel esitatavaid aruandeid Euroopa demograafilise olukorra kohta ja kord kahe aasta järel korraldatavaid demograafiafoorumeid.

2008. aasta aruandes keskendutakse beebibuumi põlvkondade potentsiaalile. Üha enam 60ndates ja 70ndates eluaastates inimesi on tõenäoliselt valmis ühiskondlikus elus ja majanduselus jätkuvalt aktiivselt osalema.

Eakamate inimeste tööhõivemäärad on viimastel aastatel kasvanud, mis tähendab seda, et varasem tendents, et inimesed läksid varem pensionile, on pöördunud. Ent teha tuleks veelgi rohkem: 60aastaseks saades töötab veel üksnes 40% meestest ja 30% naistest. Kuid enamik inimesi selles vanuserühmas on ikka veel heas vormis ning suutelised majandusse ja ühiskonda panustama. Vananevad beebibuumi-põlvkonnad võivad anda ühiskonnale olulise panuse mitteametlike hooldusteenuste pakkujate ja vabatahtlikena. Nende panus väärib riikliku poliitika kaudu tunnustamist ja toetamist. On äärmiselt tähtis tagada, et üha enam eakaid inimesi saaks võimalikult kaua elada iseseisvalt.

Demograafiafoorumite üks põhieesmärk on edendada liikmesriikide vahel kogemuste ja heade tavade vahetamist. Järgmine Euroopa demograafiafoorum, mis toimub Brüsselis 24. ja 25. novembril, keskendub perepoliitikale ja vanaduspõlves töötamisele. See annab ka võimaluse saada ülevaade sellest, mil määral on liikmesriigid valmis demograafilisteks muutusteks, ja teha kindlaks kõige olulisemad võimalused edasiseks tegevuseks.

Järgmise aasta alguses esitab komisjon ajakohastatud andmed selle kohta, millist mõju avaldavad demograafilised muutused tulevikus tehtavatele kulutustele eelkõige sellistes valdkondades nagu pensionid, tervishoid ja pikaajaline hooldus, tuginedes Eurostati uutele rahvastikuprognosidele.

Lõpetuseks tahaksin ma rõhutada, et iga liikmesriigi kohus on rakendada õiget poliitikat, pidades silmas demograafilisi muutusi. Samas on need muutused meie kõigi ühine probleem. Liikmesriigid võivad nende demograafiliste muutustega tegelemisel kogetud õnnestumistest ja ebaõnnestumistest üksteiselt palju õppida. Seetõttu julgustab komisjon Euroopa tasandil arutelu demograafiliste muutuste teemal ning pakub platvormi kogemuste vahetamiseks ja üksteiselt õppimiseks.

John Bowis, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Proua juhataja, kahes avakõnes rõhutati õigesti pikaajalisust kui kõige olulisemat demograafilist muutust. See tähendab muidugi, et inimesed elavad kauem ja on pikka aega terved, kuid hilisematel eluaastatel nende kehaline või vaimne tervis halveneb.

See on enesega kaasa toonud neurodegeneratiivsete haiguste tohutu kasvu, millega kaasnevad suured kulud. Paljudes riikides maksavad Parkinsoni tõve puhul tarvitavad ravimid rohkem kui vähiravimid. Ühendkuningriigis läbi viidud uuringu põhjal prognoositakse, et 2051. aastaks kasvab dementsete inimeste arv 154%.

Pikaajaline hooldus algab nüüd hilisemas eas. Varem tekkis vajadus sellise hoolduse järele 70. eluaastates. Nüüd algab see hooldus 80. eluaastates ja järjest sagedamini 90. eluaastates, kuid muutub üksikisikute ja pere jaoks aina kulukamaks; see omakorda mõjutab säästmist.

Eesmärgiks tuleb seada, et pikaajalisus oleks hüve, mitte karistus. Me peame ümber kujundama oma eeldused seoses vananemisega, asendades küsimuse „Kuidas me hooldame?“ küsimusega „Kuidas me tagame hea tervise kõrges vanuses?“. See eeldab muidugi tervislikumat eluviisi nooremas eas, tubakast ja narkootikumidest hoidumist, mõistlikku alkoholitarbimist, tervislikku toitumist, kehalist aktiivsust ning stressiga toimetulemist.

Paindlik tööelu: aeg harrastustega tegelemiseks ja perega koos olemiseks. See tähendab valmistumist eluks pärast pensionileminekut, paindlikke pensioniigaseid ja järkjärgulist pensionileminekut, mida ma olen näinud Hollandis. See tähendab suuremat sotsiaalset toetust uues ja innovatiivses vormis, rohkem koduteenuseid, et inimesed saaksid kauemaks oma koju elama jääda. See tähendab muutuvatele vajadustele vastavaid teenuseid ja seadmeid.

Kui mu ema sai 80aastaseks, oli tal sidepidamiseks vaja faksiaparaati. 90aastaselt vajab ta lifti. 100aastaselt vajab ta stimuleerimist, sest tema kuulmine, nägemine ja liikuvus olid hakanud vähenema. Kuid tema mõistus oli endiselt selge ning seda oli vaja kaitsta ja stimuleerida, et ta saaks elada tõelist ja täisväärtuslikku elu.

Jan Andersson, *fraktsiooni PSE nimel*. – (SV) Proua juhataja, tendentsi, et aina vähem on töötajaid ja üha rohkem eakaid inimesi, võiks kirjeldada dramaatilistes toonides, kuid samal ajal tuleb positiivseks pidada seda, et inimestel on tõepoolest hea tervis kuni üsna kõrge vanaduseni.

Samas tekitab see meile ka mitmeid probleeme. Ma kirjeldan mõningaid neist. Tänapäeval sünnib vähem lapsi kui varem. Kuid seegi olukord on liikmesriikide lõikes väga erinev. Me näeme, et tulemused on paremad nendes liikmesriikides, kus on loodud süsteem, mis võimaldab vanematel – nii emadel kui ka isadel – ühitada tööelu laste kasvatamisega. Me peame üksteiselt selles küsimuses õppima.

Vaatamata sellele, et meie elanikkond vananeb, on pikaajaline tendents selline, et tööelu lüheneb. Selle põhjuseks on asjaolu, et inimesed asuvad tööle hilisemas eas, aga ka see, et – välja arvatud paar viimast aastat, mil areng oli positiivsem – tööd tehakse lühemat aega. Me peame midagi ette võtma selle probleemi mõlema tahuga, et pikendada tööelu, ja ennekõike mõtlema välja paindlikud lahendused enne pensionilejäämist.

Me oleme täna arutanud nn sinist kaarti, kuid me peame tagama, et kõik, kes tulevad siia mujalt maailmast, kus on praegu kõrge tööpuudus, sealhulgas puuetega inimesed ja muude probleemidega inimesed, lõimitakse ja kaasatakse tööellu. Me peame seda kõike tegema Lissaboni protsessi raames, et suudaksime nende probleemidega pikemas plaanis toime tulla.

Marian Harkin, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Proua juhataja, tänaõhtuse aruteluga seoses kerkib esile mitmeid küsimusi, kuid mina tahaksin käsitleda neist ühte – hoolduse ja hooldajate küsimust.

Kui meil on õnn elada piisavalt kaua, siis tõenäoliselt vajame me hooldamist, ja ehkki liikmesriikide vahel on selles valdkonnas erinevusi, on tõenäoline, et enamasti on tegemist mitteametliku hooldamisega.

Hooldajad on ametliku hoolduse ja sotsiaalhoolduse aluseks ning nad moodustavad lahutamatu osa pikaajalise hoolduse teenusest. Kui hooldajatelt eeldatakse hooldusteenuse pakkumise jätkamist – ja seda nad teevadki –, siis tuleb tervishoiu- ja sotsiaalhoolduspoliitika kujundamisel vältimatult arvesse võtta nende vajadusi.

Ühtlasi on mul hea meel selle üle, et tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraadi veebisaidil on üks lühike lõik pühendatud hooldajatele, ja kahtlemata on selle põhjuseks Euroopa Parlamendi hooldajate huvirühma ettepanek tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraadile viimase tööplaani kohta.

Kuid hooldajaid vajavad siiski enam kui lihtsalt äramärkimist. Meie arvates on aeg töötada välja uus hooldusala ühiskondlik lepe, mis läheb palju kaugemale traditsioonilisest arusaamast riigi ja üksikisiku vahelise lepingu kohta ning mis eeldab uusi kohustusi, mis hõlmavad tööandjaid, kohaliku tasandi asutusi ja kogukondi. Selles küsimuses näitab teed näiteks Euroopa Kohtu hiljutine otsus, milles käsitleti diskrimineerimist seotuse tõttu.

Hooldamine ei saa olla ainuüksi mitteametliku hooldaja või koguni riigi vastutusel. Mitteametliku hoolduse süsteem variseb asjakohase toetuseta kokku, samas kui üksnes riiklikul hooldusel põhineva lähenemisviisi korral on kulud lihtsalt liiga suured. Seetõttu vajame me sellist laiemat ühiskondlikku lepet.

Euroopa Liidus on ligikaudu 100 miljonit hooldajat. Nad on alatasustatud ja alahinnatud ning paljudel juhtudel ei saa nad piisavalt toetust. Mul on hea meel hooldajate mainimise üle tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraadi veebisaidil, kuid see on alles esimene samm. Juba oma ulatuse tõttu on tegemist kogu Euroopat puudutava küsimusega ja vastav tegevus tuleb liikmesriikide vahel kooskõlastada.

Hooldajaid käsitlev poliitika peaks moodustama osa tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraadi ning ka tööhõive, sotsiaalküsimuste ja võrdsete võimaluste peadirektoraadi tööst.

Guntars Krasts, fraktsiooni UEN nimel. – (LV) Tänan, proua juhataja. Euroopa elanikud hakkavad vanaks jääma! Lisaks sellele tendentsile võib iive muutuda negatiivseks. Paljudes liikmesriikides on see juba reaalsus. Töötavate inimeste arv võrreldes pensionäride arvuga on kõikides liikmesriikides vähenemas. Madal sündimus koos pikema eluea ja sisserändega tekitab üha suuremat survet pensionidele, tervishoiule ja sotsiaalteenustele. Siiski on mõnedes liikmesriikides õnnestunud Euroopa negatiivset demograafilist tendentsi muuta.

Nendes riikides on saavutatud tasakaal era- ja tööelu vahel, mis võimaldab vanematel oma lapsi kasvatada, ohverdamata oma karjääri, ning saada majanduslikke ja sotsiaalseid hüvesid. Kahtlemata peavad liikmesriigid leidma peamised majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised lahendused võitluses oma rahvastiku vananemise vastu. Kuid on ka ülesandeid, mida tuleks lahendada Euroopa Liidu tasandil. Euroopa Liidu tööturg peidab endas veel tohutuid reserve. Me peame tagama, et siseturul ei oleks takistusi tööjõu vabale liikumisele. Kui keeruline see ka poleks, tuleb meil pöörduda tagasi teenusteturgude liberaliseerimise juurde ja vaadata üle vastuvõetud teenustedirektiiv. Nende kahe põhivabaduse rakendamine aitaks korvata demograafilisest protsessist tingitud rahalist puudujääki. Muidugi tuleb välistada ka diskrimineerimine soo ja vanuse alusel. Suur tänu.

Jean Lambert, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – Proua juhataja, huvitaval kombel nähakse sündimuse languses ja muudes sellistes küsimustes sageli probleemi. Kuid see ei pruugigi olla probleem, kui see tähendab seda, et me hakkame jagama Euroopa Liidu tasandil kogunenud ülemäärast rikkust inimestega, kes on pärit teistest riikidest, ning kui me uurime tehnilisi uuendusi ja tootlikkuse suurendamise võimalusi ning võib-olla isegi toodame vähem igasuguseid mõttetuid kaupu, mis meie elusid ja planeeti praegu risustavad.

Muidugi on küsimus ka selles, kuidas kõige paremini kasutada potentsiaalset tööjõudu. Seetõttu on diskrimineerimise vastu suunatud direktiivid tööhõive valdkonnas äärmiselt olulised, nagu on oluline seegi, et liikmesriigid neid korralikult rakendaksid. Liikmesriigid peaksid uurima ka järk-järgulise pensionilejäämise takistusi, selliseid küsimusi nagu: Kui inimene vähendab oma töötunde, siis kuidas mõjutab see tema pensioni? Kuidas mõjutab see tema elu ja hüvitiste saamise võimalusi?

Lisaks peaksime me kaaluma, kuidas mõjutab praegune finantskriis meie arusaamu selles valdkonnas. Tõenäoliselt näeme me seda, et rohkem eakamaid töötajaid koondatakse, kuna diskrimineerimisvastaseid õigusakte ei rakendata nõuetekohaselt, ja paljudel juhtudel on tulemuseks see, et need koondatud ei pääse kunagi tagasi tööle.

Teistel on aga veelgi raskem oma tööelu alustada või karjääri teha, et pensionit koguda; kõik need tagajärjed kaasnevad sellega, kui inimene teatud aja jooksul ei tööta. Probleemiks on ka rahulolematuse noorte seas, kes ei leia tööd või kelle jaoks see muutub keerulisemaks, ning muidugi tuleb silmas pidada probleeme, millega

on silmitsi paljud inimesed, kui eraõiguslikud või tööandjapensionisüsteemid, millega nad liitunud on, ei suuda teha neid väljamakseid, millele nad lootsid.

Niisiis peame me demograafilise olukorra vaatlemisel arvestama ka praegust kriisi ja seda, kuidas me saame seda võimalust ära kasutada koolituse suurendamise mõttes. Me peaksime kasutama seda võimalusena aidata inimestel parandada oma oskusi ja ehk leida viise füüsiliselt vähem raske töö tegemiseks – me peame ära tegema selle, millest juba kaua räägitud on. Tuleks uurida, kuidas me saaksime suurendada kõrghariduse omandamise võimalusi paljude inimeste puhul, kellel need võimalused nooruses puudusid.

Meil on nüüd võimalus uurida teatud küsimusi, mille kohta me teame, et need on problemaatilised, ja tõepoolest hakata tulevikku silmas pidades mõtlema, kuidas selle demograafilise olukorra toime tulla.

Pedro Guerreiro, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Meie arvates ei peaks selle arutelu pealkirjaks olema mitte „Demograafilised arengusuunad – majanduslik ja sotsiaalne mõju”, vaid „Majandus- ja sotsiaalpoliitika ning selle mõju demograafilistele arengusuundadele”.

Demograafiliste arengusuundade prognoose riikide või piirkondade kohta ei tohiks käsitleda lahus antud riigis või piirkonnas rakendatavast poliitikast, kuna see poliitika mõjutab demograafilist arengut.

Näiteks lähtutakse 50aastaste prognooside koostamisel eeldustest, mida tuleks selgitada, sealhulgas majanduspoliitikast, millest sõltuvad esitatavad stsenaariumid. Nii et koostatavaid prognoose arvestades peaksime me täna arutama hoopis mõju demograafilisele arengule, mis tuleneb tööpuudusest, kasvavast tööalasest ebakindlusest, tööaja dereguleerimisest ning palkade vähendamisele keskenduvast rahapoliitikast. Me peaksime täna arutama seda, millised tagajärjed on Euroopa Liidu intressimäärapoliitikal tuhandete perede jaoks, kes on võtnud kodu ostmiseks hüpoteeklaene, millist mõju avaldavad avalike teenuste liberaliseerimine ja erastamine ning millised tagajärjed on madalatel pensionidel miljonite pensionäride iseseisvusele ja elukvaliteedile. Me peaksime käsitlema poliitikat, mis edendab rikkuse tsentraliseerimist ja kontsentratsiooni ning suurendab sotsiaalset ebavõrdsust.

Sisuliselt on tegelikult kaalul see, kas järgitakse või ei järgita inimõigusi, näiteks õigust toidule, tööle, inimväärsele palgale, eluasemele, tervishoiule, haridusele ja meelelahutusele.

Kathy Sinnott, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Proua juhataja, me oleme Euroopas silmitsi kriisiga, millele me ei leia lahendust enne, kui tunnistame fakti, et oleme selles kriisis ise süüdi.

Euroopa Liidus tapetakse igal aastal enne sündi üle 1,5 miljoni lapse. Me hävitame oma tulevikku ja siis imestame, miks meil on kriis. Me räägime sündimuse probleemist, kuid probleem ei ole sündimuses: probleem on selles, et miljonitel eostatud lastel ei lasta sündida. Kui me ei ole probleemi määratlemisel ausad, ei ole võimalik leida ka lahendust. Lahendus on selles, et me peame austama elu ja toetama perekonda, et see elu leiaks toetava keskkonna. Kõike seda tehes saame me hakata tegelema vildaka demograafilise arengu probleemiga. Olukord ei parane üleöö, kuid nii saame me vähemalt katastroofi ära hoida.

Tuleks põhjalikult uurida Jaapani juhtumit. Kaks aastakümnet tagasi oli Jaapan suuruselt teise majandusega riik maailmas ja üks maailma arenenumaid riike. 2007. aastal jõudis Jaapani rahvaarv haripunkti ja hakkas siis vähenema. 1995. aastal, kaksteist aastat enne langust, sai Jaapanis alguse deflatsioon, sest negatiivsed demograafilised arengutendentsid hakkasid oma lõivu nõudma. Deflatsioonist ei ole Jaapan senini väljunud. Selles osas on Jaapan Euroopast 20 aastat ees, kuid ta ennetas Euroopa riike ka abordi seadustamisel 20 aasta võrra. Meie jõuame haripunkti 2025. aastal, mis on ainult 17 aasta kaugusel. Huvitav, kas 2008. aastal alguse saanud deflatsioon jääbki püsima ja panganduskriis asendub demograafilise kriisiga, mis ei lõpe enne, kui me õpime uuesti elu austama?

Philip Claeys (NI). – (NL) Proua juhataja, mul on hea meel, et nõukogu ja komisjon teevad avalduse selle kohta, milline on praeguste demograafiliste arengusuundade majanduslik ja sotsiaalne mõju. Paljudel poliitikutel on olnud halb komme mõelda lühiajalises perspektiivis ja jätta unarusse pikaajaline poliitika. Meie demograafiline probleem on pikas plaanis eluline probleem, mis nõuab ka pikaajalisi lahendusi. Keskmine laste arv ühe naise kohta on Euroopa Liidus 1,5, mis on liiga väike selleks, et praeguseid põlvkondi asendada. Selles probleem peitubki. Üks võimalus on kasutada lühiajaliselt lihtsat lahendust ja soodustada veelgi suuremat sisserännet kolmandatest riikidest. Kuigi see võib teoreetiliselt tunduda hea mõttena, annab igapäevane reaalsus meie suurlinnades tunnistust viimase 30 aasta jooksul rakendatud leebe sisserändepoliitika täielikust läbikukkumisest. Euroopas on 20 miljonit töötut, kuid komisjon soovib sellegipoolest importida veelgi sisserändajaid. Kas ma tohiksin teile meenutada, et väljastpoolt Euroopat pärinevate sisserändajate seas on töötuse protsent oluliselt suurem kui liikmesriikide põliselanike seas?

Ajapuuduse tõttu ei saa ma peatuda teistel sotsiaalsetel probleemidel, sealhulgas ühiskonna sotsiaalsel lõhenemisel, mis on tingitud ulatuslikust sisserändest. Me vajame liikmesriikides poliitikat, mis toetab Euroopa noorte perede soovi saada lapsi. Liikmesriikides on vaja maksumeetmeid, et muuta laste saamine atraktiivsemaks. On vaja rohkem ja paremaid lastehoiuasutusi. Me peaksime julgema mõelda ka palga kehtestamisele koduste lapsevanemate jaoks, kes otsustavad pühendada enamiku oma ajast laste kasvatamisele.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad! Mul on hea meel selle arutelu üle, sest see suurendab teadlikkust, mitte ei õhuta hirmu. Me peame tegutsema kohe, ootamata homset.

Demograafilistel muutustel on oma põhjused, tagajärjed ja probleemid, mille hulka kuuluvad rahvaarvu vähenemine, vähem inimesi, kes teevad palgatööd, ning pika eluea tõenäosus. Järgmise paari minuti jooksul sündivad lapsed võivad elada kuni 100 aasta vanuseni. Vähemalt poolte laste puhul on see kindlasti nii. Elanikkond vananeb ja meil on vähem lapsi. See toob kaasa suuri muutusi nii vanuselises struktuuris kui ka rahvastiku struktuuris. Meie siin Euroopa Parlamendis käsitleme uusi nõudmisi infrastruktuurile, avalikele teenustele ning ettevõtlusele, haridusele ja sotsiaalkindlustussüsteemidele. Me elame vananeval mandril. Jean-Claude Juncker ütles kord: „Kui me ei kujunda kiiresti ümber oma sotsiaal-, pensioni- ja tervishoiusüsteeme, et need sobiksid tulevikus kasutamiseks, siis saavad meist üleilmastumise protsessis kaotajad, mitte võitjad.”

Mida teha? Teha on palju. Tagada inimestele töö- ja eraelu vahel hea tasakaal. Mitte sundida enam inimesi töötamisest loobuma. On vaja uusi hoolduse ja lastehoiu vorme ning mobiilseid teenuseid, näiteks toidu kojutoomise teenuseid. Kõikides liikmesriikides tuleb sotsiaalkindlustussüsteemid vabastada vastutusest hooldusteenuse rahastamise eest – seda kohustust peab kandma kogukond. Ka hariduse valdkonnas tuleb meil lahendada üks ülesanne. Me peaksime seadma enesele eesmärgi saada kõige lapse- ja inimsõbralikumaks mandriks maailmas. Me peame väärtustama laste kasvatamisele ja muud liiki hooldusele kulutatud aega – 80% hooldajatest on pereliikmed. Võrdne tasu võrdse töö eest on samuti oluline. Palju on veel teha, ning meie probleemidel on väga palju erinevaid põhjuseid.

Françoise Castex (PSE). – (FR) Proua juhataja, härra minister, ma tahan öelda vaid paar sõna: komistuskivi, mille taha me oma demograafiliste probleemidega takerdume, seisneb töötavate inimeste arvu vähenemises. Kaks arvu: 2010. aastal on tööealisi inimesi 217 miljonit ja 2050. aastal on see arv 180 miljonit; seega jääb puudu peaaegu 36 miljonit inimest.

Kas me peaksime kartma tööjõupuudust? Kas me peaksime kartma tasakaalu puudumist tööealise elanikkonna ja ülalpeetavate arvu vahel?

Me soovitame sellele probleemile kaht lahendust, mille eesmärk on saavutada inimressursside optimaalne haldamine. Esiteks, täielik tööhõive. Me peame liikuma täieliku tööhõive suunas. Praegu jäetakse kasutamata väga märkimisväärsed tööhõivevõimalusi, arvestades noorte, naiste, üle 55aastaste inimeste ja puuduliku kvalifikatsiooniga inimeste vaeghõivet. Me oleme tunnistajaks tohutule oskuste raiskamisele. Võib juhtuda, et kui naiste ja 55–65aastaste tööhõivemäärad kasvaksid 2050. aastaks Euroopa parimate näitajatega võrreldavate tööhõivemääradeni, siis saaksime me selle tööjõupuuduse tasa teha.

Lõpuks, haridus ja elukestev õpe. Me tahaksime tegutseda selle nimel, et tööelu pikkus oleks optimaalne. On vastuvõetamatu, et töötaja, projektijuht, 50aastane juht ei saa enam oma karjääri arendada. Siin on kaalul meie ettevõtete sotsiaalne vastutus.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Proua juhataja, härra volinik, daamid ja härrad! Maailma rahvaarv on mõne aastakümne jooksul kahekordistunud ning sellel on meie planeedi jaoks laastavad tagajärjed; seega on vähemalt osaliselt teistsugune tendents Euroopas isegi hea.

Kindlasti esineb sotsiaalse heaoluga seoses probleeme, kuid lahendus ei seisne inimeste julgustamises saada rohkem lapsi; pigem tuleks tõsta pensioniiga, kõrvaldada eakamate inimeste diskrimineerimine sellistes riikides nagu Itaalia, kus töötamine pärast pensioniikka jõudmist on muudetud nii ebasoodsaks, et pensionilejäämine on pigem kohustus kui õigus.

Maailmaareenist rääkides kutsuksin ma eesistujariiki üles võtma eelkõige meetmeid selleks, et tagada ÜRO uue rahvastikukonverentsi kokkukutsumine; seda konverentsi on nüüdseks juba aastaid edasi lükatud surve tõttu, mida on avaldanud sellised riigid nagu Vatikan ja teised, kes tunnevad hirmu seksi ja pereplaneerimise kohta teabe andmist käsitleva vastutustundliku poliitika ees.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Proua juhataja, Euroopa demograafilised arengusuunad on olnud äärmiselt murettekitavad juba üle tosina aasta. Rahvastiku asendamiseks vajalik sündimus on 2,16. Poolas on see näitaja 1,2. Samal ajal tähendavad edusammud meditsiinis ja tervislikumad eluviisid seda, et inimesed elavad kauem. Euroopa vananeb ja on ka väljasuremise ohus. 2030. aastaks on suhe töötavate ja mittetöötavate inimeste vahel üks kahele.

Euroopa kahjulikud demograafilised muutused on olulisel määral tingitud perevaenulikest sotsiaal- ja majanduspoliitikast, väikese laste arvuga peremudelitest ja lastetu abielu propageerimisest meedias ning poliitikast, mis aitab kaasa perede purunemisele. Nende tegurite kõige märkimisväärsimateks tagajärgedeks on tööjõupuudus tööturul, murettekitav majanduslik areng, pensionisüsteemide tõhususe märkimisväärne vähenemine ja tervishoiusüsteemide kulude kasv, mis on tingitud vananeva ühiskonna erivajadustest.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Mul on hea meel, et me nende küsimuste üle arutleme, ja minu arvates on see eriti oluline nüüd, mil meil tuleb samaaegselt ületada nii finants- kui ka majanduskriisi. Demograafilistest tendentsidest ilmneb, et meie elanikkond vananeb – seda nii tervishoiu arengu kui ka sündimuse vähenemise tõttu. Seepärast peame me selleks reaalsuseks valmistuma ja asjaomastes valdkondades ümberkorraldusi tegema.

Sotsiaalvaldkonnas on tulevikus suhteliselt keeruline pensionide maksmist tagada. Tervishoiuvaldkonnas peame me mõtlema, kuidas pakkuda ravi just kõrge eaga seotud haiguste puhul. Me teame näiteks, et kuni kahel kolmandikul juhtudest haigestutakse vähki üle 60 aasta vanuselt.

Sotsiaalsüsteemi jätkusuutlikkus eeldab täiustatumaid ja paremini kohandatud tingimusi eakate inimeste tööhoive suurendamiseks. See puudutab peamiselt üle 55aastaseid naisi ja mehi vanuses 55–64 aastat. Rahvaarvu vähenemist oleks võimalik korvata kolmandatest riikidest pärit noorte sisserände abil, kuid eelkõige peame me püüdma luua tingimused selleks, et stabiliseerida nende noorte haritud inimeste arvu, kes praegusel ajal otsustavad siirduda Ameerika Ühendriikidesse.

Arvestades noorte naiste halvenevat reproduktiivtervist, peaksime me toetama kunstlikku viljastamist. Paljud noored pered ei saa seda endale lubada. Minu arvates ei suuda me Lissaboni strateegiat järgida. Püüdkem vähemalt taastada Euroopa perede toetamise liidu idee ning mõelda kas maksusoodustuste või eelkoolialiste laste paremate hoiuvõimaluste loomisele. Rasedus- ja sünnituspuhkuse ajal tuleks maksta kogu töötasu ja mitte miinimumpalka.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Austatud minister, palun vabandust, et ma teile vastu vaidlen, aga meil ei ole mitte üks probleem, vaid mitu probleemi. Meil ei ole üksnes demograafiline probleem, vaid ka poliitilised, sotsiaalsed ja eetilised probleemid. Me ütleme, et tahame suuremat sündimust, kuid 30% juba sündinud lastest elab allpool vaesuspiiri. Selle tagajärgedeks on tulevikus vähene haridus, kehvad töökohad, väiksem tootlikkus ja väikesed kindlustusmaksed.

Nõukogu seisukoht tööaja direktiivi suhtes on karjuvas vastuolus kavatsusega saavutada töö- ja eraelu vaheline tasakaal. Viljatus on haigus, mida on tunnustanud Maailma Tervishoiuorganisatsioon, kuid paljud liikmesriigid seda teinud ei ole. Seetõttu ei kata kindlustus viljatusravi. Et maksta Rumeenias üheainsa katseklaasiviljastamise katse eest, peab keskmist palka teeniv inimene, kui ta kogu oma palga säästab, töötama üheksa kuud. Viljastumiseks läheb vaja kolm-neli katset ja siis möödub veel üheksa kuud, enne kui laps sünnib.

Head kolleegid, kõige tõhusam lahendus oleks see, kui me edendaksime riikide vahel ühtset poliitikat ning tagaksime, et avaldused, mida tehakse, ja meetmed, mida võetakse, on omavahel kooskõlas.

Samuli Pohjamo (ALDE). – (FI) Proua juhataja, demograafiliste arengusuundadega kaasnevad probleemid tunduvad olevat eriti suured hõredalt asustatud põhjapiirkondades. Migratsioon viib noored ja haritud inimesed piirkonnast ära ning vananeva elanikkonna osakaal kasvab kiiresti. Sellega kaasnevad suuremad kulutused sotsiaal- ja tervishoiuteenuste korraldamisele, kusjuures seda probleemi teravdavad veelgi pikad vahemaad. Uue tehnoloogia ja innovatsiooni abil on siiski õnnestunud luua uusi teenuseid, mis vananevat elanikkonda aitavad ja mida saaks kasutada kogu Euroopa Liidus.

Teine võimalus muuta probleemid võimalusteks on töötada välja tõhus regionaalpoliitika. Tõhus regionaalpoliitika võimaldab kasutada ära piirkondades eksisteerivaid võimalusi, tekitada uusi töökohti ja luua lisaväärtust Euroopa jaoks tervikuna. Samal ajal võib rahvastikutendentsid muuta positiivsemaks nähtuseks.

Jan Cremers (PSE). - (NL) Proua juhataja, härra volinik, härra Jouyet, daamid ja härrad! Kui Euroopa Parlament enne suve arutas demograafiliste arengute mõju, ei olnud praegune majanduskriis meid veel täies ulatuses tabanud. See kriis suurendab survet meie sotsiaalsüsteemidele. Tööpuuduse eeldatava kasvu tõttu võib tööturul oodata pingete teatavat lühiajalist lõdvenemist. Kuid pikemas perspektiivis ei lahenda see rahvastiku vananemise probleemi.

Kui halveneva majanduskliimaga seoses hakatakse vanematele töötajatele avaldama rohkem survet, et nad tööturult enneaegselt lahkuksid, siis naaseme me vanade vigade juurde. Nüüd ja edaspidi tuleks eelkõige silmas pidada paindlikku, vabatahtlikkusel põhinevat pensionikorraldust; sellega peab kaasnema töö korraldamine selliselt, et kauem töötamine oleks reaalne võimalus. Finantskriis on taas näidanud, miks me peame pensionifonde targalt haldama. Esmatähtsaks tuleks pidada seda, et pensionisüsteem oleks jätkusuutlik, kooskõlas nii demograafiliste kui ka majanduslike arengutega ning põhineks pikas plaanis sellistel investeerimisstrateegiatel, millega välditakse riske. Lisaks peaks komisjon tähelepanu pöörama üleeuroopaliste pensionitoodete reguleerimisele ja järelevalvele.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). - (SK) Noorema põlvkonna muutunud elustiil on selline, et pärast õpingute lõpetamist tahavad kõik veeta mõned aastad reisides ja seejärel hakata oma karjääri arendama. Selleks ajaks on noored, sealhulgas noored naised, üle 30aastased ja enamik neist saab siis ainult ühe lapse. Perekonda nähakse tänapäeval negatiivse koormana; lisaks sellele ei suuda noored mehed tagada naistele head abielu ja kindlustunnet.

Abortide arv on kõigi aegade kõrgeim ja suur osa naistest kasutab hormonaalseid rasestumisvastaseid vahendeid, nii et neid naisi, kes on tegelikult füsioloogiliselt võimelised rasestuma, on väga vähe. Euroopa riikide sündimuse näitaja on vahemikus 1,1–1,3. Ainult Prantsusmaal, kus peredele on pikka aega rahalist toetust võimaldatud, on see näitaja peaaegu 2. Ühel hiljutisel Euroopa kongressil, mis oli pühendatud peredele ja peeti Ružomberoki Ülikoolis ...

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Proua juhataja, tundub nii, et me kõik elame kauem, kuid saame vähem rõõmu tunda lastelastest. Ma arvan, et põhjused, miks see nii on, on väga keerulised ja mitmekesised. Minu arvates nähakse lastes „probleemi“ – seda võib kuulda siis, kui rääkida inimestega, kellel ei ole lapsi. Me räägime ka lapsehooldusest kui „probleemist“, mitte kui „lahendusest“.

Ka eakamad inimesed tunnetavad, et nad on koormaks, ja muretsevad, kes hakkab nende eest vanaduses hoolt kandma. Meie, kes me asume kuskil keskel, ilmselt kardame seda lähenevat ränka aega, sest siis on veelgi vähem inimesi, kes maksaksid meile pensioni ja hoolitseksid meie eest, kui me ise seda enam teha ei suuda.

Marian Harkin osutas õigesti, et hooldajate roll on ühiskonnas täiesti alahinnatud ja see olukord peab muutuma. Olles tänast arutelu kuulanud, paluksin ma komisjonil vastata küsimusele, kas see probleem ja demograafiline tendents võivad praeguse finants- ja majanduskriisi tõttu tegelikult veelgi siiveneda? See oleks kahetsusväärne.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Proua juhataja, härra volinik, Euroopa Liit peab olema valmis toime tulema demograafiliste probleemidega. Sotsiaalne Euroopa peab suutma täita oma kodanike ootusi, pakkudes kvaliteetset haridust, tühusaid ja kättesaadavaid tervishoiuteenuseid ning töökohti, mis võimaldavad elada inimväärset elu, ja garanteerima pensionilejäämisel inimväärse pensioni.

Euroopa Liidu elanikkond vananeb. Samas on liikmesriike, kus sündimus on kasvanud; Iirimaa ja Prantsusmaal läheb selles valdkonnas hästi tänu vastavale poliitikale, mida ellu viiakse. Teisalt, kui imikute suremus on kogu ühenduses keskmiselt vähenenud 4,7-le tuhande elaniku kohta, siis on ikka veel mõningaid liikmesriike, kus see näitaja on 12 tuhande elaniku kohta.

Euroopa peab investeerima tervishoidu, haridusse ja sotsiaalsesse heaolusse. Hästi tasustatud töökohtade tagamine tähendab inimväärset elu töötajate jaoks, kuid lisaks kindlustab ka pensionide maksmiseks vajalikud vahendid. Pensionisüsteem põhineb põlvkondadevahelisel solidaarsusel.

Toomas Savi (ALDE). - Proua juhataja, Euroopa Liit on vananev ühiskond. Euroopa Liidus on palju inimesi, kes otsustavad pereelule keskendumise asemel end tööalaselt arendada, kuni on juba liiga hilja lapsi saada.

Mina kui värske vanaisa olen Eesti pereplaneerimismeetme tuline pooldaja; see meede ehk vanematoetus võimaldab ühel vanematest jääda 18 kuuks pärast lapse sündi koju ja saada sel ajal sotsiaaltoetust, mis on enam-vähem võrdne tema palgaga enne puhkuselejäämist.

Ma olen veendunud, et kui me ei taha koormata oma lapsi ebamõistlikult suurte maksudega, peaksime me hakkama rakendama sarnast lähenemisviisi kogu Euroopa Liidus. Eestis näiteks on selline poliitika on toonud rahva välja elanikkonna vähenemise protsessist, mida näis olevat võimatu peatada.

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, iga kodaniku tähtsaim töö on järgmise põlvkonna üleskasvatamine. Tahtmata tänaseid noori naisi – olgu nad abielus või vallalised – noomida või manitseda, leian ma, et meil tuleb taastada valikuvabadus kõikide naiste jaoks, kes tahavad jääda koju, et saada teine või kolmas laps, ning tagada, et nad ei ole sunnitud majandusliku ja rahalise olukorra tõttu edasi töötama.

Me peame tagama töötavatele naistele pensioniosakud, lapsevanemapensioni või emapensioni, et nende vanadus oleks rahaliselt kindlustatud ja et riik tasuks neile vääriliselt selle töö tegemise eest, mis on meie kõigi seisukohalt kõige tähtsam – järgmise põlvkonna kasvatamise eest.

Veel üks mõte: arvestades seda, et enamik meist püsib tervena varasemate aegadea võrreldes pikemat aega, tuleks kohustuslik pensioniiga, mis traditsiooniliselt on 65 aastat, kiiresti üle vaadata. Keskmiselt on naised esimese lapse sünnitamise ajal oma kolmekümnendates aastates. Seegi olukord vajab kiiret muutmist.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, me kõik oleme teadlikud, et Euroopa ühiskond vananeb, kuid kas me teame, millised tagajärjed on sellel meie majandusele ja meie tööturule? Üleilmastumise ajastul omandavad demograafilised probleemid palju laiemat mõõtet. Seetõttu vajab Euroopa Liit integreeritud meetmeid mitmel tasandil.

Ühelt poolt peame me tagama Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamise, püüdma tõsta tööhõivetaset, suurendama naiste osalemist tööturul ja peatama ennetähtaegselt pensionilejäämise tendentsi. Samuti peame me pöörama suuremat tähelepanu haridusele, eriti inseneriteadusele ja infotehnoloogiale, mis on olulised teadmispõhise majanduse seisukohalt. Lisaks on väga tähtis edendada elukestvat õpet ja valmistada töötajaid ette olema avatud uutele väljakutsetele.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, ma püüan järgida teie juhtööre. Härra volinik, austatud parlamendiliikmed, see arutelu on olnud väga viljakas ning erinevatest sõnavõttudest ilmneb selgelt, et meie demograafilise probleemiga toimetulemiseks on vaja lahendada mitu küsimust.

Erinevad tegevussuunad võivad üksteist täiendada, nagu ma edaspidi kirjeldan. Teatud määral on tõsi, et me peame suurendama tööhõivet, ja samuti on tõsi, et me vajame selle demograafilise puudujäägi korvamiseks sisserännet; seejuures on tähtis, et sisseränne oleks kontrollitud ja organiseeritud. Samuti tuleb nõustuda, et me vajame perepoliitikat ja peame toetama praegust sündimust; ka on meil kohustus hoolitseda eakate inimeste eest ja parandada nende kohtlemise viisi. Sellega seoses peame me pöörama tähelepanu hariduse infrastruktuuri arendamisele, lastehoiule ja eakate inimeste sõltuvuse vähendamisele.

Nagu ütlesid mitmed kõnelejad, peame me kaaluma oma tugevaid külgi, eelkõige uusi infotehnoloogiaid ning teadus- ja arendustegevust, meditsiini- ja tervishoiuteenuste paindlikkust, ning kõike seda, mida saab teha sünnieelse diagnoosimise tõhustamiseks, lapse esimestel eluaastatel vajaliku abi andmiseks ja kogukondliku lastehoiu arendamiseks. Niisiis on ülesandeid palju, kuid meil on ka piisavalt vahendeid demograafilise puudujäägi probleemi lahendamiseks.

Me peame olema valmis jälgima demograafiliste muutuste tagajärgi, nagu tänases arutelus rõhutati. Meil tuleb tagada, et meie sotsiaalkindlustus- ja pensionisüsteemid, mis iseloomustavad Euroopa solidaarsusmudelit, oleksid jätkusuutlikud. Vaatamata praegusele majandus- ja finantskriisile peame me võtma pikaajalisi meetmeid, tagamaks, et need süsteemid on elujõulised, ja me peame ka mõtlema, millist mõju avaldavad praegused demograafilised muutused töökorralduse erinevatele aspektidele. Härra Cappato tõi selle kohta konkreetse näite ja tal on õigus.

Kokkuvõtteks ütlesin, et minu arvates peaksid komisjon – nagu volinik Potočnik kahtlemata ütleb –, Euroopa Parlament ja nõukogu jätkama dialoogi samas vaimus, mis iseloomustas tänast arutelu. Probleem, mis Euroopa ees seisab, on kindlasti pikaajaline ning me peame olema selleks valmis ja organiseeruma ning mitte laskma majandus- ja finantskriisil heidutada meid meetmete võtmisel ja reformide algatamisel.

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, täna öeldi selgelt välja, et meie ees on väga tõsine probleem – ühiskonna vananemine.

21. sajand on nii mitmeski mõttes ebakindluse ajastu ja me peame selle küsimusega tegelema. Me kõik peame tegema kõik, mis võimalik. Nagu juba mainiti, peaks pikaajaliselt olema hüve ja mitte karistus. Samuti märgiti, et me peaksime tegutsema vastavalt Lissaboni eesmärkidele, ja ma olen sellega nõus. Lissaboni eesmäärke

võib mõista lihtsalt: liikumine teadmistepõhise ühiskonna poole ning hoolitsemine jätkusuutlikkuse eest nii sotsiaalkindlustuse, keskkonna kui ka majanduse puhul. Me oleme sellest kriisist õppinud seda, et isegi kasumid peavad olema selgelt jätkusuutlikud.

Nii et praegune finantskriis ei tohiks suunata meie tähelepanu eemale üheltki probleemilt, mida me oleme viimastel aastatel kannatlikult arutanud, sealhulgas probleemilt, mille üle me täna arutleme. See on vaid üks lisaprobleem. Kui me oleme selle probleemiga tegelenud, peame me väljuma finantskriisist struktuuriga, mille abil on võimalik lahendada kõik probleemid, mida 21. sajand meile toob. Seega on tähtis, et me oleksime teadlikud jätkusuutlikkuse kõikidest võimalikest aspektidest – selle planeedi jätkusuutlikkus, millel me elame, meie planeedi elusolendite jätkusuutlikkus ning inimeste ja põlvkondadevaheline jätkusuutlikkus, mis suuresti moodustabki täna arutatava demograafilise küsimuse põhisisu.

Neid teemasid tuleks kindlasti käsitleda meie poliitikas. 24. ja 25. novembril toimuv demograafiafoorumi, mida ma mainisin oma avasõnavõtus, annab selleks kindlasti hea võimaluse. Dialoog nõukogu, liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel peab kahtlemata jätkuma. Teie tänased sõnavõttud tõestavad, et see arutelu on väga aktuaalne. Ma sooviksin komisjoni nimel teid teie arvamuste eest tänada. Kõik see, mida te mainisite, on äärmiselt oluline – demograafilise uuenemise soodustamine, pere- ja tööelu ühitamine, hooldajate küsimus, liikuvus, mittediskrimineerimine ja muud poliitikavaldkonnad. Kõik need küsimused on kõnealuse probleemiga seotud.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

17. Sotsiaalkindlustussüsteemide ja pensionide tulevik – nende rahastamine ja individualiseerimise suundumus (lühiettekanne)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel Gabriele Stauneri koostatud raport „Sotsiaalkindlustussüsteemide ja pensionide tulevik: nende rahastamine ja individualiseerimise suundumus“ (A6-0409/2008) (2007/2290(INI)).

Gabriele Stauner, raportöör. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, sotsiaalkindlustussüsteemide ja pensionide tuleviku teemal algatusraporti koostamine on paeluv ülesanne, kuna see valdkond on niivõrd aktuaalne ja keeruline. Ent sellega kaasneb suur oht, et raportist saab pikk soovide loetelu ja nõuete kogum kõigi õiges suunas mõtleivate isikute jaoks.

Me ei andnud sellele kiusatusele järele, nagu on juba esmapilgul näha suhteliselt lühikesest ja väga tehnilisest tekstist, milles on hoolikalt hoidutud ilukõnест. Seetõttu sooviksin tänada kõiki oma kolleege, eriti variraportööre ja proua Lullingit, kes on naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamuse koostaja, nende enesedistsipliini eest.

Minu eesmärk oli koostada raport, milles kirjeldatakse kõigi otsustajate ja huvitatud isikute jaoks järgmise 30–40 aasta jooksul toimuvaid muutusi ning mis pakub mõtteainet ja tegevussoovitusi sotsiaalpoliitika eri valdkondadele. Sotsiaalkindlustust ja pensionisüsteeme on liikmesriikides tavapäraselt kujundatud, arendatud ja rahastatud väga erinevatel viisidel, mistõttu ei ole võimalik neid ELi tasandil ühtlustada.

Sellegipoolest on kõik süsteemid demograafilise arengu ja üleilmastumisest tulenevate tööturu muutuste tõttu raskustes. See tähendab, et igal juhul on vaja reforme. Teadusuuringud on näidanud, et endistviisi jätkamine ei ole ühegi praeguse süsteemi puhul võimalik. See on esimene tähtis tulemus.

Igas liikmesriigis on muidugi vaja erinevaid reforme, olenevalt iga süsteemi struktuurist. Meie arvates vajavad kõik süsteemid muude asjade hulgas rohkem ja tõhustatud meetmeid, et luua parem töö- ja pereelu tasakaal, mis aitab hoida ära tööhõive määra languse ja tagab selle, et sotsiaalprobleemid ei süvene ulatusliku töötajate sisserände tõttu.

Teiseks peame nii-öelda ebatüüpiliste töösuhete sisseviimisele vaatamata säilitama piiramata aja jooksul täistööajaga töötamise tavapärase mudeli, kuna see on ainus viis tagada elutingimuste ja sotsiaalkindlustussüsteemide stabiilsus.

Kolmandaks ja tagades, et sotsiaalsed kulutused on rahaliselt kindlustatud põlvkondadevahelise ümberjaotusskeemi ja fondipõhiste hübriidlahenduste kasutamise kaudu, peame panema rõhku sotsiaalsetele investeeringutele.

Neljandaks peame parandama tootlikkust ja suurendama uuendusvõimet, kuna sõltume Euroopas oma inimkapitalist.

Viiendaks peame tagama, et igäihe jaoks on kättesaadavad kvaliteetsed tervishoiuteenused koos meditsiinilise arengu ja vähenevate sissemaksetega, mis tagab kõigile kodanikele põhihoolduse.

Kuuendaks tuleb kehtestada erimeetmed, et kaitsta naisi teatavate riskide eest, millega nad kokku puutuvad, eriti vaesus vanaduses, võttes kohustuslikus pensionikindlustuses arvesse lapse- ja perehoolduspuhkuse perioodi.

Pölvkondade ja sotsiaalsete rühmade solidaarsustunne peab edaspidi olema kõigi meie pingutuste keskmeks. See peab eriti paika maailmas, mida iseloomustavad üleilmastumisest tulenevad muutused, mis on aina vähem isiklikud ja aina anonüümsemad. Solidaarsus ja subsidiaarsus on Euroopa sotsiaalse mudeli aluspõhimõtted. Seoses sellega peame tagama, et üleilmastumisel on sotsiaalne külg, nii et hea kvalifikatsiooniga ja kohanemisvõimelised töötajad suudavad ennast ja oma perekonda väärikalt toetada, saavad kasutada kvaliteetset tervishoiuteenust, kui nad on haiged, ning on vanaduses majanduslikult kindlustatud.

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, vaatamata sellele, et see raport on koostatud enne meie finantsturgudel puhkenud rahutust ja majanduslanguse ilmnemist, on ta märkimisväärselt õigeaegne ja ka asjakohane. Soovin õnnitleda raportööri tema tubli töö eest.

Raportis rõhutatakse pikaajalisi sotsiaaldemograafilisi ja majanduslikke muutusi, mis annavad tõe meie sotsiaalkaitsevadade tänapäevastamiseks ja reformiks. Selles toonitatakse meie ühiste väärtuste tähtsust sotsiaalkaitse valdkonnas. Selles näidatakse ka, kuidas nende abil saab muuta meie pensioni- ja tervishoiusüsteemid jätkusuutlikuks.

Suurem hulk inimesi, kes töötavad rohkem ja kauem, on võti sotsiaalkaitse pikaajalise piisavuse ja jätkusuutlikkuse juurde. Lisaks on see strateegia kõigile kasulik. Raportis seotakse jätkusuutlik ja piisav sotsiaalkaitse Lissaboni strateegiaga ja meie kohustusega tagada jätkusuutlik riigi rahandus. Komisjoni välja pakutud uuendatud sotsiaalkava annab sellele seosele tähenduse, toetades laiaulatuslikku terviklikku lähenemisviisi tulevasele sotsiaalpoliitikale ja prioriteetidele.

Avaldan heameelt selle üle, et pannakse rõhku naiste täieliku tööturule lõimimise edendamisele ning igasuguse diskrimineerimisega võitlemisele, tagamaks, et igäiks saaks piisava sotsiaalkindlustuse ja eelkõige pensioniõigused.

Raportis toonitatakse vajadust ühendada mitmes liikmesriigis üleminek kollektiivselt rahastatavatele pensionidele mõistlike riiklike ja ELi õigusraamistikega, tagamaks kodanike jaoks tulemuste tõhus järelevalve ja hoolikas jälgimine.

See on väga õigeaegne sõnum. Juurdepääs kvaliteetsele arstiabile ja ennetavale hooldusele on ELi sotsiaalsete mudelite nurgakivi. See on nii eesmärk omaette kui ka vajalik tingimus, et meil oleks elanikkonna kiire vananemise ajal tootlik tööjõud.

Komisjon jagab teie muret tervishoiuga seotud ebavõrdsuse pärast ning vajaduse pärast tagada kvaliteetne tervishoiuteenus kõigile ja tervet elanikkonda hõlmav solidaarne rahastamine. Neid punkte arutatakse järgmisel aastal avaldatavas komisjoni teatises tervisealase ebavõrdsuse kohta.

Raport on kindel palve meile kõigile mitte ainult jätkata tööd selle nimel, et saavutada meie põhieesmärk tagada kõigi jaoks juurdepääs, solidaarsus, piisavus ja jätkusuutlikkus, vaid pingutada ka selle nimel, et neid eesmärke tänapäevastamise kaudu toetada.

Komisjon esitab oma täieliku reaktsiooni finantskriisile ja reaalmajanduse langusele 26. novembril avaldatavas teatises.

Lisaks täpsustab ta sotsiaalkaitse konstruktiivset sotsiaalset ja majanduslikku rolli ühisaruandes sotsiaalkaitse ja hõlvamise kohta aastaks 2009.

Sooviksin kinnitada teile, et komisjon on valmis vaatama uuesti läbi selle raporti eri punktid tihedas koostöös Euroopa Parlamendiga.

Juhataja. – Selle päevakorrapunkti käsitus on nüüd lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 20. novembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Bogusław Rogalski (UEN), kirjalikult. – (PL) Kahjuks on elanikkonna vananemine ja vähenemine Euroopa mõõdapäasmatu tulevik. Demograafide sõnul ei taga sündimus põlvkondade asendamist, kui keskmine eluiga pikeneb. Madal sündimus on seotud töö- ja pereelu ühendamise keerukusega – meil ei ole piisavalt lastesõimi ja -aedu, samuti puudub majanduslik toetus perekondadele. 2030. aasta lõpuks jõuab töötava ja mittetöötava elanikkonna suhtarv ilmselt tasemele 2 : 1.

Töötava elanikkonna vähenemise tagajärgede leevendamine sisserände kaudu on vaid üks võimalik lahendus. See toob kaasa ka suurema rahvusliku, kultuurilise ja usulise mitmekesisuse. Seega peame suurendama puudega inimeste ja eakamate tööhõive taset (korraldades koolitust ja ümberõpet). Pensionile jäämine tuleb samuti muuta paindlikumaks, pakkudes vabatahtlikult pensionile jäämise võimalust, töökorralduse muutmist ja uute tehnoloogiate kasutamist.

Liikmesriigid peavad kujundama ka tasakaalustatud finantspoliitika, jaotades maksukoormuse õiglaselt töötajate, tarbijate ja ettevõtete vahel.

Demograafilised muutused avaldavad suurt mõju riigi kulutustele seoses pensionile jäämise ja vanaduspensionidega, mida saab leevendada sellega, et need on osaliselt erasektori rahastatud. Tervishoiukulutused tõusevad samuti.

Selles olukorras on liikmesriikide elanikele tervishoiuteenuste ja asjakohaste hüvede nõuetekohasel tasemel pakkumine ülesanne, mis nõuab kiireid meetmeid mitmel sotsiaal- ja valitsustasandil.

18. HIV/AIDS: varajane diagnoosimine ja varajane ravi (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused teemal: HIV/AIDS: varajane diagnoosimine ja varajane ravi.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Proua juhataja, lugupeetud Martine Roure, lugupeetud volinik Potočnik, daamid ja härrad, sellest on möödas kakskümmend viis aastat, kui avastati HIV. Praegu on äärmiselt tähtis, nüüd, mil epideemia on nõudnud rohkem kui 25 miljonit inimelu, et Euroopa Liit kinnitaks taas oma kohustust võidelda üleilmse HIV/AIDSi pandeemia vastu.

Ühtne juurdepääs ennetamisele, testimisele, varajasele ravile ja toetusele selles valdkonnas on hädavajalik ning Euroopa Parlament ehk teie ise rõhutasite seda oma 24. aprilli 2007. aasta resolutsioonis. Me peame viivitamata kiirendama arengut ning viima rohkem ellu ka ennetus-, teavitus-, koolitus- ja teadlikkuskampaaniaid ning investeerima uute ennetus- ja testimisstrateegiate alasesse teadus- ja arendustegevusse, mida peab pidevalt ajakohastama vastavalt pandeemia laadi muutumisele.

Elkõige on väga tähtis, et testimine ja ravi toimuksid võimalikult vara ja et antiretroviirusravimid muudetaks taskukohase hinnaga kättesaadavaks. Kui diagnoos pannakse liiga hilja või kui immuunsüsteem on haiguse poolt liiga kahjustatud, siis on suurem oht, et patsient sureb nelja aasta jooksul pärast diagnoosi.

Varasemaks avastamiseks tuleb kasutada uusi strateegiaid ja vahendeid, näiteks kiirsõelteste. Kasulik oleks pakkuda testimisvõimalust laialdasemalt, muidugi patsientide nõusolekul. Tuleb pidada silmas, et selliseid kiirsõelteste saab teha ka kohtades, kus ei ole meditsiinilaborit, ja et patsiendid saavad tulemused teada suhteliselt lühikese aja jooksul.

Selleks, et julgustada HIV/AIDSi nakatunud inimesi varem testima, on oluline ületada ka diskrimineerimisest tulenevad barjäärid. Testi positiivse tulemuse tõttu häbimärgistamise hirm võib takistada patsiente varakult testima tulemast. Seetõttu peab Euroopa Liit võtma selgelt ja järjepidevalt sõna igat laadi diskrimineerimise vastu mis tahes maailma paigas elavate HIV-positiivsete inimeste suhtes.

Seda kindlat veendumust jagavad Prantsusmaa president Nicolas Sarkozy ja minister Bernard Kouchner, kes on juhtinud sellele küsimusele ÜRO tähelepanu. HIVi tuleb käsitada edasikantava haigusena, aga mitte nakkushaigusena, ning igasugused piirangud HIV-positiivsete isikute juurdepääsule, reisimisele ja elamisele nende HIVi nakatumise tõttu on pigem vastupidise mõjuga. Sellised teguviisid hoiavad patsiente tulemast varakult testima ja ravile ning see on ohtlik nii üksikisikule kui ka ühiskonnale.

Kokkuvõtteks sooviksin esitada kaks märkust. Esiteks on meie ühine eesmärk järgmine: inimesed, kelle HIV testi tulemus on positiivne, peavad saama kvaliteetset ravi oma päritolust, rahvusest, veendumustest, vanusest, soost, seksuaalsest sättumusest, usutunnistusest või mis tahes muust tegurist olenemata.

Teine märkus on see, et seoses sellega on vaja rahvusvahelist kooskõlastamist, kui tahetakse sellest pandeemiast jagu saada. Sooviksin avaldada kiitust EuroHIV programmile, mis on alates 1984. aastast levitanud olulist teavet HIV/AIDSi kohta Maailma Terviseorganisatsioonile, UNAIDSile ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusele. Ennetamise, testimise ja varajase ravi kõigile kättesaadavaks muutmiseks, haigestunud isikute häbimärgistamise ja diskrimineerimise lõpetamiseks, lõunapoolsematele riikidele nõuetekohase ravimite juurdepääsu tagamiseks tuleb suurendada ÜRO asutuste ja piirkondlike asutuste vahelist koostööd.

Euroopa Liit peab selles võitluses aina rohkem osalema.

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, sooviksin öelda austatud parlamendiliikmetele ja minister Jouyet'le seda, et 1. detsembril 2008. aastal tähistatava ülemaailmse AIDSi vastu võitlemise päeva lähenedes on praegusel täiskogu istungjärgul hea võimalus mõtiskleda mõningate oluliste saavutuste teemal HIV/AIDSiga võitlemisel ning keskenduda eesseisvatele keerukatele ülesannetele.

Selle aasta Nobeli meditsiinipreemia anti kahele Euroopa teadlasele Pasteuri instituudist – professor Françoise Barré-Sinoussile ja professor Luc Montagnierile, kes 1983. aastal avastasid esimesena inimese immuunpuudulikkuse viiruse.

See pöördeline avastus sillutas teed paljudele tähtsatele arengutele ja diagnostikale ja HIV nakkuse ravile ning võimaldas meil paremini mõista HIV nakkuse patogeneesi ja selle hävitavaid tagajärgi.

Ent 25 aastat hiljem ei ole meil endiselt ravimit HIV/AIDSi vastu ning meil on jätkuvalt miljoneid uusi nakatunuid aastas kogu maailmas, sealhulgas kümneid tuhandeid uusi nakatunuid Euroopas.

Kuidas saab see juhtuda? Hästi on teada, et HIVi edasikandumist saab tõhusalt ära hoida.

Edukad kampaaniad 1980ndatel ja 1990ndate alguses on näidanud, et teadlikkus ja teadmised on HIViga nakatumise ennetusstrateegia olulised osad.

Kindel poliitiline eestvedamine ja kodanike vastutus on veel kaks elementaarset eeltingimust edukaks võitluseks HIV/AIDSiga – nagu ka avatud ja konstruktiivne partnerlus sidusrühmadega.

Tänane täiskogu istungjärk on ka suurepärase aeg taaskinnitada meie poliitilist kohustust – aeg püüelda enama poole. Sooviksin lisada, et hindan väga Euroopa Parlamendi kohustust hoida HIV/AIDSi poliitilistes tegevuskavades tähtsal kohal.

Meil oli hiljuti tõesti väga kasulik mõttevahetus HIV/AIDSi teemal asepresidendi Miguel-Angel Martínez Martíneze ja Zita Gurmai korraldatud ümarlaual vajaduse kohta HIV testimise ja sellele järgneva varajase testimise ravi ja toetuse järele. Ekspertide hinnangul ei ole Euroopas 30% HIVi nakatunute oma seisundist teadlikud. See uskumatu näitaja kätkeb endas kahte ohtu: esiteks asjaomase isiku jaoks, kuna ta ei pruugi saada õigel ajal ravi ja hooldust, ja teiseks tema partneri(te) jaoks, kes võivad samuti nakkuse saada.

Seega mida saame meie kui poliitikud teha, et see olukord lahendada ja sellest üle saada?

Meie ühised humanistlikud põhiväärtused ja kindel kohustus austada inimväärtusi, solidaarsust ja meie diskrimineerimise vastast seisukohta peavad olema kõigi HIV/AIDSiga võitlemise poliitikasuundade alus ning peaksid olema haigusega võitlemisel kõigi tegevuste lähtekoht. Euroopa seisukoht ja vastus on selge: keskendumine ennetusele ja teadlikkuse suurendamisele; edendame HIVi testimist ja juurdepääsu ravile ja hooldusele kõigi jaoks, kes seda vajavad; võitleme taskukohaste ravimite eest; oleme vastu igasugusele diskrimineerimisele või häbimärgistamisele ja võitleme sellega; üritame teha kindlaks parimad tavad ja toetada kodanikuühiskonda. Oma poliitilise vastutuse alla kuuluvates valdkondades peame looma tingimused tõhusateks meetmeteks kohapeal, mis pakuvad abi nii ühiskonnale kui ka HIVi või AIDSi nakatunud inimestele.

Muidugi ei saa me olla endaga rahul. Me peame säilitama oma hoo.

EL vaatab ka väljapoole oma piire, nähes HIV/AIDSi laastavat mõju Sahara-taguses Aafrikas ja teistes arengumaades, mis on sotsiaalkasvu ja -arengu jaoks erakordne proovikivi.

Ida-Euroopas ja Kesk-Aasias kasvab epideemia endiselt kõige kiiremini maailmas.

Selles olukorras taaskinnitame oma kohustust toetada partnerriike, tagades sammasaaval ühtse juurdepääsu HIVi ennetusele, ravile, hooldusele ja toetusele.

Avaldan komisjoni nimel heameelt HIV/AIDSi varajase diagnoosimise ja varajase ravi teemalise resolutsiooni üle ning kinnitan ja toetan täielikult põhimõtet, et tuleb ületada barjäärid HIVi testimise, ravi ja hoolduse puhul.

Komisjon julgustab ka inimesi kasutama võimalust HIVi testi tegemiseks ning kordab liikmesriikidele vajadust luua testimiskeskused, mis vastavad rahvusvahelistele standarditele ning tegutsevad kokkulepitud põhimõtete kohaselt.

Komisjon töötab praegu välja oma teist HIV/AIDSi vastase võitluse strateegiat ELis ja ka meie lähinaabruses, mis keskendub veelgi ennetusele ning on suunatud epideemiast kõige enam mõjutatud piirkondadele ja rühmadele. Ent edukas lähenemine ennetusele nõuab kõige enam avatust ja sallivust poliitilisel ja sotsiaalsel tasandil: avatust meie praeguse reaalse elu, seksuaalsuse ja käitumise suhtes; avatust ohu vähendamise vahendite suhtes; avatust, et võidelda ebavõrdsuse, diskrimineerimise ja ahistamisega; ning avatust teiste kultuuride ja kommete suhtes.

HIV/AIDSiga seotud probleemide lahendamisel täidab komisjon jätkuvalt täielikult oma rolli. Ma tean, et meil on nende püüdluste puhul Euroopa Parlamendi toetus, ning me hindame seda kõrgelt.

Jätkakem üheskoos tugeva poliitilise hooga, koos nõukoguga, tagamaks selle, et me kõik suudame kanda oma vastutust.

John Bowis, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Proua juhataja, Ühendkuningriigis on 80 000 inimesel HIV ning, nagu volinik ütles, on iga kolmas neist diagnoosimata. Samuti on meil igast 360 naisest üks naine HIV-positiivne. Kümnel protsendil uutest nakatumistest Euroopas on tegemist mitmete ravimite suhtes resistentsete tüvedega ning see viib meid Ameerikas täheldatud 20%-lise taseme suunas.

Näeme, et aina rohkematel inimestel on mitmete ravimite suhtes resistentne tuberkuloos ja ka AIDS. Haiguste Ennetuse ja Tõrje Euroopa Keskuse kohaselt kahekordistus aastatel 1999–2006 uute HIVi nakatumise juhtude arv. Selle kohaselt oli 11% juhtudest tegemist noortega vanuses 15–24 aastat. 53% juhtudest oli tegemist heteroseksuaalse edasikandumisega, enamasti isikutelt, kes on pärit epideemiariikidest; aga kolmandik on homoseksuaalsed mehed ning võib-olla üllatuslikult on vähem kui 10% süstivad narkomaanid.

Ent lisaks kõigele – ja avaldan suurt heameelt selle üle, mida ütles minister – me häbimärgistame inimesi. Häbimärgistamine on halastamatu lisakoorem haiguse valule ning veelgi halvem on, et see sunnib inimesi end varjama ja mitte tulema testima ja ravile. Lahendused tulenevad neist näitajatest ja neist faktidest. Me vajame varajast diagnoosimist, nagu kõik on siiani öelnud. Me vajame konfidentsiaalset testimist, me vajame haridust, me vajame mõistmist, mis sellest tuleneb ja mis suudab selle häbimärgistamisega võidelda. Me vajame jätkuvaid uuringuid ja arengut ning vajame hooldust, kuna aina vähem inimesi sureb tegelikult AIDSi; ja rohkem inimesi elab sellega.

Zita Gurmai, *fraktsiooni PSE nimel*. – Proua juhataja, ma olin väga rõõmus, kui kuulsin, et volinik mainis ümarlauda, mille korraldamisel ja juhtimisel ma osalesin. Sellel osalesid ja töötasid aktiivselt kaasa ka Miguel Angel Martínez ja volinik Vassiliou.

AIDS on meie sajandil üks tõsisemaid haigusi. Ainuüksi Euroopa Liidus on viimase kümne aasta jooksul uusi HIVi nakatunuid 215 000. Selle aasta hinnangute kohaselt on peaaegu kolmandik AIDSi nakatunuteist – nagu minu hea kolleeg mainis – endiselt diagnoosimata, kujutades tõsist ohtu Euroopa kodanike tervisele. Praegu on ülim aeg astuda konkreetseid samme, seega esitasime praktilisi soovitusi, kuidas võidelda tõhusalt HIV/AIDSi vastu, keskendudes tõendipõhisele HIV/AIDSi varajasele diagnoosimisele ja varajasele ravile.

See ei ole vaid tervishoiuga seotud küsimus. See on ELi edasise laienemise jaoks strateegiline teema ja väga oluline naabrus- ja rändepoliitika valdkonnas. Me peaksime ühendama erinevad ELi poliitikasuunad, et rõhutada eranditult iga Euroopa kodaniku õigust parematele tervishoiu- ja elutingimustele, unustamata naiste rolli. Nemad on kõige ohustatum rühm seoses HIV/AIDSiga.

Haiguse hoolika seire ja järelevalve tagamine on väga pakiline teema. Varajast diagnoosimist ja testimisbarjääride vähendamist peetakse kiireloomuliseks vajaduseks. Tuleb astuda samme, et tagada juurdepääs tasuta ja anonüümsele testimisele, et toetada rohkemate inimeste testima tulekut. HIV/AIDSi vähendamise strateegiad tuleb töötada välja igas liikmesriigis ning need peavad keskenduma haavatavatele rühmadele ja teadaolevalt kõrge riskiga rühmadele.

Strateegia hõlmab ka teabe- ja koolituskampaaniaid HIV/AIDSi ennetamise, testimise ja ravi kohta. Peame tunnistama, et suuremad investeeringud teadus- ja arendustegevusse tõhusamate ravi- ja ennetusvahendite nimel, nagu vaktsiinid ja mikrobiotsiidid, on olulised, et tagada HIVile ja AIDSile reageerimise pikaajaline edu.

HIV/AIDSi nakatunud inimeste diskrimineerimine tuleb kogu Euroopa Liidus otsustavalt lõpetada. Võitlus HIV/AIDSi vastu ei tohi tuua kaasa HIV-positiivsete kodanike diskrimineerimist, sealhulgas piiranguid, mis mõjutavad nende liikumisvabadust. Parteiülene Euroopa Parlamendi resolutsioon käsitleb kõiki olukordi koos. Eesmärk on ühine ja laienenud Euroopast võib lähitulevikus saada tõendipõhise HIV/AIDSi varajase diagnoosimise ja varajase ravi alase tõhustatud rahvusvahelise koostöö algataja.

Olen veendunud, et kui varajane diagnoosimine ja varajase ravi süsteem toimivad juhtprogrammina, siis võib olla võimalik kasutada seda ühise Euroopa vahendina teiste tervishoiuga seotud poliitikasuundade puhul. Olen tõesti tänulik kõigile oma kolleegidele, kes toetasid seda algatust ja töötasid selle kallal.

Georgs Andrejevs, fraktsiooni ALDE nimel. – Proua juhataja, alates sellest ajast, kui mul oli au koostada raport HIV/AIDSi vastase võitluse kohta ELis ja naaberriikides, olen olnud sellele HIVi nakatunud inimestega seotud teemale väga pühendunud koos kõigi selle mõjude ja kõrvalteemadega.

Aasta tagasi töötasid konverentsi „HIV Euroopas 2007“ raames osalejad välja põhjaliku üleskutse võtta meetmeid seoses sellega, kuidas tõhusalt lahendada HIV/AIDSi küsimust Euroopas. Selle üleskutse mõned osad kajastuvad nüüd ka kõnealuses resolutsiooni ühisettepanekus.

Selle resolutsiooni eesmärk on aidata kaasa HIV/AIDSi vastasele võitlusele poliitilisel tasandil. Seetõttu kutsutakse selles nõukogu ja komisjoni üles sõnastama põhjalik strateegia HIVi kohta, et edendada varajast diagnoosimist, tagada varajane ravi ja teavitada varajase ravi eelistest kõiki Euroopa kodanikke.

Selles kutsutakse üles komisjoni eraldama märkimisväärsed vahendeid eelnimetatud strateegia rakendamiseks ning palutakse liikmesriikidel tõhustada ennetamist, testimist ja ravi käsitlevaid teabe- ja koolituskampaaniaid.

Tean, et komisjon kavatseb esitada uue teatise HIVi vastase võitluse kohta ELis ja naaberriikides, ning ka seda, et volinik Vassiliou kinnitas oma isiklikku kohustust võtta selles valdkonnas edasisi meetmeid.

Kokkuvõtteks ütlen, et selle olukorraga tuleb kiirelt tegeleda.

Vittorio Agnoletto, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, olen töötanud 21 aastat arstina, kes võitleb AIDSiga, ning igal aastal kuulen ikka samu arutelusid.

Kliinilisest seisukohast on olukord väga selge: meil on ligikaudu 30 antiretroviirusravimit, mis suudavad pikendada HIVi nakatunud isikute eluiga. Meil ei ole ühtegi ravimit, mis suudaks viiruse hävitada, ning selle tõttu on Läänes ja Euroopas vähenenud suremus ja suurenenud HI-viirusega elavate inimeste arv, keda võib tehniliselt kirjeldada kui „potentsiaalseid nakkuse vektoreid“. See tähendab, et praegu on meil suurem risk kui varem sattuda kontakti inimestega, kellel on HIV, kuna HIV-positiivsete elavate inimeste arv kasvab. Mida selle kõige puhul ette võetakse? Mitte midagi.

Suurem osa Euroopa riike ei ole aastaid korraldanud ühtegi püsivat ennetuskampaaniat. Profülaktika on kulukas ja öelgem seda otse ja arusaadavalt: profülaktika on kulukas ja on üks peamisi viise HIVi ennetada.

See on nii, mainimata kahju vähendamise projekte, mille eesmärk on eelkõige takistada narkosõltlasi nõelu jagamast. Kui paljud riigid viivad riigi tasandil selliseid projekte ellu? Itaalias diagnoositakse 50% kinnitatud AIDSi juhtumitest samal ajal, kui diagnoositakse HIV, mis tähendab, et paljud inimesed ei tea, et neil on HIV, enne kui nad haigestuvad.

Kus on kampaaniad, et suurendada juurdepääsu testidele, mis peaksid olema tasuta ja anonüümsed? Me teame, et kui esineb diskrimineerimine, siis üritavad inimesed end varjata, nad ei lähe ennast testima ning see kätkeb endas ohtu nii nende enda kui ka teiste isikute tervisele.

Veel viimane mõtteavaldus: täna kõneles nõukogu taas abist nii-öelda globaalsele lõunale, aga ma sooviksin teada, mis juhtus Euroopa Parlamendi tehtud ettepanekutega, kui me hääletasime TRIPSi kõige uuemat versiooni, milles kohustati komisjoni ja nõukogu suurendama vahendeid võitluseks AIDSiga globaalses lõunas ja eelkõige siirdada tehnoloogiat ja anda farmakoloogilist abi.

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, 2006. aastal teatati 86 000 uuest HIVi diagnoosist ja Maailma Terviseorganisatsiooni Euroopa piirkonnas diagnoositi üle 13 000 AIDSi juhu.

Lääne-Euroopas oli 10% uutest nakatumistest 15–24-aastaste vanuserühmas ja 25% neist uutest nakatunutest olid naissoost. Peamine edasikandumise tee oli heteroseksuaalne kontakt, nagu ütles volinik.

Ida-Euroopas oli peamine edasikandumise tee narkootikumide süstimise kaudu. Väga murettekitav on, et 27% uutest nakatumistest leidis seal aset 15–25-aastaste vanuserühmas ja 41% uutest nakatunutest olid naissoost.

Praegu ei tea 30% HIVi nakatunud patsientidest, et nad on nakatunud, ja nemad põhjustavad üle poole kõigist uutest HIVi nakatumistest. Lisaks sellele tähendab hiline diagnoosimine hilist antiretroviirusravi kasutamist, mis piirab aina rohkem võimalusi ravimite mõjuks.

Meil on kiirelt vaja Euroopa tasemel suuniseid HIVi testimise ja nõustamise kohta. Meil peavad olema põhjalikud ja paindlikud suunised parimate tavade kohta andmete esitamisel, testimisel, ravil ja hooldusel.

Minu enda riigis Iirimaa – kuigi HIVi ja AIDSi puudutavaid andmeid tuleks tõlgendada ettevaatlikult, kuna väga sageli on tegemist liiga vähese või hilise andmete esitamisega – on 2007. aasta detsembri lõpuks teatatud kokku 1000 AIDSi juhust. See näitaja peaks eeldatavasti kõnealuse vähese andmete esitamise tõttu siiski tõusma. Samal perioodil teatatud HIVi nakatunute koguarv oli 4780. Ennetusstrateegiad peavad olema taas tähtsaimate uudiste hulgas, meie e-ajalehtede esikülgedel. Tekkinud on enesega rahulolu. Nakatamise hirm on haihtunud. Me peame faktid lahti seletama avatud ja tolerantset viisil. John Bowisel on täielikult õigus, kui ta ütleb, et kuigi vähem inimesi sureb AIDSi, siis on aina rohkem neid, kes on nakatunud.

Michael Cashman (PSE). – Proua juhataja, tahan õnnitleda eesistujariiki Prantsusmaad tema pühendumise eest AIDSi ja HIVi vastases võitluses ning õnnitleda ka neid, kes on täna õhtul arutelu käigus sõna võtnud.

See on hilisõhtune arutelu teemal, mis tegelikult mõjutab igaüht meist iga päev ja iga minut. 1970ndatel ja 1980ndatel elanud homoseksuaalse mehega oleksin võinud väga lihtsasti saada HI-viiruse. Mul oli õnne. Ma ei saanud seda. Ent ma nägin, kuidas põlvkondade kaupa langes inimesi viiruse tõttu nagu loogu ja kannatas diskrimineerimise ja häbimärgistamise all.

Seetõttu peame edastama täna sõnumi, et kohustume tegema ravi kättesaadavaks ja kasutama varajast testimist, aga lisaks sellele kõigele ja härra Bowise suurepärasele ja silmapaistvale tööle konservatiivide valitsuse tervishoiuministrina, peame ütlema, et see, mis võib juhtuda teiega, võib juhtuda ka minuga või minu tütre või pojaga. Inimesed ei lähe vara testimise ühel lihtsal põhjusel: hirm diskrimineerimise ees, millega nad peavad elama – see on häbimärgistamine.

Mäletan, kuidas 1980ndate alguses külastasin kord haiglat, et üritada patsiente lohutada – mis mul kunagi ei õnnestunud! – ja, sisenenud HIVi osakonda, avastasin ühes voodis ühe oma lähedase sõbra. Ta ei suutnud mulle isegi öelda, et oli kannatanud ja suremas AIDSiga seotud haiguse tõttu. See olukord eksisteerib praegugi, mitte vaid meie riikides, aga ka teistel kontinentidel. Teistel kontinentidel toimuv mõjutab meid otse, sest, välja arvatud juhul, kui tegeleme kõige ohustatumate kogukondadega, ei jõua sõnum kunagi nendeni. Seksitööstuses töötav isik, kes tuuakse ELi, on sama haavatav, kui ELi kodanik, kes külastab Aafrikat või mõnd muud kontinenti. Seetõttu avaldan heameelt selle resolutsiooni üle. 1. detsember 2008 on rahvusvahelise AIDSi vastu võitlemise päeva 20. aastapäev, aga muutusi on vähe, välja arvatud inimelud, mille arv suureneb ja mis mööduvad ja hävitatakse. Seetõttu õnnitlen Euroopa Parlamenti, eesistujariiki ja komisjoni ning kõiki sõnavõtjaid selle eest, et nad on siin, edastamaks sõnumit, et see, mis juhtub nendega, võib juhtuda ka meiega.

Toomas Savi (ALDE). – Proua juhataja, olen hakanud aru saama, et HIV-positiivseid inimesi koheldakse mõnikord nagu leeprahaigeid, teadmata, et varajase diagnoosimise ja raviga võivad nad olla aktiivsed ühiskonnaliikmed mitmeid aastaid enne AIDSi väljakujunemist ja seda, kui haigus nende elu tõsiselt mõjutama hakkab.

Selline eelarvamus näitab võhiklust. Väga oluline on edendada toetust ja mõistmist HIVi nakatunute suhtes. Selle tulemusena oleks inimestel rohkem julgust lasta oma viirusnakkus diagnoosida varajases etapis selle asemel, et valida koorem, mis võib kujutada ohtu teistele.

Oluline on, et HIV-positiivsed inimesed saavad olla avameelsed oma olukorra kohta, kartmata diskrimineerimist, seega saame suurendada teadlikkust ja sallivust ühiskonnas HIVi ja AIDSi suhtes.

Colm Burke (PPE-DE). – Proua juhataja, HIVi ennetamise ja ravi suutlikkus erineb olenevalt erinevatest sotsiaalmajanduslikest ja geopoliitilistest oludest. HIV nakkuse varajase diagnoosimise edendamine peab kuuluma kõigi põhjalike AIDSi vastase võitluse lähenemisviiside juurde.

Isegi riikides, kus antiretroviirusravi võimalused on äärmiselt piiratud, saab anda olulise panuse tervishoidu, diagnoosides ja ravides sugulisel teel nakkavaid haigusi, tuberkuloosi ja muid oportunistlikke nakkusi HIVi nakatunud isikute hulgas.

Hiljuti avaldatud USA teadusväljaandes kinnitati, et HIV diagnoosi ise teatatud kuupäevade ja ravile tuleku vaheline aeg on tegelikult pikenenud. Diagnoosimise ja ravile tulemise vaheline ajavahemik oli oluliselt pikem süstivate narkomaanide hulgas võrreldes teiste riskigruppidega. Sellega koos esineb probleem, et aina rohkem arvatakse, et AIDS on nüüd ravitav seisund, ning see nõrgestab üldsusele edastatavat tervishoiusõnumit, millega kutsutakse üles HIVi sageli testima ja kiirelt ravima.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua juhataja, ma tänan Michael Cashmani selle eest, kui kirglikult ta selles arutelus osaleb. Olen väga rõõmus, et jäin siia tema sõnavõttu kuulama, ning loodan, et teised kuulsid seda ja tegutsevad selle kohaselt.

Minu mure seoses selle teemaga on, et hirm, mis meil oli 1980ndatel, on unustatud ja selle tulemusena me enam ei jälgi olukorda, kui meil on terve põlvkond inimesi, kes ei kasvanud üles 1980ndatel ja kes peavad seda sõnumit kuulma.

Me kõik peame pingutama ja edastama üldsusele sõnumi ennetamise kohta, samal ajal mitte asudes taas häbimärgistama, mis vahetevahel sellega kaasneb. Me peame suutma seda teha, sest kuigi testimine on väga tähtis ja ravi on absoluutselt vajalik neile, kes on haigestunud, soovime me ka peatada seda, et inimesed nakatuvad AIDSi, peavad sellega elama ja surevad selle tõttu traagiliselt.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu esistuja. – (FR) Proua juhataja, lugupeetud volinik Potočnik, daamid ja härrad, see on tõesti põnev ja kohati liigutav arutelu. Sooviksin eelkõige tänada härra Cashmani tema tabava sõnavõtu eest ning ma tean, et ta on olnud sageli kontaktis proua Bachelot'ga, kes vabandab, et ta ei saanud täna õhtul siin viibida ning kes on öelnud, et me peame tegutsema, nagu oleksime kõik mõjutatud ja et peame kõige ohustatumate kogukondadega koostööd tegema. Härra Savi ütles ka, et inimestel peaks olema võimalus oma seisundist vabalt kõneleda. Härra Burke rõhutas sallivuse väärtust ja võrdse juurdepääsu tähtsust. Proua McGuinness ütles väga asjakohaselt, et me ei tohi unustada, mis juhtus 1980ndatel.

Sooviksin tagasi tulla selle juurde, mida ütles härra Bowis – ning ma usun, et see saab olla täielikku toetust leidev ühine lähenemisviis – see tähendab, et aina rohkem inimesi elab praegu AIDSi ja resistentsus retroviiruste vastaste ravimite suhtes tõuseb. Seetõttu peame neid kaht nähtust aktsepteerima ning seetõttu peame teie nimetatud põhjustel olema aina otsustavamalt vastu igasugusele diskrimineerimisele. Teiseks peame tegema kõik endast oleneva, nagu oleme kõik ühel meelel, et tagada varajase diagnoosimise kättesaadavus. Proua Gurmail oli täielikult õigus, kui ta rõhutas naiste olukorra haprust ning vajadust edendada eelkõige ennetust. Proua Doyle toonitas asjaolu, et viirus levib noortel inimestel ja ennetuspüüdlusi tuleb suurendada, tagades, et liikumisvabadust ei kahjustata, ning proua Gurmai nõustus sellega. Kõik need aspektid tunduvad mulle äärmiselt olulised; läbipaistvus, härra Cashmani märkused anonüümsuse teemal, tasuta arstiabi, parem kondoomide jaotamine, kõigi elanikkonnarühmade jaoks testimisele võrdne juurdepääs.

Härra Agnoletto märkuste põhjal, kelle asjatundlikkus sel teemal on üldteada, sain aru, et retroviirusravimid pikendavad eluiga, aga ükski ravim ei suuda seda haigust ravida, mis tähendab, et peame iga hinna eest tõhustama ennetusmeetmeid. Härra Bowis lisas ka, et tuleb tugevdada teadus- ja arendustegevust.

Arvan, et need on aspektid, mille puhul peaksime jätkuvalt koostööd tegema, et meil on vajalikud vahendid, ja ma nõustun täielikult härra Andrejevsiga tema tehtud resolutsiooni ettepaneku kohta, mille eesmärk on töötada välja kõik varajase ravi aspektid.

Ma usun, et see arutelu julgustab meid jääma ärksaks ja valvele, et võidelda igasuguse diskrimineerimisega ja tegutseda minevikus aset leidnu suhtes, ning mitte käituda nii, nagu oleks olukord normaliseerunud.

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, ma osalesin konverentsil kas selle või eelmise nädala alguses – olen viimasel ajal kohati nagu teiegi, veidi kehva ajatajuga. Sellel konverentsil arutati vaesusega seotud haigusi. Muidugi on HIV ja AIDS tänapäeval kolme peamise surmaga lõppeva haiguse hulgas, jättes teisele ja kolmandale kohale malaaria ja tuberkuloosi.

Igal aastal sureb kogu maailmas endiselt viis miljonit inimest neisse kolme haigusesse, mis tähendab, et igal aastal lahkub sama palju inimesi kui Taanis elanikke. Probleem on niivõrd selgelt endiselt olemas, et oleks lihtsalt ebamoraalne sellele mitte tähelepanu pöörata.

Peame tegema kõik võimaliku ennetuskampaaniate puhul. Peame pingutama rohkem, kuna oleme veidi toppama jäänud. Peame tegema kõik võimaliku, et tagada inimese nakatumise varajane kindlakstegemine. Peame tegema rohkem, et leida ravi; peame tegema rohkem, et hoolida. Kuna ma vastutan komisjonis teadusuuringute rahastamise eest, nagu te teate, siis võin muidugi anda lubaduse, et kasutame ka edaspidi oma vahendeid selleks, et tegutseda aktiivselt HIV/AIDSi vaktsiini leidmiseks.

Meil on üks suurepärane projekt, mis on praeguseks mitu aastat väldanud. Selle nimi on Euroopa ja arengumaade kliiniliste uuringute partnerlus (EDCTP). See on kliiniliste uuringute partnerlus Sahara-taguste riikidega. Sellega oli alguses palju probleeme, aga praegu toimib see tõesti sujuvalt ja just eelmisel, 2007. aastal andsime siin lubaduse, liikmesriigid teevad selles vallas komisjoniga koostööd. Kõik liikmesriigid teevad Aafrika liikmesriikidega koostööd nende suutlikkuse suurendamiseks. Vaid ühe aasta jooksul kulutasid nad 80–90 miljonit eurot ning see summa muidugi kahekordistub, kuna meie panustame teise poole.

Seega peaksid teadusuuringud selles valdkonnas samuti jätkuma. Nagu on minu kolleeg volinik Vassiliou oma valdkonnale pühendunud, olen ka mina oma valdkonnale pühendunud, et otsinguid jätkata.

Üht asja siin täna ei nimetatud ning ma arvan, et seda tuleks mainida, see on naabruspoliitika ja struktuurilise ühtekuuluvuspoliitika tähtsus, kuna just nendes Euroopa või muudes naaberriikides on see kriitiline teema. Seda võiks ja tuleks samuti neil eesmärkidel kasutada.

Lõpetuseks: meil kui inimolenditel on lihtsalt moraalne kohustus tegutseda. Olen tõesti rõõmus, et meie hääli oli täna nii selge. See oli niivõrd ühtne ja isegi kirglik.

Juhataja. - Vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2 olen saanud kuus resolutsiooni ettepanekut⁽⁵⁾.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 20. novembril 2008.

19. Ühise turukorralduse ühtse määruse muutmise (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel Neil Parish'i koostatud raport ühise turukorralduse ühtse määruse muutmise kohta (A6-0368/2008) (KOM(2008)0489 – C6-0314/2008 – 2008/0156(CNS)).

Neil Parish, raportöör. – Proua juhataja, täna kõneleme ühise turukorralduse ühtsest määrusest seoses veinituruga. Tegelikult toetame väga mõtet koondada kõik ühised turukorraldused ühe korralduse alla. Ent me oleme mures, kas saame teha täpselt kindlaks, kus veiniteemalised peatükid asuvad, kas pääseme neile nõuetekohaselt juurde ning kas edaspidi, kui tegeleme veinituruga ja liikmesriigid tegelevad veinituruga, ei ava te samal ajal asjata 20 ülejäänud peatükki – mis on hõlmatud kogu ühise turukorralduse ühtse määrusega.

Oleme nüüd pidanud komisjoniga mitu koosolekut, et saada sellele uuesti kinnitust. Hetkel olete ilmselt etapis, kus ühendate kõiki neid ühiseid turukorraldusi. Me soovime uuesti kinnitust, et meil on võimalik leida teavet, mida vajame. Tööstusharu ise on muidugi mures ka selle pärast, kas tal on võimalik määrata kindlaks eeskirjad ühise turukorralduse ühtses määruses.

Kahtlemata ütleb komisjon meile, et see toob kaasa bürokraatia vähenemise. Meil on selle üle väga hea meel, aga me soovime uuesti kinnitust, et just nii see on. Meile on öeldud, et tehnilised korraldused, mis annavad komisjonile veini kohta teavet, on samad, mis varem, ning see toimib nüüd ühise turukorralduse ühtse määruse raames, seega – tingimusel, et see on nii ja et me saame tegelikult edaspidi minna üle elektroonilisele süsteemile ja määrata kindlaks kõik määrused, – avaldame selle ettepaneku üle heameelt. Ent soovime lõppkokkuvõttes kinnitust, et see on tegelikult kasulik kogu tööstusharule.

Minu arvates on siin täna parlamendiliikmeid, kes soovivad komisjonilt selle kohta uuesti kinnitust. Ootame, et komisjon annaks meile need vastused. Tegelikult arvan, et edasi liikumiseks peame vähendama bürokraatiat komisjonis ja Euroopas. Praegu vajame uuesti kõnealuseid kinnitusi. Ma avaldan heameelt ühise turukorralduse ühtse määruse üle. Olen kindel, et siin on veel parlamendiliikmeid, kes soovivad märkusi esitada. Täiesti ilmne on see, et me peame seda praegu hääletama, nii et Euroopa Parlament avaldab oma arvamuse ning komisjon saab liikuda edasi ja selle lõpule viia. Seetõttu soovitan seda Euroopa Parlamendile.

⁽⁵⁾ Vt protokoll.

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, esiteks sooviksin tänada raportööri ja põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esimeest härra Parishit ning põllumajanduskomisjoni liikmeid raporti eest.

Ma võiksin teha väga lühidalt ja anda teile vaid soovitud kinnitused, aga pean järgima sõnavõtude punkte.

Oleme teinud suure töö, lihtsustades ühist põllumajanduspoliitikat. Ühise turukorralduse ühtne määrus, mis hõlmab kõiki põllumajandussektoreid, on nende püüdluste põhiline osa. See võimaldab kõigi sektorite õigusnorme ühtlustada, võttes samal ajal arvesse eri toodete eriomadusi. See on oluliselt vähendanud ka ühise põllumajanduspoliitika õigusnormide mahtu.

Selle komisjoni ettepaneku eesmärk on viia lõpule ühise turukorralduse ühtse määruse projekt, lõimides sellesse ka veinisektor. Ilma veinisektorita oleks ühise turukorralduse ühtne määrus lihtsalt ebatäielik. Peatuksime selle protsessi kestel ja kaotaksime mitmed projektide eelised.

Oleme alati tahtnud hõlmata veini. Muidugi on nii esialgne ühise turukorralduse ühtse määruse ettepanek kui ka hiljutine veinireform kavandatud ja vastu võetud selle alusel. Mul on hea meel, et Euroopa Parlament on alati täielikult toetanud ühise turukorralduse ühtse määruse projekti, sealhulgas puu- ja köögiviljaturu ja veinituru lõimimist pärast nende sektorite reformide lõpuleviimist.

Ühtne ühine turukorraldus ja selle korralduskomitee on teistes sektorites väga hästi toiminud ning seda ei ole eriti kritiseeritud.

Lõimimise ettepanek võib esmapilgul tunduda keeruline. Ent see on õigusaktide muutmise loomulik osa. Pärast õigusaktide lisamist koostatakse ühise turukorralduse ühtse määruse konsolideeritud versioonid, mis näitavad väga selgelt veiniga seotud sätteid.

Ühise turukorralduse ühtse määruse lõimimine ei muuda oluliselt veinituru reformi raames otsustatud poliitikat. Minu kolleegi proua Fischer Boeli juhitud talitused töötavad pingsalt koos Euroopa Parlamendi ja nõukoguga, et seda tagada. Me tegime seda väga edukalt sama keerulise puu- ja köögiviljasektori lõimimise käigus.

Seetõttu paluksin teil aidata komisjonil ja minu kolleegil jätkata tema ja meie lihtsustuspüüdlusi ning avaldada pooldavat arvamust selle ettepaneku kohta.

Christa Klauß, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Proua juhataja, lugupeetud volinik, pean ütlema, et olen teie märkuste pärast pettunud, kuna oleme Neil Parishil oeldu põhjal asunud komisjoniga arutellu.

Ma lootsin kuulda midagi konkreetsemat kui vaid selle fakti pidev konstateerimine, et olukord muutub lihtsamaks. See ei muutu lihtsamaks. Veinituru ühine korraldus on 21. turukorraldus terves pikas reas. Olukorra lihtsustamise eesmärk bürokraatia vähendamise teel ei ole see, mida mina või Euroopa viinamarjakasvatajad näeksid. Edaspidi peab igaüks, kes soovib saada mingit teavet veinisektori kohta, otsima seda pikast määrusest kõigi põllumajandustoodete ühise turukorralduse kohta, mis varem koosnes 204 artiklist ja kaks korda nii pikast lisast, et leida kõik veinile viitavad punktid kõigest 98 artiklist 21 peatükis ja kümnest kaasnevast lisast.

See ei tähenda bürokraatia vähenemist, lugupeetud volinik. See on bürokraatia ehedaim näide. Kutsun komisjoni üles lihtsustama vähemalt tehnilisi rakendusi, kuna seda on võimalik teha. Minu nooremad kolleegid, nagu Anja Weisgerber, ütlevad, et see peab olema võimalik. Paluksin komisjonil seda kaaluda. Tehniline lihtsustamine hõlmaks näiteks otsingumootorit komisjoni veebilehel, mis võimaldaks inimestel laadida alla ja printida vaid neid ühise turukorralduse määruse osasid, mis on nende põllumajandustoodete puhul asjakohased. Viinamarjakasvatajad ega piimatootjad ei ole huvitatud puu- ja köögiviljade või kanepi teemalistest erisätetest ja vastupidi.

Me peame kasutama neid tehnilisi võimalusi olukorra lihtsustamiseks. Kui edaspidi tehakse mis tahes põllumajandusvaldkonnas muudatus, siis on võimalik, et muudatused tehakse ka teises valdkonnas. See tähendab, et kui piimasektoris tehakse muudatus ja ühise turukorralduse ühtset määrust muudetakse, siis peavad kõik põllumajandustootjad ja viinamarjakasvatajad tagama, et muudatust ei surutaks kiiresti läbi nende valdkonnas.

Sooviksin küsida kaks erilaadset küsimust, proua juhataja.

Lugupeetud volinik, kes tulevikus jälgib ...?

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Rosa Miguélez Ramos, *fraktsiooni PSE nimel*. – (ES) Proua juhataja, ühise turukorralduse ühtne määrus on olnud jõus alates 2006. aasta detsembrist. Komisjon kirjeldab seda kui lahutamatu osa komisjoni plaanidest muuta ühine põllumajanduspoliitika ühtlasemaks ja lihtsamaks.

Mõned inimesed, sealhulgas mina, peavad seda väidet väga vaieldavaks. Aga ma ei arva, et praegu on õige aeg või koht. Meil oli tol ajal arutelu ja siiski hääletame, vaatamata sellele, et see määrus on olnud jõus vaid mõned kuud, selle muudatust.

Täna lisame aina rohkem lehekülgi, kaasates määruse (EÜ) nr 479/2008, mis käsitleb veinituru ühist korraldust. See määrus tunnistatakse käesoleva ettepanekuga kehtetuks ning selle sisu lisatakse täielikult ühise turukorralduse ühtsesse määrusse.

See sektor on meile ja ka mulle teada andnud oma murest, et veinituru ühise korralduse artiklid on ühise turukorralduse ühtse määruse eri peatükkidesse laiali puistatud ning et tekib oht, et see nõrgestab selle toote erilist laadi.

Me usume, et see lisamine on tegelikult vältimatu ning meil on kõigil olnud võimalus lugeda kirja, mille volinik saatis põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esimehele härra Parishile, kinnitades talle, et see õigusmeede ei muuda oluliselt selle sektori eeskirju. See peaks olema vaid tehniline lisamine, mis mingil juhul ei mõjuta sisu.

Seega, kuigi mõistame ja jagame mõningaid kartusi, võin vaid toetada härra Parish'i raportit.

Vladimír Železný, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (CS) Proua juhataja, me hääletame siin tegelikult sätet, millega paisatakse viinamarjakasvatuse õigusnormid põllumajanduse ühise korralduse sätete hulka laiali. Veiniõigusnormid peavad teisisõnu vaatamata oma väga eriomasele laadile olema suvaliselt paigutatud lambaliha, teravilja, kitsede, puu- ja köögiviljade teemaliste õigusnormide hulka. Tšehhi Vabariigi viinamarjakasvatajate liit on osutanud, et näiteks Lõuna-Moravia väiketootjal, kes toodab ehk 20 000 liitrit veini, on keeruline saada hakkama ulatuslike, arusaamatute ja väga laialivalgunud õigusnormidega, mida tema veini suhtes kohaldatakse. Olen saanud abipalveid mitte vaid meie 20 000 liikmekaupa tugevalt viinamarjakasvatajate liidult, vaid ka Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia ja Saksamaa viinamarjakasvatajate liitudel, mis kuuluvad Euroopa viinamarjakasvatustapiirkondade assambleesse (AREV). Ent komisjonil on siiski jätkunud julgust seda mitte märgata. Põllumajanduse peadirektoraat väitis, et ta ei tea midagi ja et viinamarjakasvatajad on rahul. Nüüd kui volinik Boel on tunnistanud, et viinamarjakasvatajad ei ole rahul, ütleb ta meile, et midagi ei saa teha. Tegelikult siiski saab midagi teha, sest me oleme Euroopa Parlament. Me peame kas koostama põllumajanduse õigusnormide raames läbipaistva peatüki veini kohta või raporti tagasi lükkama. Me ei tohi lubada jultunud ametnikel koormata viinamarjakasvatajate elu, kes ise oma maksude kaudu aitavad maksta samade ametnike palku.

Esther Herranz García (PPE-DE). – (ES) Proua juhataja, Euroopa Komisjon on esitanud selle muudatusettepaneku ühise turukorralduse ühtse määruse kohta, väites, et see hõlmab nüüd veinisektorit uues väljaandes, mis oletatavasti üritab vältida paberitööd ja bürokraatiat.

Ent tootjad ütlevad meile, et see tekitab rohkem segadust, paneb neid muretsema õiguskindluse puudumise üle ega muuda veinituru ühise korralduse alust (kuna see on sätestatud õigusaktis, siis ei saa see tegelikult juhtuda siin Euroopa Parlamendis arutamata, isegi kui seda tehakse vaid konsulteerimise eesmärgil).

Igal juhul tuleb öelda, et veinituru ühine korraldus on rohkem kui ühine turukorraldus. See hõlmab muid nõudeid, näiteks märgistamise küsimus. Seega kui piim ei ole sama mis köögiviljad ja köögiviljad ei ole sama mis teravili ning ilmselgelt ei ole teravili sama mis vein, siis miks me paneme nad kokku, nagu neil oleks mingeid seoseid?

Minu arvates on sellel ettepanekul mõningaid tehnilisi puudujääke, millest, nagu ma ütlesin, on tootjad teatanud. Ma tahaks teada, mis nüüd saab, kui tehakse näiteks ettepanek muuta osa sellest ühise turukorralduse ühtsest määrusest. Kas see avab ukse kõigile teistele sektoritele? Kas on võimalik muuta üht sektorit, ilma et me aru saaksime? Kas on võimalik muuta iga asjaomast sektorit?

Arvan, et me ei saa usaldada Euroopa Komisjoni, kui komisjon ei taga, et esiteks on olemas otsingumootor – nagu palus proua Klaß –, tagades tootjatele turvalisuse, kiiruse ja kindlustunde, kui nad otsivad määrusest midagi, ning kui komisjon ei taga teiseks õiguskindlust, et ei avaneks ega jääks püsima võimalust muuta mis tahes asjaomast ühist turukorraldust.

Selle ettepanekuga esitab Euroopa Komisjon *fait accompli*, aga ta ei saa väita, et me ei hoiatanud teda, et see on viga ega hoia kuidagi ära paberitööd ja bürokraatiat, vaid et tegelikult tekitab see rohkem paberitööd ja bürokraatiat ja vähendab õiguskindlust, mis valmistabki tootjatele kõige suuremat muret.

Astrid Lulling (PPE-DE). - (FR) Proua juhataja, lihtsustamise ettekäändel üritab Euroopa Komisjon järeleandmatult lõimida kõigi toodete kõiki ühiseid turukorraldusi, nisust kanalihani, puu- ja köögiviljadest tubakani, ühise turukorralduse ühtsesse määrusse. Tulemuseks on kogukas kõide, mis ulatub mitmesaja leheküljeni, millest tuleks asjatult otsida vajalikku teavet.

Nagu juba öeldud, on veinisektor selle äärmiselt eriliste nõuete tõttu väga üksikasjalikult reguleeritud, mis ei ole nii teiste toodete puhul ja mis tagas selguse ja läbipaistvuse. Seetõttu saadi aru, et veinituru ühine korraldus jääb eraldi.

Ent praegu selgub, et see suur kõide on neelanud endasse veinituru ühise korralduse. Komisjon ei soovi sellest teemast loobuda, kuna vein ja veinitooted on viimased, mis on jäänud väljapoole seda sasipundart, milleks on ühise turukorralduse ühtne määrus. Kui õiguslikust seisukohast on võimatu astuda sammu tagasi ning kui me peame sellele järele andma põhjustel, mis ei ole täiesti mõistlikud, siis, proua juhataja, sooviksin vähemalt, et järgitaks proua Klaßi soovitusi.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua juhataja, ma tõepoolest ei kuluta ühte minutit, sest kuna olen lirimalt, ei ole mulle veinitootjad lobitööd teinud.

Ma arvan, et kõik muretsuvad selle pärast, et nii palju eri sektoreid surutakse ühise turukorralduse ühtsesse määrusse. Me ei tea tõepoolest, kas see toimib, enne kui see on tehtud. Seetõttu võtan kuulda nende muresid, kes teavad veinisektorist rohkem, samal ajal mõistes, et peame selle protsessiga edasi liikuma. Loodan, et me saame komisjonilt kindlamaid kinnitusi, kuna me peame võtma kuulda tootjate muresid.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, me lisame veinituru määruksed kõiki turge hõlmavasse üldmääruksesse, mis on võetud vastu varasemas etapis. Kas see on parem veinitootjate jaoks? Loodame, et see toob tegelikult kaasa lihtsustamise ja põllumajandustootjate praeguse halduskoormuse vähendamise.

Täna vastu võetud ühise põllumajanduspoliitika olukorra kontrolli küsimuse eesmärk on piirata ka kontrolli ja vähendada põllumajandustootjate halduskoormust. Väga eripäraste turgudega seotud määruste konsolideerimine ühte määruksesse oli samuti vaidlusteema, aga selles on kokku lepitud. Tuleks kaaluda, kas me tõesti peame sellesse lisama veinituru, mis on väga spetsiifiline turg, mis toimib oma valemi kohaselt, kui vaatame tootmist, töötlemist ja tavasid.

Christa Klaß (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, te just lülitasite mu mikrofoni välja ja seetõttu kasutan võimalust registreerimata sõnavõttus oma küsimused uuesti esitada.

Soovisin küsida just komisjonilt, kes edaspidi hakkab kehtivaid õigusnorme jälgima, kui ühist turukorraldust muudetakse, ning kes tagab, et midagi ei surutaks läbi teistes valdkondades, näiteks veini valdkonnas, kui räägime piimast?

Minu teine eriküsimus on järgmine. Kas komisjon suudab kehtestada tehnilised nõuded, et lihtsustada süsteemi haldamist Internetis või portaalis, et võimaldada kasutajatele eraldi juurdepääsu igale turuvaldkonnale, nagu veiniturg, piimaturg, puu- ja köögiviljaturg?

Need olidki minu küsimused. Täna, proua juhataja.

James Nicholson (PPE-DE). – Proua juhataja, me kõik teame väga hästi, et ühise turukorralduse ühtse määruks koostamine on katse suurendada läbipaistvust ning ühtlustada ja lihtsustada ühise põllumajanduspoliitika õigusnorme. Enamik sektoreid on ühisesse turukorraldusse juba edukalt lisatud.

Nagu proua McGuinness, ei ole ka mina pärit viinamarjakasvatustpiirkonnast, seega olen oma sõnavõttus väga hoolikas – täna teid, proua Lulling. Ma toetan härra Parish'i seisukohta, et veinisektor tuleks nüüd muudatusettepanekusse lisada ning, kuigi ma mõistan osade kolleegide väljendatud muresid, siis arvan, et meie eesmärk peaks olema see tehniline protsess lõpule viia, mis lõppkokkuvõttes tähendab põllumajandustootjate jaoks bürokraatia vähendamist. See peab minema hästi. Viinamarjakasvatavate jaoks on see lõppkokkuvõttes eelis.

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, kõigepealt sooviksin tänada kõiki, kes selles arutelus on osalenud.

Sooviksin veel kord rõhutada selle ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamise ettepaneku tähtsust.

Teie väljendatud mured tunduvad üsna sarnased neile, mida tunti ühise turukorralduse ühtse määrase projekti päris alguses. Aga ma arvan, et kogemused on olnud üsna rahustavad. Ühise turukorralduse ühtne määras toimib praegu tõeliselt hästi.

Ütleme otse, et veinituru ühine korraldus pole kunagi olnud lihtne. Vastupidi: see, mida me välja pakume, toob tegelikult kaasa suurema selguse ja usaldusvärsuse – muidugi määral, mil see on võimalik – veinireformi väga keerulise kehtiva teksti enda põhjal.

Veinituru ühise korralduse reformis ei tehta mingeid olulisi muudatusi. Me räägime tehnilistest – ja ainult tehnilistest – muudatustest. Need on eraldi peatükid. Esineb vaid veinisektorile omaseid teemasid, mis lisatakse muutmata kujul ühise põllumajanduspoliitika ühtse määrase ettenähtud kohtadesse, näiteks tootmisvõimsuse, toetuskavade, päritolunimetuste, geograafiliste tähiste ja tavapäraste terminite, märgistuste ja esitlemise, veinitootmise tavadega seotud teemad. Aga on ka teemasid, mis on veini- ja muude sektorite puhul ühised, näiteks kolmandate riikidega toimuva kaubanduse või riigiabi sätted, mis ühendatakse ühte lihtsasse sättesse.

Sooviksin lisada ka seda, et nimetati võimalust kasutada meie otsingumootorit. EUR-Lexil on otsingumootor, mis võimaldab ühise turukorralduse ühtsest määrust võtta välja kõik sätted, milles mainitakse sõna „vein“. Aga muidugi ei ole tehnilisest seisukohast praeguses etapis veel võimalik tagada kogu veinituru ühise turukorralduse konsolideeritud elektroonilise versiooni eraldamist ühise turukorralduse konsolideeritud ühtsest määrust. Ent muidugi peaks see olema võimalik, kui see valmib.

Peaksin ütleva ka austatud parlamendiliikmete küsimuste taustal, et ei ole võimalik, et veiniteemad segatakse teiste sektorite reformidesse. See ei ole puhtpraktiliselt reaalne väljavaade. Raske on kujutada ette, miks peaks näiteks piimandussektorit puudutav ettepanek mingil viisil tõmbama veinivaldkonna poliitikakujundajate tähelepanu. Igatahes – üksnes õiguslikust seisukohast vaadatuna – ühtsesse määrust lisamine olukorda ei muuda. Oluline on mis tahes väljapakutud muudatuste sisu ja mitte täpne õigusraamistik, milles need välja pakutakse.

Lõpetuseks ütlen, et peame minu arvates astuma viimase sammu, et ühise turukorralduse ühtne määras valmis saada. Seetõttu sooviksin rõhutada, et komisjon on kindlalt otsustanud seda teha. Aga siin on tõesti tegemist lihtsustamisega; siin on tõesti tegemist läbipaistvusega; ja muuga siin tegemist pole.

Neil Parish, raportöör. – Proua juhataja, nagu öeldakse, pudingu maitset oskame hinnata seda süües, seega ootame komisjonilt tema sõnade kohaseid tegusid, kuna me vajame seda edaspidi elektroonilisena, et pääseksime sellele juurde.

Komisjon lubab, et ta koondab kõik ühe ühise turukorralduse alla, mis tähendab, et kui soovime midagi veini kohta teada saada, siis on see võimalik ning me ei pea samal ajal lugema piimaturu ühise korralduse kohta, vähendades seega bürokraatiat. Meile on kõike seda täna kinnitatud ning enamik meist hääletab homme poolt, kuna meile on need kinnitused antud. Nagu ütlesin, jääme ootele, et näha, mis toimub. Suhtume komisjoni kinnitustesse heausklikult, nagu need täna anti, ning ootame edaspidist koostööd nende ühiste turukorralduste – või pigem ühe ühise turukorralduse – vallas.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 20. novembril 2008.

20. Mesinduse olukord (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle, mille esitas komisjonile põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel Neil Parish mesinduse olukorra kohta (O-0104/2008 – B6-0480/2008).

Neil Parish, raportöör. – Proua juhataja, esiteks sooviksin väga tänada Astrid Lullingit, kuna see on suures osas tema algatus, et praegu seda esitleme. Mina kui esimees esitlen täna siin raportit, kuna oleme väga mures mesilastega seotud olukorra pärast. See, mis toimub mesilastega, on väga tähtis Euroopa ja tegelikult kogu maailma jaoks.

Viimasel kahel aastal on USAs kolmandik meemesilasi teadmata põhjustel surnud. 2007. aastal hävis ligikaudu 800 000 kolooniat. Horvaatias kadus viis miljonit mesilast vähem kui 48 tunniga. Ühendkuningriigis on iga viies meemesilaste taru hävimas ja kogu maailmas teatavad kutselised mesinikud alates 2006. aastast kuni 90%-listest kahjustest.

Mis toimub ja kui ohtlik see õieti meie ja inimkonna tuleviku jaoks on? Albert Einstein ennustas, et inimestel jääb vaid neli aastat elada, kui mesilased kaovad maakeralt, seega peame sellesse väga tõsiselt suhtuma. Näiteks meemesilased vastutavad taimede ja lillede tolmeldamise eest, millest me saame ligikaudu kolmandiku oma toidust. Nad on looduses juhtivad tegelased, kui räägime tolmeldamisest, ning nendeta võime öelda hüvasti sojaubadele, sibulatele, porganditele, spargelkapsale, õuntele, apelsinidele, avokaadodele, virsikutele ja paljudele teistele toiduainetele. Meil ei oleks enam maasikaid. Te võite ette kujutada, kuidas Wimbledon ei suudaks maasikateta hakkama saada! Meil poleks lutserni, mida kasutatakse kariloomade söödaks. Seega sõltume me täielikult meemesilasest. Muidugi tolmeldavad nad ka puuvilla, seega poleks meil ka riideid. Me peame tõepoolest suhtuma sellesse küsimusse väga tõsiselt.

Näiteks Hiinas ei ole mõnes piirkonnas peaaegu üldse meemesilasi ning paljusid põllukultuure tuleb tolmeldada käsitsi. Kogu maailmas kaubanduslikul eesmärgil kasvatatavast 90 põllukultuurist, mis vajavad tolmeldamist, saadakse ligikaudu 30 miljardit naela aastas. Mesilaste panus Ühendkuningriigi majandusse on üle 100 miljoni naela aastas ning Euroopa majandusse ligikaudu 400 miljonit eurot aastas, seega on päris selge, et meil on väga suur probleem.

Seega küsiks komisjonilt – ja kui võimalik, siis sooviksin anda osa oma ajast täiendavalt Astrid Lullingile, kuna ta on olnud suures osas juhtiv jõud selles valdkonnas – kas komisjon saaks ette näha rohkem raha teadusuuringuteks. Olles rääkinud kutseliste mesinikega ja teiste isikutega, teame, et see on veidi salapärane, miks mesilased surevad; osaliselt seetõttu, et nende olukord on viimase paari aasta jooksul olnud väga kehv ning nad tunduvad surevat sõna otseses mõttes nagu kärbsed. Samuti on probleem õigete kemikaalide leidmisega, et ravida mesilaste haigusi.

Ma arvan, et teie kui komisjon peaksite lisaks sellele, et teha teadusuuringuteks raha kättesaadavaks, koostama ülevaate ka sellest, mida iga liikmesriik teeb. Me peame praegu tegutsema. Me ei saa oodata, kuni kõik mesilased on välja surnud, kuna probleem kujuneb uskumatult tõsiseks.

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, tänan teid härra Parish ja muidugi ka proua Lulling selle suulise küsimuse ja ELi mesindussektori teemalise resolutsiooni eest. Komisjon tunnistab täielikult seda, kui tähtsat rolli mängivad mesilased ELi ökoloogias ja ökosüsteemis. Komisjon on teadlik ka mitmes liikmesriigis koostatud aruannetest, mis puudutavad mesilaste kolooniate ulatuslikku vähenemist.

Asuksin nüüd kohe teie eriküsimuste juurde – neid oli päris mitu – ning üritaksin selgelt näidata, mida komisjon selles sektoris juba teeb.

Mis puutub mesilaste suremusse ja teadusuuringutesse, siis palus komisjon selle aasta veebruaris, et Euroopa Toiduohutusamet uuriks mesilaste suremust ja selle põhjusi Euroopa Liidus. Euroopa Toiduohutusamet kogus liikmesriikidelt andmeid ning kavatseb neid nüüd analüüsida, et anda komisjonile selgem pilt mesilaste kolooniate hävimise epidemioloogilisest olukorrast, ning see oleks alus edasisteks meetmeteks selles valdkonnas. Lisaks Euroopa Toiduohutusameti tegevusele toetab komisjon praegu ja edaspidi mitmeid meemesilastega seotud teadusprojekte oma teadusuuringute raamprogrammis. Kui olete huvitatud, siis võin mõnesid neist hiljem nimetada.

Mis puutub ökoloogilistesse õietolmutsoonidesse, siis vaatamata asjaolule, et tundub keeruline tsoone kui selliseid kindlaks määrata, sooviksin teile meelde tuletada, et mesitarude asukoha tõhusamaks muutmiseks on juba antud finantsabi. See meede, mis on nähtud ette nõukogu määrusega nr 1234/2007, on mõeldud selleks, et toetada mesitarude asukoha muutmise juhtimist ühenduses ning tagada kohad, kus suur hulk mesinikke saab õitsemise hooajal koguneda. See meede võib sisaldada ka meetaimestiku rikastamist teatavates piirkondades.

Seoses teie kolmanda küsimusega sooviksin tuletada meelde, et taimekaitsevahendite turuleviimist ja lubamist reguleerib nõukogu direktiiv 91/414/EMÜ. Selles direktiivis on sätestatud, et pestitsiidide võib kasutada vaid siis, kui on tõendatud, et nendega ei kaasne märkimisväärt ohtu seoses vastuvõetamatu mõjuga inimeste ja loomade tervisele ja keskkonnale. Seetõttu hõlmab see hinnang ka ägedaid ja pikaajalisi ohte meemesilastele ja nende vastsetele ning läbiviidavad katsed põhinevad standarditel, mille on töötanud välja valitsustevahelised organisatsioonid, näiteks Euroopa ja Vahemere maade taimekaitseorganisatsioon, milles teeb koostööd 47 valitsust.

Oluline on märkida, et ühenduse õigusnormid on ohupõhised. Ilmselge on, et insektitsiidid on iseenesest mesilastele mürgised. Ent neid võib siiski olla võimalik kasutada, kui nendega kokkupuudet ei esine või see viiakse miinimumtasemele, mis ei avalda kahjulikku mõju.

Selliste ohu vähendamise meetmete klassikalised näited on: hästi kohandatud põllumajandustavad, asjakohased kasutamise määrad ja ajastamine (näiteks õhtul pärast meemesilaste lendu või väljaspool põllukultuuride ja võimalike kõrvalolevate umbrohtude õitsemisperioodi), toote otsene manustamine pinnasesse, kasutamine kasvuhoonetes, mis on mesilastele ligipääsematud, või seemnete töötlemine spetsiaalsetes kohtades.

Seoses pinnavee kvaliteediga on vee raamdirektiivis kehtestatud kõigi vete kaitse; kohustus saavutada/säilitada 2015. aastaks kõigi pinnavete ja põhjavete hea kvaliteet; lisaks keeld halvendada vee seisundit; kohustus kehtestada seiresüsteem; kohustus töötada välja vajalikud kavad ja programmid 2009. aasta detsembriks, konsulteerides ulatuslikult kohalike omavalitsuste, sidusrühmade ja valitsusväliste organisatsioonidega.

Seoses raskustes mesilate toetamisega sooviksin teile öelda, et komisjonil on hea meel näha, et tarude arv on aastate 2004 ja 2007 vahel kasvanud – ning see ei tulene laienemisest.

Seoses mesilaste vähenemisega peaksite teadma, et alates 2004. aastast on lisatud uus tarude arvu suurendamise meede riiklike mesindusprogrammide abikõlblike meetmete loetellu. Seetõttu on praegu võimalik hüvitada mesilaste (ja toodangu) vähenemist, rahastades tegevusi, millega edendatakse mesilasemade tootmist, mesilaste kolooniate ostu või isegi tarude ostu.

Ma arvan, et teie tõstatatud küsimus on muidugi äärmiselt tõsine ning me peame sellesse sama tõsiselt suhtuma.

Astrid Lulling, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (FR) Proua juhataja, kui on ohtlik viivitada, siis ma saan loota tervele põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile ja selle esimehele ja oma kolleegile härra Parishile. Täna neid, et nad reageerisid minu suulise küsimuse algatusele kiirelt ja tõhusalt arutelu ja resolutsiooniga Euroopa Komisjonile, et tegeleda mesinduse tervishoiu kriisiga.

Olukorras, kus mesilaste kolooniad muutuvad nõrgemaks ja kannatavad ülemäärase suremuse all, on vaja analüüsida kõiki tegureid, mis põhjustavad kõnealust suuremat mesilaste suremust, ning pakkuda välja tegevuskava, et seda hukatuslikku suundumust muuta.

Komisjon luges meile just ette pika dokumendi selle kohta, mida ta on juba teinud, aga ma pean ütlema, et viimastel aastatel, mil ma olen olnud mesinduse olukorra teemal raportöör – alates 1994. aastast – on tulnud teda palju veenda, et ta hakkaks tegutsema, kuigi mu kolleegid on üritanud juhtida komisjoni tähelepanu sellele ärevale olukorrale, mis on laialdaselt teada ja mida on põhjalikult kirjeldatud, eriti minu kolleegi härra Parish poolt.

Mul ei ole aega kõike seda korrata ega midagi lisada, aga kuna keegi ei julge eitada, et mesilaste suremus võib saada saatuslikuks meie puu- ja köögiviljatootmisele, mis sõltub tolmeldamisest, siis nõuame, et komisjon tegutseks sihikindlalt ja rohkemate vahenditega. Ta peab aitama analüüsida mesilaste suremuse põhjusi ning lisama lõpuks selle valdkonna teadusuuringud ja võitluse mesindushaigusega Euroopa veterinaarpoliitikasse.

Ta peaks edendama meetmeid, mida on vaja, et piirata ja kõrvaldada ebapiisava tolmeldamise ohtu, ning tagama piisava ja mitmekesise toiduainete tootmise, et vastata inimeste ja kariloomade vajadustele. Tuleb mõista, et mesinduse tervishoiu kriis on sama ohtlik inimkonna püsimise jaoks, nagu on finantskriis reaalmajandusele.

Ma ei nimeta arve, välja arvatud üks kogu maailma puudutav näitaja: tolmeldamise väärtus viljeluse jaoks, mis toidab inimkonda, on hinnangute kohaselt 153 miljardit eurot. Lahendused, mida me soovime, on palju vähem kallid kui need, mida kasutatakse finantskriisi puhul, ning isegi kui me lõpuks võtaksime kasutusele tolmeldamistoetuse ja finantsabi raskustes mesinikele, et tagada mesilaste allesjäämine Euroopas, siis oleks see tühine summa võrreldes teiste eelarveridadega. Kui teil on võimalik saata miljard Aafrikasse ilma igasuguse kontrollimiseta – nagu te soovite teha – et võidelda näljaga koos kõigi katastroofiliste tagajärgedega, mis sellega kaasnevad, siis peaksite suutma leida näiteks 60 miljonit eurot, et teha siin valdkonnas midagi tänuväärset.

Proua juhataja, kas võiksin raportöörina öelda midagi muudatusettepanekute kohta? Ma ei ole kasutanud härra Parish kõneaga ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Rosa Miguélez Ramos, *fraktsiooni PSE nimel.* – (ES) Proua juhataja, soovin avaldada kiitust proua Lullingile tema otsusekindluse eest, millega ta on sellele teemale, mis võib mõnede arvates olla suhteliselt vähetähtis, lisanud Euroopa Parlamendi päevakorda, olgugi et nii viimasel minutil.

Mesilaste pidamine on põllumajandustegevus, millel on olulised majanduslikud tagajärjed ja kasulikud mõjud maaelu arengule ja ökoloogilisele tasakaalule.

Minu kodumaal on mesilaste pidamisega seotud ligikaudu 27 000 tootjat, kellel on rohkem kui 2 300 000 taru. See teeb meie riigist juhtiva meetootja Euroopa Liidus.

Hispaania mesinikud koos kõigi teiste mesinikega on probleemide ees, mis ei tulene vaid õietolmu ja nektari vähenemisest, vaid ka uute haiguste ilmnemisest, mis hävitavad suure osa tarusid. Komisjon peaks püüdma uurida nende haiguste päritolu ja seoses sellega on meie arvates oluline teha eelarvest eraldis.

Ent ma soovin lisada, et import – ma vihjan mee impordile – peab vastama samadele nõuetele nagu meie tooted ning pakkuma tarbijatele täielikku garantiid. Seoses sellega on väga tähtis meie toodete hea märgistamine ning siinkohal on komisjonil tähtis roll.

Tuleb hoida kõrget taset nii piiripunktides teostatavate kontrollide sageduse kui ka arvu puhul, et tagada, et jääkaineid sisaldavad mesindussaadused ei siseneks kolmandatest riikidest Euroopa Liitu.

Paljude meie põllumajandustootjate jaoks täiendab mesindus nende peaaegu alati piiratud sissetulekut. Selles valdkonnas töötab ka palju naisi. Mesi on tähtsal kohal väikestel laatadel ja turgudel ning mesinikud on teinud palju tööd, et oma tooteid mitmekesistada, tagada märgistamine ja kindlustada paremad hügieeni- ja tervishoiutagatised ning leida uusi turustuskanaleid.

Lugupeetud volinik, me ei saa lasta neil pingutustel lihtsalt tühja joosta.

Francesco Ferrari, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (IT) Proua juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, mesindussektor pole pelgalt tootlik tegevus, mis ulatub kaugele meie põllumajandustegevuse ajalukku, vaid see on praegu üks süsteeme, mis on väga tähtis puude ja rohtsete põllukultuuride tootlikkuse taseme säilitamisel tänu võõrtolmlemisele.

Tahaksin öelda, et 80% kasvatatavatest taimedest kannab vilja tänu mesilaste kantavale õietolmule, tagades paljunemisel ka liikide geneetilise varieerumise. Selge on see, et praegu ei saa mesindussektorit ja selle tegevusi asendada ning need on ainus viis säilitada bioloogiline mitmekesisus. Tarude saadused peavad aina sagedamini konkureerima maailmaturul konkurentsitingimustes, mis pole läbipaistvad, ning toodete rohke impordiga, sealhulgas väljastpoolt ELi pärit toodete impordiga, millel ei ole garantiid. Alati pole võimalik tagada nende kvaliteeti, osaliselt pestitsiidide tõttu, mis on Euroopas keelatud, aga mida mujal kasutatakse. Seetõttu tuleb kasutada märgistamist ning lisada tootele selle päritolu.

Minu arvates on tähtis ka osutada tõsistele tagajärgedele, mida avaldab mesindustegevusele viirus, mille tõttu on üle 50% Euroopa mesindussektorist hävitatud. Ma palun Euroopa Komisjonil teha täiendavaid pingutusi seoses teadusuuringutega, et leida viis, kuidas võidelda selle tõsise haigusega, keelates igasuguse fütosanitaartötluse õitsemisperioodidel.

Zdzisław Zbigniew Podkański, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Proua juhataja, lugupeetud volinik, looduslik rikkus kahaneb meie endi silme all. Terved liigid surevad välja, hävides ulatuslikult parasiitide, haiguste, kemikaalide ja inimeste vastutustundetu tegevuse tõttu. Paljudes piirkondades on ökoloogiline tasakaal rikutud ning ilmnenud suured pöördumatud kahjud.

Me näeme kurbusega mesilaste massilist väljasuremist, üks taru teise järel jääb tühjaks ning paljud tolmeldamisest sõltuvad taimeliigid kaovad koos nendega. Mesinduse olukord määrab koguni 84% Euroopas kasvatatava taimeliigi saagikuse. Sel viisil määravad mesilased suures ulatuses meie toidulaua külluslikkuse.

Mesilasi on arvukalt hukkunud haiguse ja kahjurite tõttu, millega mesinikud üksi ei suuda toime tulla. Nende tõrjumiseks ja uurimiseks on vaja täiendavaid vahendeid. Samuti ei suuda mesinikud saada üksi hakkama oma turgude kaitsmisega ning oma toodete elujõulisuse tagamisega. Seetõttu peame kaitsma oma siseturgu kolmandatest riikidest pärit kehvema kvaliteediga mee sissevoolu eest, mille puhul sageli rikutakse rahva tervise nõudeid. Mesinikud peavad saama abi ka subsidiumide või odavama suhkru, samuti ulatuslike müügi edenduskampaaniate kaudu.

Kokkuvõtteks võib öelda, et meil on ülim aeg hakata töökaks nagu mesilased. Mesinikuna võin vaid soovida, et Euroopa Komisjon kujundaks oma seisukohad mesilaste järgi, et me ei peaks ootama viisteist aastat mõistlikku programmi, mida proua Lulling on püüdnud nii suure vaevaga edendada.

Alyn Smith, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – Proua juhataja, ma avaldaksin ka austust proua Lullingile, kes on tagasihoidlikult öeldes olnud visa, edendades seda teemat ja saavutades selle arutelu Euroopa Parlamendis. Lugupeetud volinik, ma tänaksin ka teid muljetavaldava rea meetmete eest, mille komisjon sel tähtsal teemal võtab ning, kui üldse midagi, siis ootame me minu arvates ka suuremas mahus rahastamist ja kooskõlastamist. Esineb oht, et institutsioonide eri osad teevad suure mahus head tööd, aga me ei pruugi seda tervikuks ühendada. Minu arvates saab siinkohal see arutelu pisut valgust heita.

See on tõsine teema. Vanasti võtsid kaevurid endaga kaevandusse kaasa kanaarilinnud, et need hoiataksid mürgiste gaaside eest. Linnud hoiatasid mürgiste gaaside eest surres. See oli kanaarilindudele halb uudis, aga kaevuritele hea. Oleme mures selle pärast, et Euroopa mesilased osutavad meile suures osas samalaadset teenust. Kolmandikku ELi toidust – iga kolmandat suutäit toitu – saab seostada mesilaste tolmeldamisega.

Mesilaste arv on katastroofiliselt vähenenud ning me peame Euroopa tasandil meetmeid võtma. Teadlased on ühel nõul, et on toimunud vähenemine. Oleme juba kuulnud, kui tõsine see on olnud, aga meie jaoks on vähem selge, mis on selle põhjustanud. Kas pestitsiidide kasutamine? Kas kliimatingimused? Kas parasiidid ja lestad ja muud haigused, mida me võib-olla ei suuda tõrjuda?

Lugupeetud volinik, ma nimetaksin teile eraldi ka Šotimaal Stirlingi ülikoolis asuvat mesilaste säilitamise liitu Bumblebee Conservation Trust, mis on oma tööga olnud selles vallas teerajaja. Euroopas ei ole puudus asjatundlikkusest. Me peame hoopis selle tervikuks ühendama. Ma arvan, et meile esitatud tekstis on mitmeid konkreetseid meetmeid, mis meid selles suunas edasi aitavad – eelkõige mesinduse jaoks kesasse jäetud maa-alad, bioloogilise mitmekesisuse tsoonid, isegi teede ääres ja mittetootlikul maal, pestitsiidide uurimine, pinnavesi ja abi kaalumise.

Nagu juba kuulsime – kui me suudame leida miljard eurot, mida eraldada Aafrikale arenguks, siis arvan, et suudame leida raha meie enda teadusuuringute rahastamiseks. Me peame tõesti silmas ELi tegevust selles vallas ning – ei tea, kas julgen öelda – see on päris hea ja sidus varuplaan, kui esialgne plaan – Euroopa ühine põllumajanduspoliitika – on Euroopa mesilased tähelepanuta jätnud. Minu arvates peame juba võetud meetmed rohkem omavahel vastavusse viima, et seda olukorda leevendada.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, mesinikel ja mesilastel on äärmiselt suuri probleeme ja nad vajavad abi. Me täheldame mesilasperede arvu tohutut vähenemist mitte ainult Euroopas, vaid kogu maailmas. Kahjuks on selle kutseala kasumlikkus raugemas ning koos sellega ka noorte huvi selle vastu. Peame mitmete teemadega võimalikult kiiresti tegelema.

Esiteks peame arendama teadusuuringuid parasiitide, haiguste ja viiruste teemal, mis hävitavad arvukalt neid töökaid putukaid. Teiseks peame hakkama tegema katseid kolmandatest riikidest imporditud meega. Kõik tooted peavad vastama asjakohastele kvaliteedinõuetele. Lisaks peaks etiketidel olema teave päritoluriigi kohta. Kolmandaks peame viima ellu teavitamiskampaania, mille käigus selgitatakse mesilaste kasulikkust mõju looduskoskkonnale ning mee ja muude mesindussaaduste kasulikkust inimeste tervisele.

Probleemi ulatuse tõttu peame kaaluma finantsabi andmist mesilastele, mida ähvardab väljasuremine. Mesindusringkond on taotlenud odavamat suhkrut, millega mesilasi toita. Tuleks kaaluda eritoetusüsteemi sisseviimist mesindussektoris, pidades silmas sektori väga kasulikkust mõju looduskoskkonnale.

Janusz Wojciechowski (UEN). – (PL) Proua juhataja, kas võiksin avaldada tunnustust proua Lullingile ja tänada teda tema väsimatu ja pühendunud töö eest Euroopa meetööstuse huvide nimel. See on hea, et me seda probleemi arutame, kuna Euroopa ja kogu maailma mesinikud on ärevuses ja mures oma mesilaste suremise pärast.

Selle nähtuse põhjuste uurimine käib. Teadlaste poolt välja pakutud põhjuste hulgas on biotehnoloogia võimalik mõju ja täpsemalt geneetiliselt muundatud põllukultuuride viljelemine, mis võivad avaldada ebasoodsat mõju mesilaste toimimisele.

Seetõttu sooviksin küsida Euroopa Komisjonilt, kes kiidab heaks geneetiliselt muundatud põllukultuuride viljelemise Euroopa Liidus, järgmise küsimuse. Millised on asjaomased katsete tulemused ning milline on üldine arusaam geneetiliselt muundatud organismide mõjust mesilaste seisundile Euroopas?

James Nicholson (PPE-DE). – Proua juhataja, lubage mul esiteks avaldada tunnustust Astridile tema töö eest sel teemal. Mulle teadaolevalt on ta kõnelenud mesilastest nüüd juba päris pikka aega, seega on mul hea meel näha, et see põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esitatud resolutsioon on andnud Euroopa Parlamendile võimaluse arutada praegu mesindussektoris esinevat probleemi.

Kuigi see küsimus on pärinud palju tähelepanu ja kajastamist, ilmselt seetõttu, et see on mõnevõrra uudne teema, oleme väga teadlikud, et tegelikkuses on meie ees seisvad probleemid väga tõsised ning võivad tuua kaasa hävitavaid tagajärgi.

Olen kindel, et ma ei pea kellelegi tuletama meelde mesilaste tähtsust – ning seda on täna siin juba märgitud – mitte vaid oluliste kõrvalsaaduste tootmisel, nagu vaha ja mesi, vaid nende rolli tõttu tolmeldamisel ja elujõuliste ökosüsteemide säilitamisel.

Näiteks mina olen pärit Põhja-Iirimaa Armaghi krahvkonnast, mis oli saarel hästi tuntud kui „viljapuuia krahvkond“, kus mesilased on väga vajalikud, et tolmeldada õunapuid, ning ma võin öelda, et see kõneleb juba mõndagi sellest valdkonnast. Seoses sellega peab komisjon kohe hoogustama oma teadusuuringuid selle kohta, mis täpselt põhjustab mesilaste populatsiooni sellise järsu vähenemise, ning loodetavasti pakkuma välja mõned lahendused. Olukord vaid halveneb, kui me ei suuda leida viisi, kuidas parandada mesilaste tervist ja vähendada mesilaste suremust ning peatada mesilasperede suremine ja kadumine. See valmistab kõigile asjaosalistele suurt muret, mitte vaid terves Euroopas, vaid isegi Ameerika Ühendriikides ja mujal.

Hiljuti kõnelesin mesinike konverentsil oma Põhja-Iirimaa piirkonnas ning veendusin seal, kuulates tol hommikul mitmeid ettekandeid, probleemid, et mesinikud on oma tarusid kaotamas, eriti talveperioodil. Me vajame lisavahendeid, et arenda täiendava teadus- ja arendustegevuse kaudu, püüdes hinnata, mis on selle mesinike tabanud õnnetuse põhjus. Kui teeme midagi valesti, siis peame selle kiirelt avastama. Kas tegemist on pestitsiididega või on mõni muu põhjus? Võib olla mitmeid teooriaid ja selliseid oletusi, aga fakt on see, et meil pole vastust ning me vajame vastust ja meid tuleb täiendavalt toetada.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua juhataja, me teame mesilaste tähtsust. Igaüks on sellest kõnelenud. Ent üks küsimusi, mida ei ole arutusel käsitletud, on tulunduslikel eesmärkidel peetavate mesilaste ulatusliku kaubanduse praegune olukord. Meil on sõna otseses mõttes üleilmne mesilaste vaba liikumine ning mulle teadaolevalt on mesilaste liikumist väga vähe reguleeritud, samas kui seda on vaja. Oleme reguleerinud seda muude elusolendite ja kariloomade puhul ning teame, et see toimib seoses haiguste tõrjega. Mesilaste liikumisega võidakse importida varroatoosi, nagu on juhtunud Iirimaa. Praegu on tarumardika probleem, mis on mesinike jaoks laastava mõjuga.

Seega on meil väga suur probleem, millele me vastust ei tea. On vähemalt pool tosinat põhjust, miks need asjad võivad juhtuda, ning teadusuuringud on igal juhul vajalikud. Me peame kooskõlastama need teadusuuringud üle Euroopa Liidu, et leida vastused. Me peame tegelema mesinike endi küsimusega, kuna tundub, et nad on osa vananevast elanikkonnast, ning me vajame neid rohkem ja mitte vähem.

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, kui proua Lulling jääb siia piisavalt kauaks, et ma saaksin talle tunnustust avaldada, siis on mul väga hea meel seda teha tema poolt praeguseks juba mõnda aega mesinduse valdkonnas üles näidatud järjepideva huvi ja toetuse eest Euroopa Parlamendis.

Mesilaste populatsioonide vähenemine ja hirmutavad tagajärjed taimede tolmeldamisele ja bioloogilisele mitmekesisusele üldisemalt väärivad meie täielikku tähelepanu ning me peame toetama teadusuuringuid ja ühinema kogu maailma teadlastega, et tegutseda ja leida põhjused. Parasitaarnakkused, kliimamuutus, pestitsiidid: praegu saame vaid oletada.

Kakskümmend viis protsenti meie toidust sõltub otse mesilastest, rääkimata nende üldisest osalusest meie heinamaade säilitamisel. Kahjuks sulges Iirimaa Iiri valitsus mõni aasta tagasi meie ainsa selles valdkonnas tegutseva teadusuuringute keskuse Wexfordi krahvkonnas Clonroche'is. Seetõttu pole ma kindel, et Iirimaa suudab kaasa aidata; meil on teadlased ja teadmised, ent kindlasti pole meil valitsuse tuge. Soovin kuulda komisjonilt, kuidas Euroopa ja Euroopa Liit saavad toetada teadusuuringuid ning meie senist tegevust selles valdkonnas.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, kuna härra Parish pidi lahkuma, palus ta minul esitada meie seisukoha viimasel hetkel meieni jõudnud muudatusettepanekute kohta.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon on võtnud ühehäälselt vastu resolutsiooni koos kõigi selle muudatusettepanekutega, mida ma täielikult arvestasin. Ent Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon, kes resolutsiooni arutelul eriti silmapaistvalt kaasa ei aidanud, teeb nüüd viimasel hetkel katse oma mainet

taastada, esitades neli muudatusettepanekut. Lisaks sellele, et neis midagi uut välja ei pakuta, muudavad need praeguse sidusa ja loetava teksti segaseks.

Muudatusettepanek 1 tuleneb veast saksakeelses tõlkes, kuna see, mida härra Graefe zu Baringdorf välja pakub, on täpselt see, mida pakkusin välja mina, aga nagu ma ütlesin, on minu põhjenduse saksakeelne tõlge mittevastav.

Muudatusettepanekus 2 öeldakse seda, mis on ilmselge, muudatusettepanek 3 on arusaamatu ja muudatusettepanekuga 4 korratakse lõiget 8, milles kutsutakse selgelt üles viima läbi ulatuslikumaid teadusuuringuid selle kohta, millist mõju avaldavad pestitsiidid mesilaste suremusele, ning märgitakse lisaks, et selliste toodete lubamine tuleks muuta neist teadusuuringutest sõltuvaks, nagu see juba ongi.

Seetõttu teen ettepaneku need muudatusettepanekud tagasi lükata, kuna nendega ei lisata midagi ning need rikuksid teksti, mis on selge ja nõuetekohaselt sõnastatud. Ma nõuan kindlalt head projekti, kuna see resolutsioon on väga tähtis, ning me soovime, et see oleks nõuetekohaselt sõnastatud. Seetõttu tahame need muudatusettepanekud tagasi lükata.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Proua juhataja, mesinduse teemaline arutelu Euroopa Parlamendis on äratanud suurt huvi mesinike hulgas. Mina kui mesinik kohtusin isiklikult Puławys mesinikega, kes olid tulnud kokku kogu Poolast. Nad palusid mul esitada Euroopa Komisjonile vaid ühe küsimuse ning saada sellele kindel vastus – millele saavad mesinikud lähiaastatel tegelikult loota?

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, ma tõesti arvan, et see oli väga viljakas arutelu paljude ideedega mitte vaid minu kolleegile, vaid ka põllumajanduse peadirektoraadi talitustele, samuti minu talitustele ja teistele. Lisaks põllumajanduse peadirektoraadile töötab täna arutatava teema kallal veel mitu peadirektoraati: tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraat, teadusuuringute peadirektoraat ja keskkonna peadirektoraat. See on tõepoolest valdkondadevaheline teema. Kui räägime sellest, kui palju vahendeid selleks tegelikult on eraldatud, siis arvan, et peame vaatama ka mitmeid teisi valdkondi.

Asuksin esmalt teie mitmete küsimuste juurde seoses sellega, mida me teeme, mis on menetluses ja mida me tegelikult silmas peame, kui räägime teadusuuringutest mesindussektoris. Kuuendas raamprogrammis nimetati üks erieesmärgiga uurimisprojekt toidu kvaliteedi ja ohutuse prioriteetsuse kohta „Mesilased Euroopas ja jätkusuutlik meetootmine“ (BEE SHOP). See koondab üheksa Euroopa meemesilaste uurimisrühma, mis keskenduvad mee kvaliteedile, patoloogiale, geneetikale ja käitumisele. Ärge laske end eksitada: kuuenda raamprogrammi projektid on juba töös; seitsmenda raamprogrammi projektid on algamas.

Lisaks on eritoetusmeede „Mesilaste uuringud ja viroloogia Euroopas“ (BRAVE) võimaldanud korraldada kaks valdkondadevahelist konverentsi, kus osalesid eksperdid, kes tegelevad mesilaste teemaliste alus- ja rakendusuuringutega – viroloogia, diagnostika, immunoloogia ja epidemioloogia eksperdid – samuti rahvusvahelise kaubanduse, poliitika kujundamise ja haiguste riski hindamise eksperdid. Käesoleva aasta 3. septembril avaldati konkursikute toiduainete, põllumajanduse ja kalanduse ning biotehnoloogia, meemesilaste kahjurite ja haiguste tekke kindlaksmääramise ning nakkusetekitajate taasilmumise teemal, mille eesmärk oli selgitada välja vahetud mehhanismid ja meemesilaste suurema suremuse põhjused. See on seega täpselt seotud selle teemaga ja paljude teie küsimustega.

Keskkonnanäpke, sealhulgas pidevat kokkupuudet pestitsiididega, võetakse samuti arvesse. Integreeritud projekti ALARM bioloogilist mitmekesisust mõjutavate laiaulatuslike keskkonnanähtude hindamise kohta rahastatakse samuti kuuenda raamprogrammi alusel ning see sisaldab tolmeldajate kadumise teemalist moodulit. ALARMi raames töötatakse välja meetodid ja uuringuplaanid laiaulatuslike keskkonnanähtude hindamiseks ja katsetatakse neid, et minimeerida inimtegevuse otseseid ja kaudseid negatiivseid mõjusid. Teadusuuringutes keskendutakse bioloogilise mitmekesisuse struktuuri, funktsiooni, ökosüsteemide muutumise hindamisele ja muudatuste vaatlemisele – hinnatakse ka eelkõige ohtu, mis tuleneb kliimamuutusest, keskkonnakemikaalidest, bioloogilisest invasioonist ja tolmeldajate kadumisest praeguse ja tulevase Euroopa maakasutuse parendamise raames. Need on kõik käimasolevad algatused.

Üks asi, mida sooviksin rõhutada – kuna seda toonitas ka teie kolleeg – on see, et Euroopas ei ole puudus asjatundlikkusest. Minu arvates peame olema sellest teadlikud ja olema ka õiglased. Euroopa Liidu tasandil tegutseme 5%-ga – kordan, 5%-ga – Euroopa Liidu vahenditest, mis on pühendatud teadusuuringutele. Seega on äärmiselt oluline, et ühendaksime jõud ja teeksime praktikas võimalikult palju ära. Euroopa teadusruumi loomine, mida ma täielikult toetan, on tegelikult just see mõte – et me kõik teame, mida me teeme, ning et me ühendame teadusvaldkonna asjatundlikkuse, mis meil kogu Euroopas juba olemas on. See osa kindlasti puudub praegu Euroopas.

Ma kinnitan, et teadusuuringute eest vastutav volinik kuuleb teie palvet täiendavate teadusuuringute järele – see olen mina ise, aga täna olen teises rollis. Üks asi, mida sooviksin lisaks mainida – kuna see ei olnud võib-olla minu sissejuhatuses täiesti arusaadav – on Euroopa Toiduohutusameti täielik hinnang mesilaste suremuse ja mesilaste järelevalve kohta Euroopas. See avaldati 11. augustil 2008, seega on see uus dokument. See on just see programmi analüüs, mida te soovite, ning pean tähtsaks, et me kõik vaatame seda, mis meil olemas on.

Pean vastama ka kolleegile, kes küsis geneetiliselt muundatud organismidega põllukultuuride kohta. Ainus geneetiliselt muundatud organisme sisaldav põllukultuur, mida Euroopa Liidus praegu viljeletakse, on Bt-mais MON810. Bt-maisi ja Bt-toksiini üldiselt on väga põhjalikult analüüsitud seoses võimaliku mõjuga mesilaste tervisele. Sündsõotmise katsed, kus tervetele mesilastele antakse suures koguses Bt-toksiini, ei ole kinnitanud negatiivseid mõjusid. Üldjoontes näitab valdav enamus uuringuid, et Bt-maisi õietolmuga toitumine ei avalda mesilastele mingit mõju. Võin sellele lisada, et hiljuti täheldatud ulatuslik mesilaste vähenemine, mida on nimetatud mesilasperede kollapsiks ehk *colony collapse disorder* (CCD), Põhja-Ameerikas ja ka Euroopas ei tundu olevat seotud geneetiliselt muundatud organisme sisaldavate põllukultuuride kasutamisega, kuna sellest on teatatud ka muudes piirkondades, kus geneetiliselt muundatud organisme sisaldavaid põllukultuure ei kasvatata. Näiteks Lõuna-Saksamaal täheldatud mesilaste vähenemist on otseselt seostatud pestitsiidiga Poncho Pro mürgitamisega. Sellel on ka ladinakeelne nimetus, mis on nii keeruline, et ma parem ei loe seda ette.

Kokkuvõtteks tuleb öelda, et komisjoni meetmed kindlasti jätkuvad ja muudetakse mõjusamaks. Need aitavad mesinikel praegused raskused ületada ning julgustavad neid jätkama oma tegevust. Samuti loodan, et see ärgitab uusi inimesi selle kutsealaga tegelema hakkama, kuna see tegevus mängib väga tähtsat rolli mitte vaid meie ELi bioloogilise mitmekesisuse jaoks, vaid ka majanduslikult.

Mis puutub minu kolleegi volinik Fischer Boeli otsestesse kohustustesse, siis ta kindlasti tagab jätkuvalt, et riiklikke mesindusprogramme kasutatakse kõige tõhusamal viisil. Aga esiteks peavad liikmesriigid kulutama oma eelarveid asjakohasel viisil. Praegu on meil igal aastal 26,3 miljonit eurot Euroopa vahendeid. See kahekordistatakse liikmesriikide raha lisamisega – aga me ei kuluta seda. Me kulutame 80% sellest rahast. Liikmesriigid ei kuluta seda, mida neil on praegu võimalik kasutada.

Lõpetuseks ütleksin, et parim lahendus tagada selle sektori tulevik on ergutada ELi mee tarbimist. Alates 2004. aastast on mesi lisatud siseturul edendamiseks abikõlblike toodete loetellu ning mitmed programmid on heaks kiidetud.

Minu vastus oli pikem, kuna soovisin teile selgitada, et me võtame neid meetmeid tõsiselt ning te saate arvestada sellega – kindlasti ka minu valdkonnas – et me jätkame seda. Täna tähelepanu ja vastupidavuse eest.

Juhataja. – Mulle on kodukorra artikli 108 lõike 5 alusel esitanud resolutsiooni ettepaneku põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon⁽⁶⁾.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 20. novembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Filip Kaczmarek (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Mesilased on tähtsad mitmes eri kultuuris paljudes maailma eri osades. Nende universaalsus ei ole ilmnenud juhuslikult. Mesindus on olnud tähtis majanduse osa juba eelajaloolistest aegadest, see tähendab enne kirjasõna algust. Hispaanias koguti mett 6000 aastat tagasi.

Praegu võivad mesilaste ja mesinike pingutused joosta tühja nähtuste tõttu, mis mõjutavad looduskeskkonda ning kaudselt ka inimtegevust. Euroopas on meil endiselt inimesi, kelle elatis sõltub nende endi ja nende mesilaste tööst. Nad müüvad enda toodetud mett. Me peaksime selle üle õnnelikud olema. Traditsioonilise metsmesinduse juurde tagasipöördumist on samuti katsetatud. Poolas toetasid neid püüdlusi Baškortostanist pärit mesinikud, kuna meie riigis ei mäletanud enam keegi iidseid meetodeid. Mesindusel on kultuuriline, sotsiaalne ja majanduslik tähtsus. Seetõttu peaksime Euroopa mesindust kaitsma. Kahjuks tuleb seda paljude asjade eest kaitsta.

⁽⁶⁾ Vt protokoll.

Majanduslikud ohud, nagu kõlvatu konkurents kolmandatelt riikidelt, ning ohud mesilaste tervisele, samuti bioloogilised ohud, nagu haigused, parasiidid, keskkonnasaaste ja pestitsiidide mõtlematu kasutamine. Euroopa Komisjon ja liikmesriigid peaksid toetama mesindussektorit, mis on silmitsi suurte probleemidega. Mesinikel endil võib olla keeruline säilitada bioloogilist mitmekesisust, mille rikastamisse mesilased nii palju kaasa aitavad.

21. 21. Järgmise istungi päevakord: vt protokoll.

22. Istungi lõpp.

(Istung lõppes kell 23.45.)